

₹ 15

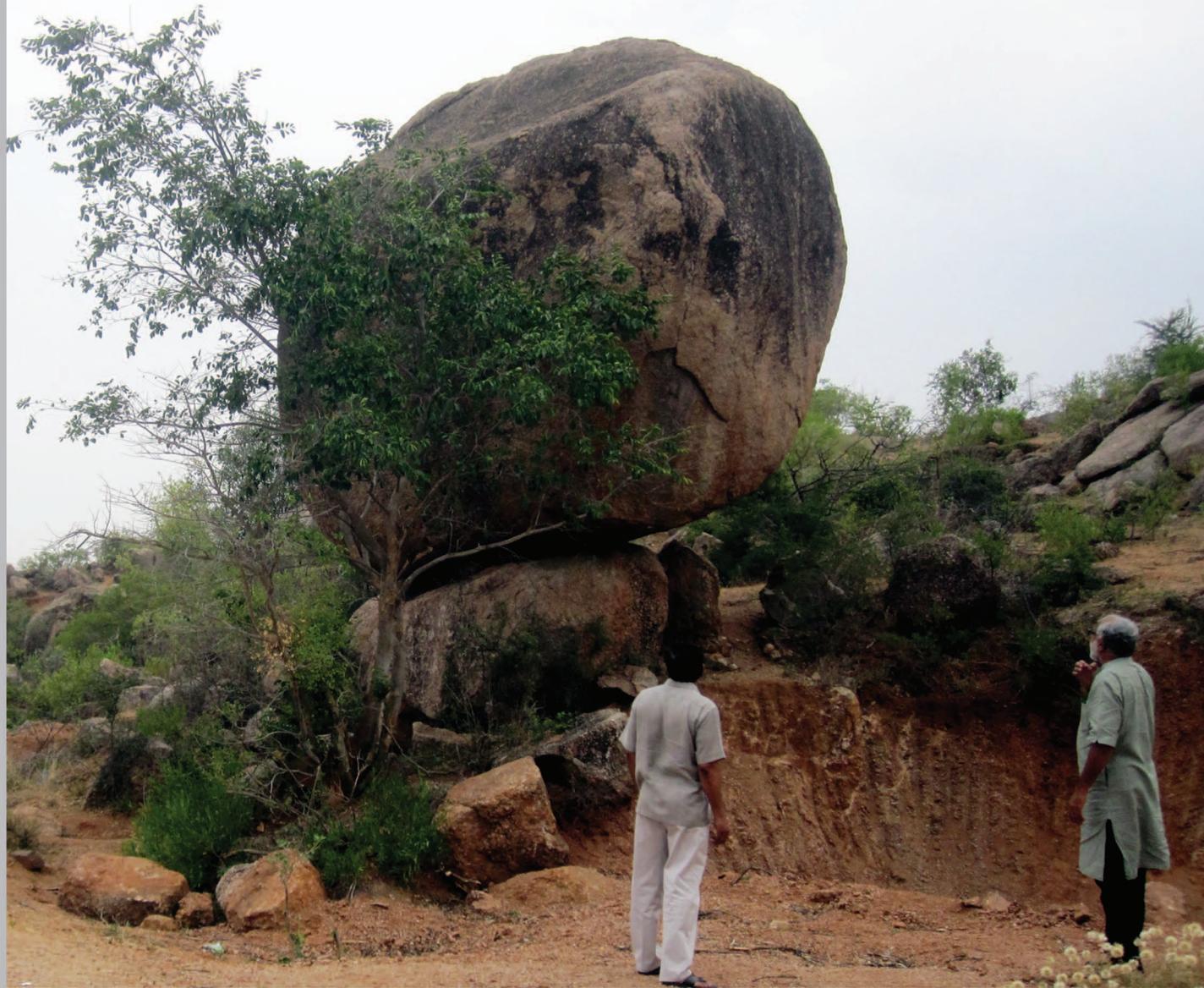
జూన్ 2013

DECCAN LAND, HYDERABAD

దక్కన్

సామాజిక రాజకీయ మాసపత్రిక

గ్లోబ్ ల్యాండ్

- ◆ చలో అసెంబ్లీ ◆ తెలంగాణ - భాషా, మాండలికమా?
- ◆ జీవభద్రత సంరక్షణ చట్టం ◆ గొందెలి: అరుదైన జానపద కళ

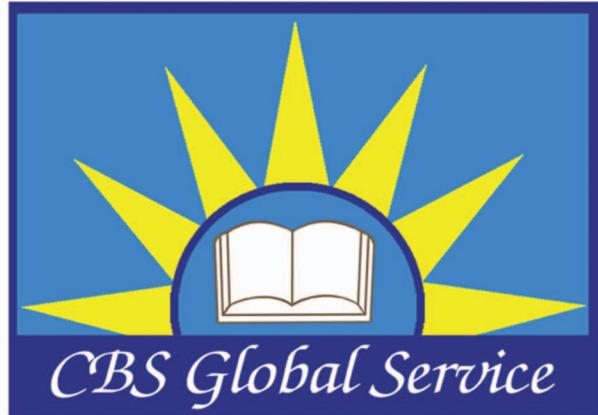
CENTRAL BOOK SHOP

ABIDS

**5-9-186, Behind SBH(H.O)
Gunfoundry, Hyd-1.
Ph: 66468646, 23203108**

AMEERPET

**Lane Opp. Green Park Hotel,
Hyderabad.
Ph: 2340 0789**

CENTRAL BOOK SHOP

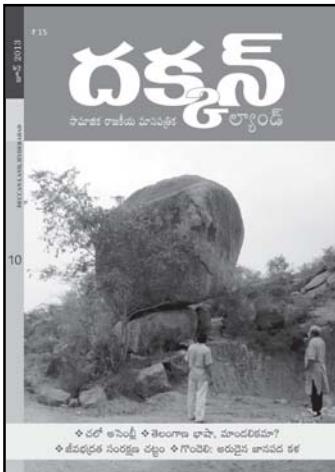
ABIDS / AMEERPET

● **SCHOOL BOOKS**

● **GENERAL BOOKS**

● **STATIONARY & GIFTS**

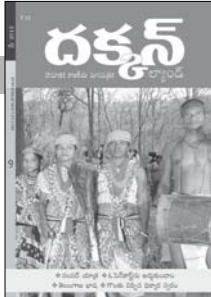

దక్కన్ పీరభూమి...తెలంగాణ...అంటే గుర్తుకొచ్చే వాటిలో కొండలు, గుట్టలు కూడా ముఖ్యమైనవే. నేడు తెలంగాణ అంతటా కొనసాగుతున్న సహజ వనరుల దోషిదీలో భాగంగా ఇవి కూడా అంతర్ధానమవుతున్నాయి. నల్గొండ జిల్లాలో కానవచ్చిన దృశ్యమిది. ఇలాంతివే నేడు పల్లిపల్లెనా కానవస్తున్నాయి. నగరాల్లో అయితే ఈ పాటికే ఈ విధ్వంసం జరిగిపోయింది. కనీసం నగర శివార్లు, గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో అయినా వీటిని కాపాడుకోవాల్సిన బాధ్యత స్థానిక ప్రజాసీకంపై కూడా ఉంది. ఈ విధమైన విధ్వంసాన్ని అరికట్టడంలో ఎక్కడికక్కడ జిల్లా కలెక్టర్లు చొరవ చూపాలని ఇస్క్రిటాక్ కో - కర్నీలవర్ యుం. వేదకుమార్ డిమాండ్ చేశారు. ఇదే విషయమై పలు ప్రజాసంఘాలు కూడా ఎప్పటి సుంచో పోరాటుతూనే ఉన్నాయి. సామాన్య ప్రజాసీకం కూడా ఈ పోరాటాల్లో భాగస్వాములు కావాల్సిన అవసరం ఉంది.

"CHANDRAM" 490, St.No. 11, Himayatnagar, Hyderabad - 500 029.
Mobile: 9030626288 Fax: 040-27635644
E-mail: deccanlandindia@gmail.com website : www.deccanland.com

ಮೆಯಲ್
ಬಾಟ್

ముఖుచిత్తం బాగుంది

ఈక పత్రిక ఎలాంటి అంశాలకు ప్రాధాన్యమిస్తోంది, దాని భావజాలం ఏమిటి లాంటి వాటికి అద్దం పడుతుంది దాని ముఖచిత్రం. ఈ రకంగా చూస్తే మొదటి నుంచి కూడా దక్కుల్యాండ్ చక్కబీ ముఖచిత్రాలతో వెలుపడుతోంది. ముఖచిత్రాన్ని చూస్తే చాలు...పత్రిక చద్వాలన్న అనక్కి కలుగుతోంది.

ଶିକ୍ଷଣ

ఉండ్రాదీల బతకులకు కవిని ఇచ్చిన అక్షర రూపం అయ్యతంగా ఉంది. చదువుతుంటే గుండెను పిండేసేలా ఉంది. తరతరాలుగా సమాజంలో కొన్సాగుతూ వచ్చిన దోహిడికి అక్షరరూపం ఇచ్చినట్లుగా ఉంది. దళారులు, వడ్డివ్యాపారుల వలలో అట్టడుగు ప్రజాసీకం ఎలా చిక్కుతుపోతున్నారో అధ్యం పటింది. ఇలాంటి మరిన్ని కథలు, వ్యాసాలను అందించాలని కోరుతున్నాం.

- కె. గోపీకృష్ణ, మంచిర్యాల

ముంబయిలో తెలంగాం

ದೇಶಂಲೋನಿ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತಾಲ್ಲೋನಿ ತೆಲಂಗಾಣ ಪ್ರಜಾಸ್ತಿಕಂ ಅಂತಾ ಕೂಡಾ ಅಯ್ಯಾ ಪ್ರಾಂತಾಲ್ಲೋ ಏದೋ ವಿಧಂಗಾ ತೆಲಂಗಾಣ ಉದ್ಯಮ ಜ್ಯೋಲನು ರಗಿಲಿಸ್ತೂನೇ ಉನ್ನಾರು. ಅಲಾಂಟಿ ವಾಚಿಪೈ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಥನಾಲು ಇಕ್ಕಣಿ ವಾರಿಕಿ ಮರಿಂತ ಉತ್ತೀಜಣಿ ಅಂದಿಸ್ತಾಯಿ. ಮೇ ಸಂಚಿಕಲೋ ಪ್ರಮರಿಂಬಿನ ಅನ್ವಯರಂ ದೇವೇಂದರ್ ಯೂತ್ತಿ ವಿಶೇಷಾಲು ಅಕಟ್ಟುಕುನ್ನೇಲಾ ಉನ್ನಾಯಿ. ಜೆ. ಶೇಫರ್ ಗಾಂಡಿ, ವನವರ್ತಿ

ಭಾಷ್ಪೈ ನಿಜಾಲ ನಿಗ್ನ ತೆಲ್ಬಾಲಿ

తెలంగాణ భాషపై చిన్నమాపు ఈనాటిది కాదు. ఒకముక్కలో చెప్పాలంటే తెలంగాణ పదాలన్నిటినీ వికృతులుగా జమకట్టిన వారు ఉన్నారు. అలాంటి వారు ఉండబట్టే తెలంగాణ భాషను ప్రత్యేక భాషగా గుర్తించాలనే వాదనలూ ఉన్నాయి. ప్రపంచంలో ప్రతి భాషకూ దేని గొప్పదనం దానికి ఉంది. ఈ నేపథ్యంలో తెలంగాణ భాషకు సంబంధించిన వాస్తవ అంశాలను వెలుగులోకి తీసుకువచ్చేందుకు భాషాపండితులు నడుం బిగించాలి. దాక్కు నలిమెల భాస్కుర్ ఈ దిశలో వెలువరించిన వ్యాసం ఎంతో బాగుంది. ఎన్. ప్రభాకర్, వరంగల్

చరితను వెలుగులోకి తేవాలి

ప్రపంచ చరిత్రలో కొన్ని ప్రాంతాల, జాతుల చరిత్రలు అకస్మాత్తగా అదృశ్యమవుతుంటాయి. కొన్ని పదులు, వందల ఏళ్ళకు సంబంధిన చరిత్ర అంతా తుడిచిపెట్టుకపోతుంటుంది. ఆధిష్టానికాల ఆక్రమణధోరణికి ఇది నిదర్శనం. తెలంగాణ విషయంలోనూ ఇలాగే జరిగింది. మరీ ఇక్కడి చరిత్ర అంతా అవాస్తవాలతో నిండిపోయింది. అన్నటైన చరిత్ర మరుగును పడిపోయింది. అల్లాంచి వాస్తవాలను వెలుగులోకి తెచ్చేరీతిలో కెప్పేవ్వు పాండురంగారెడ్డి, ఈమని శివనాగిరెడ్డి లాంటి వారు చేస్తున్న కృష్ణ అభినందనీయం. వారి నుంచి మరిన్ని ప్రత్యేక కథనాలను ఆశిషున్నాం.

- పి. ఎల్లారెడ్డి, నిజమూబాద్

దక్కన్ ల్యాండ్

అణచివేయడానికి అక్రమకేసులు

మానవ హక్కుల వేదిక రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు జీవెన్కమపుర్ తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని అచ్చిచివేయాడానికి ఉద్యమకారులపై వరంగల్ పోలీసులు అక్రమ కేసులు పెట్టి భయట్టాంతులకు గురిచేస్తున్నారని మానవ హక్కుల వేదిక రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు జీవెన్కమపుర్ ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. వరంగల్ ప్రైవేట్ లో ప్రజాసంఘాల నాయకులతో కలిసి మాట్లాడారు. సుప్రీంకోర్టు అదేశాలను తుంగలో తెక్కి చట్టానికి వ్యతిరేకంగా పనిచేయడం పోలీసులకు అలవాటుగా మారింన్నారు. తెలంగాణ ఉద్యమంలో ముందుండి పోరాదుతున్న తెలంగాణ ప్రజాప్రాంత నాయకులను, ఇతన ప్రజా సంఘాల నేతలపై మావోయిస్టుగా ముద్రించి ఉద్యమాన్ని అచ్చిచివేయడానికి, ప్రభుత్వ అదేశాలతోనే ఉద్యమకారులపై వరంగల్ పోలీసులు అక్రమ కేసులు బాయించారని మండిపడ్డారు. మానవ హక్కులను కాలరాస్సూ ప్రజా ఉద్యమ నంస్త లను ఇబ్బందులకు గురిచేస్తున్నారున్నారు. తెలంగాణవాదుల అక్రమ కేసుల వ్యవహరంలో సీమాంధ్ర పెట్టాలిటి ప్రభుత్వం పాత్ర ధరానంగా ఉండన్నారు. ఉద్యమకారుల్లా తప్పుడు నేరాంగికారానికి పాల్గొడితే న హొంచేది లేదన్నారు. ప్రజాస్పీమ్యబిడ్డంగా మానవ హక్కుల పరిరక్షణ కోసం పోరాదక తప్పుడని వరంగల్ పోలీసులను పొచ్చరించారు. టీవీఎఫ్ వరంగల్ జిల్లా కప్పిన్నర రమాదేవి మాట్లాడుతూ టీవీఎఫ్ జిల్లా కమిలీ సభ్యుడు తాటిపొముల రమేష్ పు వరంగల్ పోలీసులు ఇంటి సుంఖి తీసుకుపెట్టి మావోయిస్టులతో సంబంధాలు ఉన్నాయంటూ తప్పుడు ప్రచారం చేస్తున్నారని ధ్వజమెత్తారు. అక్రమ కేసులకు భయపడేది లేదని స్పష్టం చేశారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం స్థిరించే వరకు పోరాదుతూ తెలంగాణ వనరులను కాపాడుకుంచాపున్నారు.

ಉನ್ನಾನಿಯ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಳಾಶಾಲಲ್ ಅದನಂಗ

50 ಸೀಟ್‌ ಪೆಂಚಾಲಿ

ಉನ್ನಾನಿಯಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಳಾಶಾಲಕು ಅದನಂಗಾ 50 ಸೀಟ್‌ ಪೆಂಚಾಲನಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಹೀ ಬೀಎಸ್‌ವೈ ಶಾಫ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮುಜೀಬ್ ಹುಸ್ನೇನ್ ಕೋರಾರು. ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಳಾಶಾಲಲ್ಲೋ ತೆಲಂಗಾಣ ಉದ್ಯೋಗುಲು ಎದುರ್ಪಾಂಡನ್ ಸಮಸ್ಯೆ, ವಾರಿ ನಾಯಕುನ್ ದಿವ್ಯಾಂಡನ್ ಅವುಲು ಚೇನೀಂದುಪಕ್ತ ತ್ಯಾಗತರ್ಗಾ ಚರ್ಚುಲು ತೀವುಕೋವಾಲನ್ನಾರು. ಕೋಲಿಲೋನಿ ಉನ್ನಾನಿಯಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಳಾಶಾಲ ಟ್ರಿನ್ಯೂಫಾಲ್ ಡಾರ್ಕ್‌ರ್ ಪುಟ್ಟ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್‌ತೋ ಅಯನ ಭೇಟೀ ಅಯ್ಯಾರು. ಈ ಸಂದರ್ಭಂಗಾ ತೆಲಂಗಾಣ ಉದ್ಯೋಗುಲ ಪೀಠೀತ್ತೋ ಪಾಟು ಪಲು ಸಮಸ್ಯೆಲು ಚರ್ಚಿಂದಾರು. ಅನಂತರಂ ಮುಜೀಬ್ ವಿಲೆಕರುಲತ್ತೇ ಮಾರ್ಟಾದುತ್ತಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಳಾಶಾಲಲ್ಲೋ ಪ್ರಸ್ತುತಂ 200 ಎಂಬೀಬೀವೆನ್ ಸೀಟ್‌ ಉನ್ನಾನಿಯಾನಿ, ತೆಲಂಗಾಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥುಲ ಪ್ರಯೋಜನಾಲ ಕೋಸಂ ಅದನಂಗಾ ಮರ್ಲೇ 50 ಸೀಟ್‌ ಪಂಚೇಲಾ ಹೂಡಾಲನಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್‌ನು ಕೋರಾರು. ಉನ್ನಾನಿಯಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥುಲು ಬಾಗಾ ಪ್ರಾವಿಷ್ಣತ ಕನಬರುಸ್ತನ್ನು ನೇವಧ್ಯಂತೋ ಈ ಸೀಟ್‌ನು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕೊನ್ಸಿಲ್ ಅಳ್ವಿ ಇಂಡಿಯಾ ಪೆಂಚೆಲಾ ಹೂಡಾಲನ್ನಾರು. ತೆಲಂಗಾಣಲ್ಲೋ ಮಾಡೆ ಪೈರ್ಡ್ ಕಳಾಶಾಲಾಲನ್ನಾನಿ, ಪ್ರತಿ ಏಟಾ ಎವ್ರು ಪ್ರಕೃತ್ವ ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥುಲು ಮಂಚಿ ಮಾರ್ಯಾಲತ್ತೇ ಉತ್ತರ್ವುಲ್ಪತ್ತಾನ್ನರಿ ಪೇರಿಕ್ಕಾನ್ನರು. ಸೀಟ್‌ನು ಪೆಂಚೆಲಾ ತಾನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶ್ರದ್ಧ ಹಾಪುತಾನನಿ ಅಯನ ಹೋಮೀ ಇಜ್ಞಾರನಿ ತೆಲಿಪಾರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಂತೋ ತೆಲಂಗಾಣ ನಾಲುಗೋ ತರಗತಿ ಉದ್ಯೋಗುಲ ಸೆಂಟ್ರುಲ್ ಸಂಘರ್ಷಂ ಅರ್ಪಕ್ಕಾದು ಗಡ್ಡಂ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ್, ಉನ್ನಾನಿಯಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಳಾಶಾಲ ತೆಲಂಗಾಣ ಉದ್ಯೋಗುಲ ಯೂನಿವೆರ್ಸಿಟಿ ನಾಯಕಲು ಕೃಷ್ಣ, ನರೇಶ್, ಪ್ರೌದರಾಖಾದ್ ಜಿಲ್ಲಾ ನಾಲುಗೋ ತರಗತಿ ಉದ್ಯೋಗುಲ ಶಾಫ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಭಾದರ್ ಬಿನ್ ಹಾಸನ್ ತಡಿತರುಲ ಪಾಲೋನ್ನಾರು.

దక్కన్ ల్యాండ్

సామాజిక, రాజకీయ మాసపత్రిక

సంపుటి : 1

సంఖిక : 10

మే - 2013

సంపాదకులు

యం. వేదకుమార్

అసాహియేట్ ఎడిటర్

ఎన్. వంశి మోహన్

సెల్ : 9848902520

లే అవుట్ & కంపెనీంగ్
చరిత ఇంప్రైషన్స్కవర్ ఫిట్ట్
బి. స్టోర్వాణిజ్య ప్రకటనలు
9030626288

ముద్రణ :

దక్కన్ ప్రెస్

అజామాబాద్, హైదరాబాద్ - 500 020.

కార్యాలయ దీరునామా

DECCAN LAND
"CHANDRAM" 490,
St.No. 11, Himayatnagar,
Hyderabad - 500 029.

Fax: 040-27635644

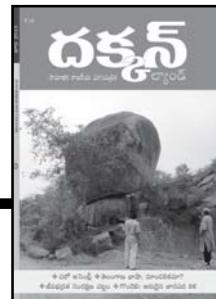
Mobile: 9030626288

E-mail: deccanlandindia@gmail.com
website : www.deccanland.com

విజస్సి కోసం..

దక్కన్ ల్యాండ్ మాసపత్రిక స్థానిక విజస్సి కోసం పత్రిక చిరునామాలో లేదా ఆనంద్ విజస్సి న్స్ (చిక్కడవల్లి, భోవ్ నెం: 9848428516, 9246826191) లో సంఘర్షించవచ్చు.

లోపలి వేజీల్లో ...

సమావేశాలు.....	8
14వ చలో అసింజ్లి	9
అమ్మకానికి సింగరేశి	10
బిట్ల కోసమే పాటీల 'బయ్యారం' జపం	11
కీలక తీర్చుల	12
జాతీయ పతాక నిర్మాత తెలంగాణ బడ్డ!	13
జీవద్వార సంరక్షణ చట్టం	14
ఆ చట్టాలు.. ఉంతంత మాత్రమే!	16
విద్యుత్ మరణాలపై వివక్ష ఎందుకు?	18
తెరవే కవిసమ్మేళనం	19
పుష్టాబాణ్ అప్పుద్దిఖాన్	20
పిట్లల్లక రాలిపోతున్న పసిముగ్గలు	22
పిల్లలముల్ని మలపించే కొత్తప్పణి ములైచ్చు	23
రాజనీతి	25
చర్చ	26
క్యాలెండర్	28
12 గంటల తెరవే	30
ఇంటర్వెన్టర్లో తెలంగాం'	32
తెలంగాణ - భాషా, మాండలికమా?	33
గొందిచి: అంతరించితున్న అరుదైన జానపద కళ	40
రూంమేట్లు	42
గొప్పల అకలిచావులు ప్రభుత్వానికి పట్టవా!	44
అక్రమ కేసులు బేపురుతుగా ఎత్తివేయాలి	45
కవిత్వం	46
వివక్ష	47
పట్లక్ డిమాండ్	52
పుస్తక సమీక్ష	56
పుస్తకం	58

'దక్కన్ ల్యాండ్'లో అచ్చవతున్న రచనలలో వ్యక్తమవతున్న అభిప్రాయాలన్నింటితో సంపాదకులకు ఏకీభావం ఉండాలిన అవసరం లేదు. 'దక్కన్ ల్యాండ్'ను ప్రజాసామ్రాదిక అభిప్రాయ వేదికగా, ప్రజాపక్ష రాజకీయార్దిక, సామాజిక విశేషావేదికగా తీర్చిదిద్దాలన్నదే మా సంకల్పం. అందుకు అనుగుణంగానే అన్ని రకాల అభిప్రాయాలకు, బీస్క్యూటీప్రాయాలకూ స్థానం కల్పించాలన్నది మా ఉద్దేశం. వివిధ రంగాల్లో నిపుణుల రచనలను అందించడం ద్వారా ఆయా అంశాలపై, సమస్యలపై, పరిష్కార మార్గాలపై పారకుల్లో అవగాహన పెంపాందించడమే 'దక్కన్ ల్యాండ్' లక్ష్యం.

బలిదానాలన్నీ సర్జారు మాత్రమే

- నీపీఱ రాష్ట్ర కార్యదర్శి దాక్టర్ నారాయణ
- ❖ ❖ ❖

రాజకీయ అనివార్యతతోనే తెలంగాణ

- టీఎంజీవో రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు దేవీప్రసాద్
- ❖ ❖ ❖

పేదలను విష్టులిస్తున్న రాజకీయ పార్టీలు

- ఎంఆర్పీఎస్ న్యవసథపక అధ్యక్షుడు మండక్షష మాదిగ
- ❖ ❖ ❖

జలవనరుల సాధనకు ఉద్ఘమించాలి

- పాలమూరు అధ్యయనవేదిక కన్స్సనర్ రాఘవాచారి
- ❖ ❖ ❖

రోపం లేని నేతల వల్ల తెలంగాణ రాలేదు

- ఎమ్మెల్యే కోమటిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి
- ❖ ❖ ❖

మావోయిస్టులకు వ్యతిరేకంగా ఏర్పడ్డ సల్వాజెడం ఓ పాపవ్యవాహం

- కేంద్ర గిరిజన శాఖ మంత్రి కిశోర్ చంద్రదేవ్
- ❖ ❖ ❖

నక్కలైట్ల సమస్య శాంతి భద్రతల సమస్య కాదు

- ఎన్సీపీ అధినేత, కేంద్ర మంత్రి శరద్ పవర్
- ❖ ❖ ❖

ఇక సీమాంధ్ర పార్టీలు ఖాళీ

- హరీష్ రావు
- ❖ ❖ ❖

కలసి కొట్టాడాల్సిన తరుణం ఇచ్చి

- పెద్దపల్లి ఎంపీ దాక్టర్ వివేక
- ❖ ❖ ❖

పేదలను విష్టులిస్తున్న రాజకీయ పార్టీలు

- ఎంఆర్పీఎస్ న్యవసథపక అధ్యక్షుడు మండక్షష మాదిగ
- ❖ ❖ ❖

తెలంగాణ గ్రామీణ వైద్యుల సంక్లేషమ నంఖుం

తెలంగాణ గ్రామీణ వైద్యుల సంక్లేషమ సంఘానికి గౌరవ అధ్యక్షులుగా ప్రముఖ న్యూరాలాజస్ట్ దాక్టర్ రాజరెడ్డి, గౌరవ సలహాదారుగా ప్రముఖ విద్యావేత్త, మాజీ ఎమ్మెల్యే చుక్కా రామయులను ఎన్సుకోవడం అభిసందనీయమన్నారు. సమావేశంలో వై అర్జున్ రావు, వసంతరావు, సంజీవరావు, లక్ష్మీనారాయణ, రాయల శ్రీనివాస్, రచయితల వేదిక జిల్లా కార్యదర్శి భాస్కర్, జే విశ్వ పాల్గొన్నారు.

షైపార్క రెడ్డి గార్డు..!

రాజీనామా చేసి.. సుధృతిగా నిలవండి

ప్రియమైన షైపార్క రెడ్డి గారికి,

కేంద్ర మంత్రివర్గంలో మీరు కొనసాగుతున్నారు. దీనిని తెలంగాణకు వ్యతిరేకంగా ఉన్నపారు అవకాశంగా చేసుకొని ఉద్యమాన్ని తక్కువచేసి చూపిస్తున్నారు. ఐదు దశాబ్దాలుగా తెలంగాణ ప్రాంత ప్రజలు ప్రత్యేక రాష్ట్రం కోసం ప్రజాస్పూమ్య పద్ధతుల్లో ఉద్యమాన్ని కొనసాగిస్తున్న విషయాన్ని మీరు గుర్తించాలి.

పన్నెండెళ్లగా మలిదశ ఉద్యమం ఉద్ఘతంగా నడుస్తున్న విషయం మీకు తెలిసిందే. కేంద్రంలో, రాష్ట్రంలో అధికారంలో ఉన్న కాంగ్రెస్ ప్రత్యేక రాష్ట్రాన్ని ఇచ్చే శక్తి ఉన్నా అలా చేయకుండా తెలంగాణ ప్రాంత ప్రజల మనోభావాలతో ఆడుకుంటోంది. సీమాంధ్ర ప్రాంతానికి చెందిన నాయకుల లాబీయింగ్‌కు తల్లిగ్గుతూ ఇలా వ్యవహారిస్తోంది. 2009, డిసెంబర్ 9న కేంద్ర మంత్రి చిదంబరం తెలంగాణ ఏర్పాటు ప్రత్యేకియను ప్రారంభిస్తున్నట్లు ప్రకటించినా అది అమలుకు నోచుకోలేదు.

సీమాంధ్ర నాయకుల లాబీయింగ్‌తో పాటూ తెలంగాణ ప్రాంతానికి చెందిన ఆయా రాజకీయ పక్కాల ప్రతినిధులు పదవుల కోసం పాకులాడుతుం దటం కూడా ప్రత్యేక రాష్ట్రం రాకపోవటానికి కారణం. తెలంగాణ నాయకులు తమ తమ పదవులకు రాజీనామా చేసినప్పుడే కేంద్రం దిగి వస్తుంది. కేంద్ర మంత్రి పదవికి మీరు రాజీనామా చేస్తే అది తెలంగాణ ఉద్యమానికి కలిసి వస్తుంది. ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు మార్గాన్ని కల్పిస్తుంది.

తెలంగాణ కోసం ఇప్పటికూ వెయ్యి మందికి పైగా యువకులు ఆత్మ బలిదానాలు చేసుకున్న విషయాన్ని గుర్తించాలి. మీ నియోజకవర్గానికి చెందిన యాదిరెడ్డి అనే యువకుడు ఫిలీకి పచ్చి పార్లమెంటు ఎదురుగా తెలంగాణ కోసం ఆత్మపూత్య చేసుకున్నాడు. దానికి ముందు రాసిన సూసైడ్ నోట్లో మీ మీరు రాసిన విషయాన్ని మరచిపోవడ్డు. ఉద్యమాభివందనాలతో..

- ప్రిథివీ కే. మధుసుధారెడ్డి, రమా మేల్కెట్, బూర్గుల నర్సింగ్ రావు, మాధభాషి తీధర్, ఐ తిరుమాలి, ఎన్ తీధరస్సామి, హరినాథ్ పొలాస్, జీ లక్ష్మీచ్, ఈ రేవతి, ఎం వేదకమార్, దాక్టర్ గోపాలకృష్ణ మహబుబ్ అలంభాన్, జహీరుద్దీన్ అలీభాన్, కొండా విశ్వేశ్వర రెడ్డి, దీపి రెడ్డి, దాక్టర్ భిక్షం గుజ్జ, అర్ణ శైలేషరెడ్డి

శ్రీకృష్ణ చికటి నివేదిక అమలు

పరిస్థితి బయటకు ప్రశాంతంగా ఉన్నట్లు కనిపిస్తున్న నిజానికి తెలంగాణ ప్రాంతం అంతా అట్టుడికిపోతోంది. ఒక వైపు ఉద్యమకారులపై కేసులు ఎత్తివేస్తున్నామంటున్న ప్రభుత్వం, మరోవైపున ఉద్యమంలో చుర్గా పాల్గొంటున్న వారాపై ఉద్యమంతో సంబంధం లేని కేసులు పెట్టి చక్రవర్యహంలో ఇరికించాలని చూస్తోంది. తన వ్యతిరేకులను కోర్కె కేసుల్లో ఇరికించి ఏళ్ళకు ఎత్తు వారిని వేధించడం ప్రభుత్వాలకు వెన్నటో పెట్టిన విద్యనే. శ్రీకృష్ణ కమిచీ ఎనిమిదో అధ్యాయం కూడా ఇదే పని చేయాల్సిందిగా ప్రభుత్వానికి సూచించింది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం ఆదే పని చేస్తోంది. ఇదంతా కూడా తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని బలహీనపరిచేందుకు ఒక కుట్ట ప్రకారం చేస్తున్న దానిలో భాగమే.

ఇటీవల తెలంగాణ ప్రజాప్రంట్ నాయకులపై పెట్టిన కేసులే ఇందుకు నిదర్శనం. ఏకంగా నక్కలెట్లుతో సంబంధాలు అంటగ్టారు. ఇదంతా ఓ కుట్ట ప్రకారం జరుగుతోంది. తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని బలహీనపరిచే కుట్ట ఈసాటిది కాదు. ఐదారు దశాబ్దాలుగా సాగుతూ వస్తున్నదే. ఇలాంటి కుట్టలు, కుతంత్రాలు తాత్కాలికంగా ఉద్యమాన్ని నిలిపివేయగలిగినా, ఆ నిష్పు నేటికి రగులతూనే ఉంది. తాజాగా జాన్ 14వ వర్షాలో అసెంబ్లీ కార్యక్రమాన్ని అట్టుకునేందుకు ప్రభుత్వం అన్ని విధాలుగా ప్రయత్నాలు మొదలెట్టింది. రాసున్న రోజుల్లో ఈ ధోరణి మరింత తీవ్రం కానుంది. ఆ పరిస్థితిని ఎదుర్కొనేందుకు ప్రజాసాధ్యమ్యవాదులంతా ఒక్కటి కావాల్సిన అవసరం ఉంది. అసలు తెలంగాణ ఉద్యమం అంటే ప్రభుత్వానికి ఇంత భయమెందుకు? కోట్లాది మంది ప్రజాసాధ్యమిక ఆకాంక్షను అణగదొక్కే ప్రయత్నమెందుకు?

ఈ రకమైన ప్రశ్నలన్నింటికి ఒకటే సమాధానం. ఆధిపత్యాన్ని కాపాడుకోవాలనే ఆరాటం. తెలంగాణటర ప్రాంతాలకు చెందిన వారు కొన్ని దశాబ్దాలుగా ఇక్కడ అన్ని రంగాల్లోనూ తమ ఆధిపత్యాన్ని కొనసాగిస్తూ ఉన్నారు. సహజవసరులు కొల్లగొదుతున్నారు. ఉద్యోగాలు అక్రమంగా పొందుతున్నారు. సినిమా, పరిశ్రమలు, విద్య... ఇలా అన్ని రంగాల్లోనూ బలపడుతున్నారు. ఇక్కడి వారి ప్రమతో, ఇక్కడి వారి డబ్బుతో వారు అలా అపర కుబేరులైపోతున్నారు. బయ్యారం గనులు, సింగరేణిలో ప్రివేటీకరణ...ఇలా ఏ అంశం తీసుకున్నా తమ ఆధిపత్యానికి ఎక్కడ గండి పడుతుందోనన్న భయం స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది.

కేవలం తమ ఆధిపత్యాన్ని కాపాడుకునేందుకు కోట్లాది ప్రజల ఆకాంక్ష అయిన తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రాన్ని ఇవ్వకుండా వేధించడం సమంజసం కాదు. ఇదే సమయంలో తెలంగాణ ఉద్యమంలోనూ ఎన్నో లోపాలు చోటు చేసుకుంటున్నాయి. ఉద్యమ వైఖరిలో స్వస్తత లోపించింది. ఉద్యమాల్లో ఉన్న వారు ప్రధాన శత్రువెరో తేల్చుకోలేకపోతున్నారు. ఒకరికొకరు దూరమై పోతున్నారు. ఎవరికి వారు సమాంతరంగా కార్యక్రమాలు చేపట్టినా, ఒకరి కార్యక్రమానికి మరొకరు పూర్తిస్తాయిలో అండగా నిలవాల్సిన అవసరం ఉంది.

మిలియన్ మార్క్స్, సాగరపోరం లాంటి కార్యక్రమాలు జయప్రదమైనా ఆ తరువాత కావాల్సిన కార్యాచరణను రూపొందించుకోలేకపోయాం. ఈ నేపథ్యంలో సాధారణ ఎన్నికలు వచ్చే లోగానే తెలంగాణ సాధించుకోవాలి. ఆ క్రమంలో అంతా కలని చలో అసెంబ్లీ కార్యక్రమాన్ని విజయవంతం చేయాలి. తెలంగాణ ఆకాంక్ష ఎంత బలంగా ఉండో రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలకు తెలియజేయాలి. కేంద్రంలో, రాష్ట్రంలో తెలంగాణ ప్రజాప్రతినిధులు తమ పదవులకు రాజీనామా చేసి ప్రత్యేక కార్యాచరణలోకి రావాల్సిన సమయం ఆసన్నమైంది.

వెదకుమార్.ఎమ్.

(యం. వెదకుమార్)

ఎడిటర్

తెలంగాణకు 'పెట్టుబడే' అడ్డంకి

గుప్పెదు మంది సీమాంధ్ర పెట్టుబడిదారులు తమ వ్యాపార సాధ్రూజ్యాన్ని తెలంగాణలో విస్తరించుకోవడమే రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు అడ్డంకిగా మారిందని 'నమస్తే తెలంగాణ' సంపాదకుడు అల్లం నారాయణ అన్నారు. డిచ్షప్లాన్లో తెలంగాణ విశ్వవిద్యాలయంలో 'తెలంగాణ ప్రాంత సామాజిక ఆర్థిక, సాంస్కృతిక పరిశోధన కేంద్రం' ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన 'తెలంగాణ ప్రాంతియ ప్రసంగాలు' కార్యక్రమంలో ... 'తెలంగాణ సామాజిక ఉద్యమాలు' అంశంపై ఆయన మాట్లాడారు. తెలంగాణ అంశంపై వర్తమానంలో గందరగోళ పరిస్థితులున్నా.. చరిత్రను, విశిష్టతను అనుసంధానం చేస్తూ మాట్లాడుకోవడం అనసరమని అన్నారు. గిత కార్బూకులు కుటుంబంలో పుట్టిన పాపన్న 'కల్పమ్ముకుంటే పైనలస్యమ్...గోల్మాండ కోటను కొడితే రాజ్యమొస్తది' అనే నినాదాన్ని తెరపై తెచ్చాడని, గోల్మాండ కోటను కొట్టాలనే 'స్పుహ.. అణచివేత నుంచే వచ్చిందని వివరించారు.' తెలంగాణ ప్రక్రియ ప్రారంభమవుతుందన్న హాంమంత్రి పిండే, చిదంబరం ప్రకటన ఇచ్చిన తర్వాత వెనక్కి పోవడానికి కారణం పెట్టుబడేని అన్నారు. కావూరి, లగడపాటి వంటి పెట్టుబడిదారులు ప్రైదరాబాద్ వచ్చి తమ ఆస్తులు పెంచుకోవడంతో పాటు తమ వ్యాపారాలను విస్తరించుకున్నారని, ఇలాంటి పెట్టుబడి దారులే తెలంగాణకు అడ్డంకిగా మారారని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ప్రైదరాబాద్ భూములను సీమాంధ్ర పెట్టుబడి దారులు ఆక్రమించు కున్నారని.. పీటికి ఊతమిచ్చింది ఆప్టటి ముఖ్యమంత్రి ఎట్టీఆర్ అని విమర్శించారు. కమ్యూనిస్ట్ ఉద్యమం పేరుతో గుంటూరు జీల్లా నుంచి వచ్చి కాలువల కింద సాగు మొదలు చేశారని వివరించారు. కాలువల వెంట భూములను కారుచౌకగా కొనుక్కొని కోట్లకు పడగలెత్తిన పలు సందర్భాలు ఉటంకించారు. తెలంగాణను జాతీయ పొర్ట్లేజ్ ఆప్యూలని, పార్లమెంట్లో బిల్లు పెట్టే స్థితి ఆ పార్లీమెంట్ ఉద్యమమే అన్ని పొర్ట్లేజ్లతో తెలంగాణ జపం చేయించగలిగిందన్నారు. చంద్రబాబు తెలంగాణకు తాము వ్యతిరేకం కాదని చెబుతున్నారని,

తెలంగాణకు అనుకూలమని.. రాష్ట్రం ఇప్పాలని కూడా చెప్పకపోవడంపై నిప్పులు చెరిగారు. విద్యార్థులు అత్యహత్యలు చేసుకోవడని, ప్రజా ఉద్యమం ద్వారానే తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించుకుతీరుదామని పిలుపునిచ్చారు. కొన్ని స్పెర్ఫ్చూరిత శక్తులు, దబ్బే రాజ్యమేలుతున్నాయని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. రాజకీయ నాయకత్వం కుమ్మక్కపడమే తెలంగాణకు అడ్డంకిగా మారుతుందని అన్నారు. ఇవన్నీ ఉన్న తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని సజీవంగా కాపాడుకోవడం ద్వారానే స్వరాష్టోన్ని సాధించుకోవచ్చని పిలుపునిచ్చారు.

రాష్ట్ర అనివార్యం

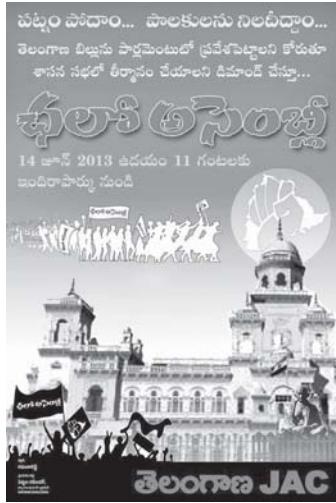
తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడటం అనివార్యమని ఆంధ్రప్రదేశ్ తో సంపాదకుడు కె. శ్రీనివాస్ అన్నారు. తెలంగాణ సమాజమంతా ఏకీకృతమైనిలిచిందని పేర్కొన్నారు. రాష్ట్రంలోని రాజకీయ నాయకత్వం రెండుగా చీలిందన్నారు. తెలంగాణ యూనివర్సిటీలో జరిగిన సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడారు. తెలంగాణ యూనివర్సిటీ ఏర్పాటు కూడా ఉద్యమ విజయమేనని పేర్కొన్నారు. దేశంలో అనేకమంది రాజులకంటే నిజాం రాజు అంత క్రూరుడు కాకపోయినా.. చరిత్రను తప్పుదోవ పట్టించే ప్రయత్నం జరిగిందన్నారు. ఏడో నిజాం నవాబు పాలనలో 30 ఏళ్ళ కాలంలో ఒక్క ఉరిశిక్క అమలు జరుగేదని ఉదాహరించారు. అరాచకాలకు ఆలవాలంగా నిలిచిన గడీల దాక్కికాలపై తిరుగుబాటుకు గ్రంథాలయ ఉద్యమాలు ఊపిరిపోశాయని ఆయన అన్నారు. తెలంగాణ విశ్వవిద్యాలయం రాజస్టార్ ప్రొఫెసర్ అర్ లింబాద్ మాట్లాడుతూ పాలకులు న్యాయమైన, ప్రజాసామ్రిక డిమాండ్ అయిన తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆకాంక్షను నీరుగారుస్తానే ఉన్నారని ఆరోపించారు. టీయూకాలేజీ ట్రైన్స్పోర్ట్ ప్రొఫెసర్ రథర్రాజు మాట్లాడుతూ.. తెలంగాణ రాజకీయ నాయకత్వం వైపుల్యం వల్లే ప్రజలు ఆకాంక్ష నెరవేరడం లేరని ఆరోపించారు. ప్రొఫెసర్ కనకయ్ మాట్లాడుతూ ఉన్నత విద్యారంగంలో తెలంగాణకు తీరని నష్టం జరుగుతున్నదని వాపోయారు.

తెలంగాణ వ్యవాధి అనివార్యం

తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఆత్మహత్యలు జరుగుతున్నా.. ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఏర్పాటుకు కేంద్రం నిరాకరించడం దుర్భాగ్యమని సీపీ జాతీయ కార్యదర్శి సురవరం సుధాకర్ రెడ్డి విమర్శించారు. తెరాన పోలిటబ్యూరో సభ్యుడు డా.. చెరుకు సుధాకర్ తండ్రి, కవి, రచయిత చెరుకు ఉపాంగ్ సంస్కరణ సభ సుందరయ్ కశానిలయంలో జరిగింది. తెలంగాణ రచయితల వేదిక అధ్యక్షుడు జాలూరి గారీ శంకర్ అధ్యక్షతన వహించారు. ఈ సందర్భంగా సురవరం మాట్లాడుతూ ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఏర్పాటు విషయంలో కోస్టోండ్ర నేతలు ధీలీలో పైరవీలు సాగించి, తెలంగాణ రాకుండా అడ్డంకుపడుతున్నారని అన్నారు. అయినప్పటికే తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు అనివార్యమని దీనిని అడ్డుకోవడం ఆసాధ్యమని అన్నారు. తెలంగాణ ప్రాంత నాయకులు ఈందరని, పరస్పరం యుద్ధం చేసుకుంటారనే భావనలో

కేంద్రం ఉందని, దీనిని పోగొట్టేందుకు తెలంగాణవాదులు ఐక్యంగా ముందుకు సాగాలని సూచించారు. ప్రోకోర్ట్ విశాంత న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఈశ్వరయ్ మాట్లాడుతూ ప్రస్తుతం ఉన్న నాయకులకు మానవీయ విలువలు లేకుండా పోతున్నాయని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. మాజీ ఎమ్ముల్ మక్కారామయ్ మాట్లాడుతూ తెలంగాణ ఉద్యమమం తమ వల్లే సాగుతుండని కొందరు భుజాలు ఎగురవేసుకుంటున్నారని, ఇది ఏ ఒక్క వ్యక్తి ప్రేరణతోనో వచ్చింది కాదని ఆయన స్వస్థం చేశారు. దోషిడి ఉన్నచోటు.. వీరుడు పుడతాడని అన్నారు.. ఈ సందర్భంగా ప్రజా వాగ్దేయకారులు గూడ అంజయ్, గోరటి వెంకస్తులకు కుండరు భుజాలు ఎగురవేసుకుంటున్నారని ఆయన అన్నారు. ఈ కారుంకును నీరుగారుస్తానే ఉన్నారని ఆరోపించారు. టీయూకాలేజీ ట్రైన్స్పోర్ట్ ప్రొఫెసర్ రథర్రాజు మాట్లాడుతూ.. తెలంగాణ రాజకీయ నాయకత్వం వైపుల్యం వల్లే ప్రజలు ఆకాంక్ష నెరవేరడం లేరని ఆరోపించారు. ప్రొఫెసర్ కనకయ్ మాట్లాడుతూ ఉన్నత విద్యారంగంలో తెలంగాణకు తీరని నష్టం జరుగుతున్నదని వాపోయారు.

దక్కన ల్యాండ్

టెలంగాణ జేపిసీ, అందులోని భాగస్వామ్య రాజకీయ పార్టీలు స్వతంత్రంగా నిర్వహించాలని, దీనిపై జేపిసీ వెలుపల ఉన్న ఏ పార్టీతోనూ చర్చలు జరివే ప్రస్తుతి లేదని నిర్ణయించింది. తెలంగాణ ప్రజలు సంఘటిత శక్తిని చాటి చెప్పాలని పిలుపునిచ్చింది. నిరంతర ప్రజా ఉద్యమాలతో పాటు...మొన్నటి సంవద్యుత్త, తాజాగా ఇనుప ఖనిజం పరిరక్షణ యాత్రల స్వార్థితో ఉన్న టీజేపిసీ.. అదే క్రమంలో మరింత ఉద్యత స్థాయిలో ఛలో అసెంబ్లీకి సిద్ధమయింది. టీజేపిసీ భాగస్వాములుగా ఉన్న టీఆర్ఎవెన్, బీజేపీ,, న్యూడుమోక్రసీలు పక్క కంఠంతో ఈ పిలుపును బలపరిచాయి. ‘కాంగ్రెస్కో ఖతం కరో... తెలుగుదేశంకో దఫన్ కరో... వైవిషణార్పింఫీకో ఫేక్ దో... తెలంగాణకో హసిల్ కరో’ అనేవి ఛలో అసెంబ్లీ ఉద్యమ కార్యాచరణలో ప్రధాన నినాదాలు కావాలని ఉద్యమ నేతులు పిలుపు నిచ్చారు. చర్చల సందర్భంగా టీఆర్ఎవెన్ అధినేత కే చంద్రశేఖరరావు, బీజేపీ రాఘు అధ్యక్షుడు జీ కిప్పనీరెడ్డి, టీఆర్ఎవెన్ శాసనసభాపక్క నేత ఈటెల రాజేందర్, కేంద్ర మాజీ మంత్రి చెన్నమనేని విద్యాసాగరావు, న్యూడుమోక్రసీ నాయకులు పీ సూర్యం, కే గోవర్ధన సూటిగా, ధాటిగా రాజకీయాభి. ప్రాయాలను ప్రకటించినట్లు తెలిసింది. ‘ఛలో అసెంబ్లీ’ కార్యక్రమంపై పాలకులు చాలా నిరంతరంగా వ్యవహరిస్తారని, ఉద్య మాన్మి అణచి వేస్తారని,

14ನ ದಲ್ಲಿ ಅನೆಂಜ್‌

నంఖుటిత శక్తిని చాటాలి నూత్ను లేకం

తస్మాత్ జాగత్

పన్నుండెక్క తెలంగాణ
మలివిదత ఉద్యమంలో
చరిత్రక వట్టంగా నిలిచి
పోయేలా చలో అనెంబీ
కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిం
చాలని టీజేస్ నాయకత్వం
శీర్మానించింది దీని

ఆదే జిరిగిన పక్షంలో ఎక్కడికక్కడ నిరసనలు తెలియచేయాలని, ఉద్యమకారులతో తైలు నిండిపోయేలా కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని కేసీఆర్ అన్నారు. వచ్చే పార్ట్ మెంటు నమావేశాల్లో తెలంగాణ బిల్లు ప్రవేశపెట్టాలని, టీఆర్ ఎన్, బీజేపీ ఎమ్మెల్యేలతో పాటు సీపి ఎమ్మెల్యే లను కూడా ఈ విపయంలో కలుపుకొనిపోవాలని టీఆర్ ఎన్ ఎట్టి నేత ఈటెల రాజేందర్ ప్రతిపాదించారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటుపై ఇంతకాలంగా దాటుచేస్తున్న కాంగ్రెస్, టీడిపీ, వైఎస్సార్సీపీ వంటి పార్టీలను ప్రజాశ్కేతనంలో నిలదీయాల్చిందేనని, ఇక మరో చర్చకు తావు లేదని జేపిసీలోని 25 సంఘాల నాయకులు స్పష్టం చేశారు. ఇదే సందర్భంలో జేపిసీలోని బీజేపీ, టీఆర్ ఎన్, న్యూడెమోక్రాటీస్ మరింత సంఘబేతనం కావాలని, ఐక్యతను చాటి చెప్పాలని, పక్షంగా ఉద్యమించాలని నేతులు అభిప్రాయపడ్డారు. ఛలో అసెంబ్లీ తర్వాత తెలంగాణ అనుకూల పార్టీలు అనే విభజన రేఖ స్పష్టంగా ఏర్పడాలని పలువురు నేతులు అన్నారు. జూన్ 14న హైదరాబాద్ తెలంగాణ ప్రజల అకాంక్షల రణనినాదమై ప్రతిధ్వనించాలని పిలుపునిచ్చారు. తెలంగాణ సాధనకై ఏక్కక ఎజెండాగా ప్రజలు కదలిరావాలని జేపిసీ పిలుపునిచ్చింది. గతంలో మిలియన్స్ మార్కెట్, సాగరపోరం, 36 గంటల నమరదిక్క పార్ట్ మెంట్లో తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు బిల్లు పెట్టడమే లక్ష్యంగా చలో అసెంబ్లీ కార్యక్రమానికి కార్యచరణను రూపొందించనున్నట్లు బీజేపిసీ శైర్పు కోదండరామ్ స్పష్టం చేశారు. ఆయన నేతృత్వంలో బీజేపిసీ బృందం బీజేపీ రాష్ట్ర కార్యాలయంలో ఆ పార్టీ నాయకులతో బేటీ అయింది.

బిల్లు పెడుతుందో, చన్నిందో కాంగ్రెస్ తేల్చుకోవాలి: కిషన్‌రెడ్డి

తెలంగాణ బిల్లును పారమంటలో పెడుతుందో, చుస్తుందో అన్న విషయాన్ని కాంగ్రెస్ అధిష్టానం తేల్చుకోవాలని బీజేపీ రాఘ్వ అధ్యక్షుడు కిఫ్స్ రెడ్డి అన్నారు. బీజేపీ బృందంతో భేటీ అనుంతరం ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడుతూ తెలంగాణ ఉద్యమం లక్ష్మీన్ని సాధించే దిక్కు చేరుకుండని తెలిపారు.

లండన్‌లో తెలంగాణ తత్త్వ విగ్రహం అవిష్కరణ

ప్రపంచవ్యాప్తంగా తొలిసారి తెలంగాణ ఎన్నారై ఫోరం (టీ ఈ ఎన్వెఫ్) అద్వార్యంలో లండన్‌లో తెలంగాణ తల్లి విగ్రహాన్ని ఫోరం వ్యవస్థానకులు గంప వేణుగోపాల్, అనిల్ కుర్రాపలం ఆవిష్కరిం చారు. ఈ కార్బూకమానికి సభాధ్యక్షుడుగా రంగుల సుధాకర్ వ్యవ హారించారు. ఈ సందర్భంగా వేణుగోపాల్, అనిల్ మాట్లాడుతూ తెలంగాణ తల్లి విగ్రహ ఆవిష్కరణ తెలంగాణ ఎన్నారైలలో ఉత్సవాన్ని ఉద్ఘాటిస్తారు.

ఆనంతరం టీకు ఎన్నవ్వ వారికోత్తువా సభలు కొనసాగాయి. భవిష్యత్తు కార్బూకమాలను సిక్కి చందూగాడ్ వెల్లడించారు. మహిళా విభాగానికి చెందిన పవిత్రడి, ఆర్థన ఆధుర్మంలో కేక్ కట్ చేసి

మొదటి వారికోతువాని జరిపారు.

ఈ సందర్భంగా ఈ మానవులకు హజ్ యాత్రకు సహాయం చేయస్తున్నట్లు తెలిపారు. పేద విద్యార్థులకు 5000 నోట్ పుస్తకాలను అందించచున్నట్లు, మెడక్ జిల్లా నిద్రిపేటక్ చెందిన వెంకటాపురాన్ని దత్తత తీసుకుంటున్నట్లు తెలిపారు. బెహరాన్, సింగపూర్, అమెరికా, కెనడా, జర్మనీ, స్విట్జర్లాండ్లో కూడా టీఎస్ఎవ్ఎఫ్ స్టోపనకు కృషిచేయస్తున్నట్లు తెలిపారు. వరంగల్కు చెందిన ప్రముఖ న్యాయహాది విడ్జిరాజు వెంకట్టేరావు మాట్లాడుతూ తెలంగాణ వాడులు చేస్తున్న కార్బూకమాలను అభినందించారు.

ಅಮ್ಮೆ ಕಾನಿಕೆ ಸಿಂಗರೆಣಿ

ఒక మహాన్నిత సంస్థ ఉత్థానపత్రాలను ఒక వ్యక్తి తన జీవితకాలంలో చూడడం ఓ విధాదరం. సిలగూ అలాంటిదే సింగరోజి విషయంలో చేటు చేసుకుంటున్నది. ఈ పరిస్థితిని ఎలా ఎదురోఫ్పచో సూచిస్తున్నారు సామాజిక విశ్లేషపకులు దామరపల్లి నల్గొంపశిరడి

సింగరేణి బొగ్గు గనికి కష్టాలు మొదలైనాయి. ప్రపంచీకరణ వ్యాపారా అంటూ మన పాలకులు ఏకంగా ఈ గనిని అమ్మకానికి పెట్టారు. సింగరేణిని నమ్మికుని బతుకుతున్న వేలాది మంది కార్బూకుల బతుకులు తీపిథోరంగా తయారైనాయి. జెట్సోర్స్‌ర్స్‌గ్, కాంట్రాక్ట్‌కరణ, క్యాజువల్ తో సింగరేణి సంస్థను ప్రయివేట్ దిశలో వేగవంతంగా నడిపిస్తున్నారు. 1995లో సింగరేణిలో 1,35,212 మంది కార్బూకులు పని చేస్తే 2012 నాటికి కార్బూకులు సంఖ్యను 66,332 కుదించారు. కొత్త ఉద్యోగాలు అనేవి ఎందమావులుగా మారాయి. బొగ్గు ఉత్పత్తిలో యాంత్రికరణను తీవ్రతరం చేసి ఉన్న ఉద్యోగాలను ఊడగొడుతున్నారు. బొగ్గు ఉత్పత్తికి కార్బూకుల ప్రమా ఉపయోగించకుండా యంత్రాలను ఉపయోగిస్తున్నారు. భూగర్భ గనుల స్థానంలో ఓపెన్‌కాస్ట్ గనుల తప్పకాలను ఎక్కుపు చేశారు. కార్బూకుల హక్కులను కాలరాస్తున్నారు. ప్రమాదవశాత్తు కార్బూకుల చనిపోయినా పెద్దగా పట్టించకున్న దాఖలాలు లేవు. ఇంటి నుంచి పనికి పోయిన కార్బూకులు తిరిగి ఇంటికి వస్తారనే నమ్మకం నస్సగిల్లతోంది. ఇటీవలి కాలంలో ఇప్పటి వరకూ ప్రమాదవశాత్తు సుమారు 380 మంది కార్బూకులు చనిపోయారు. చనిపోయిన ప్రతి కార్బూకునికి రూ. 5 లక్షల ఎట్టుగొట్టియా, కటుంబంలో ఒకరికి ఉద్యోగం ఇప్పాలి. మృతుని భార్యకు నెలనెలా పెస్సన్ అందజేయాలి. ఇవేపీ అమలు చేయకుండానే యాజమాన్యం కక్షసాధింపు చర్యలకు దిగుతోంది. కార్బూకుల జీవన స్థితిగతులు దిగజార్చారు. కార్బూకులను ఏదో ఒక రకంగా బయటకు సాగసంపాలని సింగరేణి యాజమాన్యం కంకణం కట్టుకుంది. 2009 నుంచి గోల్డ్‌న్ పేక్ హ్యాండ్ పేరుతో 30 వేల మంది కార్బూకులను వి.ఆర్.ఎన్ ద్వారా ఇంటికి సాగసంపింది. గైర్ హోజర్ కార్బూకులకు పెద్ద తలనొప్పిగా మారింది. దీనంతో అన్యాయంగా సుమారు పడకొండు వేల మంది కార్బూకులను ఎలాంటి నోటీసులు లేకుంగా చెప్పాచేయకుండా అన్యాయంగా తొలగించింది. ఒక సంపత్తిరంగో కనీసం వంద పనిదినాలకంటే తక్కువగా ఉన్న కార్బూకులను ఉద్యోగాల నుంచి ఊడబీకింది. అవకాశం దొరికినపుడల్లా కార్బూకుల సంఖ్యను కుదిస్తున్నారు. బొగ్గు గనుల చట్టప్రకారం బొగ్గు బావిలో ఉత్పత్తి చేసే పని స్థలానికి ప్రతి నిమిచెసినికి ఆరు కూళాచిక్ మీటర్ల గాలిని సరఫరా చేయాలి. ఒక మనిషికి 2.6 కూళాచిక్ మీటర్ల గాలిని అందించాలి. 620 మీటర్ల లోతులో కార్బూకులు బతుకు పోరు చేయాల్చి వస్తున్నది. ఉన్నల కొద్ది బొగ్గుని సింగరేణి కార్బూకుల తమ రక్తాన్ని చెపుట ధారపోసి ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. అధికారులు మాత్రం భద్రత చర్యలు తీసుకుండా కార్బూకుల జీవితాలతో లేగాటమాడుతున్నారు. 2012 ఆగస్టు 9 న జిరిగిన గని ప్రమాదంలో 17 మంది కార్బూకులు జలసమాధి అయినారు. యాజమాన్యం స్పందన అంతంతమాత్రమే. బొగ్గు బావుల్లో గాలి, వెలుతురు లేకపోవడంతో సుమారు 12 వేల మంది కార్బూకులు అనారోగ్యానికి

గురైనారు. దీనిని సాకుగా చూపుతూ అనేక మంది కార్బిక్కులను అర్థాంతరంగా తొలగిస్తున్నారు. ప్రైవాట్ కమిటీ వేలాడి మంది కార్బిక్కులకు వ్యతిరేకంగా నివేదికను ప్రభుత్వానికి అందించింది. రెండు సంవత్సరాలలో 190 - 240 పనిదినాలు చేసి ఉండాలని కమిటీ సూచించింది. 150 - 200 పనిదినాల్లో విధులు నిర్వహించిన వారు ఉద్దేశ్యంగా పొందడానికి అనర్చులుగా నివేదించారు. అర్థాంతరంగా విధుల నుంచి తొలగించిన కార్బిక్కులను తిరిగి తీసుకోవాలంటూ కార్బిక్కులు ఆందోళనలకు దిగుతున్నారు. కార్బిక్కులను విధుల్లోనుంచి తొలగించి సింగరేణి యూజమాన్స్‌ం క్రిటప్పారితంగా వ్యవహారిస్తున్నాడి.

సింగరేణికి 122 ఏళ్ల సుదీర్ఘ చరిత్ర ఉంది. కార్బూకోద్యమాలు బలంగా ఉపందుకున్నాయి. కార్బూక సంఘం నాయకులు 1948 లో దేవరి శేషగిరిశాపును బ్రిటీష్ పొలీసులు వేటాడి కాల్చి చంపారు. మగ్గుం, మాయినుధీనులు వంటి నేతులు కార్బూకుల కోసం రక్తాన్ని ధారపోశారు. ఇవాళ 68,000 మంది కార్బూకులు మూడుపూటలూ అన్నం తింటున్నారంటే వీరి త్యాగ పోరాటం ఫలితమే. పర్మినెంట్ కార్బూకులను కుదిస్తూ కాట్రాక్టు, బెట్ సోర్సింగ్ క్యాజువల్గా 15 వేల మంది కార్బూకులను నియమించింది. వీరిక్షే వేతనాలు అతి తక్కువే. కనీస వేతనాలు అమలు చేయకుండా యాజ మాన్యం శ్రమదోషిడి చేస్తోంది. జీతాలు పెంపుకై కార్బూకులు సింగరేణిలో మెరువు సమ్మేలు, అందోళనలు, ధర్మాలు చేసినా యాజమాన్యం అణిచివేస్తున్నది. పాతగులను మూడిచేసినారు. కొత్తగులు లేనేలేవు. ఇప్పటికే 25 గనులను మూసివేసినారు. రామకృష్ణపూర్, మందమిరి, శ్రావణపల్లి, వెంకటాపురం, నస్సపూర్, భూపాలపల్లి తదితర గ్రామాలలో ఓపెన్ కాస్ట్లుకు వ్యతిరేకంగా ప్రజలు అడ్డకుంటున్నారు. ఓపెన్ కాస్ట్ మూలంగా పర్యావరణం దెబ్బతింటున్నది. ఆ ప్రాంతం బొడ్డల గడ్డగా మారుతోంది. బాధిత రైతు కుటుంబాలకు ఎలాంటి సప్పపరిశోరం చెల్లించకుండా, పునరావాసం కల్పించకుండానే గెంచివేసే ప్రయత్నం చేస్తోంది ప్రభుత్వం. రైతుల అందోళనలకు ప్రజా సంఘాల మద్దతు పెరుగుతోంది. ప్రభుత్వం రైతుల భవిష్యత్తును ఆలోచించకుండా ఏదో ఒక విధంగా తలిమివేయాలని ప్రయత్నించడం మూర్ఖత్వం. సింగరేణి సంస్కరు కారుచోకగా ప్రివేటు వ్యక్తులకు నష్టాలు చూపి కట్టబెట్టలని ప్రయత్నిస్తూంది. అందుకే సింగరేణి నుంచి ఉద్యోగాల సంఖ్యను కలిస్తోంది. కార్బూకుల సంక్లేషమం నుంచి ప్రభుత్వం తప్పు కుంటుది. వేలమందికి జీవనోపాది కల్పిస్తున్న సింగరేణి సంస్కరు కాపాడుకోవడానికి కార్బూకవర్ధమంతా మైత్రుమై ప్రివేటీకరణను అడ్డకొవాలి. సింగరేణిని తెలంగాం ప్రజల ఆస్తిగా భావించాలి. కార్బూక వ్యతిరేక విధానాలను ఉద్దేశ్యాల దారా తిథికొట్టాలిన సమయం ఇదే.

(రచయిత ఎలక్ట్రోనిక్ మీడియా సీనియర్ జర్జులిస్టు)

బట్ట కోసమే పాల్టీల బయ్యరం జపం

బయ్యరంలో తెలంగాణ విద్యార్థి వేదిక ఆధ్వర్యంలో జాగిరిన ర్యాలీ (ప్రక్షుప్తి) ప్రసంగిస్తున్న స్థానిక ఆదివాసీ నాయకుడు విశ్వాసం దొర. చిత్రంలో గద్దర్, వేదకుమార్ తదితరులు

బయ్యరం గనులను రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసం ఉపయోగించుకోవాలని కొన్ని పాల్టీల్లు ప్రయత్నిస్తున్నాయి. 'బయ్యరం ఉక్కు - తెలంగాణ హక్కు' నినాదం ఈ కోవలోనిదే. రాజ్యాంగపరంగా గిరిజనులకు సంక్రమించిన హక్కును హరిస్తూ ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేయడం దారుణం అని ప్రజాగాయకుడు గద్దర్ మండిపడ్డారు. మే 7న గూడారు మండలం నేలవంచ నుంచి తెలంగాణ విద్యార్థి వేదిక ఆధ్వర్యంలో పది జిల్లాలకు చెందిన 26 మంది విద్యార్థులు బయ్యరం గనుల వరకు పాదయాత్ర నిర్వహించారు. ముగింపు సందర్భంగా మంగళవారం బయ్యరంలో బహిరంగ సభ నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా గద్దర్ మాట్లాడుతూ బయ్యరం గనుల నుంచే మరో ఉద్యమం మొదలు కావాలని, ప్రత్యేక రాష్ట్రాన్ని సాధించుకోనేడుకు ప్రయత్నం కొనసాగిస్తూనే వనరులను పరిస్కించుకోవాలని పిలువునిచ్చారు. ఖమ్మం, వరంగల్, కరీంనగర్ జిల్లలో 5342 హెక్టార్ల ఇంప భినొన్ని విశాఖ స్టీల్ ఫాంట్కు కేటాయించడాన్ని వ్యతిరేకిస్తున్నామన్నారు. ఆదివాసీలు నివసించే ప్రాంతంలోని వనరులపై వారికి సర్వ హక్కులుంటాయని, రాజ్యాంగ బద్దంగా సంక్రమించిన హక్కులను కాలాసే హక్కు ఎవరకి లేదన్నారు. బయ్యరంలో భినొ సంపద వెలికితీత వల్ల పదిశాతం మంది

గద్దర్కు పీచీ శ్రీనివాస్ అవార్డు ప్రధానం

ప్రయుభ వాగ్దేయకారుడు, ప్రజా గాయకుడు గద్దర్కు ప్రముఖ సినీ గాయకుడు కల్పులూమటి డాక్టర్ పీబీశ్రీనివాస్ అవార్డును ప్రధానం చేశారు. రవీంద్రబారితి సదనంలో ప్రణవీ ఆర్పు అకాడమీ, శృతి లయా ఆర్ట్స్ అకాడమీ, రసాంజలి కళాసంస్థల ఆధ్వర్యంలో జరిగిన కార్యక్రమంలో రాష్ట్ర సమాచార హక్కు కమిషనర్ పి. విజయబాబు ముఖ్య అతిథిగా హజర్తె గద్దర్కు అత్మియ సత్యారం చేసి పీబీశ్రీనివాస్ అత్మియ పురస్కారాన్ని అందజేశారు. అనంతరం అయిన మాట్లాడుతూ సంగీత ప్రపంచంలో గద్దర్, పీబీశ్రీనివాస్ రెండు భిన్న ధ్రువాలని

గిరిజనులకే ఉపాధి కలుగుతుందన్నారు. 90 శాతం మంది అడవిపై ఆధారపడి జీవించే ప్రజలకు ఆధారం కోల్పోతారాన్నారు. ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో చట్టాలను అమలు చేయకుండా ప్రభుత్వం పెట్టుబడి దారులకు మాత్రం మేలు చేస్తోందన్నారు. తెలంగాణలో వనరుల దోషించేతో సగం వరకు బోందలగడ్డగా మారిండని, మరో సగాష్టేనా కాపొడకోవాల్పిన అవసనముందన్నారు. 2014 ఎన్నికలకు, రాష్ట్ర ఏర్పాతుకు సంబంధం లేదన్నారు. పార్లమెంట్లో చిల్లు ఆమోదిస్తే తెలంగాణ ఏర్పడు తుందన్నారు. సమావేశంలో టీపీఎఫ్ నేత వేదకుమార్, తెలంగాణ విద్యార్థి వేదిక రాష్ట్ర కస్టిసర్ విజయతో పాటు పలువులు పాల్టీన్నారు.

బయ్యరం ఉక్కుపై ప్రజల్లో చైతన్యం కలిగించేందుకు తెలంగాణ విద్యార్థి వేదిక పాదయాత్ర చేపట్టింది మే నెల 17 నుంచి 21 వరకు ఈ పాదయాత్రను నిర్వహించారు. ఈ యాత్ర కరీంనగర్ జిల్లా భీమదేవరపల్లి నుంచి ప్రారంభమై వరంగల్ జిల్లా గూడారు మీదగా బయ్యరానికి చేరుకుంది. బయ్యరం ఉక్కు ఆదివాసీలదని ఇక్కడి ప్రజలను మోసం చేస్తూ వివక్షతో భినొసంనదను అంధ్ర ప్రాంతానికి తరలించాలని చూస్తున్నారని టీపీఎఫ్ రాష్ట్ర అధ్యక్ష, కార్య దర్శకులు విజయ, సాయన్ మండిపడ్డారు. స్థానిక భినొ సంపద స్థానికులకే దక్కేంత వరకు పోరాటం ఆగదని స్పష్టం చేశారు.

అన్నారు. సినీ నేపథ్య సంగీతానికి పీబీశ్రీనివాస్ తన గళాన్ని అందిస్తే సమాజానికి తన పాటును అంకితం చేసిన వ్యక్తి గద్దర్ అని అన్నారు. పాట పార్శ్వాలు ఏవైనా అంతిమంగా ప్రజారంజకం, జనవైతన్యమే వాటి లక్ష్మీమన్నారు. పీబీశ్రీనివాస్ గళం మాధుర్యాన్ని నింపుకుంటే గద్దర్ సుండెను గొంతులోకి తీసుకుని గీతాలు ఆలపించాడన్నారు. గద్దర్ గళం ప్రజల్లో చైతన్యపరచి ఉద్యమాల బాటు పట్టించిందన్నారు. అధ్యక్షత వహించిన జ్ఞానపీఠ అవార్డు గ్రహిత డాక్టర్ సిసార మాట్లాడుతూ గుద్ది చెప్పే గళం గద్దర్దనన్నారు. ఈ సందర్భంగా పీబీశ్రీనివాస్ అలపించిన సినీ గీతాలతో నిర్వహించిన సంగీత విభావరి శ్రేతరు రంజించింది.

కీలక తీర్పులు

వివిధ సందర్భాల్లో న్యాయస్థానాలు చేసి వ్యాఖ్యలు, ఇచ్చే తీర్పులు న్యాయప్రవర్తకు, సమాజానికి దికానిదేశం చేసుంటాయి. అలాంటి కొన్ని వాఖ్యలు, తీర్పులను పరిశీలిస్తే...

గుట్టు నిషేధంపై ఆరు వారాల్లో నివేదిక జవ్వండి

గుట్టు నిషేధం అన్ని రాష్ట్రాలు, కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాలు 6 వారాల్లో నివేదిక ఇవ్వాలని ... లేదంటే కోర్టు ఉబ్బంఘనగా పరిగణించి చర్యలు తీసుకుంటామని సుప్రీంకోర్టు పొచ్చరించింది. ఇచ్చిన గడువులోగా రాష్ట్రాలు నివేదిక ఇప్పకపోవడంపై జస్టిస్ జీవెనసింఫ్యూ, జస్టిస్ రంజనాదేశాయలలో కూడిన ధర్మాస్తనం తీప్పన్స్టాయలో మండిపడింది. సమయాన్ని వ్యాప్తం చేస్తున్నారని మండిపడుతూ... 6 వారాల్లోగా నివేదిక ఇప్పకపోతే చర్యలు తప్పవని స్వస్ఫం చేసింది. నివేదిక సమర్పించడానికి ఇదే చివరి అవకాశమని... లేదంటే రాష్ట్రాల కౌన్సిల్సు కోర్టులో రోజంతా నిలబడుతామని పొచ్చరించింది.

రాష్ట్రపతి క్రమాభిక్రుత అభికారాలకు చెల్లు!

ఓ దిపికి పడిన శిక్షన తగ్గించడం లేదా, క్రమాభిక్రుత పెట్టేందుకు రాష్ట్రపతి, గవర్నర్కు రాజ్యాంగం కల్పించిన అభికారాలకు ఇక చెఱ్చుచీటి పడసుందా? ఇందుకు సంబంధించిన పిటిషన్స్‌పై విచారణ చేపట్టాలని సుప్రీంకోర్టు నిర్ద్యించింది. నారోబీకి డ్రగ్స్ అండ్ సైకోల్ఫ్రోపిక్ సబ్సెన్స్ (ఎస్టీఎస్) చట్టానికి చెందిన సెక్షన్ 32వి చట్టాభ్దత్తమై విచారణ చేపట్టాలని నిర్ద్యయం తీసుకుంది. ఈ చట్టం కింద విధించిన శిక్షన తగ్గించడం గానీ, సస్పెండ్ చేయడం గానీ, తోలగించడం గానీ కుదరదు. ఈ అంశానికి ఉన్న ప్రాధాన్యాన్ని గుర్తించిన జస్టిస్ బీవెన్ చొఫ్సెన్, జస్టిస్ ఎఫ్షిఎం ఇబ్రహిమాం కలిపుల్లాతో కూడిన ధర్మాస్తనం ఈ అంశాన్ని ఉన్నత ధర్మాస్తనానికి నివేదించింది. సెక్షన్ 32-వి కింద దోషిగా తేలిన తనకు శిక్ష తగ్గించడం ఎంతమాత్రం కుదరదంటూ పంజాబ్, హర్యానా ప్రైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును సహార్ చేస్తూ ఒన్ కృష్ణున్ అండ్ బ్రదర్స్ వేసిన పిటిషన్స్‌పై ధర్మాస్తనం ఈ మేరకు ఆదేశాలు ఇచ్చింది.

“ఫీన్స్బుక్” అరెస్టులపై నిషేధానికి సుప్రీం నీ

ముందుస్తుగా పోలీసు ఉన్నతాధికారుల అనుమతి తీసుకోకుండా.. సోఫ్ట్ నెట్వర్కుంగ్ వెబ్సైట్లలో చేసే అభ్యంతరకర వ్యాఖ్యలపై ఎవరినీ అరెస్టు చేయరాదని సుప్రీంకోర్టు స్వస్ఫం చేసింది. వెబ్సైట్లలో చేసే అభ్యంతరకర వ్యాఖ్యలపై అరెస్టు చేయకుండా నివేదం విధిస్తూ ఉత్తర్వులు ఇవ్వాలన్న అభ్యర్థనను న్యాయస్థానం తోసిపుచ్చింది. ఈ విషయంలో జనవరి 9న కేంద్రం జారీచేసిన మార్గదర్శకాలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కచ్చితంగా అమలు చేసేలా చూడాలని ఆదేశించింది. ఫీన్ బుక్లో వ్యాఖ్యలు చేసినందుకు, వ్యాఖ్యలను లైక్ చేసినందుకు ఇద్దరు యువతులను అరెస్టు చేయడంపై తీవ్ర ప్రజాగ్రహం వ్యక్తమైన నేపథ్యంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం మార్గదర్శకాలను జారీ చేసిన విషయం తెలిసిందే. అభ్యంతర కర వ్యాఖ్యల విషయంలో ముందుస్తుగా పోలీసు ఉన్నతాధికారుల

అనుమతి లేనిదే ఎవరినీ అరెస్టు చేయరాదని అన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలకు ఇందులో సూచించింది. సెక్షన్ 66వి చట్టాభ్దత్తకు సంబంధించిన కేసు విచారణ పెండింగ్లో ఉన్న నేపథ్యంలో దీనికింద ఎవరినీ అరెస్టు చేయరాదని పిటిషన్ సుప్రీంకోర్టును కోరారు. ఫీన్స్బుక్ వ్యాఖ్యల విషయమై పైదారాబాద్కు చెందిన హక్కుల కార్యకర్త, పోర హక్కుల ప్రజాసంఘం రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి జయవింధ్యాలల అరెస్టు విషయమై కూడా సుప్రీంకోర్టులో పిటిషన్ దాఖలైంది. తమిక్సనాడు గవర్నర్ రోశయ్య, కాంగ్రెస్ ఎమ్మెల్యే అమాంచి కృష్ణమోహన్ విఫీన్బుక్ లో అభ్యంతరకర వ్యాఖ్యలు చేసిన ఆరోపణలపై జయవింధ్యాలను అరెస్టు చేసి .. బెయిల్స్‌పై విషదుల చేసిన విషయం తెలిసిందే. ఈ అరెస్టు విషయాన్ని పిటిషన్ అయిన న్యాయవిధాన్ ట్రైయా సింఫూర్.. సుప్రీంకోర్టు దృష్టికి తెచ్చారు.

ఎన్కోంటర్ ఉత్తర్వులను సుప్రీంలో సహాలు చేయమన్న కేంద్రం

మాహోయస్టులపై దాడులు, ఎదురుకాల్చులు ఘటనల్లో పాల్గొన్న భద్రతాదళాలపై హత్యాకేసులు నమోదు చేయాలని కోరుతూ ఆంద్రప్రదేశ్ హైకోర్టు ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను రద్దు చేయాలని కోరుతూ కేంద్రం సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించనుంది. హైకోర్టు ఉత్తర్వులతో ప్రమాదకర పరిణామాలు, ప్రభావాలు ఉంటాయని కేంద్రం చెబుతోంది. నక్సల్ వ్యతిరేక కార్యకలాపాల్లో పాల్గొనే భద్రతాదళాలు ఈ ఉత్తర్వులతో అండోళన చెందే అవకాశం ఉండని భావిస్తోంది. ఈ నేపథ్యంలో ఈ ఉత్తర్వులను సమీక్షించాలని సుప్రీంకోర్టును కోరసుంది. 2009లో ఆంధ్రప్రదేశ్ పోరహక్కుల కమిటీ దాఖలు చేసిన పిటిషన్ పై హైకోర్టు తీర్పు వెలువరిస్తూ, ఒక వ్యక్తి మరణమైన అన్ని ఎదురు కాల్చుల ఘటనల్లో పాల్గొన్న పోలీసు సిబ్బంది అందరిపై క్రిమినల్ కేసులు నమోదు చేయాలని ఆదేశించింది.

ఈ మాసం పదాలు

పోలీసువారు పోలోర్-వచ్చే వారు వస్తారు (అన్ని పాలీసుల నాయకుల ప్రకటనలు)

లీకు వీరుడు (కాగ్ విసోడ్ రాయ్)

నమ్మే (చైనా ప్రధాని)

సబ్ ప్లాన్

దాశిత రత్న

ఆర్థిక ఉగ్రవాదులు

అవినీతి మంత్రులు

కళంకిత మంత్రులు

మంత్రుల రాజీనామా

పెద్ద నోట్ల రద్దు

వి తప్పు చేయలేదు

బయ్యారం

జైల్లో ఏడాది

వడదెబ్బ

నిర్దోషులం

పంజాబ్ చిలక

నెడు ధిల్కీకి సీఎం

జాతీయ పతాక నిర్మాత తెలంగాణ ఐద్ద!

చరిత్ర నిజమే చెబుతుంది. మరి చరిత్రకారులు అబద్ధాలు చెబతే ఏమవుతుంది? వాస్తవాలను నమోదు చేయకపోతే ఏమవుతుంది? అలాంటప్పుడు అసలైన నిజాలతో చరిత్రము తిరగొఱాసుకోవాల్సి ఉంటుందని అంటునారు ప్రముఖ చరిత్రకారులు వింగాల పాంటురంగా రెడ్డి

జాతీయ పతాక నిర్మాత ఒక తెలంగాణ ఆడబిడ్డ. ఇది నమ్మిశక్కంగా లేనపుటికీ ముమ్మాటికీ నిజం. అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం చేత ప్రచురితమైన చరిత్ర పుస్తకాలు, ఆంధ్రులు రానే రచనలలో జాతీయ త్రివర్ష పతాకాన్ని బెజవాడ (ఇప్పటి విజయవాడ)కు చెందిన పింగళి వెంకయ్య డిజైన్ చేశారని పుంభాసుపుంభాలుగా రాశారు...రాస్తున్నారు. 1921లో అభిలభారత కాంగ్రెస్ పర్మింగు కమిటీ సమావేశం బెజవాడలో జరిగిందని, అట్టి సందర్భంలో కాంగ్రెస్ కార్యకర్త పింగళి వెంకయ్య త్రివర్ష పతాకాన్ని డిజైన్ చేసి, దానిని జాతి పిత గాంధీజీకి ఇచ్చినాడని. జాతిపిత ముగ్గుడై అ పతాకమును కాంగ్రెస్ కు ఇచ్చినారని, దానిలో కాంగ్రెస్ వారు రాట్టుము చేర్చినారని రాస్తుంటారు. అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం పింగళి వెంకయ్య విగ్రహం ఆయన జిల్లా కేంద్రంలో ఏర్పాటు చేయకుండా ప్రౌదరాబాద్ ట్యూంకెండ్ మీద వీర్పరిచింది.

2012 మార్చిలో జరిగిన తెలంగాణవాదుల మిలియన్స్ మార్క్స్ ట్యూంకెండ్ మీదగల ఎన్నియో ఆంధ్రుల విగ్రహములను నేలకూల్చి నారు. కానీ జాతీయ పతాక నిర్మాతగా భావించే పింగళి వెంకయ్య విగ్రహాన్ని మాత్రం తాకలేదు. ఇది నవభారత నిర్మాతకు చూపించిన తెలంగాణవాదుల గౌరవం. ఈ మధ్యకాలంలో అంధ్రాకు చెందిన వార్తా పత్రికలు పింగళి వెంకయ్య సంతతి బీదరికంలో మగ్గుతూ అత్యంత దుర్వర జీవితం గడువుతున్నారని, అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం తక్షణం స్పందించి వెంకయ్య సంతతికి చేయుత ఇష్టవలిసినదని రాసినారు.

అభిలభారత జాతీయ మహాసభ కార్యనిర్వాహక వర్గం ప్రచురించిన కాంగ్రెసు చరిత్రలో ఇందుకు భిన్నంగా ఉంది. ఈ పుస్తక రచయిత భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్య ఈ విధంగా రాశారు. “జాతీయ పతాకమును గూర్చిన చర్చ మొట్టమొదట కలకత్తా కాంగ్రెసులోనే ప్రారంభించినది. కానీ అదివరకే త్రివర్ష పతాకం హోమరూలు సభారాచే అవలంబించబడి, ప్రచారము కూడ చేయబడినది. తరువాత పతాక స్వరూప నిర్ణయము కొరకొక యుప సంఘమేర్చాటు చేయబడినాది. అందులో అవనీంద్రనాథ్ తాకూరు లాంటి సుప్రసిద్ధ చిత్రకారుడు సభ్యుడుగా నుండెను. కానీ యెన్నడును ఆ ఉపసంఘము వారు సమావేశము కానేకాలేదు. హోమరూలు జెండాయే కొంత కాలానికి

తెలంగాణ భవన నిర్మాణ కార్లిక సంఘం

గ్రెటర్ ప్రౌదరాబాద్ భవన నిర్మాణ కార్లిక జేపీసీ నూతన కమిటీ షైర్పున్గా కంసాని సత్తిరెడ్డి, కన్స్మినర్స్ గా మండల కోటీశ్వర్రావు, కో ఆర్టిసెటర్స్ కె.సిద్ధారెడ్డి, కో షైర్పున్గా చాకలి నాగేష్, అధికార ప్రతినిధిగా డి.జి.టెండర్ నాయక్, ప్రచార కన్స్మినర్స్ గా ఎస్.సాయిలు ఎన్నికెయ్యారు.

రాట్టుము కూడా ముద్దించబడి కాంగ్రెసు జెండాట్టైనాది. 1931లో నియమించబడిన జెండా ఉపసంఘము వారు ఎరువు రంగు బదులుగా కుంచుమహావు రంగును చేర్చిరి. (భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్య, కాంగ్రెసు చరిత్ర), అభిలభారత జాతీయ సభ, అలహబాదు, ఆంధ్ర పత్రికా ముద్రణాలయము, చెన్నపురి, 1935, పేజీ 2074) సీతారామయ్య ప్రాసిన ఈ గ్రంథరాజములో 890పేజీలలో ఒకస్తారి కూడా పింగళి వెంకయ్యను ప్రస్తావించలేదు.

దీనికి భిన్నంగా గొప్ప అంగ్ర చరిత్రకార్యదైన త్రివర్ష రోయల్ విరచిత మైన్ ‘ది లాస్ట్ డేస్ ఆఫ్ ది రాజీ’ లో జాతీయ జెండా బద్రదీన్ తయ్యబుజీ సతీమణి డిజైన్ చేసినాడని ప్రాసినాడు. బద్రదీన్ తయ్యబుజీ ఒక ఐసీవెన్ ఉన్నత ఉద్యోగి. ఆయన 1947లో జవహర్లాల్ (ప్రధానమంత్రి) కార్యాలయంలో పనిచేయుచుండెను. ఇంతపరకు కాంగ్రెసువారు హోమరూలు వారి జెండా మధ్యలో ‘రాట్టుము’ను ముద్దించి కాంగ్రెసు పార్టీ జెండాగా ఆమోదించిరి. బద్రదీన్ ‘రాట్టుము’ కాంగ్రెసు పార్టీ చిహ్నమని, అది జాతీయ జెండాలో ఉండకూడదని జవహర్లాల్ నెప్రాశుకు, జాతిపిత గాంధీకి సోదాపరణముగా వివరించెను. ఎంతగానో చర్చించిన తర్వాత గాంధీ రాట్టుమునకు బదులు అశోక చక్రవర్తి ఏర్పరిచిన సార్నాద్ స్వాపం నుండి తీసుకున్న ‘చక్రము’ ధర్మచక్రము అని, ఏ మతానికి చెందినది కాదు అని ముఖ్యంలు కూడా సమృతి తెల్పిరి. 1947 ఆగస్టు 14వ రాత్రి జవహర్లాల్ మోటారు బండికి మొదటిసారిగా చక్రమెంతో కూడిన త్రివర్ష పతాకాన్ని కట్టినారు. ఆ పతాకాన్ని సిద్ధం చేసిన మహిళ బద్రదీన్ తయ్యబుజీ సతీమణి. ఈమె ప్రౌదరాబాద్ కు చెందిన సర్ అక్షర్ ప్రౌదరీ సోదరి కూతురు. అనగా తెలంగాణ ఆడబిడ్డ! (త్రివర్ష రోయల్, ది లాస్ట్ డేస్ ఆఫ్ ది రాజీ, కార్లిక్ బుక్సు, లండన్, 1989, పేజీ 217)

స్వాతంత్ర్యానంతరం, భారత ప్రభుత్వం, అప్పటి ప్రముఖ చరిత్ర కార్యదైన ప్రొఫెసర్ తారూచంద్ ఆధ్వర్యంలో నాల్గు సంపుటముల భారత స్వాతంత్ర్య ఉద్యమం’ అను గ్రంథరాజమును రాయించిరి. ఈ గ్రంథంలోనూ పింగళి వెంకయ్య పేరు కనబడదు.

పోల్ట్లైన్

రైల్వే ఫిర్యాదులు చేయాలంటే...

దక్కిం మధ్య రైల్వే పరిధిలో అవినీతి, అక్షమాలపై ఫిర్యాదు చేసేందుకు 9701370053 పోల్ట్లైన్ నెంబర్ను సంప్రదించాలని కైల్పే సీపీఆర్ప్స్ కె.పాంబిశెరావు తెలిపారు. ఎన్విఎస్ రూపంలో పంచే ఫిర్యాదులను కూడా ఈ పోల్ట్లైన్ నెంబర్ ద్వారా పరిగణలోకి తీసుకునేలా చర్యలు తీసుకున్నారు. ఇతర నెంబర్లకు అందే ఫిర్యాదులు అధికారకంగా నమోదు చేయిరని తెలిపారు.

జీవభద్రత సంరక్షణ చట్టం

జన్మమార్గిడి నియంత్రణకు కీలకమైన ఈ తరుణంలో జీవభద్రత సంరక్షణ చట్టం ముసాయిదాను అందరమూ మనదిగా భావించి, సమిషిగా మెరుగుపరచి, దానిపై ప్రజాజీవాయాన్ని కూడగడతామని, సమిషి ఒత్తిడిలో ఈ చట్టాన్ని అమోబించేట్లు చెయ్యగలమని ఆశభావం వ్యక్తం చేస్తున్నారు వివిధ ప్రజాసంఘాల ప్రతినిధులు. ఇదీవల ఈ సంఘాల ప్రతినిధులంతా కలసి రొండ్ బేబుల సమావేశం నిర్వహించి ఈ అంశాన్ని చర్చించారు. నీషిపై సుస్థిర వ్యవసాయ కేంద్రం అంబిస్తున్న నివేదిక

జన్మమార్గిడి పంటలు మరే ఇతరవ్యవసాయ పరిజ్ఞానంపై ముందెన్న దూ లేనంతగా ప్రపంచ వ్యాపకమైన వివాదాన్ని లేవనెత్తాయి. జన్మమార్గిడి సాంకేతికత ఎటువంటిదంటే జీవులను పర్యావరణం లోకి విడుదల చేసినప్పుడు జరిగి పరిణామాలను అదువు చెయ్యడం కష్టం. ఒకసారి విడుదల చేసిన తర్వాత వెనక్కి తీసుకోలేం. మనుషుల, జంతువుల ఆరోగ్యం పైన, పర్యావరణంపైన జన్మమార్గిడి జీవుల కలగించగల ప్రతికూల ప్రభావాన్ని సూచించే వండలదా వైజ్ఞానిక పత్రాలు ప్రచురించబడ్డాయి. అందుకే జన్మమార్గిడి పంటల జీవ భద్రతపై మన శారులలో విశ్వాసాన్ని నియంత్రణ వ్యవస్థ ఉండాలి.

ప్రస్తుత నియంత్రణ వ్యవస్థ వైఫల్యం: ప్రస్తుత నియంత్రణ వ్యవస్థ జెణటిక్ ఇంజనీరింగ్ అప్రెజెల్ కమిటీ (జిఐఎసి) లో కేంద్రిక్ కృతమై ఉంది. ఈ కమిటీని పర్యావరణ పరిరక్షణ చట్టం (1986) ఆధారంగా రూపొందించబడిని నిబంధనల కింద ఏర్పరచారు. బిటి వంకాయ విషయంలో ఈ నియంత్రణ వ్యవస్థలోని లోపాలు స్పష్టమయ్యాయి. జిఐఎసి లోపభాయిష్టంగా ఇచ్చిన అమోదంపై నిపుణులు, రైతులు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, ప్రజల నుండి పెద్ద ఎత్తున వచ్చిన వ్యతిరేకతతో పర్యావరణ శాఖ మరితి ఉపసంహరించవలసి వచ్చింది. జిఐఎసి వ్యవస్థలో జీవభద్రత పరీక్షలపై పర్యవేక్షణ బలహీనంగా ఉంది, స్వతంత్రంగా పరీక్షల నిర్వహణ లేదు. పారదర్శకత లోపించటం, జవాబు దారీతనం లేకపోవడం, సభ్యుల స్వీప్రయోజనాలకు సంబంధించిన పరస్పర వైరుద్యాలు విదుదుల చేసిన తర్వాత పర్యవేక్షణ లేకపోవడం, ప్రజల భాగస్వామ్యం లేకపోవడం వంటి కారణాల వలన ప్రస్తుత వ్యవస్థ అనమర్థంగా, బలహీనంగా ఉన్నది.

బయాపెక్కాలజ రేగ్యూలేటరి అధారీటి బిల్లు - ప్రస్తుత వ్యవస్థ కంటే అధ్యాన్వం: 2008 నుండి ప్రభుత్వం వివాదాన్ని ప్రమాదమైన బయా

పెక్కాలజి రేగ్యూలేటరి అధారీటి బిల్లును తీసుకురావటానికి ప్రయత్నిస్తూ వచ్చి కొద్ది రోజుల త్రితం లోకసభలో ప్రవేశపెట్టింది. దీనిని వివిధ రైతు సంఘాలు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, పార్టీలు తీవ్రంగా వ్యతిరేకిస్తున్నాయి. ఇప్పటికే బలహీనంగా ఉన్న నియంత్రణ వ్యవస్థను ఈ బిల్లు మరింత బలహీనపరుస్తుంది. దీనిలోని కొన్ని ముఖ్యమైన లోపాలు:

-బయాపెక్కాలజి రేగ్యూలేటరి అధారీటి బిల్లు జన్మమార్గిడి పంటలను వేగంగా ఆమోదించే సింగిల్ విండో సంస్థను సృష్టిస్తుంది. ఇది స్పష్టంగా బయాపెక్కి పరిశ్రమ వత్తిది వలన రూపొందించిన వ్యవస్థ.

-కేవలం ముగ్గురు సభ్యుల ఆధ్వర్యంలో కేంద్రిక్త నిర్మాయక క్రమం ఏర్పడుతుంది.

-రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు, స్థానిక పాలక వ్యవస్థకు ఎటువంటి పాత్ర ఉండదు, ప్రజల భాగస్వామ్యం ఉండదు.

-జీవభద్రతకు సంబంధించిన సమాచారాన్ని “వాటిజ్యరపాస్యం” పేరు మీద సమాచార హక్కు చట్టం పరిధిలోకి రాకుండా చేస్తోంది.

-స్వతంత్ర పరీక్షలు లేక దీర్ఘకాలిక పరీక్షలు చెయ్యిపలననే నిబంధనలు లేవు.

-నిరవధికాలానికి అనుమతి ఇస్తారు. సమీక్షించటానికి, అవసరమైతే రద్దు చేయటానికి వ్యవస్థ లేదు.

మనకు అవసరమైనది జీవభద్రత సంరక్షణ చట్టం: వ్యవసాయశాఖ పార్శవమైంటరి స్థాయి సంఘుం జన్మమార్గిడి పంటలపై ఇచ్చిన ఏకగ్రివ నివేదికలో మనకు కావలసింది బయాపెక్కాలజి రేగ్యూలేటరి అధారీటి కాదు, ‘జీవభద్రత సంరక్షణవ్యవస్థ’ ఏర్పరిచే చట్టం అని సూచించింది. ఆ చట్టం అంతర్జాతీయ జీవవై విధ్యత ఒప్పందంలో భాగమైన కార్డజిన ప్రోటో కాల్ కింద భారతదేశపు విధులను కూడా నెరవేరుస్తుంది.

జన్మమార్గిడి నియంత్రణలో నైపుణ్యంగల అనేక సంస్థలు, వ్యక్తులు, న్యాయినిపుణులు, సుప్రీంకోర్సు న్యాయివాదులు కలిసి ‘జాతీయ జీవభద్రత సంరక్షణ చట్టం’ ముసాయిదాను తయారచేసాం. దీనిపై విస్తు స్థాయి ప్రజా సంప్రదింపులు జరిపి, మెరుగుపరిచి, ఈ చట్టంపై సంఖీభావం తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం చేద్దాం.

జీవభద్రత సంరక్షణ చట్టంలోని ముఖ్యమైన అంశాలు
ఉద్దేశం: జన్మమార్గిడి జీవులు (ఏటినే జోవెంబులు లేక ఎల్వెంబులు అంటాం) వాటి ఉత్పత్తులు వల్ల మనుషులకు, పర్యావరణానికి పొంచి ఉన్న ప్రమాదాలకు సంబంధించి జీవభద్రతను కాపాడటం

దక్కన్ ల్యాండ్

ఈ చట్టం ఉద్దేశం. మన రాజ్యంగంలో నిర్వచించిన జీవించే హక్కులో ఇమిడి ఉన్న ‘ముందుజాగ్రత్త సూత్రం’ ఈ చట్టానికి మార్గదర్శకంగా ఉం టుంది. (ఇదే సూత్రం కార్బోజిసన్ జీవభద్రత ప్రోటోకాల్ లో వివరించబడింది).

పరిధి: జన్మమార్పిడి జీవులకు, ఉత్పత్తుల సంబంధించిన పరిశోధన, తయారి, దిగు మతి, రవాణా పరిమిత వినియోగం, పర్యావరణ లోకి విడుదల, మార్కెట్లోకి తేవటం వంటి అన్ని అంశాలకు ఇది వర్తిస్తుంది.

నియంత్రణ వ్యవస్థ: ఒక బహుళ దొంతరల నియంత్రణ వ్యవస్థ నెలకొల్పుబడుతుంది. కేంద్రంలో జాతీయ జీవభద్రత సంరక్షణ అధారటి (ఎన్.బి.పి.ఎ) ఉంటుంది. ఇది సంబంధిత శాఖల ప్రతినిధులు, వివిధ నేపథ్యాలు గల నిపుణులతో కూడిన అంతర్ మంత్రి మంత్రిత్వశాఖల నియంత్రణ సంస్థ. ఎన్.బి.పి.ఎ.కి ఒక స్వతంత్ర మండలి, స్వతంత్ర ప్రయోగశాలలు, పర్యవేక్షణ బృందాల మద్దతు ఉంటుంది.

రాష్ట్రజీవభద్రత సంరక్షణ కమిటీ (ఎన్.బి.బి.సి) రాష్ట్ర స్థాయిలో ఎన్.బి.పి.ఎ తరఫోలోనే రూపొందుతుంది. జిల్లా జీవభద్రత సంరక్షణ కమిటీ (డి.బి.బి.సి) ఎన్.బి.బి.సి చే ఏర్పరచబడుతుంది. దీనిలో సంబంధిత వ్యక్తులు, సంస్థలు (స్టేక్ హెల్స్ ర్స్) ప్రాతినిధ్యం ఉంటుంది. జీవభద్రతలో ఎప్పటికప్పుడు వచ్చే మార్పులను, నియంత్రణ వ్యవస్థను సమీక్షించటానికి జాతీయ జీవభద్రత సలహా మండలి ఏర్పాటుపుతుంది.

నిర్ణయాలు తీసుకునే క్రమం: దీనిపై వివరమైన ఫోచార్డ్ రూపొందించాం. దానిలోని ముఖ్యమైన అంశాలు:

-**పరిమిత వినియోగం** (అనగా ప్రయోగశాలలకి పరిమితమైన పరిశోధనలు) కొరకు అనుమతి ప్రాథమిక జీవభద్రత విచారణ, మరియు ప్రమాద పరిస్థితుల యాజమాన్య ప్రణాళిక ఆధారంగా జరుగుతుంది.

-**‘ఉద్దేశపూర్వక విడుదల’కు అనుమతి దీర్ఘకాలిక మరియు బహుతరాల ఆరోగ్య ప్రభావాలపై అధ్యయనాలు, పర్యావరణ ప్రభావ అంచనాలు, అవసరాల అంచనా, సామాజిక ఆర్థిక అంచనాలు, ప్రమాద పరిస్థితుల యాజమాన్య ప్రణాళిక -వీటన్నిటి ప్రాతిపాదికపై ఇప్పుబడుతుంది.**

-**జన్మమార్పిడి జీవులు, ఉత్పత్తుల పరిమిత వినియోగానికి లేక ఉద్దేశపూర్వక విడుదలకు విధించిన పరిశులను అనుమతిపత్రంలో నిర్దిష్టంగా పేర్కొనటం జరుగుతుంది.**

-**జన్మమార్పిడి జీవుల ఉద్దేశ పూర్వక విడుదలలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు, గ్రామ సభలకు తప్పనిసరి బహిరంగ సంప్రదింపులు జరిపి నిర్ణయం తీసుకునే పాత్ర ఉంటుంది.**

-**‘మార్కెట్’ విడుదలకు తుది అనుమతి పర్యావరణ మంత్రిత్వశాఖ నుండి వస్తుంది.**

-**అనుమతి తర్వాత ప్రతికూలమైన ప్రభావాలు లేక ప్రమాదాలు జరిగినట్లు తెలియవస్తే ఎన్.బి.పి.ఎ అట్టి అనుమతిని, సంబంధిత వాణిజ్య కార్బుకలాపాలను తాత్కాలికంగా నిలిపివేయవచ్చు. దర్శాప్తులో**

జన్మ మార్పిడి సాంకేతికత ఎటువంటిదంటే జీవులను పర్యావరణం లోకి విడుదల చేసినప్పుడు జరిగే పరిణామాలను అదుపు చెయ్యడం కష్టం. ఒకసారి విడుదల చేసిన తర్వాత వెనక్కి తీసుకోలేం. మనుషుల, జంతువుల ఆరోగ్యం పైన, పర్యావరణం పైన జన్మ మార్పిడి జీవులు కలగించగల ప్రతికూల ప్రభావాన్ని సూచించే వందలాది వైజ్ఞానిక పత్రాలు ప్రచురించ బధ్యాయి. అందుకే జన్మమార్పిడి పంటల జీవ భద్రతపై మన పౌరులలో విశ్వాసాన్ని నింపగల నియంత్రణ వ్యవస్థ ఉండాలి.

ప్రతికూల ప్రభావాలు నిర్ధారించబడినట్టుయితే అనుమతిని రద్దు చేయవచ్చు.

ప్రమాదపరిస్థితుల అంచనా: ఒక శాస్త్రీయమైన, పట్టిష్టమైన, పొర దర్శక పద్ధతిలో అంచనాలో దీర్ఘకాలిక జీవభద్రత అంచనాలు, సామాజిక ఆర్థిక అంచనాలు రెండు ఉంటాయి.

జవాబుదారీ బాధ్యత: జన్మమార్పిడి జీవులు మరియు ఉత్పత్తుల వల్ల జరిగే హానికి వాటి దిగుపుతులు, పరిమిత వినియోగం, మార్కెట్లోకి తేవటం వ్యక్తులు బాధ్యత వహించే విధంగా నిర్వచిస్తూ స్పష్టమైన జవాబుదారీ బాధ్యత వ్యవస్థను నెలకొల్పటం జరుగుతుంది.

విడుదల తర్వాత పర్యవేక్షణ: విడుదల తర్వాత పర్యవేక్షణ, సమీక్ష, ప్రభావాలను తగ్గించటం, నివారణ కొరకు ఈ చట్టంలో వ్యవస్థలు ఉన్నాయి. ఫిర్యాదుల పరిపోయానికి జీవభద్రత సంరక్షణ అప్పేల్స్ ట్రైబ్యూనల్ ఏర్పాటు చేయబడుతుంది. జన్మమార్పిడి జీవులు, ఉత్పత్తుల స్పష్టమైన లేబ్ల్స్ ఉండేటట్లు, భద్రమైన స్థితిలో పాకింగ్, నిలవ, రవాణా జరిగేటట్లు చూసేందుకు వ్యవస్థను ఎన్.బి.పి.ఎ ఏర్పాటు చేస్తుంది.

జీవభద్రత సంరక్షణ నిధి: స్వతంత్ర జీవభద్రత అంచనాలు జరపటానికి, ప్రమదాలు జరిగినపుడు అత్యవసర చర్యల కొరకు జీవభద్రత సంరక్షణ నిధి ఏర్పాటుతుంది. జన్మమార్పిడి జీవులు / ఉత్పత్తుల తర్వాత, అమ్మకాలు చేసే వాణిజ్య సంస్థలు వాటి నికర లాభాలలో రెండం జీవభద్రత సంరక్షణ నిధికి అందిస్తాయి.

చివరిమాట

మనదేశంలో జన్మమార్పిడి జీవులు మరియు ఉత్పత్తులకు సంబంధించి అత్యంత సమర్థ వంతమైన జీవభద్రత సంరక్షణ వ్యవస్థను నెలకొల్పటంలో అన్ని రెట్లు సంఘాలు, న్యాయ నిపుణులు, శాప్రవేత్తలు, ప్రజలు తమ దృష్టిని శక్తిగా కేంద్రీకించాలి. జన్మమార్పిడి నియంత్రణ క్లించ్ లోకమేళనాల విధంగా నిర్వచిస్తూ సాంకేతిక ప్రతికూల ప్రభావాన్ని విశ్వాసాన్ని నింపగల నియంత్రణ వ్యవస్థ ఉండాలి.

హైదరాబాద్ ఛాప్టర్ పర్యావరణ అధ్యయన నివేదిక ఆవిష్కరణ

ఆ చంటాలు...అంతంత మాత్రమే!

టెలి అధ్యయనంలో వెల్లడైన ప్రజాభిప్రాయాలు

పర్యావరణ నినాశనంపై సాధారణ ప్రజాసీకం కూడా ఇప్పుడిప్పుడే స్పందిస్తోంది. ఆ విషయంలో చట్టాలు సలగా లేవని, వాటి ప్రభావం అంతంతమాత్రమేనని కుండలిద్దలు గొట్టింది. అదే సమయంలో నగర ప్రజాసీకం అభివృద్ధికి పట్టం కడుతూనే, పర్యావరణంలో చెట్టుపట్టాలేనుకొని ముందుకు సాగాలని కూడా సూచించింది. ఆ విశేషాలు చూడ్దాం...

ది ఎనర్జీ అండ్ రిసోర్స్స్ ఇన్సిస్ట్యూట్ (పెరి) ఇటీవల హైదరాబాద్ ఛాప్టర్ రూపొందించిన పర్యావరణ అధ్యయన నివేదిక 2013ని అవిష్కరించింది. బెంగళూరు, చెన్నై, ఢిల్లీ, హైదరాబాద్, కోర్కతూ మరియు ముంబయిలలో ఈ అధ్యయనం జరిగింది. వివిధ పర్యావరణ అంతాలకు సంబంధించి, ప్రజల దృష్టం, ప్రవర్తన, అవగాహన మరియు అభిప్రాయాలను తెలుసుకోవడం ఈ అధ్యయనం లక్ష్యం.

ఈ సందర్భంగా పెరి డైరెక్టర్ జనరల్ డాక్టర్ ఆర్.క. పచౌరి మాట్లాడుతూ, “దేశంలోని ఆరు మెట్రోనగరాలలో ప్రజలభేరణలను కనుగోనేందుకు మేము నిర్వహించిన సర్వే ఫలితాలను ఇప్పుడు విడుదల చేస్తున్నాము. పర్యావరణం, అభివృద్ధికి సంబంధించిన విషయాలు ప్రజల అవగాహనతో కలిసిపోయాయి. ఈ అంతాలను వారు ఎలా చూస్తున్నారన్నది అంచనా వేసేందుకు ఈ సర్వే నిర్వహించాం. సుస్థిర అభివృద్ధి గతంలో మన పయనానికి అవసరమైన భారీ మార్పులపై వారికి అవగాహన కల్పించడం దీని లక్ష్యం” అని అన్నారు.

“పెరి పర్యావరణ సర్వే 2013 ప్రజల పక్షం నుంచి ప్రభావపూరిత చర్యలు చేపట్టేందుకు అవసరమైన ఆధారాన్ని కల్పిస్తుంది. ప్రస్తుత ధోరణలు మరియు విలువల కల్పిత సూచికగా ఈ సర్వే ఉంటుంది” అని కూడా అన్నారు. (పూర్తి నివేదిక కోసం <http://www.teriiin.org/pdf/Environmental-Survey.pdf> చూడగలరు.)

ఈ అధ్యయనానికి ఆరు థీమ్లను ఎంపిక చేశారు: మొత్తంపై పర్యావరణం, వాయు నాణ్యత, వ్యర్థాలు మరియు వ్యర్థాల నిర్వహణ, వాతావరణ మార్పులు మరియు అటవీప్రాంతం / పచ్చదనం

హైదరాబాద్ ఛాప్టర్ అధ్యయనం ముఖ్యంగా ఉన్నాయి.

మొత్తంపై పర్యావరణం:

గత ఐదేళ్ళ కాలంలో దిగువ వేరొన్న పర్యావరణ విభాగాలు అధ్యాన్న స్థితికి చేరుకున్నట్లు ఈ సర్వే వెల్లడిస్తోంది: వాయు నాణ్యత (68 శాతం మంది), తాగునీటి నాణ్యత మరియు లభ్యత (60 శాతం మంది), ఉపరితల నీటి నాణ్యత మరియు లభ్యత (59 శాతం మంది), భూగర్జు జలాల లభ్యత (47 శాతం మంది), నగరంలో పక్షుల / జంతువుల సంఖ్య (50 శాతం మంది).

వాయు కాలుష్యం (36 శాతం మంది), నీటి కాలుష్యం (33 శాతం మంది), అటవీ సంరక్షణ (32 శాతం మంది) అంతాల్లో విధి విధానాలు ఉన్నప్పటికీ, అవి తగిన స్థాయిలో లేవని లేదా సరిగా అమలు కావడం లేదని సర్వేలో పాల్గొన్న వారు అభిప్రాయపడ్డారు.

నగర పర్యావరణాన్ని మెరుగుపరిచే భాధ్యతను పరిశోధన మరియు సంబంధిత సంస్థలపై హైదరాబాద్ ప్రజాసీకం ఉంచినట్లు ఈ సర్వే వెల్లడించింది (61 శాతం మంది). ప్రభుత్వం పై ఉండని (58 శాతం మంది), వినియోగారులపై ఉండని (54 శాతం) కూడా సర్వేలో పాల్గొన్న వారు అభిప్రాయపడ్డారు.

పర్యావరణం, అభివృద్ధిల మర్యాద సమతల్యత అంతానికి సంబంధించి, రెండింటినీ వేర్పేరుగా పరిగణించాలని, ప్రభుత్వం అభివృద్ధికి మరింత ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని 53 శాతం మంది వేరొన్నగా, పర్యావరణానికి అధిక ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని 32 శాతం మంది తెలిపారు. 11 శాతం మంది మాత్రం రెండూ సమన్వయంతో సాగాలని అభిప్రాయపడ్డారు.

వాయుకాలప్యం:

దిగువ పేరొన్నవి వాయు కాలుష్యానికి ప్రధాన కారణాలని సర్వోలో పాల్గొన్న వారు భావించారు: నిర్మాణ కార్బూకలాపాలు (62 శాతం మంది), (పైటెటు మరియు ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల ఉద్ధారాలు (61 శాతం మంది), సమీపంలోని ఫ్యాక్టరీల ఉద్ధారాలు (44 శాతం మంది) కారణమని అభిప్రాయపడ్డారు.

శ్వాస, చర్చ సంబంధ వ్యాఘ్రాలన్నింటికే వాయు కాలుష్యమే ప్రధాన కారణమని సుమారుగా 90 శాతం మంది అభిప్రాయపడ్డారు.

సీరు:

దేశంలో చాలా ప్రాంతాల్లో నీరు వ్యధా కావడం ఆందోళనకరమైన అంశమని సర్వోలో పాల్గొన్న వారు వెల్లడించారు. నీటి వ్యధాకు ప్రధాన కారణాలను ఇలా తెలిపారు: పంపిణి సందర్భంగా లీకెషి (77 శాతం మంది), అవసరానికి మించి వినియోగం (64 శాతం మంది), నల్లల నుంచి ఇళ్ళ పైపులైన్ల నుంచి లీకేలు (48 శాతం మంది).

నీటి సరఫరాకు అవుతున్న వాస్తవ వ్యయాన్ని చెల్లించాలని, ఇది నీటి వ్యధాను గణిసేయంగా తగ్గిస్తుందని సర్వోలో పాల్గొన్న వారిలో 50 శాతం మంది అభిప్రాయపడ్డారు. 29 శాతం మంది మాత్రం వాస్తవ వ్యయం చెల్లించరాని భావించారు. నీటి వినియోగానికి మీటర్ అవమర్హడం వినియోగ నియంత్రణకు మంచి మార్గమని 50 శాతం మంది భావించారు.

వాతావరణ మార్పి:

వాతావరణ మార్పు ఇప్పటికే చోటు చేసుకుంటున్నదని 60 శాతం మంది నగరవాసులు భావిస్తుండగా, 15 శాతం మంది మాత్రం వాతావరణ మార్పు చోటు చేసుకోవచ్చునని భావించారు.

సర్వోలో పాల్గొన్న వారిలో ప్రాధమిక విద్యాభ్యాసం పూర్తి చేసిన వారిలో 64 శాతం మంది వాతావరణ మార్పు గురించి అవగాహన కలిగి ఉన్నారు. ఓగ్రి పూర్తి కాని వారు 61 శాతం మంది దీని గురించి అవగాహన కలిగి ఉన్నారు.

సర్వోలో పాల్గొన్న వారిలో 67 శాతం మంది ఉపోగ్రతలో చాలా మార్పును తాము గమనించామని సంస్థ ప్రతినిధిలు తెలిపారు. విపరీత పరిణామాలు చోటు చేసుకునే అవకాశం ఉండని 16 శాతం మంది భావించారు. ట్రిసిపిటోఫ్స్ (69 శాతం మంది), విండ్ పాట్రన్ (14 శాతం మంది), విపరీత పరిణామాలు (57 శాతం మంది) చోటు చేసుకోవచ్చునని తెలిపారు.

వ్యాధాలు, వ్యాధాల నిర్వహణ

ఘనవ్యాధాల నిర్వహణ సరిగా లేకపోవడం ఆరోగ్యంపై తీవ్ర ప్రభావం కనబర్పగలదని 32 శాతం మంది భావించారు. ఆ ప్రభావం కొద్దిస్తాయిలో మాత్రమే ఉండవచ్చునని 26 శాతం మంది పేరొన్నారు.

వ్యాధాలను మూలం వద్దనే వేరు చేయడానికి సంసిద్ధతకు సంబంధించి, శ్వల సమస్యలు పేరొంటూ 45 శాతం మంది అందుకు ఇష్టపడ లేదు. ఇంటి వద్ద తాము వాటిని వేరు చేసినా, ఇంటి నుంచి బయటకు వెళ్లిన తరువాత అవి తిరిగి కలసిపోతాయని వారు భావించారు. 30

శాతం మంది మాత్రం అలా వేరు చేసేందుకు సంసిద్ధత వ్యక్తం చేశారు. అలా చేయడం వల్ల కంపోస్టైంగ్‌కు సిద్ధంగా ఉన్న పదార్థాలు వెంటనే జమగుడుతాయని, మొత్తం మీద పర్యావరణం నాట్యతను మెరుగుపర్చ వచ్చని భావించారు.

పర్యావరణ మెరుగుకు కీలక సూచనలు:

- ❖ వ్యాధాల నిర్వహణను మెరుగుపరిచేందుకు చక్కటి వ్యాహం వాటిని మూలం వద్దనే వేరు చేయడమని 48 శాతం మంది భావించగా, వ్యాధాల ఉత్పత్తిని తగ్గించేందుకు రిసైకిలింగ్ ముఖ్యమైన మార్గమని 31 శాతం మంది భావించారు.
- ❖ వాయు కాలుష్యాన్ని తగ్గించేందుకు ప్రభుత్వం చేపట్టగల కొన్ని వ్యాహాలు దిగువన ఇవ్వడమైంది.
- ❖ ప్రభుత్వం ప్రజారాణా వ్యవస్థను అధికం చేసి దాని గురించి ప్రచారం చేయాలని 67 శాతం మంది భావించారు.
- ❖ ప్రభుత్వం భారీగా కంజెపన్ ఛార్టీలు విధించాలని 50 శాతం మంది భావించారు.
- ❖ ఉమ్మడి పర్యావరణ స్నేహపూర్వక సదుపాయాలను పొందేందుకు వీలుగా లోకల్ ఇండప్రైట్‌ల్ క్లష్టర్లు ఉండాలని 40 శాతం మంది భావించారు.

ఈ సర్వోకు తీసుకున్న శాంపిల్ పరిమాణం 379. సర్వో చేసిన వారిలో వివిధ వయస్సులు, వృత్తులు, విద్యార్థులు, ఆదాయస్థాయిలు ఉన్న వారు ఉన్నారు.

టెరి అనేది స్వతంత్ర, లాభాక్రేష్ణ రహిత పరిశోధన సంస్థ. శక్తి, పర్యావరణం, సుస్థిరదాయక అభివృద్ధి రంగాలపై ప్రధానంగా కృషి చేస్తోంది. సహజ వనరుల సుస్థిరదాయక సమర్థ, సుస్థిరదాయక వినియోగానికి కట్టుబడి ఉంది.

1974లో అవిర్భవించింది మొదలుకొని తన పరిశోధనల ట్రాంప్లేజ్ ఇది జనిసిట్యూట్ అభివృద్ధి ఎక్స్‌లెస్స్‌గా పేరొందింది. రాజకీయనాయకులు, విధాన నీర్జీవులు, కార్బోరేట్ సంస్థల మన్సులు పొందుతన్న గ్రేఫ్‌ల్ ట్రాంస్‌గా ఉంది.

విద్యుత్ మరణాలపై వివక్ష ఎందుకు?

తెలంగాణ ఎంతగా పాలకుల వివక్షకు గురి అవుతుంది తెలుసుకునేందుకు 'విద్యుత్' మరణాలు ప్రబల నిదర్శనంగా నిలుస్తున్నాయి అని అంటున్నారు అధ్యాపక రచయిత అయిల సదానందగాడ్

యాభయ్యరు సంవత్సరాల సీమాంధ్ర వలస పాలనలో తెలంగాణ రైతాంగానికి అన్ని రంగాల్లో అంచనా వేయలేని అన్యాయం జరుగుతున్నది అక్కర సత్యం. సకల సంవదలతో తులతూగిన పాలమూరు జిల్లా నేడు వలస చావులు, ఆకలి చావులు, విద్యుత్ మరణాలతో కన్నీటి సందర్భంలూ మారిపోతుంది ఏదుద్దామంబే కన్నీళ్ళు కూడా రావు. శోకం పెట్టి రోదించడానికి గొంతుకూడా పెలగదు. ఇది ఒక రోజు ఏడుపు కాదు. అయిదు దశబ్దాల నుండి పాలమూరు రైతాంగానికి ఇదే ఏడుపు. 1956 నాటి 'విలీనం' అనే అంధ్ర విషసర్పం కాటుకు పాలమూరు రైతాంగం పిట్టల్లా నేలకొరిగి పోతూనే ఉన్నారు. 2008 - 2013, 5 సంవత్సరాల మధ్యకాలంలోనే సుమారు 1763 మంది విద్యుత్ షాక్ గురై మృత్యువాత పడ్డారు. ఇవన్నీ ప్రభుత్వ నిర్దక్ష్యం వలన జరిగిన మరణాలే. ముమ్మాటికి ఇది ప్రభుత్వ హత్యలేనని తెలంగాణ ప్రజానీకం భావిస్తుంది. కరంట్ నంత సీమాంధ్ర బడా కాంట్రాక్ట్ బాబులు మింగేసి అంధ్రప్రాంతానికి వెలుగులు అందిస్తూ. తెలంగాణ ప్రాంతాన్ని చీకటిమయం చేసి, రైతులోట్లో ముట్టిని కొట్టి, పచ్చపచ్చని వంటపొలాలను బీఫుభూములుగా మార్చేందుకు కుట్టలు పన్నుతున్నారు. నిన్నటికి నిన్న రాకరాక వచ్చిన కరంట్లో పొట్టకొచ్చిన సేనుకు నీళ్ళు పెడ్డామని పోయిన రైతును అమాతంగా కరంట్ పొట్టనపెట్టుకుంది. సీమాంధ్రలో మూడో పంటకు నీళ్ళు ఇవ్వాలని సీమాంధ్ర పాలకుల ప్రోత్సాహంతో రైతులు వ్యాహాత్కరంగా 'క్రావ్ ఫోల్డెస్' ప్రకటిస్తే ప్రభుత్వం ఆముమేఘూల మీద స్పందించింది. సీమాంధ్ర పార్టీలన్నీ సంఖ్యీభావం తెలిపినవి. కోస్టాలో 'కొబ్బరిచెట్లు' కూలిపోతే వేలాది రూపాయల్లో నష్ట పరిహారం చెళ్చిస్తున్నారు. ప్రకృతిపరమైన తుఫాన్ వరదల్లో నష్టపోయినవారికి ప్రభుత్వం వెంటనే ఆదుకొని జీవన భూతి కల్పిస్తున్నారు. మరి తెలంగాణ రైతాంగం ఏ పాపం చేసింది? ఎందుకు అలాంటి నష్ట పరిహారాన్ని తెలంగాణ రైతాంగానికి అందిం వడం లేదు? ప్రజా సంక్లేషు ప్రభుత్వం అంటు గొప్పలు చెప్పుకుంటున్న అంధ్ర ప్రభుత్వ పాలకులు ఎందుకు తెలంగాణ తల్లి బిడ్డలపై సవతి తల్లి ప్రేమ చూపెడుతున్నారు? తెలంగాణలో వర్షాలు పడక కరవు కరాళస్త్ర్యం చేస్తుంటే, పంటలు ఎండిపోయి, కడుపులు మాండిపోయి అప్పుల బాధతో రైతులు దుఃఖాన్ని దిగమింగుతూ, దిక్కులేని వారమైతి మని, ఈ ప్రభుత్వాలు మమ్మల్ని ఆదుకోవడం లేదని అంధ్ర ప్రభుత్వాల రాకాసి నోట్లో తలులు పెట్టి ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు. ఈ వలసవాద ప్రభుత్వాలు కనీసం రైతుల ఆత్మహత్యలు ఆపేందుకు ముందుకు రావడం లేదు.

ఉచిత విద్యుత్ పేరుతో అరకొర విద్యుత్ సరఫరా చేస్తూ, కాలం చెల్లిన తీగలు, ఆన్-ఆఫ్ స్టోచ్ లేకపోవడం, పూర్తి స్థాయిలో సిబ్బంది లేకపోవడం, ఉన్నతాధికారుల నిద్రక్ష్యపూరిత ప్రభుత్వ విధానాల వలన

తెలంగాణ రైతాంగం పూటకొకరు కరంట్షాక్ గురై పెట్టల వలే నేలకొరిపోతుంద్రు. అయినా ప్రభుత్వాలు స్పందించడంలేదు. అంధ్రలో కొబ్బరిచెట్లు కూలిపోతే, ఇంట్లు కూలిపోతే, పంట నష్టం అయితే స్పంది స్తున్న అంధ్ర ప్రభుత్వాలు ప్రాణాలు పోతే స్పందించి, నష్టపరిహారం అందించలేనంత దివాళా స్థితిలో ఉన్నాయా? లేదా తెలంగాణ రైతాంగ మరణాలపై ఉద్దేశపూర్వక వివక్షపూరిత విధానమా? పాలకులారా, ప్రజా స్వామ్య వాదుల్లారా మీరే ఆలోచించండి. యాక్కిడెంట్లో చనిపోయిన వారిని 'అపధ్యంధు పథకం' ద్వారా ప్రభుత్వం ఆదుకుంటున్నది. మంచిదే. దాన్నెవరూ తప్పపట్టడం లేదు. ఈ యాక్కిడెంట్లో ప్రభుత్వానికి ఎలాంటి సంబంధంలేదు. అయిన సహాయం చేస్తోంది. అదే సమయంలో, ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన విద్యుత్ షాక్ ద్వారా మరణించిన కుటుంబాలను ఆదుకోవడానికి ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోవడంలేదు. విద్యుత్ మరణాలను 'అపధ్యంధు పథకం'లో చేర్చలేకపోవడంతో అంతర్యం ఏమిటి? తెలంగాణలో బోరు, బావుల ద్వారా ఎక్కువగా జరిగే వ్యవసాయానికి కరంట్ కంపల్స్ చెక్కారుతుంది అనే ఒకే ఒక్క అక్కసుతోనే చేర్చలేదన్నది వాస్తవం. తక్కణమే విద్యుత్ మరణాలను ఆపధ్యంధు పథకంలో చేర్చే విధంగా ప్రభుత్వం పాలనే రూపొందించి, రూ. 5 లక్షల నష్టపరిహారం చెల్లించే విధంగా ప్రభుత్వం ముందుకు రావాలి. ఈ విషయంలో పార్టీలు తక్కణమే ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తేవాల్సిన అవసరం ఉంది.

గతంలో పెంచిన కరంట్ చార్టీలకు వ్యతిరేకంగా జరిగిన బహీర్బాగ్ కరంట్ మహోద్యమంలో ముగ్గురు పోరాటయోధులపై పొలీసు కాల్పులు జరుగు వారు ఆక్రూడికప్పుడై మృత్యువాత పడ్డారు. దీంతో తెలుగుదేశం పొర్టీ 10 సంవత్సరాలుగా ప్రతిపక్షంలో కూర్చోవలసి వచ్చింది. వైయసీర్ ఉచిత విద్యుత్ పేరుతో రైతు వేషం వేసి పాదయాత్ర జేస్ట్రే, అధికారం చేతికి వప్పే, తెలంగాణ రైతాంగాన్ని వల్లకడు జెసింద్రు. నేడు సీఎం కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి రైతుచైతన్య యాత్రలు జేస్టున్నారే గాని రైతాంగాన్ని ఆదుకోవడంలేదు. సీమాంధ్ర పాలకులు ఎవరైనా సరే తెలంగాణ రైతాంగ మరణాలపై వివక్ష చూపుతూ తమ ఆంధ్రాంజెస్ట్రు వెల్లగుక్కుతున్నారు. పార్టీలు ఏవైనా సరే తెలంగాణ రైతాంగ విద్యుత్ మరణాలపై వివక్షను ఎండగట్టే విధంగా కార్బూచరణ రూపొందించుకొని ప్రభుత్వాలను నిలదీయాలి. ఇదే విషయాన్ని డిమాండ్ చేస్తూ, పాల మూరు జిల్లాలో కరంట్షాక్ దీర్ఘకాలంగా నిర్మించిన కల్పకుర్తి కుడా చేశారు.

(రచయిత తెలంగాణ లెక్ష్యర్స్ భోరం రాష్ట్ర కార్యదర్శి)

ఎశరాటూనికి రూపాన్నివ్యటమే ఉద్యమం మెదటి లక్ష్యం

తెలంగాణలో కవులు లేరంటూ చేసిన ఓ వాళ్ళు గోలకొండ కవుల సంచిక ఆవిష్కరణకు కారణమైంది. అదే తరవాలో తెలంగాణపై వివక్షతో ఏకపక్కంగా సాగిన తెలుగు మహాసభల నిర్మపాణ తాజాగా 12 గంటల తెలంగాణ కవి సమ్మేళనానికి దాలి తీసింది. ఇన్నాళ్ళూ పోలీసుల తూట్లాలతో దద్దులిన ఉస్కానియా క్యాంపస్ నుంచి ఇప్పుడు అక్షర తూట్లాలు వెలువడ్డాయి. సంకుచిత ఆధిపత్య భావజాలానికి తూట్లు పాడిచాయి. అది ఎలా జిగిందో వివరిస్తున్నారు యున కవి ఘాంబాజీ లవ్యాద్ భాన్

కవిత్వం లోకాన్ని నిర్దేశిస్తుంది. కవిత్వం ఉద్యమాలకు ఊపిరిలూదు తుంది. కవిత్వం రానే కవి ఎప్పుడు ఏదో ఒక రూపంలో సదా ప్రజల మధ్య కనిపిస్తూ ప్రజలనాడిని తెలుసుకుంటూనే ఉంటాడు. ప్రజల కోసం ఏ పిలుపునిచ్చిన, ఎన్ని ఆడ్డంకులు ఎదురైనా పాటించి శాసించేది కవి మాత్రమే. తెలంగాణ రచయితల వేదిక ఆధ్వర్యంలో మే19న ఉస్కానియా విశ్వవిద్యాలయంలోని మెక్స్పార్క ఆడిటోరియంలో జరిగిన 12 గంటల కవి సమ్మేళనం ఈ రోజు జరుగుతున్న తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని ముందుండి నడిపిస్తున్నది కవులు మాత్రమే అన్న భావనకు నిలువెత్తు నిదర్శనం అయింది.

12 గంటలని చెప్పినా 15 గంటలు సాగిన ఆ కవి సమ్మేళనానికి దాదాపు 320 మంది కవులు తెలంగాణ ప్రాంతంలోని 10 జిల్లాల నుండి కదిలి పచ్చారు. నిజానికి ఆక్కడికి వచ్చిన కవల్ని ఎవరో కొన్ని నెలల ముందో ఆహోనం పంచితే రాలేదు. తెలుగుమహాసభలకు సీమాంధ్ర ప్రభుత్వం తరలించినట్లు ఏనీ కారుల్లో వారిని ఆక్కడికి తరలించలేదు. వలస ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసినటువంటి సాకర్యాలు, విలాసాలు కల్పించలేదు. కేవలం రెండు రోజుల ముందు తెలంగాణ ఉద్యమ మలుపులో ఇప్పుడేం చేద్దాం' రండి అన్న ఒక్క చిన్న ప్రకటనను పత్రికల్లో చూసి యావత్తే తెలంగాణ జిల్లాలోని కవులు, రచయితలందరూ తెలంగాణ కోసం తె.ర.వే ఆధ్వర్యంలో ఒక్క చోట చేరినారు. తెలంగాణ కోసం కట్టలు తెంచుకొని వున్న తమ బాధను, ఆగ్రహాన్ని వ్యక్తపరవడానికి, తెలంగాణ 'ఉద్యమ చిక్కుముడిని' సులభం చేయడినికి అన్నింటి కంటే ప్రస్తుత ఉద్యమ దశ-దిశను మార్చి ఉద్యమానికి ఎటువంటి తెగువ చూపాలో చెప్పడానికి కవులందరూ కదిలిపచ్చారు.

కీలక స్థాయిలో వున్న తెలంగాణ 'ఉద్యమ మలుపులో ఇప్పుడేం చేద్దాం' అంటూనే ప్రతి కవి తన గళం విప్పి తమ కవిత్వాన్ని అల్లి ఉద్యమ ఉద్యుతికి, పోటాట వ్యాప్తికి, తెలంగాణ సాకారానికి అవసర మయ్యే సాహిత్య ప్రక్రియను ఈ రోజు మన ముందుంచారు. అంతే కాదు నేటి ఉద్యమ వాతావరణంలో, రాజకీయ పార్టీలు, ప్రభుత్వాలు పూర్తాకోమాటల పర్వంలో పిట్టల్లా రాఖిపోతున్న తెలంగాణ బిడ్డల్ని తెలంగాణ చూడడానికి బ్రతికుండాలని విన్నవించింది ఆ వేదిక. సమ్మేళనంలో పాల్గొన్న కవులంతా ముక్కకంరంతో ఆత్మబలిదానాలను అరికట్టాలని, తెలంగాణ కోరుకునే వారందరూ ఆత్మష్టేర్యంతో ముందుండి తెగించి కొట్టాడిలని పిలుపునిచ్చింది. అంతటితోనే ఆగకుండా మాకు సీమాంధ్ర పెట్టుబడిదారులతోనే వైరం కానీ సామాన్య జీవులతో

కాదు అంటూ సీమాంధ్ర ప్రాంతానికి చెందిన ప్రముఖ కవి కలేక్చరారి ప్రసాద్ కోసం హోసం పాటించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన నాటిసుంది మారే కవుల సంఘుం, రచయితల సంఘుం చేయని అమితాద్భుత కృషి తెలంగాణ రచయితల వేదిక చేసి తెలంగాణ కవులందరిని కల్పింది.

నాడు 1999లో 'పొలికిల్' సంకలనం కోసం కష్టపడి తెలంగాణలోని 129 కవల్లి గుర్తించి ఒక అద్భుత సంకలనం తెచ్చారు. తె.ర.వే అధ్యక్షులు జాలూరు గౌరీశంకర్. నేడు మళ్ళీ దానికంటే తెల్పింపైన స్వార్థ ప్రదర్శించి పది జిల్లాల కవల్లి ఒకే వేదిక మీదకు తీసుకురాగలిగారు. సీమాంధ్ర వలస పాలనలో నిర్మక్కానికి పట్లవెలుగుల కోల్పోయిన గ్రామాల్లో వుండి తెలంగాణా కోసం అలుపెరుగని పోరాటం సాగిస్తూ వస్తున్న కవల్లి తెలంగాణ సమాజం ముందు ఈ రోజు వారి కృషిని బహిర్భాగం చేసింది తెరవే. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం కొన్ని నెలల క్రితం దాదాపు 49 కోట్ల రూపాయల ప్రజాధనాన్ని ఖర్చుపెట్టి ప్రపంచవ్యాప్తంగా నిర్వహించిన తెలుగు మహాసభలకు సైతం ఇంత పెద్ద సంఖ్యలో (320) ఒకే రోజు ఇంతమంది కవులు హజరు కాలేదు. నాటి తెలుగు మహాసభలకు తెలంగాణ కవి సమాజం ఈ రోజు మళ్ళీ సవాల్ విసిరింది.

సీమాంధ్ర ఆధిపత్య దురహంకారం తెలంగాణ కవులు, రచయితలకు చరిత్ర సంపుచ్ఛిల్లో నామరూపాలైకుండా చేసి, తీరని అన్యాయం చేసింది. అంతటితోనే ఆగకుండా తెలుగు భాషా సభల పేరుతో కుటులు పన్ని తెలంగాణ జిల్లాల భాషల అణ్ణుత్వానికి పెను ప్రమాదంగా మారింది. రాబోయే రోజుల్లో 300 మందికి పైగా కవుల కలయితకో కూడిన ఒక దాక్కుమెంటరీ తెరవే ఆధ్వర్యంలో రాబోతుంది. ఇది తెలంగాణ సమాజం హర్షించడగ్గ పరిణామం, గర్భించడగ్గ సందర్భం. విచిత్రమేమి టంబే కేవలం యువకవులు, మధ్యవయస్సులు కాకుండా నడవడానికి సైతం చేతకాని పండుముసలి వాళ్ళు ఈ వేదికకు చేరి సీమాంధ్ర ప్రభుత్వం యొక్క దమన నీతిని ప్రశ్నించారు. కేంద్రప్రభుత్వాన్ని నిలించి శాఖలని ప్రారంభించారు. మేధావులు సైతం తమ పనులు వాయిదా వేసుకొని వచ్చి ఈ కార్యక్రమానికి మధ్యతుగా చివరిదాకా అండగా నిలబడ్డారు. వేద కుమార్ దాదాపు 12 గంటలు ఒకే చోట కూర్చోని కవి సమ్మేళనానికి కొండంత అండనిచ్చారు.

కవులు ప్రదర్శించిన స్వార్థాని అనుసరిస్తూ తెలంగాణ స్వరాప్తి సాకారానికి 4 కోట్ల ప్రజల ఆకాంక్షలకునుగుణంగా కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల నిర్ణయం సాగేదాకా అనుకున్న గమ్మాన్ని చేరేదాకా పోరాడుదా!

తెలంగాణ పరిశోధక చరిత్ర గుండెకారు

వి.వి. కృష్ణరాస్

తెలంగాణచేరులలో కొండరు తెలంగాణ చరిత్రను సర్వాశసనం చేయాలని సంకల్పిస్తే, కాలగ్రహంలో కలసిపోయిన తెలంగాణ చరిత్రను వెలికితీనేదుట జీవతాన్ని ధారపోశారు మలకాంరు. అలా రెండో కోపు చెంబిన మహానీయుడు వి.వి. కృష్ణరావు. ఆయన చేసిన కృష్ణిని తన జ్ఞానపకంలో ఏపలస్తున్నారు చరిత్ర పరిశోధకులు సంకేపాల్చి నాగేంద్రశర్మ.

తెలంగాణ జిల్లాల చారిత్రక సౌరభాల్చి పురావస్తు తప్పకాల ద్వారా వెలికితీసి, పరిశోధనలు చేసి, అట్టి సమాచారాన్ని పొల్లుపోకుండ గ్రంథస్థం చేసిన మహావినిషి, రాఘ్వ పురావస్తుశాఖ పూర్వ సంచాలకులు డా. వి.వి. కృష్ణశాస్త్రి. ఆయన కాలదర్శం చెందడం, యావత్ దేశ చరిత్ర రంగానికే వెలితి. పురావస్తు, పరిత్ర సమాజానికి ఆయన లేని లోటు మానని గాయమేనని చెప్పువచ్చు. పురావస్తుశాఖలో కాకలు తీరిన పెద్దలు రాయపోలు నుబ్రిపూళ్యం, డా.నేలటారి వేంకటరమణయ్య, గడియారం రామకృష్ణశర్మ తరాల తర్వాత వచ్చిన డా.కృష్ణశాస్త్రి సహచరులు డా.బి.వెన్.శాస్త్రి, ఐవెన్.అధికారి డా.రమేశన్, డా.పుచ్చా వాసుదేవ పరఱబ్రహ్మశాస్త్రి. ఎంవెన్.రామచంద్రమార్తి తదితరులతో కలిసి వీరు చేసిన పురావస్తుశాఖ పరిశోధలు అజ్ఞేయం. ఉత్తర తెలంగాణ జిల్లాలకు ముఖ్యంగా కరీంనగర్ జిల్లాకు వీరు అపూర్వ చారిత్రక భిక్షను ప్రసాదించారు.

మౌర్య సాపూర్జు పతనానంతరం కొనసాగిన శృంగ, కణ్ణ, శాతవాహనుల మన చరిత్రకు, పాలనా వారసత్వానికి ఆద్యం జిల్లాలోని వెద్దటారు మండలం లోని కోటిలింగాలేనన్న పరమ సత్యాన్ని వెలుగు లోకి తీసుకువచ్చారు. అమరావతి - ధాన్యకటకం కన్నా మందే శాతవాహనులు కోటిలింగాల నుండే తమ సాపూర్జాన్ని విస్తరించారని తేల్చిచెప్పారు. ఈ జిల్లాలోని ఏ గ్రామానికి వెళ్లి అడుగుగునూ పరిశోధిస్తే, పురావస్తు చరిత్రలే బోలెడు బయలపడతాయని బలగుద్ది చెప్పే వారు. కరీంనగర జిల్లా చరిత్ర విషయాలతో దా. కృష్ణశాస్త్రాగారి కున్న సంబంధాలను నెమరు వేయాలంటే, ఇక్కడి ప్రాక్కరితకారులు స్వర్గీయ రాకూర్ రాజారాంసింగ్, సుప్రసిద్ధ చరిత్రకారులు దా. జైశేఖర మంచయ్య, విద్యావేత్త దా. వెలిచాల కొండలరావు, దా. మలయ్యి, స్వర్గీయ కవిగడపతి రాయచంద్రరావు, స్వర్గీయ సంగనభట్ట నరహరిశాస్త్ర తదితరులతో పుండె అనుకూలాయి, చరిత్ర పరిశోధలను పునరావుతమవతాయి.

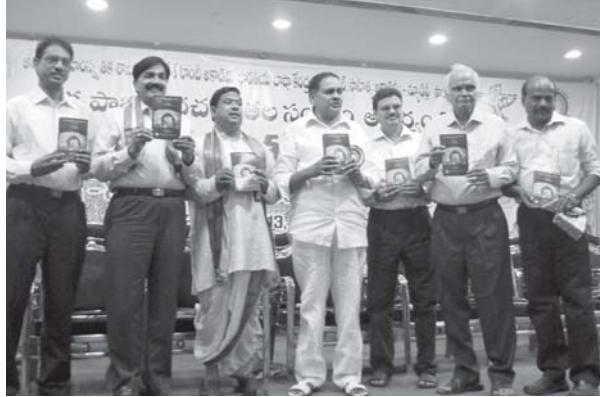
ఈ జిల్లాతో సంబంధాలు:

తొలుత నేను 2004లో వేసిన హరివిల్లు అనే చారిత్రక వ్యాపక సంపుటిలో ఏరి గూర్చి కొంత ప్రస్తావించాను. ఏరిని ఈ జిల్లా చరిత్రగుండెకాయుగా అభివర్షించాను.

జిల్లాలోనీ కోటీలింగాల, పెద్దబోంకార్, ధూళికట్ట, కదంబాపూర్లలో జరిగిన తవ్వుకాలలో వీరి పాత్ర అమోఘుం. సుమారు 12 సంవత్సరాలు రాష్ట్ర పురావస్తుశాఖ సంచాలకులుగా పనిచేయడమే కాకుండా, వివిధ హార్డ్ దాలలో ఇక్కడి పరిశేధలకు, తవ్వుకాలకు ఆయన క్రియాశీల పాత్రను పోషించారు. వరంగల్లలో పురావస్తుశాధికారిగా పనిచేసినపుడు జిల్లా

ఈ నీ కోటిలింగాల ఇతర ఎన్నో తప్పకాలకు అయిన వర్షావేషించారు. ఈ జిల్లాలోని ధూళివట్ట బౌద్ధస్తుపం, వడుకాపూర్ రాజసౌధాల తప్ప కాలు 1972 - 75 సంవత్సరాల మధ్య జరిగాయి. అయిన అప్పుడు చీఫ్ పెక్షికల్ అధికారిగా వ్యవహరించేవారు. కృష్ణరాజు పెక్షికల్ అనిస్ట్రింట్‌గా వుండేవారు. ఇక్కడ బేద్ధ భిక్షుకుల మసతి గృహాలు, దంతపు రాజముద్రిక, నాణాలు, లుహూలిపి ఆయుక రాతి ఫలకాలు, మట్టి పాత్రలు బయటపడ్డాయి. వీటన్నింటిని మ్యాజియంలోకి తరలించడంలో అయిన చేసిన కృష్ణ ఎంతో వుంది. కోటిలింగాల వద్ద పురావస్తు తప్పకాలు, కడంబాపూర్ బిరియ్ల్, బొగీపచ్చి అదిమానవుల స్థావరాలు, పెద్దబోం కూర్ శాతవాహన స్థావరం (1967లో తప్పకాలు జరిగాయి) తదితర చోట్ల జరిగిన తప్పకాలలో డా.కృష్ణరాట్రి పాత్ర శ్లాఘనీయమైనది. 1981 - 84 సంవత్సరాల మధ్య కోటిలింగాలలో తొలిసారిగా పురావస్తుశాఖ తప్పకాలు జరిగాయి. అప్పుడు డా. శాస్త్ర రాష్ట్ర పురాతత్వశాఖ పంచాల కులుగా అత్యన్త అధికార హోదాలో వున్నారు. ఇక్కడ జరిగిన తప్ప కాలు, దొరికిన నాణాలు చరిత్రగతుల్నే మలుపుత్తిపొయి. గోదావరి, పెద్దవాగుల సంగమ తారమైన కోటిలింగాలలో శాతవాహనుల తొలి రాజైన లీముఖుడి నాణాలు, శాతవాహన పూర్వరూజుల నాణాలు, మట్టి కోటు, భూగర్జు ఆంధ్రమహో నగరం, బావులు, స్నానవాటికలు, ఇటుక కట్టడాలు, బురుజులు, సమీపంలో పాశాయిగాం బౌద్ధస్తుపం తది తరాలు బయటపడ్డాయి. ఏదు పొరల్లో ఇక్కడ తప్పకాలు జరిగాయి. అప్పటి కరీనంగర్ సహాయ సంచాలకులు ఎంవెన్.రామచంద్రమార్తి కోటిలింగాలపై రాసిన పుస్తకంలో పలు ఆసక్తికరమైన సమాచారం ఇచ్చారు. ఈ తప్పకాల సందర్భంగా డా. శాట్రై తీయంచిన ఫోటోలు నేటికి కొన్ని కరీనంగర్ మ్యాజియంలో భీద్రపరచబడి వున్నాయి. అంతేకాక పురావస్తుశాఖ ప్రచురించిన వివిధ గ్రంథాలలో ప్రచురించ బడాయి.

” అప్పి రాష్ట్ర విద్యామంత్రి పిఎస్ నరీంహసరావు చౌర వతో ప్రభుత్వ పురావస్తు మూర్జియం, ఆ తర్వాత పురావస్తుశాఖ సహాయ సంచాలకుల కార్యాలయం ఏర్పాటైంది. డా.కృష్ణశాస్త్రి ఈ జిల్లాలో జరిగే తప్పకాలకు వరంగల సుండి వచ్చి, కరీంనగర్ మూర్జియం భవనాలలోనే బన చేసేవాడని తెలిసింది. రాష్ట్ర పురాతత్వశాఖ సంచాల కులు వహీద్భాన్ ఆదేశాలపై ఆయన ఈ జిల్లాలో జరిగిన తప్పకాలకు పర్యవేక్షణ చేసేవారు. దాదాపు 3 దశాబ్దాల పాటు ఆయనకు కరీంనగర్ జిల్లా పురావస్తు తప్పకాలతో సంబంధాలున్నాయని ఒక అంచనా. 2002 జనవరి 20న జిల్లా శాతపాహన ఉత్సవాలను పురుసురించుకుని కరీం

నగర్లో జరిగిన చరిత్ర సదస్యులో ఆయన సుదీర్ఘ ఉపస్థానం చేశారు. ఈ జిల్లాతో ఉన్న సంబంధాలను, ఇక్కడి పురావస్తు, చారిత్రక, పర్యాటక ప్రాముఖ్యతను ఆయన క్షుణ్ణంగా వివరించారు. నిధుల కొరత, చారిత్రిక ప్రాంతాల అభివృద్ధిలో పాలకులు చూపిన నిరక్షాన్ని ఆయన ఎప్పుడూ సహించేవారు కాదు. ఈ జిల్లాకు చెందిన పలు అంశాలలోనే తాను కర్మాంగా కొరత విశ్వవిద్యాలయం నుండి సిద్ధాంత పరిశోధన చేసి, విపోచి పట్టాన్ని తీసుకున్నట్లు చెప్పేవారు. పొశాయగాం బౌద్ధస్తుపాన్ని నిర్మించిన దిగ్నాగుడనే బౌద్ధ వ్యాకరణ పండితుడు కోటిలింగాల సమీపంలో నివసించాడని, ఆయన తన గ్రంథాన్ని ఇక్కడే రాసియున్నారని, డా. శాస్త్రి తన మిత్రుడు డా. బి. ఎస్. శాస్త్రితో చర్చించి సంచలన ప్రకటన గావించారు. అచార్య నాగార్జునుడు ఈ జిల్లా వాసి యేసిని డా. శాస్త్రి ప్రకటించారు. అయితే నిసిత పరిశీలన జరగాల్సి ఉండని అన్నారు. కరీంనగర్ జిల్లాతో శాతవాహన రాజుల పరిపాలనా విషయాలను మరింత లోతుగా పరిశీలించాలని అంటుండేవారు. ఆగిన కోటిలింగాల పురావస్తు తవ్వకాలను పునరుద్ధరించాలని ఆయన కోరుతుండేవారు. 1992లో రిటైర్డ్ యిన తర్వాత పలు సార్లు జిల్లాలోని కోటిలింగాలతో సహి, పలు చారిత్రక ప్రాంతాలను తరువగా సందర్శిస్తు వుండేవారు. జిల్లా పర్యాటకు వచ్చినపడు, కరీంనగర్ మూడియం అధికారులకు వర్తమానం వుండేది. తిరుగు ప్రయాణంలో మూడియాన్ని సందర్శించి వెళ్ళేవారు.

భారతీయ సంప్రుతి -పురాతత్త్వ పరిశోధనలు అనే గ్రంథం శాస్త్రి గారు తన జీవిత కాలంలో జరిపిన సునిశిత పురాతత్త్వ పరిశోధనలకు అధ్యం పట్టింది. 350 పేజీలు పున్న ఈ గ్రంథంలో ఆయన కరీంనగర్ జిల్లా చరిత్ర విషయాలను పలు చోట్ల ప్రస్తావించారు. అందులోని కొన్ని అంశాలు ఈ దిగువన ఇస్తున్నాను.

- ◆ కరీంనగర్ జిల్లాలోని ధూశికట్ట, కోటిలింగాల తదితర బౌద్ధస్తుపాల పునర్నిర్మాణం శివలీ పులుమావి అనే శాతవాహన రాజు కాలంలో జరిగాయి. (పేజీ 261)
- ◆ పెద్దబొంకర్లో శాతవాహన కాలం నాటి పాటి దిబ్బామీద తవ్వ కాలు ప్రారంభించాం. ప్రతి వారంలో అరు రోజులు అక్కడి నుండి తవ్వకాలలో సతమవతూ వుండేవాళ్ళం. ఒక ఆదివారం వస్తే క్యాంపు వదిలి చుట్టుపక్కల ప్రదేశాలు చూసేవాళ్ళం. (పేజీ 27)
- ◆ పెద్దబొంకర్ తవ్వకాలు జరిగినపడు నేను, మరో టీచర్, రాకూర్సాబ్సో కలిసి సూటుల్లమీద పెద్దపల్లి తాలుకాలోని రామగిరి

ఫిల్లాను సందర్శించాము. కోటు చూశాక అక్కడి దిబ్బుల వర్ష సూక్ష్మ రాతియగపు కాలం నాటి పనిముట్లను సేకరించి, వస్తువులను క్యాంపుకు సంచులలో తీసుకెళ్ళాము. (పేజీ 49)

- ◆ రాకూర్ రాజురాంసింగ్ గారికి లీటైలం తన స్వార్థాన్ని చూడాలని వుండటం వల్ల, మేమిద్దరం ఆయన బండిపై బయలుదేరి వెళ్ళాము. ఏవైనా చారిత్రక ప్రదేశాలు మధ్యలో చూడవచ్చునని ఇద్దరం బయలుదేరాం. (పేజీ 28)
- ◆ ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోని భోద్ అనే ప్రాంతంలో ప్రవహించే వాగుకు ఇరువక్కులా పాతరాతియగపు స్థలాన్ని చూశాం. (పేజీ 29)

2008 లో సన్మానం

డా. వివి. కృష్ణశాస్త్రి గారికి 22-6-2008 రోజున జిల్లాలలో దా. జేశేష్టరమణయ్య తాను రాసిన జిల్లా చరిత్రను అంగ్రంలో అనువదించి అవిష్కరించిన సందర్శంలో ఘనసన్మానం జరిపారు. బంగారు పాస్తకంకణాన్ని ఆయన బహుకరించి, చరిత్రకారుడిగా తన జీదార్యాతను చాటుకున్నారు.

విజయవాడ సభలో ప్రసంగం

గత ఏడాది ఆగస్టు 14న విజయవాడలో జరిగిన ప్రపంచ తెలుగు రచయితల దీశీలీయ మహాసభలో జరిగిన చరిత్ర సదస్యులో డా. వివి హార్ట్ గా నిలబడి, రాష్ట్ర పురావస్తుశాఖ పనితీరు, చేసిన పరిశోధనలపై ఆయన చేసిన ప్రసంగం అధికీయం. వీరి వ్యాఖ్యలను విశేషిస్తే, ఆయన నకు పురావస్తు శాఖ పట్ల పున్న అమిత మమతానురాగాల తెలిసివచ్చాయి. ప్రస్తుతం పురావస్తుశాఖలో నిధుల కొరత లేదని, ఉద్యోగుల కొరత తో శాఖ పనితీరు మందగిస్తోందని అన్నారు. నేటి ప్రజాప్రభుత్వాలు శాఖ నిర్వహణ పనితీరు పట్ల చూపుతున్న నిరక్షణైతిరిలను ఆయన సున్నితంగా మందలిస్తు, తప్పపట్టారు.

డా. కృష్ణశాస్త్రి చరిత్ర పరిశోధనలు అజరామరం. సూర్యచంద్రు లున్నంత కాలం వారికి ఈ తెలుగు నేల రుణపడి పుంటుంది. ఇదే వారికి జానివాళి. చేసేది కొంత చెప్పుకునేది కొండంతగా పున్న నేటి ప్రచార పర్వతు కాలంలో కృష్ణశాస్త్రి వంటి నిరాడంబరుడి చరిత్ర వితరణాన్ని వెలుగులోకి తేవాలిన బాధ్యత మనందరిపైన ఉంది. (చిత్రము)

తెలంగాణ ఏర్పాటు తథ్యం

తెలంగాణ ఉద్యమం ఉపేత్తున సాగుతున్న ప్రతిసందర్శంలో సీమాంధ్ర నాయకులు అడ్డుక్కలు వేస్తాడని అన్నారు. ఇలాంటి తరువాంలో తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని అప్పోనిస్తూ, తెలంగాణ, “అంధ్రారాష్ట్రాలుగా అంధ్రప్రదేశేను విభజించాలని కోరుతూ అంధ్రా జీవిసే అధ్యక్షుడు జయబాబుల ఉద్యమ శంఖారాపం పూరించడం పుఛరిచేమమని తెలంగాణ అడ్డుక్కేట్టు రెడ్డి అన్నారు. అంధ్రప్రదేశేను తెలంగాణ, అంధ్రా రాష్ట్రాలుగా విభజించాలని దీమాండ్ చేస్తూ క్లైంట్ అప్పోనిస్తూ చేపట్లనున్న అసెంబ్లీ ముట్టడికి తెలంగాణ అధ్యక్షే జీవిసే అధ్యక్షుడు చేపట్లనున్న అసెంబ్లీ ముట్టడికి తెలంగాణ ప్రత్యేక జీవిసే అధ్యక్షుడు క్లైంట్ రెడ్డి అన్నారు. అంధ్రప్రదేశేను తెలంగాణ, అంధ్రా రాష్ట్రాలుగా విభజించాలని దీమాండ్ చేస్తూ క్లైంట్ అప్పోనిస్తూ చేపట్లనున్న అసెంబ్లీ ముట్టడికి తెలంగాణ అధ్యక్షే జీవిసే అధ్యక్షుడు ఉంగుందని తెలిపారు. తెలంగాణ ఉద్యుమందికి ప్రాగ్ ఆర్జులిదానాలు చేసుకున్నారు. తెలంగాణ కోసం అలుపెరుగి ఉద్యుమం కొనసాగుతుందన్నారు. తెలంగాణ ఉద్యుమానికి స్పందిస్తూ అంధ్ర ఉద్యుమానికి పిలుపునిప్పదం సంతోషకరమని ఆయన హర్షం వ్యక్తం చేశారు. తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఏర్పాటు కోసం ఉద్యుమాలోనే భాగించారు. చిన్న క్లైంట్ అప్పోనిస్తూ ఆధ్యాత్మిక సాధ్యమని ఆయన వేర్పుకొన్నారు. చిన్న క్లైంట్ అప్పోనిస్తో ఆధ్యాత్మిక సాధ్యమని ఆయన వేర్పుకొన్నారు.

పిట్టల్లు రావివేతున్న పసిమెగ్గలు

అభం, శభం తెలియని ముక్కు పచ్చలారని పసిపొయాన్ని పసిమెగ్గ దశలోనే చిదిష్టున్నారు. హైఫ్టీకాపోరం లోపం వల్ల చిన్నారుల జీవితాలు అప్పుడే నిండు నూరేళ్లు నిండుతున్నాయి. ఈ సమయ మన దేశంతో పాటు వర్ధమాన దేశాలలో అధికమైంది. మన దేశంలో ఏటా నవజాత శిశువులు 25 లక్షల మంది చనిపోతున్నారు. ఐశ్వర్ లోపు శిశువులు ఏటా 32 లక్షల మంది చనిపోతున్నారు.

నేడు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఆహార కొరత తాండవిస్తోంది. జానెడు పొట్టును నింపుకోవడానికి పీడిత తాడిత ప్రజలు వేస్తున్న ఆకలి కేకలు అయి దేశాల ప్రభుత్వాలకు వినిపిస్తున్నాయి? ఆకలిద్వులతో కోట్లాది మంది తసువు చాలిస్తున్నారు. పిల్లలు తీసుకునే ఆహారంలో ఐరాన్ శాతం తక్కువగా ఉండడంతో బుద్ధిమాంద్యం, వికలాంగులుగా బాధపడుతున్నారు. 52 శాతం గర్భిణులు రక్తానుతతో భాధ పడుతున్నారు. మన దేశంలో పోపుకాపోర లోపంతో మరణిస్తున్న వారి సంబ్య అధికమైపోతోంది. పోపుకాపోర లోపం కారణంగా గర్భప్రావాలు కావడం, ఎదుగుదల లేని పిల్లలు, మృత శిశువులు పుట్టడం చోటు చేసుకుంటున్నాయి. పుట్టిన పిల్లలకు తల్లి పాలు లభించడం లేదు. వైద్యాన్ని పూర్గా ప్రైవేటుపరం చేయడంతో సర్మార్గ దావాఖానాల్లో చికిత్స పడకేసింది. ప్రాణాంతకమైన వ్యాధులు చిన్నారులను మింగేస్తున్నాయి. చాలీచాలని మందులు, అరకొర సంబ్యలో వైద్యులతో దావాఖానాలు కుశారిల్లతున్నాయి. దీంతో సర్మార్గ దావాఖానాలలో చికిత్స చేయించుకోవాలంబేనే ప్రజలు జంకుతున్నారు. అక్కడి సిబ్బుంది అరకొరగా టీకాలు వేస్తూ చేతులు దులుపుకుంటున్నారు.

నీటి కాలుప్యం, పరిశుద్ధత లోపం మూలంగా చిన్నారులు వ్యాధుల బారిన పడుతున్నారు. కలుపిత నీరు, అపరిశుద్ధత లాంటి వాటి మూలంగా డయేరియా, డెంగ్యా, మలేరియా, కలరా, చిక్కన్గున్యా, పైప్పున్యా వ్యాధుల బారిన పడి వేలాది మంది చిన్నారులు మృతి చెందుతున్నారు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వైద్యానికి సరిగా బడ్డెట్ కేటాయించక పోవడంతో అరకొర వసతులు, వోళిక సదుపాయాలు, వైద్యుల, మందుల కొరతతో గడ్డకాలాన్ని వెళ్లుచ్చిస్తున్నారు. ప్రభుత్వ దావాఖానాల్లో మందుల కొరత తీవ్రంగా ఉండడంతో దీనిని సాకుగా చూసుకుని ప్రైవేటు, కార్బోరేట్ ఆసుపత్రుల యాజమాన్యాలు అందినంతగా డబ్బులు గుంజతున్నాయి. కార్బోరేట్ ఆసుపత్రుల యాజమాన్యాలు దీపిడీకి అడ్డు, అదుపు లేకుండా పోయింది. ఆర్థిక స్థోమత లేని నిరుపేదలు కార్బోరేట్ ఆసుపత్రులలో పైడ్యూం చేయించుకోలేక తసువు చాలిస్తున్నారు. శాస్త్ర కోశ వ్యాధులు, మరెన్నో ఇతర వ్యాధుల నివారణకు టీకాలు ఉన్నప్పటికీ ప్రభుత్వ దావాఖానాల్లో అవి అందుబాటులో లేవు. టైఫాయిడ్, పైప్పున్యా, పచ్చ కామెర్లు, మెదడువాపు వ్యాధులకు సంబంధించి ప్రభుత్వ దావాఖానాల్లో మందులు లేకపోవడంతో పేద ప్రజాశీలం ప్రయించే ఆసుపత్రులను ఆశ్రయించక తప్పడం లేదు. టీకాల కోసం పదివేల నుంచి ఇరవైవేల రూపాయల పరకు గుంజతున్నారు.

పిల్లల అదృశ్యాలు కూడా ఇటీవలి కాలంలో అధికమైపోయాయి. పొలుతాగే పిల్లలు మాయమైపోవడంతో తల్లిదండ్రుల్లో ఆందోళన మొదడయింది. దీంతో ఇది దేవయ్యప్తగా చర్చనీయంశంగా మారింది. ఒడిశా, తమిళనాడు, గోవా, అరుణాచల్ ప్రదేశ్, చత్తీస్గఢ్, జార్ఝండ్, ఉత్తరాంచల్, మహారాష్ట్ర, మధ్యప్రదేశ్, ఆంధ్రప్రదేశ్, కర్ణాటక ఆయారాప్రోలలో గత కొన్నెళ్లలో రెండు లక్షల ఇరవైషారు వేల మంది కనిపించకుండా పోయారు. వీర ఆచాకీ ఇంతవరకు లేదు. వారు ఎక్కడ ఉన్నారు, చనిపోయారా, బెంకారా అనేది తెలియడం లేదు. దీంతో కన్న తల్లిదండ్రులు అరణ్యరోదనలు అంత ఇంతా కావు. ప్రతిరోజు కనీసం 500 మంది పిల్లలు అపహారణకు గురవుతున్నారు. ఈ విషయంలో రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు తమకేమీ పట్టనట్టుగా వ్యవహరిస్తున్నాయి. అడపిల్లలను వ్యఖిచార కూపాలకు తరలించే మురాలు మన రాష్ట్రంలో 25కి పైగా ఉన్నాయిని సిఱడి లెక్కలు చెబుతున్నాయి. పది సంవత్సరాల నుంచి పదివేసు సంవత్సరాల వయస్సు పిల్లలను ఏదో ఒక విధంగా లోబరచుకుని, మరికొంతమందిని కిడ్న్యపులు చేసి అక్కమంగా తరలిస్తున్నారు. సౌది అర్బియా లాంటి దేశాలకు సరఫరా చేస్తున్నారు.

పిల్లలు అదృశ్యం పై ప్రభుత్వాలు తమకేమీ పట్టనట్టుగా వ్యవహరిస్తున్నాయి. సుట్రీంకోర్స్ ఆదేశాలను పాటించడం లేదు. కిడ్న్యపు మురాలు పేద కుటుంబాలను ఆసరా చేసుకుని వారికి అంతో ఇతో నగదు ఇస్తామని చెప్పి తమపని దర్జాగా చేసుకుపోతున్నారు. నాలుగు సంవత్సరాల పిల్లలు మొదలుకుని పదివేసు వయస్సు పిల్లల కిడ్న్యప్పలు అవుతుంచే విధి పోలీస్ స్టేషన్ లో నేర శిక్షస్సుతోనే 363 విభాగాల కింద అపహారణ కింద కేసు నమోదు చేసి పోలీసులు విచారణ చేయ కుండా వదిస్తున్నారు.

ఈ మధ్య కాలంలో డబ్బుల కోసం పిల్లలను కిడ్న్యపు చేసి చంపేస్తున్నారు. ఇది రోజురోజుకూ పెరిగిపోతుంది. మరికొందరు పిల్లల పట్ల ఉన్నాయిల్లా మారుతున్నారు. బాలికలపై అత్యాచారాలు చేసి ఆపై హాత్య చేసి పైశాచిక అనందం పొందడం ఘోషయించాలి. చిన్నారులను కంటికి రెప్పులా కాపొడాల్సిన కుటుంబసభ్యులు, బంధువిత్రులు రాక్షసులుగా మారుతున్నాడు. వావిరునలు మారచిపోయి బాలికలపై అనుచితంగా ప్రపర్తిస్తున్నారు.

పిల్లల అక్రమరహితాకు అడ్డుకట్టి వేసేందుకు ప్రభుత్వాలు తీసుకుంటున్నవి కంటితుడుపు చర్చలు మాత్రమే. ప్రపంచీకరణలో మానవీయ విలువలు పతనమపడుతున్నాయి.

చిన్న పిల్లల ఆసుపత్రుల్లో రోజుకు పదుల సంబ్యలో చిన్నారులు మరణిస్తున్నారంటే ప్రజలు ప్రాణాలకు ప్రభుత్వాలు ఇస్తున్న ప్రాధాన్యమే మిటో అర్థమపడుతుంది. జంతు సమూహాలు సైతం పిల్లలను కంటికి రెప్పులా చూసుకుంటాయి. మరి వాటికంటే తెలివైన మానవులకు ఈ దుస్థితి ఎందుకు? ఈ పరిస్థితి మారదెన్నదో?

- డి.ఎస్.

పిల్లలమర్మని మరిపించే కొత్తపల్లి మరిచెట్టు

200 ఏక్క చఱత్త ష పదు ఎకరాల విస్తరణ

రంగారెడ్డి జిల్లా కులకచర్ల మండలం కొత్తపల్లి గ్రామ పరిధిలో గల మరివుక్కం వద్దకు అడుగు పెట్టగానే ఒక దట్టమైన అడవి లోకి వచ్చిన అనుభూతి కలుగుతుంది. దూరం నుంచి చూస్తే పచ్చని చెట్లకు నెలవైన చిన్న హరిత పరుతంలాగా కనిపిస్తుంది. దగ్గరకు రాగానే ఆకుపచ్చని అందాల గొడుగు కింద మనం ఉంటాం. ప్రపంచంలో అతి పెద్దదిగా పేరొంది గిన్స్ రికార్డ్లో పేరు నమోదు చేసుకున్న అనంతపూర్వంలోని తిమ్మమ్మ మరి వృక్షం తర్వాత 5 ఎకరాల విశాలమైన ప్రకృతి రమణీయంగా ఈ కొత్తపల్లి మరిచెట్టు మహబూబ్ నగర్లో ఉన్న పిల్లల మరికంటే కూడా పెద్దది. ఐదు ఎకరాల్లో విస్తరించి ఉన్న మరివుక్కం. దీనికి ఊడలేవో, మొదలేదో తెలియని విధంగా ఉంటుంది. ఈ చెట్టు 200 సంవత్సరాల క్రితండని స్థానికులు భావిస్తున్నారు. గ్రామానికి చెందిన వెంకట ప్రతాప్ రెడ్డి భూమిలో ఈ వృక్షం ఉంది. ఈ వృక్షం మర్మలో వీరాంజనేయ స్వామి గుడి ఉంది. స్వామి ఎంతో మహిమ గల దేవుడు అని ప్రజల నమ్మకం. ఇక్కడ భక్తి శ్రద్ధలతో ఏటా కార్తీక మాసంలో వసభోజనాల పేరుతో ఈ వృక్షం వద్దకు వెళ్తుంటారు. కొత్తపల్లి గ్రామంతో పాటు లింగస్వామి, పురుంపల్లి, కొత్తపల్లితాండ, కల్యాణ కాల్పు, మరికల్, మక్కవెంకటసార్ గిరిజన తండాల ప్రజలు వస్తుంటారు. ఉగాది పర్వదిన సందర్భంగా ఈ చెట్టు దగ్గర పెద్ద జాతర మాదిగా జరుపుతుంటారు. ఆ రోజున కొత్తపల్లి, లింగస్వామి, కొత్తపల్లి తాండ, పురుంపల్లి గ్రామస్తులందరూ ఎడ్డబంధు తిప్పుతారు.

కొన్నేళ్ళ క్రితం ఈ చెట్టును అమ్మే ప్రయత్నం చేశారని చెబుతారు. చెట్టును నరికిస్తుండగా ఆక్షికంగా ఒక వ్యక్తి అక్కడికట్టడే మృతి చెందాడు. దీంతో చెట్టు నరికివేతను నిలిపివేశారని అంటారు.

సెలవు దినాల్లో రంగారెడ్డి, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాల ప్రజలు ఇక్కడకు వస్తుంటారు. ఈ చెట్టుకు ముందర భాగాన గుర్తిల బాయి (కొలను) ఉంటుంది. ఇక్కడకు వచ్చే ప్రజలు ఇక్కడ స్వానాలు చేసి ఈ వీరాంజనేయ స్వామిని దర్శించుకుంటారు. ముప్పై ఏళ్ళ క్రితం ఇక్కడ కోతులు విపరీతంగా ఉండేవి. ఈ మారి వృక్షం చుట్టు ఉన్న పొలాల వారు ఇంటినుండి వెళ్ళేటప్పుడు ఈ వృక్షం ప్రక్కనుండి వెళ్ళేవారు. అవి గంపలో పెట్టుకొని పోతున్న సద్గాని లాగి తినేవి. దీంతో స్థానికులు వాటిని అక్కడి నుంచి తరిమి కొట్టారు.

ఈ మరివుక్కం పక్కనే ఒక లింగరెడ్డి కుంట ఉంటుంది. ఇక్కడకు వచ్చే ప్రజలను ఇది ఆకట్టుకుంటుంది. ఇక్కడకు వివిధ కళాశాలలకు చెందిన విద్యార్థులందరూ వస్తుంటారు. ఈ చెట్టు సమీపం నుంచి అర్థాలో రోడ్లు వరకు ఫార్మేషన్ రోడ్లు వేశారు. దీనిపల్ల ఈ దారి గుండా వెళ్ళేవారు ఈ చెట్టును చూసివెళుతుంటారు. ప్రస్తుతం ఉన్న ఫార్మేషన్ రోడ్లను బీటీ రోడ్లుగా మార్చారు.

ప్రాధరాబాద్ 110 కిలోమీటర్లు దూరంలో ఉన్న కొత్తపల్లి మరివుక్కం దగ్గరకు రావడానికి మహబూబ్ నగర్ నుండి కొత్తపల్లి గ్రామానికి జన్మిసి శాకర్యం ఉంది. అలాగే నమాబ్ పేట్ నుండి కులుపర్ర క్షెండ్ కొత్తపల్లి

తాండ దగ్గర కొత్తపల్లి గ్రామానికి వెళ్లడానికి అర్థాలో రోడ్లు వరకు ఫార్మేషన్ రోడ్లు కలదు. పరిగినుండి మహబూబ్ నగర్ కు వెళ్ళే మార్గ మర్మలో కుల్యపర్ర మండలంలో దిగి మరికల్ 'X' రోడ్లు కొత్తపల్లి సేజి చేరకోవచ్చు.

ఆప్పట్లో గ్రామస్తులు జిల్లా కలెక్టర్సు, రెవెన్యూ మంత్రిగా ఉన్న కమతం రాండెడ్లిని కలిసి ఈ చెట్టును పర్యాటక క్లైంటంగా అభివృద్ధి చేయాలని కోరారు. తగు అభివృద్ధి చర్యలు తీసుకుంటామని హమీ జిచ్చిన మంత్రి హమీ నెరవేర్పుకుండానే దిగిపోయారు. అనంతనం ఎమ్మేళ్ళగా వచ్చిన కొప్పల హరీశ్వర్ రెడ్డిని కొత్తపల్లి గ్రామప్రజలు పలుమార్లు పర్యాటక క్లైంటంగా మారుస్తానని హమీ జిచ్చినారు. ఆయన కూడా ఆ తర్వాత దానిని పట్టించేకేందు ఎవరు వచ్చినా ఈ మరివుక్కం గురించి హమీలు గుప్పిపుస్తాన్నారు తప్ప పట్టించుకున్న పోపాన పోలేదు. ఎక్కడ వేసిన గొంగి అక్కడే నాస్పుడు ధోరణిని అపలంబిస్తున్నారు. దీన్ని పర్యాటక స్థలంగా కృషి చేయాలని స్థానిక ప్రజలు కోరుతున్నారు.

చల్లని నీడకు, చక్కని గాలికి, పసండైన వేసవి విడిది ఈ విశాల వృక్షం.

- కోడగంటి వెంకట్టే

జననం, మరణం అడవి తల్లి ఒడిలోనే...
అదరణ లేక అంతరించిపోతున్న ఆదివాసి తెగలన్నే...

తెలంగాణ కోసం పెళ్ళినే వాయిదా వేసుకున్న యువతి

పెళ్లి పత్రికపై జై హింద్.. జై తెలంగాణ

పాతబస్టికి చెందిన ఓ మైనార్టీ యువతి తెలంగాణ వచ్చేంత వరకు తాను పెళ్లి చేసుకోని భీషించుకున్నది. దీంతో తెలంగాణ ఉద్యమ కారులు ఆమెను పెళ్లికి ఒప్పించారు. మాట ముచ్చుట్లు కూడా జరిగాయి. అదే సమయంలో సకల జనుల సమ్మే మొదలుకావడంతో అందులో పాల్గొనేందుకు తండ్రి కూతుల్చిద్దరూ పెళ్లి వ్యవహారాలను పక్కన వెట్టి సమ్మేలో పాల్గొన్నారు. తెలంగాణ కోసం తన పెళ్లిని వాయిదా వేసుకున్న ఆ యువతి దైర్యాన్ని తెలంగాణావులు, ఉద్యమకారులు అభినందించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ జూన్‌లోనే కరెక్షన్ ను సర్వీస్, వెల్ఫ్ అండ్ ట్రీట్ చిల్డ్ ను డిపార్ట్‌మెంట్‌లో జిల్లా ప్రాజెక్ట్ అధికారిగా గనిచేస్తున్న మీర్జాఅలీబేగ్ కుమారై షాహ్ ను ఫాతిమా ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో దాక్టరేట్ వీపోచ్ ది చేస్తున్నారు. సకల జనుల సమ్మే కంబే ముందే మహారాష్ట్రకు చెందిన సాక్షాత్ వేర్ ఇంజనీర్ మహ్నార్ ముజ్జుతాబా అలీ భాయిదితో షాహ్ ను ఫాతిమాకు నిశ్చితార్థం జరిగి పెళ్లి తేదీని కూడా ఖరారు చేశారు. పెళ్లి సమయంలో సకల జనుల సమ్మే మొదలుకావడం తో తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాతే తాను పెళ్లి చేసుకుంటానని శపథం చేసిన ఆమె ముందు తెలంగాణ ఆ తర్వాతనే నా పెళ్లంటూ తండ్రితో చెప్పి, జీఎఫ్ ద్వారా పొందిల్సిన రుణాన్ని తీసుకోకుండా పెళ్లిని వాయిదా వేసుకుని తండ్రి, తనయలిద్దరూ సమ్మేలో చురుగ్గా పాల్గొన్నారు. తెలంగాణ గజిటీఫ్ అఫీసర్స్ సెంట్రల్ అసోసియేషన్ రాష్ట్ర సెక్రటరీగా మీర్జా అలీ బేగ్ తెలంగాణ ఉద్యమంలో కీలకపాత్ర పోషిస్తున్నారు. కొంతకాలంగా పెళ్లిచేసుకోనని భీషించుకుకూర్చున్న షాహ్ ను ఫాతిమాను తెలంగాణ గజిటీఫ్ అఫీసర్స్ సెంట్రల్ అసోసియేషన్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు శ్రీనివాస్‌గాడ్ పెళ్లికి ఒప్పించడంతో ఆమె పెళ్లికి అంగీకరించింది. విశేషమేమిటంబే పెళ్లి పత్రికపై జైపొంద్, జై తెలంగాణ అని ముదించడంతో తెలంగాణ వాదులు, ఉద్యమకారులు, పార్టీల నేతులు ప్రశంసల వర్ధం కురిపిస్తున్నారు.

తెలంగాణలో ఇదే సంప్రదాయం ఉండేది: కేసిఅర్

పాత రోజుల్లో తెలంగాణ పెళ్లి పత్రికలపై జై హింద్, జై తెలంగాణ అనే నినాదాలు ఉండేవని టీఅర్ ఎన్ అధినేత కేసిఅర్ అన్నారని మీర్జాఅలీబేగ్ చెప్పారు. తన కుమారై వివాహ అష్టోసు పత్రిక ఇప్పుడానికి కేసిఅర్ నివాసానికి వెళ్లిపుపుడు వెడ్డింగ్ కార్పులై నినాదాలు చూసి కేసిఅర్ తనను ప్రశంసించారని ఆయన పేర్కొన్నారు. కేసిఅర్తో పాటు అనేకమంది తెలంగాణావులు, ఉద్యమకారులు గతంలో తెలంగాణలో ఇదే విధంగా ఉండేవని ప్రశంసిస్తున్నారని ఆయన తెలిపారు.

పీపోచ్ ది చేస్తున్న తండ్రి తనయలు

ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో తండ్రి తనయలిద్దరూ పీపోచ్ ది ప్రభుత్వాధీనోగం చేస్తునే ఫిజికల్ ఎష్యూకేషన్లో దాక్టర్ సత్యనారాయణ వర్ధ పీపోచ్ ది చేస్తుండగా, ఆయన కుమారై షాహ్ ను ఫాతిమా ఇదే యూనివర్సిటీలో దాక్టర్ రాజన్ వర్ధ కెమిస్ట్‌పై పీపోచ్ ది చేస్తోంది.

అవగాహన పెంచుకుండాం! చైతన్యవంతులను చేడ్డాం!!

**సమస్కల పుట్ట తెలంగాణ
కాగడా పట్టి చూసినా కానరాని అభివృద్ధి
అయి అంశాల గురించి చర్చిద్దాం
వాస్తవాలను ఎలికెట్టిద్దాం
వాటిని సలుగురికి చాటి చెబుదాం**

జప్పుల్ వరకూ చర్చించిన అంశాలు :

తెలంగాణ ఉద్యమంలో మహిళల పాత్ర పాలత్రామిక కాలుష్యం, పర్మాపరణం వ్యవసాయరంగంలో మెనుకబాటు విద్యారంగం తీర్మానం తెలంగాణలో గుట్టల విధ్వంసం తెలంగాణలో పెరుగుతున్న రైతుల ఆత్మహాత్యలు ...జంకా మరెన్నో!

మన వేదన ప్రపంచానికి తెలియాలంబే ఆ వేదన ఏమిటో స్పష్టంగా అవతలి వారికి వెల్లడించగలగలి. అంతే తప్ప మూగజీవిలా బాధపడుతూ ఉంబే మన బాధ ఏమిటో అవతలి వారికి తెలియదు. పట్టించుకునే వారు ఉండరు. నేడు తెలంగాణలో ఎన్నో సమస్యలు. అలాంటి వాటిని ఒక్కో దాని గురించి అవగాహన కల్పించే ప్రయత్నమే ఈ చర్చ. ఈ చర్చలో పాల్గొనడం ద్వారా భావజాలవాప్పికి అవసరమైన సమాచారాన్ని పొందవచ్చు. ఎదుటివారితో వాదనల్లో నెగ్వవచ్చు. వారి ఆలోచనల్లో మార్పు తీసుకురావచ్చు. సరికొత్త సమాజాన్ని సృష్టించవచ్చు. అందుకు బాధ వేనేదే టి.ఆర్.సి 'చర్చ'.

టి.ఆర్.సి. చర్చ
TRC CHARCHA

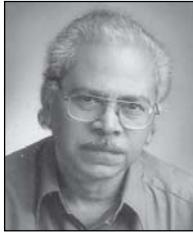
ఇతి శసివారం సాం 4 గెంపాల 30 సిఱకు ఒక్కొచ్చి వారిచం... ఒక్కొచ్చి వారిచం

**రండి! చర్చిద్దాం...
TRC RESOURCE CENTRE**

"చంద్రం" 490, స్టీట్ నం. 11,
హిమాయత్ నగర్, హైదరాబాద్ - 500 029.
ఫోన్: 9030626288 ఫ్స్కో: 040-27635644

E-mail: trchyd@gmail.com
website : www.trchyd.org

ರಾಜನ್ತಿ || ದೇವಿಪ್ರಿಯ

ఇప్పుడు మోడీ ఒక్కడే ఒక పార్టీ

“నేను జిమ్మీ కార్బన్ కలుసుకున్నాను. బిల్ కీంటన్ను, ఇద్దరు బష్టలను కలుసుకున్నాను. చరిపోలో వాళ్ళపరు మోడీకి సాటిరారు”

“ది అట్లాంబీక్” పత్రిక, ఏప్రిల్, 2009
 సంచికలో రాబర్డ్ డి. కష్ణన్ రాసిన మాటలు ఇవి.
 తన ప్రత్యర్థుల ఆరు అడియాసలు చేస్తూ
 నిరంతర విషాదకుల దారుణకాండల శ్రస్తుల్లా
 మైన రాజకీయ రణ అప్రా శస్త్రాలను తున్నాతున
 కలు చేస్తూ నసేంద్రమాడి 2012 డిసెంబర్, 26
 నాడు (డిసెంబర్, 6 అయితే ఇంకా బాగా
 గుర్తుండేదా?) నాలుగోసారి గుజరాత్ ముఖ్య
 మంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన తరువాత
 భారతీయ జనతా ప్యార్టీకి కొత్త జవసత్తాయిలు
 వచ్చినట్టుయిది. ఇటీవల కర్ణాటకలో తన ఏక్కెక
 దక్షిణాది దుర్గం కూలిపోయిన వైరశ్యాన్ని కూడా
 బిజేపి ఆ గుజరాత్ గాలిదమూరాన్ని చూసి గుండి
 చిక్కి బట్టుకుని అధిగమించే ప్రయత్నం చేస్తోంది.
 దేశ రాజకీయాలు ఒక రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి చుట్టూ
 ఇంతగా పరిప్రమించిన సందర్భం స్వతంత్రభారతు
 చరిత్రలో ముందెన్నడూ లేదు.

అయితే మౌడీకి అనుకూలం లేకపోతే మౌడీకి ప్రతికూలం. మరొక మాటకి అవకాశమే కనిపించడం లేదు. మూడు ప్రధాన అంగ్ల టెలి విజిన్ వార్తల ఛానెళ్ళకి దాదాపు ప్రతిరోజు ఇదే అపరాం. కాంగ్రెస్ సారద్యం లోని యహిపిఎ కూటమికి, మౌడీకి మధ్యనే పోటీ! మౌడీ ఒకడై ఇప్పుడు ఒక పోర్టీ. ఆయన బిషపీలో ఉండడం ఇప్పుడు యాదృచ్ఛికం అనిపిస్తోంది. ఎన్డిఎ కూటమి 2014 సార్కుతిక ఎన్నికలకి ముందు, ఎన్నికల తరువాత ఏమి చేయబోతోందో, ఏమి కాబోతుందో కానీ ఇప్పుడు మాత్రం ఈ కూటమిని నడిపిస్తున్న బిషపీకి మౌడీయే కర్త, కర్తృ, క్రియగా కనిపిస్తున్నాడు. రాబోయే ఎన్నికలలో మౌడీయే ప్రధానమంతి అభ్యర్థిగా ముందుండి తమ పార్టీని నడిపిస్తుడని అభ్యర్థుడు రాజీనాథ్ సింగ్ చెప్పకనే చెబుతున్నాడు. సాక్షాత్కార పార్టీ అభ్యర్థుడే మౌడీ సమ్మాహన శక్తికి లొంగిసో యన తరువాత, మౌడీ మాత్రమే భాజాపాని మళ్ళీ హాస్తినలో అధికారంలోకి తీసుకురాగలడని స్వయంగా పార్టీ సారదే ప్రకటించిన తరువాత

ఆద్యానీ వంటి కొమ్ములు తిరిగిన లోహ పురుషులూ, సుష్టుశ్వరాజ్ లాంటి పాదమెంటు నభ్యులూ, అరుణ జైల్సీలూ, ఇతర చిన్న చితకా నాయకులు చేయగలిగింది ఏముంటిది? మాట్లాడి ఉప ప్రధానీ అద్యానీ మహాత్మ ఆకాంక్ష తీర్మానికి, ఆయన పండపయసును బట్టి చూస్తే ఇదే, ఈ ఎన్నికలే చివరి అవకాశం కానీ విద్యే నా పరమామ్మతం జిరిగితే తప్ప అద్యానీ గారి జీవిత కాంక్ష నెరవేరే అవకాశం కనిపించడం లేదు.

ఎంత విచారకరం! ఎంత దయనీయ పరిస్థితి! మహాపూర్వంతకుడా లేక అభివృద్ధి కారుకుడా అని, చర్చేపచర్చలకు కారణమవుతన్నా ఒక భాషాప్రాంత నాయకుడు, వేలాది మంది ముస్లిములు ఊచకోతకు ఊతమిచ్చాడని, పురికొల్పాడని వేళ్ళకి పైగా ఆరోపణలు, విచారణలూ ఎదర్కొంటున్నాయి. శ్కమ్పర్వత కాదుకడా, కీర్తిసం పశ్చాత్తాపం కూడా, మాటమాత్రమైన వ్యక్తం చేయడానికి నిరాకరిస్తున్న ఒక కరడుకట్టిన మతపాది భారత దేశానికి ప్రధాన మంత్రి కాగల అవకాశాలు కనిపించడం ఈ సమాజానికి ఏమి నూచిస్తోంది? ఈ సమాజాన్ని గురించి ఏమి చెబుతోంది? వెముత్తం సమకాలిక రాజకీయ సంఘాపణ, చర్చ, విశేషణ, అంతే మౌద్దీ అనే ఒక మాటల మంత్రంగా చుట్టూ తిరుగుతున్న పుట్టు, దేశంలోనా ప్రజానుకూల మేధావులు, అలోచనా పరమలు, కవ్యలూ, గాయకులూ, పత్రికా సంపాదకులూ, జర్రులిస్టులూ, ఏ రాజనీతి సూచాలను అనుసరించి చేష్టలుగించి చూస్తున్నారని భావించాలి?

మంచాన పది ఉన్న మహో రాజీనితి చతురుడు అటల్ భిపోరీ వాజపేయ్ గుజరాత్ నరమారణకాండ తరువాత నరేంద్రమాడీ రాజీ నామా

చేయాలనీ, అదే 'రాజభర్త' మని సూచిం చినపుడు
అద్వానీ ఆ ప్రతిపాదనను వ్యతిశేఖిం చక్కండా
వుండి వుంటే, తన ప్రధాన మంత్రిని సమర్థించి
వుంటే, దేశానికి ఈనాడు విపత్తుర పరిస్థితి, ఈ
సందిగ్గ దుఃఖి, బహుళ తప్పి వుండేదేమో కానీ
చరిత్ర నిర్మాణయింగా ముందుకు సాగిపోయింది.
దేశానికి తమ త్యాగాల వల్లనే స్వాతంత్యం
వచ్చిందని గొప్పలు చెప్పుకొనే ఇండియన్ నేషనల్
కాంగ్రెస్ పార్టీ కానీ, దాని వారనత్వ
నంరక్షకులమని చెప్పుకునే గాంధీ-నెహ్రూ
కుటుంబంబారు కానీ, వంద లాది సంవత్సరా
లుగా ఈ దేశ సాధారణ ప్రజలు పెంచి
పోషించుకుంటూ పసున్న సహజీవన భావనల
పాపురాయి ఒక వేటాడి బాణానికి అతి దగ్గరలో
ఎగురుతున్నదని తెలిసికూడా ఎం దుకు
ఆత్మహనన క్రీడలో ఆనందం ఆను భవిస్తున్నట్లు?

నెలల కొద్ది తన మంత్రులను కలును
కోకుండా, నమ్మినబంటులైన అధికారులను ఉప
యోగించుకొని, దృశ్యమాధ్యమాల సాంకేతిక
సంజ్ఞానాన్ని ఆసరాచేసుకుని, గుజరాతీ పట్టణాల
మధ్య తరగతి అల్ప సంతోషముల ప్రాక్కిక సంతృప్తి
ని ప్రపంచానికి చూపించి, లోతట్టు గుజరాతీలో
వడతెరిఫి లేకుండా సాగిపోతున్న నిత్యదరిద్ర
విలయ తాండ్రవాన్ని పోషకావార లోపంతో నిత్యం
మరిచిస్తున్న వేలాది మంది నిరుపేద శిఖపుల
తల్లిదండ్రుల కోకాన్ని తన ఆసామాన్య
పోరనంబధాల నిర్వహణ చాతుర్యంతో తెర
చాటున దాచీ వెలిగిపోతున్న ఒక ముఖ్యమంత్రి
నరేంద్రమాణీ రేపు నిజంగానే ఈ దేశప్రధాని
అయితే ఎవరు సంతోషిస్తారు? ఎవరు మతి తప్పి
పోతారు? లాలూ ప్రసౌరులు, ములాయంలూ,
కమ్మునిస్సులూ, ముఖ్యంగా కాంగ్రెస్ రఘు
సారథులూ, రాహుల్గాంధీ ప్రాటిక్ సలహా
దారులూ, మతాలూ, కులాలకీ అతీతంగా బతీకే
భారత నిరుపేద ప్రజాకూటమికి ముఖమెలా
చూపిస్తారు? అమెరికా అధికుల కంటే అధికమైన
ఆకర్షక శక్తి వున్న ఈ ఆధునిక నియంతని ఈ
దేశం యొలా భరిస్తుంది? ఏమో!

గుర్తింపు కోల్పొతున్న కుమ్మరి వృత్తి

తెలంగాణ మట్టి స్థపతులు-కుమ్మరి వృత్తి, సంస్కృతి-పరిరక్షణ అనే అంశంపై తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్ అధ్వర్యంలో మే 4న హిమాయత్ నగర్లోని చంద్రం భవన్లో చర్చావేదిక కార్యక్రమం జరిగింది. ఇందులో వక్తలుగా దాః పి. జోగినాయుడు (ధార్మక్రియలో డైరెక్టర్, డిపార్ట్మెంట్ అఫ్ ఆర్కియూలజీ), ప్రియా పరీథి (జెనెవెఫ్ఫెలయు), కుమ్మరి సంఘం నాయకులు నడికడ జయంత్ రావు, ఆర్.కె. లక్ష్మి, బందారు భిక్షుపతి, దొమ్మాట వెంకటేష్ (సామాజిక కార్యక్రమ), శ్రీ వావిలాల జయప్రకాష్, (పోటీ మాస్టర్, జెనెవెఫ్ఫెలయు) పాల్గొన్నారు. వారు వ్యక్తం చేసిన అభిప్రాయాలను పరిశీలిస్తే...

కుమ్మరి కొలిమి కమ్మరి చక్రం / జాలరి పగ్గం సాలెల మగ్గం శరీర కష్టం స్పృహింపజేసే / గడ్డలి, రంపం, కొడవలి, నాగలి... సహార్ప వ్యత్తుల సమస్త చిహ్నాలు / నా వినిపించే నా విరుపించే నా వినిపించే నవీన గీతికి / నా విరచించే నవీన రీతికి భావం-భాగ్యం, ప్రాణం, ప్రణవం” అన్నాడు - మహాకవి శ్రీలే.

కుల వ్యత్తులు, వారి సేవలు, వారి శ్రమకు సంబంధించి మాటల్లాడటం అంటే గ్రామం రూపాన్ని గుర్తు చేసుకోవడం. గ్రామంలో అన్ని కుల వ్యత్తులతోటి అందరికి అనుసంధానమైన అనుబంధం, సంబంధం, అవసరాలు ఉంటాయి. మయ్యాంగా మనం కుమ్మరుల గురించి మాటల్లాడుకుంటే మానవ మనుగడలో కుమ్మరి పాత్ర చాలా విశిష్టమైనది. మానవుని జీవితంలో అతి ముఖ్యమైన, ఉపయోగమైన వస్తువు తయారీ వాడకం అనే ప్రక్రియ కుమ్మరునుండే ప్రారంభమైనదని చెప్పవచ్చు. చరిత్రలో మొదటిసారిగా వస్తువు సంస్కృతిని వినియోగించి తెచ్చింది కుమ్మరులు మాత్రమే. కుమ్మర వృత్తి విధాన అభివృద్ధి మానవ నాగరికత పరిణామక్రమంగా అభివృద్ధి చెందుతూ వచ్చింది. కుమ్మరి పని విధానం దాని ఆచరణలో ఉపయోగించే వస్తు సామగ్రి అంతా కూడా నేటి ప్రవంచవ్యాప్తంగా ఉనికిలో ఉన్న వస్తుసంపదకు అనులైన మూల ఆధారితాలు. కుమ్మర వృత్తిలో ఉపయోగించే ప్రతి పరికరం నమూనా ఆధారంగా వివిధ ఆధునిక వస్తు సంపద పుట్టింది.

ఈ విధంగా చెప్పాలంటే పదార్థ పరిజ్ఞానం (మెటీరియల్ సైన్స్)కు కుమ్మర స్పెషియల్. చరిత్రలో అత్యంత కీలకమైన మట్టి యుగానికి సంబంధించిన ఆధారాలను చరిత్రకారులు విస్తరించడం అనేది కుమ్మర జ్ఞానాన్ని తక్కువ చూపడమే. రాతి యుగానికి సమాంతరంగా మానవ పరిణామ క్రమంలో మట్టియుగం అత్యంత కీలకమైన దశ. మట్టియుగం అనేది మానవ ఆలోచనా సరళాని, జ్ఞానాన్ని పెంపొందించిన దశగా చెప్పుకోవచ్చు. మానవుడు జంతు జాలాలకు భిన్నంగా తన ఉనికిని ప్రకృతితో పెనవేసుకున్న దశ మట్టి యుగం. తన అవసరాలకోసం తానే స్వయంగా స్పృష్టించుకున్న వస్తు సంపద స్పృష్టికి మట్టియుగం కీలకమలుపుగా చెప్పుకోవచ్చు. చరిత్రలో చరిత్రలో ఎంతో ప్రామాణ్యతను సంతరించుకున్న మట్టి యుగం చరిత్ర పుటుల శిథిలాల్కో నైప్పించుట కావడం ఉత్పత్తి కులాల ప్రమను అవమానపరచడమే.

కుమ్మరుల వృత్తి కళాకారులు, శిల్పిలు పొయి మొదలు కుండలు, బానలు, కాగులు, వంట పాత్రలు ఇలా ఒకటికాదు గృహపరమైన సమస్త పాత్రలనూ ఈ కుమ్మరులే స్పృష్టించారన్న విషయం ఎప్పటికీ మర్మిపోలేనిది. ఆప్పటికీ తెలంగాణ ప్రాంత ప్రజల ఇళ్ళల్లో ధాస్యం నిలువ చేసుకోవడానికి బానలు, నీటికాగులు లాంటివి ఎన్నో మానవ జీవితంలో భాగమైన వాటిని స్పృష్టించిన చరిత్రకారులు వీళ్ళు.

మానవ జీవిత మనుగడను మార్చిన చక్రం గురించి అందరికి తెలిసిందే. దురదృష్టమేమిటంటే మానవ జీవితానికి తన మృత్యుకానికాలల్లో, ఓ స్టోయిక కల్పించి, పరిపూర్ణమైన కల్పించిన ఈ కుమ్మరి ఏనాడు తన ఐదువేళలను నోటిలోనికి పోవడానికి నోచుకోకపోవడం శోచనీయం. మానవ నాగరికత పరిణామంలో ఎన్నో అద్భుతాలను స్పృష్టించిన భూతి కుమ్మరుకు దక్కుతుంది. కుమ్మరి వృత్తి విధాన అభివృద్ధి మానవ నాగరికతా అభివృద్ధిగా చెప్పుకోవచ్చు. తరతరాల వృత్తి వైపుణ్యం గొప్ప సాంస్కృతిక మైథిలీగం కలబోసుకుని తనకంటూ ప్రత్యేకతను నిలుపుకున్న కుమ్మరులు వర్తమానంలో దయనీయమైన పరిస్థితులను ఎదురొచ్చాలన్నారు. నూతనంగా వచ్చిపడిన ఆధునికతను తమ వృత్తీలోకి మలచుకోకపోవడం ప్రజల కష్టాలను, కడగండ్లను పట్టించుకోవలసిన పాలకులు కుమ్మరుల పట్ల నిర్మల్యాధికారిగా ప్రదర్శించడం ఇప్పుడీ అందుకు కారణాలే. వైపున రాజశేఖరేరెడ్డి కుమ్మరుల కోసం రూ. 2 కోట్ల బడ్జెట్ కేటాయించారు. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి ప్రభుత్వం రూ. 25 కోట్ల బడ్జెట్ను కేటాయించింది. అవి కాగితాలకే పరిమితమైనాయి. వాటిని అర్పులకు అందేలా చెయ్యాలి.

డిమాండ్స్:

1. రూ. 100 కోట్ల బడ్జెట్ను కేటాయించాలి.
 2. కుమ్మరులను బిసి 'బీ' నుంచి బిసి 'ఎ' లోకి మార్చాలి
 3. ఆధునిక యంత్రాలను కుమ్మరులకు అందించాలి
 4. కుమ్మరులకు నెలసరి జీవన భూతిని అందించాలి.
- కార్యక్రమంలో టీఆర్ఎస్ షైర్పున్ ఎం.వేదకుమార్, కొమ్మిడి నర్సింహరెడ్డి, డి.పి.రెడ్డి, దాః రామ్ కిషన్, డి.వేలాద్రి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

పురావస్తు విధ్వంసాలు - పరిరక్షణ చర్యలు

పురావస్తు విధ్వంసాలు - పరిరక్షణ చర్యలు అనే అంశంపై తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్ ఆధ్వర్యంలో మే 11న హిమాయత్ నగర్లోని చంద్రం భవన్లో చర్చాక్రాంకమం జరిగింది. ఇందులో వక్తలుగా ప్రముఖ రచయిత, జానపద రంగ నిపుణులు ప్రొ. జయధీర్ తిరుమలరావు, మూజియం కూర్చేరెట్, పరిశోధకులు, డా. ద్వావనపల్లి సత్యనారాయణ, ఉపేంద్ర శర్మ, రచయిత పి. చంద్ర, మట్టిమనుఘుల వేదిక కన్సైనర్, వెనంపల్లి పాండురంగారావు, డా. బెల్లంకోమడ సంపత్కుమార్, టీచర్, పరిశోధకులు పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా వ్యక్తమైన వక్తల అభిప్రాయాలను పరిశీలిస్తే....

ఎన్నో సంవత్సరాల తపస్సు, మరంతోమంది మహాసుభావుల కృషి ఫలితంగా మనకు ఎన్నో పురావస్తు కట్టడాలు ఉన్నాయి. ప్రజలకు అవగాహనా లోపంతో ఎన్నో కట్టడాలు శిథిలమైపోయాయి.

పురావస్తు అనగానే మనకు గుడి, చారిత్రక నిర్మాణాలు గుర్తుకు పస్త్యాయి. కానీ వాటికంటే ముఖ్యంగా పురాతనమైన జీవన విధానం గురించిన విషయాల పరిరక్షణ ముఖ్యం. కట్టించిన రాజుకంబే, కట్టడం కంటే నిర్మించిన మనుఘుల గురించి ఆలోచించే విధంగా పరిశోధనలు ఉండాలి.

ఈరోజు అభివృద్ధి పేరుతో పర్యాటక రంగం పేరుతో ఉప్పుల సంపాదన వనరుగా చూస్తున్నారు తప్ప వాటి రక్షణకు మాత్రం ప్రాధాన్యం ఇప్పడంలేదు. ముఖ్యంగా తెలంగాణలో ఈరోజు 1500 గడి గుట్టలు ఈరోజు క్యారీలకు ఇప్పడం జరిగింది. వీటివల్ల అనేక చారిత్రక కట్టడాలు, ముఖ్యంగా మధ్యయుగ చారిత్రతో సంబంధం ఉన్న కట్టడాలు కోల్చేతున్నాం. అంతేగాక, వాటితో ముచిపడి ఉన్న నీటి చెలిమలు, ఔషధ మొక్కలు, నివాస ప్రాంతాలు, సంస్కృతి మొత్తం విధ్వంసం అవుతున్నాయి.

ప్రపంచికరణ నేపథ్యంలో శత్రువు మనకు ఈరోజు మనకు భాతి కంగా కనపడడంలేదు. దీనినే ప్రక్కర్ల వయులెన్నే అంటాం. దీన్ని అర్థం చేసుకొవడానికి మన మేధావుల శక్తి నిరిపోవడంలేదు. ఈరోజు మేధావి వర్గం ఈ విధ్వంసాన్ని అడ్డకునే ప్రయత్నం చేయడంలేదు. మతం విషయంలో చౌరవ తీసుకోలేని ప్రపంచికరణ విధానం సంస్కృతిని విధ్వంసం చేసే పని చేస్తుంది. దీన్ని మనం ప్రశ్నించకపోతే

త్వరలో 'తెలంగాణ మాదిగ యువ సమేళనం'

తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రాణాలకు మాదిగలు వ్యతిరేకమనే ప్రచారం సరైనదికాడని, ప్రత్యేక రాష్ట్ర సాధనలో మాదిగలు చురుకైన పాత్ర పోషిస్తున్నానని తెలంగాణ మాదిగ దండోరా గౌరవార్థాభ్యుద్యమ పిడమపర్చి రవి స్వస్థం చేశారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం మాదిగలకు 12 శాతం రిజర్వేషన్లు ఇస్తామని ప్రకటించాలని కోరారు. ఈ మేరకు కేసీఆర్సు కలిసి విజ్ఞాపించేస్తామని తెలిపారు. సమావేశంలో బోధుపుల్ జేపిసి కన్సైనర్ సత్తి మైపర్యు, తెలంగాణ మాదిగ యూత్ ఫెడరేషన్ రాష్ట్ర అబ్బాక్షుడు వడ్డె ఎల్లన్న, బ్రైటర్ అధ్యక్షుడు యుద్ధమై కృష్ణమాదిగ, తెలంగాణ మాదిగ విద్యార్థి సంఘం రాష్ట్ర సమస్యలక్ష్య గడ్డల అంజిబాబు, చిలక భాస్కర్, కూర్చురత్నం, బోల్ల యాగిరి పాల్గొన్నారు.

మనం ప్రమాదంలో ఉన్నట్టే. ఉన్నది ఉన్నట్లుగా మాట్లాడకపోతే మనిషి జీవితం వ్యధా అనే విషయం మరచిపోవద్దు.

మానవ జ్ఞానమైన పురావస్తు శాస్త్రాన్ని, కట్టడాలను కాపాడుకోవడం లో వ్యక్తులందరు, సమాజమంతా ఏకమై కాపాడుకోవాలి. ఈరోజు అధ్యయనం మాత్రమేకాదు ఉద్యమాలు నిర్మించాలి. అప్పుడుమాత్రమే స్థానిక శాసనసమాజంలో చైతన్యాన్ని పెంచడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఆ చైతన్యం మాత్రమే మన పురావస్తు సంపదను కాపాడగల్లతాయి. ఇంకా వెలికిరాని అనేక పురావస్తు విషయాలను పరిశోధనల ద్వారా బయటకు తీయాలి.

మెదక్ జిల్లాలో బసవన్న ప్రభావం ఎక్కువ. మాడు భాషలకు మెదక్ జిల్లా నిలయంగా ఉన్నది. ఈ జిల్లాలో కోటపైన ఉండి క్రింద ఉన్న శత్రువులను కనుగొనే సాంకేతిక నైపుణ్యం ఉన్న అప్పరూపమైన గుట్టలు, కోటలు ఉన్నాయి. అలాగే ఈ గుట్టల ఆధారంగా చాలా పంటలు పండేవి. అలాగి సంపదను ఈరోజు మనం కాపాడుకోలేక పోతున్నాం. ఒక్క మెదక్ జిల్లాలోనే కాదు... అన్ని జిల్లాల్లోను ఉన్న ఇలాంటి పురావస్తు సంపదను రక్షించడానికి అధ్యయనం, పోరాటం తప్ప మరో మార్గం లేదు.

ఈ కార్యక్రమంలో టీఆర్సీ క్లైర్కున్ ఎం.వేదకుమార్, కొమ్మిడి నర్సింహరెడ్డి, ప్రాఫెనర్ అన్వర్ భాన్, పూజారి నర్సింగరావు, పిట్లల శ్రీశైలం, అందే కృష్ణ, డా. రామీషన్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

క్వాలెండర్ ●

- 8: వరంగల్ జిల్లా గూడూరు మండలం తీగలవేటి శివారు తాల్లపాటి తండాకు చెందిన మల్స్సర్ బలిదానం
- 12: పాకిస్తాన్ ఎన్నికల ఫలితాల వెల్లడి-నవాజ్ పరీఫ్ నేతృత్వం లోని పాకిస్తాన్ ముస్లింలీగ్ విజయం
- 15: అసోం నుంచి రాజ్యసభకు ప్రధాని మనోహన్ సింగ్ నామినేషన్ దాఖలు
- 16: ఐఎఎల్ మ్యాచ్ ఫిక్సీంగ్ రట్టు-జైలులోకి సంజయ్ దత్త
- 17: దళిత కవి కలేకూరి ప్రసాద్ మృతి -
- 18: చత్తీస్గఢ్ బీజపూర్ అడవుల్లో ఎలక్మేట వద్ద ఎన్కొంటర్, 8 మంది ఆదివాసీల మృతి
- 19: చాకో వ్యాఖ్యలపై భగ్గమన్న ఓయూ, గాంధీ భవన్ ముట్టడి కి యత్నం-ఎలక్మేట ఎన్కొంటర్పై న్యాయవిచారణకు చత్తీస్గఢ్ ప్రభత్వ ఆదేశం-బీజేపీ ఉపాధ్యక్షుడిగా దత్తా త్రేయ-తెరవే ఆధ్వర్యంలో ఉన్నానియూ క్యాంపస్లో 12 గంటల కవి సమేళనం
- 20: ప్రత్యేక తెలంగాణ కోరుతూ ఉన్నానియూ యూనివర్సిటీలో భరత్ గౌడ్ (సల్గొండ జిల్లా హజార్ నగర్) ఆత్మహత్య - బడాపహోడ్ ఉన్న ప్రారంభం-ప్రోకోర్స్ ప్రధాన న్యాయ మూర్తిగా జిస్ట్స్ కేజే సేన్ ప్రమాణం-యూపీవి ప్రభత్వానికి తొమిదేళ్ళు-రాజీవ్ గాంధీ వర్ధంతి - అమెరికాలో టోర్డో విలయం
- 22: ఘనంగా అంతర్జాతీయ జీవవైదిక్ దినోత్సవం-కాగ్ వినోద్ రాయ్ పదవి విరమణ-బ్రహ్మణ్ క్లిపటి పరీక్ష విజయం
- 23: కాగ్ సూతన సారథిగా శశికాంత్ శర్మ
- 24: కరీంనగర్ జిల్లా తెరవే మహాసభలు-ప్రముఖ రచయిత త్రిపుర కన్నుమూత
- 26: రాష్ట్ర మంత్రులు ధర్మాన్ ప్రసాదరావు, సచితా ఇంద్రార్ధీల రాజీనామాలకు గవర్నర్ అమోదం-తెలంగాణ మాల మహానాడు ఆధ్వర్యంలో 'బయ్యారం'పై రాజ్యభవన్ ముట్టడి యత్నం
- 27: చత్తీస్గఢ్ జగదలపూర్ లో మాహోయిస్టుల దాడి - పీటిసీ అధ్యక్షుడు నందకుమార్, కుమారుడు దినేష్ కాల్చివేత, సల్వాజుడుం వ్యవస్థాపకుడు మహేంద్ర కర్మ హతం-తెలుగుదేశం 'మహానాడు' ప్రారంభం
- 28: రాంజర్సులానీపై బీజేపీ వేటు
- 30: రీతుపర్చ ఫోర్స్ మృతి-అక్రిశాట్ సందర్శించిన బిల్ గేట్స్ - అనిల్ అంబానీకి 2జీ కేసులో సమస్త-అసోం నుంచి ఐదోసారి రాజ్యసభకు మనోహన్ ఎన్నిక -ధాయ్లాండ్కు ప్రధాని మనోహన్

కళ తప్పిన పుష్టరాలు

- ఎలాంటి ఏర్పాట్లూ చేయని ప్రభత్వం
 - కరుమైన ప్రచారం...తరలిరాని భక్తజనం
 - మొక్కుబడిగా ప్రారంభించిన జిల్లా యంత్రాంగం
- దక్కిణ భారతదేశంలో కరీంనగర్ జిల్లా కాళేశ్వరంలోనే నిర్వహించే సరస్వతీ పుష్టరాలు కళ తప్పాయి. ప్రభత్వం వివిధ ప్రదర్శించి ఒక్క పైపా విదుల్కపోవడం, ప్రచారం చేయకపోవడంతో భక్తులు పుష్టర స్నానాలకు హోజురుకాలేదు. ఈ పుష్టరాలను జిల్లా కలెక్టర్ స్నితా సబర్మోల్ మొక్కుబడిగా ప్రారంభించారు.

పవిత్ర క్లైత్రమైన కాళేశ్వరంలో అంతర్మాహానిగా విసుత్తిక్కిన సర స్వతీ నది పుష్టరాలకు ప్రభత్వం ఒక్క రూపాయి కూడా విడుదల చేయకపోవడంపై తెలంగాణ భక్తులు మండిపడుతున్నారు. తెలంగాణ ప్రజలను అవహేళనకు గురి చేసుస్తుట్టే, ఈ ప్రాంతంలోని కాళేశ్వర సంగమస్థానాన్ని కూడా అవమానిస్తున్నారని తెలంగాణ అర్థక సమాఖ్య, బ్రాహ్మణ సేవాంఘాల సమాఖ్య నాయకులు విమర్శిస్తున్నారు. ప్రపంచంలో ఏ ప్రాంతంలో కూడా జీవన్సుక్కి క్లైత్రం లేదని, కాళేశ్వరంలో మాత్రమే ఒకే పాసవట్టంపై కాళేశ్వర, ముక్కేశ్వర స్నాములు లింగా కారంలో దర్శనమిస్తున్నారని పేర్కొంటున్నారు. ఎంతో చరిత్ర ఉన్న కాళేశ్వరంలో సరస్వతీ నది పుష్టరాలపై ప్రభత్వం నిర్దిశ్కృం వహించడం తగదని పొతువు పలికారు. 2002లో గోదావరి పుష్టరాలకు రూ.90 కోట్లు ఖర్చు చేసి ఐదు నెలల ముందే స్నామస్టులను, సదుపాయాలను కల్పించి విస్తృత ప్రచారం చేసిన పాలకులు, తెలంగాణలో నిర్వహించే పుష్టరాల విషయంలో ఉదాసీనత ప్రదర్శిస్తున్నారని మండిపడుతున్నారు. కృష్ణాపుష్టరాలకు రూ.60 కోట్లు వెచ్చించారని గుర్తు చేస్తున్నారు. సరస్వతీ పుష్టరాలపై దేవాదాయ శాఖ మంత్రి సి.రామచంద్రయ్ కూడా స్వందించకపోవడం దారుణమని అభిప్రాయపడ్డారు. ఉత్తర భారతంలో గంగ-యమున-సరస్వతీ సంగమస్థానం అధ్యాత్మికంగా ఎంత వైభవమైనదో, దక్కిణ గంగ పేరుతో దక్కిణ భారతంలో ప్రవహిస్తున్న ప్రాణహిత - గోదావరి-సరస్వతీ నదుల సంగమస్థానం అంతే వైభవమైన దని శారదాపీఠాధిపతి శ్రీ స్వరూపానందేంద్ర స్నామీజీ వ్యాఖ్యానించారు.

వైభవంగా ఎల్లమ్మ జాతర ప్రారంభం

చారిత్రక నేపుష్టమున్న హుస్సులాద్ రేణుకా ఎల్లమ్మ జాతర పంబాల పూజారుల సిద్ధోగంతో ఘనంగా ప్రారంభమైంది. ఏటా వైశాఖ పౌర్ణిమ నుంచి నెల రోజులపాటు జాతర సాగుతుంది. పంబాల పూజారులు ఎల్లమ్మ కథ చెప్పి జాతరను ప్రారంభించారు. భక్తులు పెద్దువెతున తరలి వచ్చి బోనాలు సమర్పించారు. సాయంత్రం అలయం చుట్టూ ఎడ్డ బండుతో ప్రదక్షణలు చేశారు. ఎమ్మెల్చే ప్రచీనరేడ్డి అమృహారికి పట్టు ప్రాణులు సమర్పించారు.

ఘనంగా శ్రీ లక్ష్మీనర్స్థింహస్సుమి కల్యాణం

భద్రాచలం శ్రీలక్ష్మీనర్స్థింహస్సుమి దేవాలయంలో స్వామివారి కల్యాణం వైభవంగా జరిగింది. తొలుత భద్రాచలం దేవస్థానం ఈవో రఘు నాథ శిరస్సుపై తలంబ్రాలు ఉంచి సంప్రదాయబద్ధంగా భక్తుల కోలా పాలం నడుమ స్వామి ఆలయం చేరుకున్నారు. స్వామివారికి తలంబ్రాలు సమర్పించాక కల్యాణాన్ని ఆర్థక స్వాములు నిర్వహించారు.

రోడ్ టు తెలంగాణ పుస్తకావిష్కరణ

రోడ్ టు తెలంగాణ పుస్తకావిష్కరణ కార్యక్రమం తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్ ఆధ్వర్యంలో మే 18న హిమాయత్ నగర్లోని చందం భవన్లో జరిగింది. టీఆర్ సీ నిర్వహిస్తున్న చర్చావేదిక కార్యక్రమంలో భాగంగా దీన్ని ఆవిష్కరించారు. ఈ కార్యక్రమంలో వక్తలుగా డా॥ శ్రీధర్ గోకా, జర్జలిజిం, మాన్ కమ్యూనికేషన్ ప్రొఫెసర్, ప్రొ॥ పి.ఎల్. విశ్వశ్వరావు, ప్రముఖ సీనీ దర్శకులు బి. నర్సింగరావు, సీనియర్ జర్జలిష్ట్ ఎన్. రామకృష్ణ పాల్నాన్నారు. ఈ కార్యక్రమానికి తెలంగాణ ప్రజా ప్రంట్ ఉపాధ్యక్షులు, తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్ కైర్యన్ ఎమ్. వేదుకుమార్ అధ్యక్షత వహించారు.

భారతదేశంలో ఒక ప్రాంత ప్రజలంతా వ్యక్తికించినపుటికి పొరుగు భూభాగంలో విలీనమైన ప్రాంతం తెలంగాణ. తెలంగాణ సాయుధ పోరాటం, రైతాంగ పోరాటం లాంటి అధ్యుత పోరాటాలు ఈ గడ్డ మీద బోటు చేసుకున్నాయి. ప్రపంచానికి పోరాటం నేర్చిన నేల ఈ తెలంగాణ. అనేక వనరుల, సంస్కృతుల సమ్మేళనం అయిన తెలంగాణ నేడు రోజుకో శవయాత్రన చూస్తున్న తరుణంలో ఎప్పడస్తాదో, ఎట్లా వస్తుందో మనకు మనం చర్చించుకుంటున్న సందర్భంలో వచ్చిన ఈ పుస్తకం “రోడ్ టు తెలంగాణ”. ‘ప్రోస్ అండ్ కాస్ట్’ అనే కాలం పేరుతో దక్కన్ పోక్క అనే వారప్రతికో 2008 నుండి 2012 వరకు రాసిన వ్యాసాల సంకలనం ఇది. బి. నర్సింగరావు, ప్రొ॥ పి.ఎల్. విశ్వశ్వరావు ఈ పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరించారు. ఎన్. రామకృష్ణ దీన్ని పరిచయం చేశారు.

ముల్కీ రూల్స్ ఉద్యమం నుంచి మొదలుకొని ఇప్పటి వరకు తెలంగాణ ఉద్యమం సాగుతునే ఉంది. అయితే 2008 నుంచి ఉద్యమం ఎంతో ఎత్తుకు ఎగిసిపడింది. ఆసందర్భంలో వచ్చిన కాలమ్మీ నుండి ఎంపిక చేసిన వ్యాసాలతో కూడిన ఈ పుస్తకం తెలంగాణ అమరపీఱులకు అంకితం ఇప్పడం జరిగింది.

2008 నుంచి ఇప్పటివరకు తెలంగాణ ఉద్యమం ఎన్ని పుంతలు తొక్కిందో, రాజకీయ నాయకులు ఏవిధంగా రంగులు మార్చారో, యుపిఎ ప్రథుత్వం ఏవిధంగా తెలంగాణాను మోసం చేసింది, చిరంజీవి ప్రజా రాజ్యం తెలంగాణాను ఏవిధంగా వెన్నుపోటు పొడిచింది, వ్యవహర శైలి నచ్చకపోయినా, టీఆర్ఎవ్న పార్టీకి ఓటు వేయాల్సిన స్థితిలో తెలంగాణ ప్రజలు ఉన్న పరిస్థితి గురించి, అదేవిధంగా శ్రేకృష్ణ కమిటీ ఇచ్చిన రిపోర్టు సంబంధించిన విషయాలపై, బీజేపీ, ఇతర పార్టీల పాత్ర, ఈమర్య జిందె అసుకోండా ఎందుకు ఆల్టపోర్ట్ మీటింగ్

చందాదారులుగా చేరండి!

చందాదారులను చేల్చించండి!!

మీ సహకారం మాకెంతో ముఖ్యం!

ఈ మాసపత్రికను తీసుకురావడం ఎంత కష్టమో అందరికీ తెలిసిందే. ఈ నేపథ్యంలో వనరులు తక్కువే ఆయినపుటికీ, ఒక మహాత్మ సంకలనంతో ఆరంభమైన దక్కన్ల్యాండ్ను కాపాడు కోవాల్సిన బాధ్యత మనందిపై ఉంది. అందుకే మీ అమూల్య సహకారాన్ని మేము కోరుతున్నాం.

పత్రికకు అధిక సంఖ్యలో చందాదారులను చేర్చించడం ద్వారా, వాణిజ్య ప్రకటనలు అందించడం ద్వారా మీరు మీ సహకారాన్ని అందించవచ్చు. ముఖ్యంగా సమాజాన్ని చైతన్యవంతు లను చేయగల శక్తిసామర్థ్యాలున్న మేధావి, ఉపాధ్యాయ, అధ్యాపక, ఉద్యోగవర్గాలకు చెందిన వారు ఈ బాధ్యతను స్పీకరించాల్సిందిగా కోరుతున్నాం.

పత్రిక ప్రతి పారకుడు మరో పది మందిని చందాదారుల రూపంలో పారకులుగా మార్చేందుకు ప్రయత్నించాలి.

- వార్షిక చందా (రూ. 150) రూపంలో దక్కన్ల్యాండ్ను మీకు తెలిసిన వారికి బహమతిగా ఇవ్వచు.
- ఉద్యోగసంఘాల వారు తమ సభ్యుల కోసం ఏకమెత్తంగా నిర్దిష్ట సంఖ్యలో వార్షిక చందాలను చేల్చించవచ్చు.
- చందాలను దక్కన్ల్యాండ్ పేరిట డి.డి. లేదా చెక్కు యం.ఓ. రూపంలో ప్రైండ్రాబాద్లో చెల్లుబాటు అయ్యేవిధంగా పంపించవచ్చు.

మా చిరునామా:

DECCAN LAND

"CHANDRAM" 490, St.No. 11,

Himayatnagar, Hyderabad - 500 029.

Fax: 040-27635644,

Mobile: 9030626288

వీర్యాటు చేయాల్సి వచ్చిందో లాంటి విషయాలు విశ్లేషించిన పుస్తకం ఈ రోడ్ టు తెలంగాణ.

ఈ పుస్తకంలోని వ్యాసాలు అన్ని ఒక నిబద్ధతా హృదయం నుండి వచ్చినవి అని వక్తలు వేరొన్నారు. తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని నడిపించడంలో, ఇతర ప్రాంతం వాళ్ళకు అర్థంచేయించిన శ్రీధర్ కాలమ్ దక్కన్ పోస్ట్లో చాలా ప్రముఖమైనదని ప్రముఖులు వేరొన్నారు. ఈ పుస్తకం మనందరి హృదయంలో ఉన్న అనేక ఆలోచనల సమాపోరం అని వక్తలు వేరొన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో బెల్లంకొండ నర్సింగరావు, కొమ్మిడి నర్సింహరెడ్డి, భిక్షు గుజ్జ, రాజేంద్రపూసాద్, డి.పి.రెడ్డి, ప్రభాకర్ పిట్లు శ్రీశైలం తదితరులు పాల్నాన్నారు.

తెలంగాణ రచయితల వేదిక అధ్యయంలో ఇటీవల ఉస్కానియా యూనివర్సిటీలో మెకస్టర్ అడిబోరియంలో 'మరిదశ తెలంగాణ ఉద్యమం మలుపులో.. ఇప్పుడేం చేధ్యం...?' వేరిటీ 12 గంటల కవిసమ్మేళనం జరిగింది. తెలంగాణ పది జిల్లాల నుంచి పచ్చిన కవులు, కళాకారులు తన సృజనతో తెలంగాణకు సలాములు చెప్పారు.

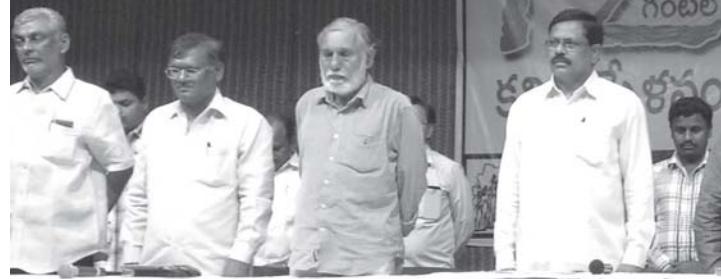
ప్రజలతో కలిసి పనిచేసిన నాటి కవులు, కళాకారులు విధానాలకు కొనసాగింపుగా మరిదశ ఉద్యమంలో మనం కూడా మరింత కీలకంగా వ్యవహారించాలని ప్రజాయుద్ధ నోక గద్దర్ పిలుపునిచ్చారు. కవి.. కళాకారుడు... గాయకుడు ... వక్త.. ఇలా అందరూ బృందాలుగా ఏర్పడి ప్రజలను తైత్తశ్వపంతులను చేయాలన్నారు. కవిసమ్మేళనంలో ఆయన ప్రారంభహాసాంగం చేశారు. రాజకీయ నాయకులపై ప్రజలకు నమ్మకం పోయిందని, తెలంగాణ వస్తుందనే భరోసా ప్రజలకు మనమే కల్పించాలని చెప్పుకొచ్చారు. మొదటి సెప్పనో వక్తల ప్రసంగాలు, తదుపరి సెప్పనో కవులు, కళాకారులు, కవితలు, పాటలు సాగాయి. మధ్యాహ్నం ప్రారంభమైన కవిసమ్మేళనం రాత్రి వరకు కొనసాగింది. కవులు జూకంటి జగన్నాథం, సీతారాం, నాశేశ్వర్, శంకర్, కాశీం, అంబటి నెంకన్న తదితరులు తమ కవితలను చదివారు.

మహిళ రచయితలు, కవులు

తెలంగాణకు సృజన

తెలంగాణ ఉద్యమంలో నెలకొరిగిన పీరులకు నివాళి

నల్గొండ జిల్లా కవులు

12 గంటల క

12 గంటల కవి సమ్మేళనానికి పోజరయిన కవుల దృశ్యం

మెదక్ జిల్లా కవులు, రచయితలు

కారుల సలాములు

వి సమ్మేళనం

పరంగర్ జిల్లా కవులు, రచయితలు

అదే విచారకరం: ప్రా. జయశ్రీ తిరుమలరావు

తొలిదశ, మలిదశ ఉద్యమంలో వందలాది మంది అమరులవడం విచారకరం, ఇప్పుడు కూడా తెలంగాణ వస్తుందనే నమ్మకం లేకపోవడం సూట్లే బాధగా ఉంది. తెలంగాణ సంపద విధ్వంసం కావడంలో యాభై శాతం స్థానిక రాజకీయ నాయకుల సహకారం ఉంది.

జదో సంకేతం: వేరుమార్క, తెలంగాణ ప్రజాప్రంట్ ఉపాధ్యక్షులు

తెలంగాణ ఉద్యమం అనేక అవాంతరాలను ఎదుర్కొంటోంది. కవులు, కళాకారులు స్వేచ్ఛాజీవులు. ఉద్యమంపై నిఘా ఉంచి ప్రజలకు వాస్తవాలు తెలియజేయాలి. లేదంటే పోరాటం పక్కదారి పడుతుంది.

ఏకమై సాధ్యాం... : అందేరై, కవి

అందరం ఒకే ద్వారం నుంచి వచ్చాం. మరెందుకు మన మధ్య దూరం. అందరం ఏకమై నిక్షిషప్పమై ఉన్న నిశబ్ధాన్ని పగులగొడదాం. తెలంగాణ వచ్చే వరకు మడమ తిప్పకుండా నిలబడదాం. అమ్మ మీద ప్రమాణం చేసి చివరి వరకు పోరాడదాం.

కవితలు చబివితే చాలాడు: నందిని సిధారెష్టి, రచయిత

అందరిని కలుపుకుని పోతేనే ప్రజా ఉద్యమ నిర్మాణం సాధ్యం. ఏ విషయాన్నయినా లోతుగా చర్చించి నిర్దయం తీసుకోవాలి. కవితలు చదివితే.. కొండలు కరుగవు. ఉద్యమాన్ని ప్రజల్లోకి తీసుకెళ్లి చైతన్య వంతులను చేయాలి.

ప్రజల పక్కాన ఉంటేనే అక్కరం ఆయుధం:

జాలూరు గౌరీ శంకర్, తెలంగాణ రచయితల వేదిక అధ్యక్షుడు

అక్కరం దొర గదీలకు కాపలా కాస్తే ఆయుధం కాదు. ప్రజల పక్కాన నిలిచినప్పుడే ఆయుధం. తెలంగాణ ఉద్యమంలో కవులు, కళాకారులడే కీలకపాత. ఉద్యమనాయకుడు ఎవరంటే పాటనే. వెంటాడి, వేటాడి... ఆధునిక దొరతనాన్ని తరిమివేయాలి.

ఫేన్బుక్ ద్వారా నూతన కవులకు ఆహారం

కవిత్వం ఓ పచ్చని చెట్టుయితే కవులు ఆ చెట్టుపై వాలే పట్టులని ప్రముఖ కవి దేవీప్రియ పేర్కొన్నారు. బంజారాహిల్స్‌లోని లామకాన్‌లో నిర్వహించిన 'కవిసంగమం'లో ఆయన ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొని తన కవిత్వంతో పీట్కులను కట్టిపడేశారు. కవి సంగమంతో కార్యక్రమాలను నిర్వహించడం ఎంతో అభినందియిమని, దీని ద్వారా ఎంతో మంది కవులకు ప్రోత్సాహం లభిస్తుందని వారు పేర్కొన్నారు. సమాజంలోని ప్రతి విషయం గురించి సామాజిక స్పృహతో ఆలోచించి తన భావాలతో సమాజంలోని కీడును కడిగేవాడే కవి అని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఈ సందర్భంగా ఫేన్బుక్ ద్వారా కవితాలోకానికి కొత్తగా పరిచయమయిన వనజా తాతినేని, బాలు వాకదాని, సి.వి.సురేష్ తమ కవిత్వంతో ప్రేక్షకులను రంజింపవేశారు. వారు మాట్లాడుతూ ఫేన్బుక్ ద్వారా కవిసంగమం సభలో పాల్గొనడం ఎంతో సంతోషమన్నారు. అనంతరం కవి సంగమం నిర్మాహకుడు డాక్టర్ కాసుల లింగారెడ్డి మాట్లాడుతూ ప్రతి నెలా రెండో శనివారం కవిసంగమం పేరిట కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తున్నామన్నారు. ఫేన్బుక్ ద్వారా పరిచయం అయిన కొత్త కవులకు ఇది వేదికగా మారి వారి అభిధృదికి తోడ్చుకుతుందన్నారు. అస్క్రి గల ప్రతి ఒక్కరూ ఫేన్బుక్‌లోని కవిసంగమం గ్రాపును సందర్శించాలన్నారు. కార్యక్రమంలో ప్రముఖ కవులు ఇచారెడ్డి, కోడురా విజయ కుమార్, కలం ప్రేమికులు పాల్గొన్నారు.

● సమాధుల సమావేశం

ఆత్మలు అంతర్వుదునం చెందుతున్నాయి.

ఎందుకు నేనే కాలి పోయిన? శ్రీకాంత చారికి అర్థం కాలేదు, వేఱు గోపాలరెడ్డికి కూడా అర్థం కాలేదు,

యాదయ్యకు కూడా సమాజ్ కాలే, ధిల్లీ దాక పోయి 12 పేజీల రాసి, అమ్మకు ఎందుకు దూరం అయిన అని యాదిరెడ్డి యాతన పడుతున్నాడు, ఉరితాళ్ళు, రోడ్లు, రైలు పట్టాలు, అన్ని సమాధుల కాడ సమావేశం అయిసే. మేం కూడా ఈ అమాయకుల ప్రాణాలు తీసినం కడా అని విలిపించినే, పంచభూతాలు పశ్చాతాప పడ్డాయి, నేయి మంది అత్యలు వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తున్నాయి. తెలంగాణ ఉద్యమం ఎన్నికలతోనే పసుంది అని తెలిసే కూడా నాయకులం కడా! మందిని ముంచి, వసరులని దోసుకుని, వందలాది మందిని బతకకుండా చేసి అడ్డగోల్గా సంపాదించి ఒక టీకెట్ సంపాదించి 'జై తెలంగాణా' అంటే సరిపోయేది కడా! బహికున్న తమ్ముల్లారా మీ అమ్మ, అక్క ఆలి, అన్న నాయన, అందరికి బాద మిగ్లుకండి ఉద్యమాలంటే ఎన్నికలు! ఎన్నికలంటే కోట్లు, వోట్లు, మంత్రి పదవులు.. సింపులీ! బతికి పోరాడండి, దగాకోర్ నాయకుల భరతం పట్టండి, కాలోజి చెప్పినట్టు ప్రాంతం వాడే దోషిడి చేసే పాతర పెట్టండి, జై తెలంగాణా అనంగానే ప్రేమించకండి.. వోట్ల మాయలో పదకండి, ప్రజా పోరాటాలకు మద్దతు తెలపండి.. ఇట్లు మీ అమరపీరులు సారీ మమ్మల్ని ఇట్లు పిలువుర్చు మేము మోసపోయి, మాహోల్ని మోసం చేసినం.. తెలివిలేని అమాయకులు అనందిచాలు. (ఫేన్ బుక్‌లో తెలంగాణ భూక్ వాయిన్)

తెలంగాణ లిసెన్స్ సెంటర్

తెలంగాణ ప్రజల చరిత్రను, సంస్కృతిని, జీవన విధానాన్ని మరియు మానవుడు, జీవరాశులు, ప్రాంత సంపద, జీవన విధానం జీవన వైరుధ్యాలు, జీవన విధానంలో ముఖ్యంగా సంస్కృతి, ఇక్కడి కళలు, వృత్తులు, వాటికి సంబంధించిన పరికరాలు, ఉపకరణాల సమా చారాన్ని నేటి తారానికి (ప్రింట్ మరియు అడియో, వీడియో ద్వారా) అందించే ప్రయత్నం చేస్తుంది. ఈ ప్రయత్నంలో భాగంగా మొదట ఒక టైల్యాటు చేసుకుంది. తెలంగాణ ఉద్యమంలోని వివిధ సంఘాలను, అంశాలను సంకలనాలగా ప్రచురించింది. (1) ప్రజల్ని విస్తరించిన శ్రీ కృష్ణ వివేదిక; (2) 8వ అధ్యాయంలో ఏముంది?; (3) అంచివేత ఉరఫ్ '177' జీవో; (4) తెలంగాణ జీవనది ప్రా. జయశంకర్; (5) సిమాంధ్ర రాజకీయ నాయకుల కుట్ర ఉరఫ్ '14-ఎఫ్'; (6) తెలంగాణ సాధనకై మిలియన్ మార్పీ-2011; మొదలగు అంశాలను ప్రచురిస్తున్న సమయంలో ఈ సంకలనాలకు "నెగడు" (తెలంగాణ ఉద్యమ సంకలనం) అనే శీర్షిక పేరు పెట్టడం జరిగింది. నెగడు-7 : తెలంగాణ సాధనకై సకల జనుల సమై-2; నెగడు-9 : మానవ ప్రకృతి విధ్వంసం-పోలవరం. తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్ ఇప్పటి వరకు "నెగడు" 9 సంకలనాలను ప్రచురించింది. త్వరలో "నెగడు-10" తెలంగాణ ఉద్యమంలో ఆత్మాలిదానాలు అనే అంశానికి తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం చేస్తుంది. సూతన సంవత్సరం సందర్భంగా తెలంగాణకు సంబంధించిన కొరూపాల మరియు ఫోలోలతో రూపొందించిన టీఆర్సి ట్రైరీ ప్రచురించాం. వీటితో పాటు ప్రజల కోసం, నిస్సార్థంగా పని చేసిన మహాస్తుష్ట వ్యక్తిత్వం కలిగిన వ్యక్తుల ఔంసంలనాలను టీఆర్సి తీసుకువస్తున్నది. ఈ సంకలనానికి 'మనిషి' అనే పేరును పెట్టాం.

ఈ ప్రయత్నంలో (1) మనిషి-1: జానపద "గోపు" రం- దా. గోపులింగా రెడ్డి, (2) మనిషి-2: హాక్కుల గొంతుక ప్రా. బుర్రా రాములు; (3) మనిషి-3: ప్రజల మనిషి కె.జి. కన్సుబిరాన్, చిత్రకారులు సిద్ధిపేట కాపు రాజయ్య, మొదలగు సంకలనాలను ప్రచురించింది. త్వరలో ప్రముఖ సాహిత్యవేత్త సాపుల సదాశిప, ప్రముఖ చిత్రకారుడు కావు రాజయ్య, ఎన్.ఆర్ శంకర్ లింగారి పైన సంకలనాలను ప్రచురించే ప్రయత్నంలో టీఆర్సి ఉంది.

ఇంతేగాక తెలంగాణలోని ఉద్యమ నేపథ్యం, వసరులకు సంబంధించిన వివిధ అంశాలపైన ప్రతి శనివారం సాయంత్రం (గత 70 వారాలగా) చర్చను కొనసాగిస్తుంది. ఈ చర్చలను ట్రైంట్ మరియు అడియో, వీడియో ద్వారా అందించే ప్రయత్నంలో ఉంది.

ముఖం: తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్ మన సమాజానికి ఉపయుక్తముయ్య అధ్యయన కేంద్రంగా తీర్చిదిద్దాలన్నది మా సంకల్పం. అందుకు గాను, తెలంగాణకు సంబంధించి మీ వధ్య ఉండే దేరా మీరు వెలువరించే కరవత్తం, పుస్తకం, అడియో / వీడియో సీడీలు లాంటివి ఒకటి దేరా రెండు ప్రతులు టీఆర్సికి అందించాలిందిగా కోరుతున్నాం.

"CHANDRAM" 490, St.No. 11, Himayatnagar,
Hyderabad - 500 029.

Fax: 040-27635644

Mobile: 9030626288

E-mail: deccanlandindia@gmail.com

website : www.deccanland.com

తెలంగాణ - భాషా, మాండలికమా?

ఒక భాష మరొక భాషపై అధిక్యం చలాయించడం అనాధిగా వస్తున్నదే. అలా ఎన్నో భాషలు కాలగ్రహింలో కలిసిపోయాయి. ఈ నేపథ్యంలో తెలంగాణ భాష, దాని పూర్వావారాల గురించి చర్చిస్తున్నారు తెలుగు భాషా పండితులు డా. నలిమెల భాస్కర్

ప్రపంచవ్యాప్తంగా సమస్త ఆధిపత్యాలను ప్రశ్నిస్తున్న కాలం యాది. పురుషుల్ని స్థీలు నిలదీస్తున్నారు. మేమూ మనుషులమేనని! అగ్రవర్షాల వారిని దళితులు అడుగుతున్నారు, మేమూ మీలంటి మానవులమే నంటూ. ప్రపంచ భాషా చేయబడ్డ ఇంగ్లీషు పెత్తనాన్ని తన మాతృభాష 'గికుయూ' లో తప్ప రాయని గుగివాధియాంగో ధిక్కుస్తున్నాడు. ఉత్తరాది హిందిని నిన్నా మొన్నటి వరకు తమిళులు తిరస్కరించారు. త్రిభాషా సూత్రం ప్రకారం మీరూ మా దక్కిం దేశ భాషల్లో ఏదైనా ఒకటి నేర్చుకోవాలని వాళ్ళు తమ నిరసన గళం బలంగా విప్పారు. బెంగాలీ ఆధిపత్యాన్ని అస్పామీన్, ఒరియా భాషీయులు కడిగేశారు. పైగా జయదేవుడు మా వాడేనిని నినదించారు ఓట్టులు. తమిళ పెత్తనం మలయాళం మీద చెల్లదని చేపేశారు కేరళీయులు. ఇవాళ... అంధ్రప్రదేశ్‌లో రెండుస్వర జిల్లాల అగ్రవర్షాల అంధ్ర భాష పెద్దరికాన్ని నిలవరిస్తూ, తెలంగాణది కూడా భాషేనని నిరూపిస్తున్నారు తెలంగాణ తల్లి ముడ్డు బిడ్డలు.

మరి ఇప్పటివరకు ఎందుకు తెలంగాణ మాండలికం అయ్యంది? సాహిత్యంలో స్థానీయత ప్రవేశించాక, ప్రాంతీయ అస్త్రిత్వ పరివేదనలు మొదలయ్యాక మనకు తెలిసాచ్చిందేమంటే - నోరున్నాడిదే ఊరూ, బిడ్డతై ఉన్నవాడిదే బాటి, చెప్పుకొన్నవాడిదే చరిత్రా అనీ. ఇప్పుడివ్వుడే అసలు నిజాలు తెలిసి వస్తున్నాయి. అంధ్ర భాషావేత్తల పాక్షిక సత్యాలు, తప్పుడు సూత్రీకరణల అసలు విషయం బయటపడుతున్నది. సత్యం తేటపడుతున్నది.

తెలంగాణ భాషేననీ, అది మాండలికం కాదనీ చెప్పడానికి కావలిసినన్ని ఆధారాలున్నాయి. అంతేకాదు, రెండుస్వర జిల్లాల అంధ్రభాష అసలు భాషే కాదనీ, అది కేవలం మాండలికమనీ నిరూపించ దానికి చాలినన్ని సాక్షాత్కాలున్నాయి. పారుకుల సౌకర్యం కోసం రెండుస్వర జిల్లాల అగ్రవర్షాల అంధ్రభాష, అథనిక ప్రమాణ భాష, ప్రామాణిక భాష, పత్రికా భాష, శైఫ్ట్ వ్యాపరిక భాష... వీటిని నేను సమా నాటకాలుగా గ్రహించి వ్యాసం కొనసాగిస్తాను.

ముందుగా తెలంగాణ భాషలోని కొన్ని పదాలనూ ప్రామాణిక భాషలోని కొన్ని పదాలనూ ఆధారంగా చేసుకుని ఏది భాషో, ఏది మాండలికమౌ నిర్ధారణ చేసుకుండా: అనంగనంగ, ఎదురుంగ, రాంగరాంగ, పోంగపోంగ, గేంగులు, బాసింగాలు, తేటుంగ, టుగుటుయ్యాల, తెలంగాణ, పరంగల్, తంబాకు, చిమ్మంజీకబి, తెల్లండాక, పొడ్డుండాక, ఆంబోతు, తాంబేలు, నాగుంబాము, యాసంగి, పండుకునుడు... ఇవన్నీ తెలంగాణ పదాలు. ఇంక వీటిని ప్రామాణిక భాషలో చూద్దాం : అనగా అనగా, ఎదురుగా, రానూరానూ, పోనూపోనూ, తేగలు, బాసికాలు, తేటగు, తూగుటుయ్యాల, తెలంగాణ, పరంగల్, పొబాక్ (టుబాక్), చిమ్మంజీకబి, తెల్లవార్లు, పొడ్డుగుకులూ,

ఆటోతు, తాబేలు, నాగుపాము, వేసవి, పదుకోవడం. ప్రామాణిక భాషలోని తెలంగాణ, పరంగల్ పదాల్లో తప్పితే ఎక్కడా పూర్జానుస్వారం లేదు. అనుస్వారాన్ని బట్టి మనం ఏది భాషో, ఏది మాండలికమౌ నిర్దయానికి రావచ్చు? వచ్చు. ఒక్కసారి నిఘంటువలు తిరస్కరించారు. అనలు ఆ పదాల్లో నున్నాలు లేక అరసన్నాలు ఉన్నాయో లేదో తెలుస్తుంది. కాదంటే ప్రాచీన పద్యసాహిత్యం చదవండి. అక్కడ దాదాపు సున్నాలతో ఉన్న పదాలున్నాయో లేదో తెలుస్తుంది. ఉంటాయి. దాదాపు అవి పూర్జంగానో, ఖండంగానో ఉంటాయి. దీన్నిబట్టి మనకేం తెలుస్తు స్వది? తెలంగాణ పదాలు చాలాపరకు మూల భాషా పదాలకు సమీపంగా ఉన్నాయని. ఇంకో విశేషం... ఈ పూర్జానుస్వారమే తెలుగు భాషకు అనూహ్యమైన నాదాన్ని ఇస్తున్నది. అందుకే పొశ్చాత్యులు ఈ భాషను జటాలియన్ అఫ్ ద ఈస్టు అస్వది. సున్నాలతో పలికి చూస్తే ఎంత నాదాత్మకంగా వస్తుదీ, పలక్కటోతే ఎంత పేలవంగా ఉన్నదీ ఇట్టే అర్థమవుతుంది. సరిగుపడని”లలో “ము” ఉన్నది. అది పొల్లుగా (ము) మారితే సున్నాగా పలుకుతున్నది. “ము” అనే హమ్మింగ్ సౌండులో ఎంత సంగీతం వున్నదో గమనించండి. ఇది తెలంగాణ భాష అనుస్వార సహిత రూపాలూ మూల భాషకు దగ్గర కనుక, అనుస్వారమే నాదానికి మూలభాతం కనుక తెలంగాణ పదాలన్నీ భాషాపదాలే! ఈ నాద రహస్యం తెలంగాణీయులకు బాగా తెలుసు కాబట్టే సున్నాలేని చోట కూడా నిలుపుకున్నారు. ఉదాహరణకు : క్లాసుమెంటు(క్లాస్‌నేటు), గాంచునూనె (కిరసనాయల్, గ్యాన్సనూనె), కాంచు గిలాస (గ్యాల్ఫ్స్‌సు), మేనింజర్ (మేనేజర్), కంసల్స (కొసల్స), బోదునం (బోద్స్-నిజాముబాద్ జిల్లాలోనిది), బోంతల (బోధ్ - ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోనిది), మెంటెం (మెంతి), సోంపు (సోపు - తిన్నాక నోట్లో వేసుకనేది), తింపుడు (తిప్పడం), తెగారం (తెగింపు), మాంకాళి (మహోకాళి), వచ్చినంక (వచ్చాక), బబ్బులీంగం (బబులీగమ్), పంకా (ఫ్యాన్, పష్ట్) మొసానవి. పైగా పదమధ్యంలో ఉన్న “ల” కారాన్నీ, “న” కారాన్నీ కూడా అనుస్వారంగా మార్పుతారు. తెలంగాణ వాళ్ళకు కావల్సింది తొందరగా ఉచ్చరించడం. ఆ “ఉచ్చారణా త్వర”లో ఔతం నాదం కోల్పోకుండా చూసుకోవడం. చూద్దాం: ఎంకయ్య పండుగు (వినాయకచవితి), పుంచీకార (పుల్లటికార - అంతే గోంగుర), మెంటకన్సు (మెల్లటి) కన్సు, మంబిపొయ్య (మన్ను(టి)పొయ్య - మట్టి పొయ్య), తండాట్ల (తన్నులాట), జుంపాలు (జలుపాలు), పుంజితం (పులిజితం - మేక పులుల ఆట), బాంచెన్ (బానిసిను) మొసావి. ఇంకా “ము” కారాన్ని కూడా పూర్జాబిందువుగా మార్పుకొన్న రూపాలున్నాయి. లచ్చిందెవి (లచ్చిందెవి), కంజు (కముజు), దుంకుడు(దుముకు), పరంచే దోతులు (పరమ్మసుభ్ ధోవతులు) మొసావి.

మరొక ఆధారం.. మూలాద్రావిడ భాషకు ఏ పదాలు దగ్గరగా

ఉన్నాయో తెలిస్తే ఏది భాషో, ఏది మాండలీకమో అన్న స్పష్టత వస్తుంది.

అదువర్దాక, ఇదువర్దాక, ఎదువర్దాక, తమ్మి, అరేయ్, అవ్యి, ఉల్లోపల, ఉల్లరుడు, కాపలి, కూలి, ఎల్లుతది, కైకిలి, అర్ప, పొలోడా పంగోడా, పురుగుబూచి, పేరీదు, మక్కజోస్సులు మొసినవి తెలంగాణ పదాలు. వీటికి ప్రామాణిక భాషలో వరుసగా సమానార్థకాలు ఇలా ఉంటాయి: అంతవరకూ, ఇంతవరకూ, ఎంతవరకూ, తమ్ముడూ, ఇరేయ్, అమ్ము, లోపల్లోపల (ఆస్సుర్ ఏరియా), లోపల ఆరడం, కాపలా, మూల్యం చెల్లించాలి, కూలి, గది, దాయాదా, పురుగుపుట్రా, పెద్ద ఈత చెట్టు, మొక్కజోస్సులు మొసినవి. ఇందాక తెలిపిన తెలంగాణ పదాలకూ ఇప్పుడు చెప్పబోవు తమిళ పదాలకూ ఎంతో సామీప్యం ఉంది. చూద్దాం : అదువరైయీల్, ఇదువరైయీల్, ఎదువరైయీల్, తంబీ, అడుయ్, అమైప్, ఉచ్చే, ఉచ్చే ఆరువదు, కాపల్, కైకూల్చి, అరై, పంగు వహికుమ్మ అవన్, పూచ్చి, పెరియ ఈంద మరం, మక్కచ్చోళం మొసినవి. వీటిని నేను మళ్ళీ వివరించనక్కరేదనుకుంటాను. తెలంగాణ పదాలను వరుసగా తమిళ పదాలతో పోల్చుండి. ఉదాహరణకు అరువర్దాక, అదువరైయీల్, ఇదువర్దాక, అదువరైయీల్, అని. అట్లాగే ప్రామాణిక పదాల్చి తమిళంతో సరిచాడండి. మక్కచ్చోళం అంటే తెలంగాణలో మక్కజోస్సులు. అదే ప్రామాణిక భాషలో ఇది మొక్కజోస్సులు ఇది తప్పు. మక్కజోస్సులు కరెక్ట పదం. కారణం ‘బోళం’ అంటే జొన్న. ఇంక నేను అన్ని పదాల్చి వివరించననీ, పారకలే సరిపోల్చుకోవాలనీ మరోమారు విస్మయిస్తున్నాను. మరింతకూ ఏం తెలుస్తుస్తుది? తెలంగాణ పదాలు తమిళానికి (రాదాపు ఇదే మూలద్రావిడం) చాలా దగ్గరని. తెలుగు ద్రావిడ భాషా కుటుంబానికి చెందిన కారణం చేత తెలంగాణ పదాలు ద్రావిడానికి చాలా దగ్గరగా ఉన్నాయి. అందుకే తెలంగాణలో పలుకుతున్నది భాష.

అచ్చుతెనుగు పదాలు ఏ భాషలో ఎక్కువగా ఉంటే దాన్ని మనం భాషగా నిర్ధారించవచ్చు. మొదటి అచ్చు తెలుగుకావ్యం “యుయాతిచరిత్ర” రాసింది పొన్నెగంటి “తెలుగన్న”. అయిన “అంధ్రస్తు” కాదు. తల్లిదండ్రులు తమ బిడ్డకు పేర్లు ఉత్తగా పెట్టరు. సాఖిప్రాయంగా నామకరణం చేస్తారు. తెలుగన్న సార్థక నామధేయుడు. పైగా అతడు తెలంగాణవాడు. ఆ కావ్యం పురుడు పోనుకుస్తుది తెలంగాణ గడ్డమీదనే! పైగా తెలంగాణలో “తెలంగాణ్యులు”న్నారు. వీళ్ళ కేవలం తెలంగాణలో మాత్రమే కాక అంధ్రప్రదేశీలో ఇతర ప్రాంతాల్లకీ వెళ్ళారు. మరి తెలంగాణలోని తెలంగాణ్యులకు తెలుగు రాదా? అది భాష కాదా? మాండలీకమా? అంతెందుకు అనలు “తెలంగాణ” అన్న పదంమీద దృష్టి సారిస్తే విషయం విశదం కాదూ? “తెలంగాణ”కు మూలం తెలంగాణము - తెలంగాణము - తెలుగు ఆణము. “అణమునగ దేశాహ్వాయింబు” అని చదివినట్లు గుర్తు. ఆణము అంటే స్థానం. ఏమి స్థానమది? తెలుగు స్థానము అదే తెలంగాణము. మరి ఇక్కడ ఏ మాట్లాడుతారు? తెలుగు. ఏం తెలుగు? అచ్చు తెలుగు. చూద్దాం : ఒక్క కట్టు మీద ఉండడు (ఎక్కుటిపై నడవడం), ఒక్క చిత్తం చేసుకునుడు (స్థిరచిత్తం చేసుకోవడం), ఓర్చుమల్లెతనం (అసూయ), ఓర్చులేనితనం (ఊర్చు), కండ్లమంటతనం (ఊర్చు), కన్నెర్రతనం (అసూయ), కాల్చురెక్కులు సల్లవడుడు (నవనాదులూ క్రుంగిపోవడం),

“వాడు గంట గొట్టినట్లు మాట్లాడుతడు” అంటే తప్పేముంది? “వాడు ఘుంటా పథంగా మాట్లాడుతాడు” అంటే గొప్పేమిటి? ప్రామాణిక భాషలో చాలా పదకు తత్త్వమాలుంటాయి. అవన్నీ తత్త్వ అంటే సంస్కృత ప్రాకృత సమాలే కదా! తెలంగాణలో చాలాపదకు తెలుగు పదాలుంటాయి. కనుక తెలం గాణలో సంభాషిస్తున్నది భాష. రెండున్నర జిల్లాల అగ్రవర్షభాష మాండలికం.

కోడిగుడ్డు అట్టు (అమ్మెల్), గంటగొట్టినట్లు (ఘుంటాపథంగా), చెరిసగం రాత్రి (అర్ధరాత్రి), చెయ్యిరిగినట్లు (భుజం పోయినట్లు), జెక్కక్క నెత్తి మీద కూసుమడు (దరిద్రదేవత తాండవించడం), తెల్వినితనం (అజ్ఞానం), తెల్వినితనం (జ్ఞానం), తెలిసితెల్వినితనం (హోఫ్ నాల్చ్ఛ్), దగ్గరదగ్గర (రఘురామి), నిప్పులమీద బొర్లిచ్చుడు (అగ్నిపరీక్షకు గురిచేయడం), నీలు పోయినట్లు రాల్చు ఏసినట్లు (గతజల నేతుబంధం), నోటికచ్చుడు (కంరతాపారం), బరువు మనిషి (గ్రైషి ట్రై), మంచితనం (సజ్జనత్వం), సగం కప్పుకు తిసుడు (అర్ధాకలి), సక్కడనం (అందం), ప్రాకెట్లలో ఇచ్చినట్లు శిష్ట వ్యాపోరికాలు. తెలంగాణలో పండితులూ, పొమరులూ మాట్లాడేది దాదాపు అచ్చు తెనుగు పదాలే! ఇట్లా మనం పందలాది, వేలకొద్ది పదాలు ఉదాహరణలుగా చూపవచ్చు. “వాడు గంట గొట్టినట్లు మాట్లాడుతడు” అంటే తప్పేముంది? “వాడు ఘుంటా పథంగా మాట్లాడుతాడు” అంటే గొప్పేమిటి? ప్రామాణిక భాషలో చాలా పదకు తత్త్వమాలుంటాయి. అవన్నీ తత్త్వ అంటే సంస్కృత ప్రాకృత సమాలే కదా! తెలంగాణలో చాలాపదకు తెలుగు పదాలుంటాయి. కనుక తెలం గాణలో సంభాషిస్తున్నది భాష. రెండున్నర జిల్లాల అగ్రవర్షభాష మాండలికం.

వీ భాషలో నాదం ఉంటే, ఎక్కడ తూగు అద్భుతంగా నిలదొక్కుకుండో, వీ ప్రాంతం లయాత్మకమైన భాష మాట్లాడుతుండో పారకులు గ్రహించవలసిన అవసరముంది. ముందుగా తెలంగాణలోని పదాలను గమనిచ్చాం : అతులంకుతలం (అతలకుతలం), తల్లడం ముల్లడం (తల్లడిల్లడం), కలగం పులగం(కలగాపులగం), ఇచ్చుకం పుచ్చుకం (ఇచ్చిపుచ్చుకోవడం), కిందవడి మీదవడి (కిందామీదా పడి), చెప్పకుంట చెయ్యకుంట (చెప్పిపెట్టకుండా), అంటుకు లేదు సాంటుకు లేదు (అంటూ సాంటూ లేదు), ఇల్లు లేదు ముంగిలి లేదు (ఇల్లూవాకిలీ లేదు), ఈక తెల్పుది తోక తెల్పుది (తలా తోక తెలీదు), ఉలుకు తేదు పలుకూ లేదు(ఉలుకూ పలుకూ లేదు), ఎగ్గు లేదు సిగ్గు లేదు(ఎగ్గు సిగ్గు లేదు), ఈక గాదు తోక గాదు (ఎందుకూ కొరగానిది), మెసుల రాదు కసులరాదు(కదలరాదు), నోరామోరా? (నాలుకా తాటి మట్టా?), కడుపా కయ్యా? (కడుపా కొల్చేలేచెరువా?), ఉంటే వైకుంటం లేకుంటే ఉంకుంటం(ప్రామాణిక భాషలో దీనికి సమానార్థకం ఏ సామెత ఉందో తెలియదు), ఇర్కుడు దొర్కుడు (విక్కడు దొరకడు), సుట్టులు పక్కలు (చుట్టుపక్కలు), తెలంగాణ పదాలకు సుమారు సమానంగా ఉన్న పదాల్చి ఆణునిక ప్రమాణ భాషలోంచి ప్రాకెట్లలో చూపించాను. తెలంగాణ పదాలు, పదబంధలు, సామెతలు అన్ని ఒకే రకమైన “తూకం”

పాటిస్తున్నాయి. ఇంకా “అతులం కుతులం” మొదలైన వాటిల్లో ఈ “తూగు” మాత్రమే కాక అదనగా నిండుసున్నా కూడా వచ్చి చేరుతున్నది. ఈ లక్ష్మణాలతోనే తెలంగాణ భాష ఇతర ప్రాంతాల కన్న విలక్షణంగా ఉన్నది. నిజానికి అది విలక్షణమా, సలక్షణమా, అవలక్షణమా ఎవరు చెప్పగల్లుతారు? అంధ్రప్రదేశ్‌లోని మాడు ప్రాంతాల భాషలూ లేదూ మాండలికాల మీద పట్టు ఉన్నవాళ్ళు చెప్పగలరు. శోచనియి విషయం ఏమంటే... తెలుగు భాషావేత్తలందరూ నిజానికి అంధ్ర భాషావేత్తలు కావడం. వాళ్ళకు తెలంగాణ భాషరాదు. రాకున్నా తెల్పుకునే ప్రయుత్తం చేయరు. వాళ్ళందరూ ఇంగ్లీషులో ఆలోచించి తెలుగులో రాస్టరు. వాళ్ళందరూ భాషాప్రాటిలు తిరగేశారు కానీ తెలంగాణ ప్రాంతంలో తిరగలేదు - తిరగలేరు - వాళ్ళకు తెలంగాణ భాషరాదు. కనుకలే తప్పుడు సిద్ధాంతాలు - తప్పుడు సూత్రికరణ. భాషావేత్తలకు ముందు భాష తెలియాలి - తర్వాత శాస్త్రం తెలియాలి. కానీ చాలామండికి తెలంగాణ భాష రాదు ఇంక అనలు విషయానికొడ్డాం. పై ఉండావరణల పల్ల తెలంగాణ పలుకులో “లయ” ఉన్నదని తెలుస్తున్నది. ఈ “లయ” వల్లనే తెలుగు ఇటాలియన్ ఆఫ్ ద ఈస్ట్ అయ్యంది. “లయ” మిన్ అయినది భాష కాదు మాండలికం అవుతుంది. భాషలోని మూలరూపాలకు తెలంగాణ పదాలు అతి దగ్గరగా ఉన్నాయని చెప్పడం ద్వారా కూడా తెలంగాణలో ఉన్నది భాషానిని నిరూపించగలం.

భాషావేత్తలకు ముందు భాష తెలియాలి - తర్వాత శాస్త్రం తెలియాలి. కానీ చాలామండికి తెలంగాణ భాష రాదు. ఇంక అనలు విషయానికొడ్డాం. తెలంగాణ పలుకులో “లయ” ఉన్నదని తెలుస్తున్నది. ఈ “లయ” వల్లనే తెలుగు ఇటాలియన్ ఆఫ్ ద ఈస్ట్ అయ్యంది. “లయ” మిన్ అయినది భాష కాదు మాండలికం అవుతుంది. భాషలోని మూలరూపాలకు తెలంగాణ పదాలు అతి దగ్గరగా ఉన్నాయని చెప్పడం ద్వారా కూడా తెలంగాణలో ఉన్నది భాషానిని నిరూపించగలం.

పిల్ల(పా)డులను చూపిస్తాం. అప్పటికీ ఇది మాండలికం. తెలిసిరావడం లేదూ! కుట్ట ఎక్కడ జరిగిందో, ఎందుకు జరిగిందో, ఎప్పుడు, ఎలా, ఎన్నడు జరిగిందో తెలిసిరావడం లేదా? “పావురం” అంటాం గానీ “పావురాయి” అంటామా? ఓహో! ఇక “ఆయి” (అబ్బాయి, బాబాయి) ల భాష అయిపోయి “రాయి” ల భాష (రాళ్ళ భాష) వచ్చిందన్నట్టా? నిజమే! కొక్కెర (కొంగ)-కొక్కీరాయి, కీచుపిట్ట (చిమ్మటపురుగు) కీచురాయి అయ్యంది. తమాషోగా లేదూ? ఇంకా విచిత్రం వినండి. పావురాయి(ఎకవచనం), పావురాళ్ళ (బమువచనం), పావురాలు కాదు సుమా! ఇది భాష అని మనమంతా సమ్మాలి. నమ్మకపోతే మనకు భాషాస్త్రం తెలియదన్నట్టు, శభాష్! ఎంత్కీనా తగుదురు. ఈ మధ్య నాకు “లేకోకుండా” అన్నమాట తరచుగా వినపున్నది. దీని తెలంగాణాల ఏమంటరు? “లేకుండ” అన, లేదూ “లేకుంట” అని, మరి ఈ “లేకుండా” అంటే అర్థం కావడం లేదనా “లేకోకుండా” అంటున్నారు. పాపం “విస్పన్న చెప్పింది వేదం” కాదూ! ఈ “ఆయి” ల భాష “రాయి” ల భాష వదిలేద్దాం. కారణం...అచి మూల రూపాలకు దగ్గరగా లేవు. అందువల్ల అపి భాషాపదాలు కావు. కచ్చితంగా మాండలికాలు, తెలంగాణాలి భాషాపదాలు.

మరొక అంశం... భాషకూ, బితుక్కు దగ్గరి సంబంధం వుంటుంది. పైగా తెలంగాణ లాంచి జీవద్వాషకూ, జీవితానికి ఉన్న అనుబంధం అఱబంధం కన్నా పరమాణుబంధం కన్నా గొప్పది. ఎట్లాగో మాధ్యాం : తెలంగాణలో “అంబటి బీరకాయలు”ంటే, ప్రామాణిక భాషలో “నేతి బీరకాయ”లున్నాయి. రెండూ ఒకటే! వేర్లు వేరు. ఒకప్పుడు అంబలి తెలంగాణలో అప్పుత సద్గుర్చైనైన ద్రవ్యాపారం. మరి “నేయి” ఏం చెబుతున్నది? ఉన్నవాళ్ళ ఇళ్ళలోనే కదా నేయి వుండేది? తెలంగాణలో “చూర్చచెక్కుడు” జీవితానికి దగ్గరైన అభివృక్షి. అట్లాగే “వాడు వాని చేతిల మైలయిడువడు” అన్నది తెలంగాణ పలుకుబడి. ప్రామాణిక భాషలో “చేతి చమురు వదిలింది” అంటున్నారు. మైలా, చమురూ... రెండు చేతుల్లో ఉన్నవే! కానీ మైల అందరి చేతుల్లోనూ ఉంటుంది. పైగా పేదవాళ్ళు, కష్టపీపలు, శ్రేష్ఠజీవుల చేతులకు తప్పక ఉంటుంది. సంపన్నహాస్తాలకు మైల ఉండడా? చమురుంటుంది. కారణం... తలకు రాసుకుంటారు - తలంటు స్థానం చేస్తారు - శరీరానికి పట్టించు కుంటారు. మరి చమురు, నూనె, తైలం సంపన్నులచి. “చేతి చమురు వదిలింది” సంపన్నుల అభివృక్షి. “నా చేతిల మైలనే! పోతే పోయింది” తెలంగాణ భాషప్రకటన. ఇది బతుక్కి నికటమైన ప్రకటన. పై రెండు జాతీయాల అర్థం ఒక్కటే కావచ్చు. కానీ అపి పురుడు పోసుకున్నవి

ఆయా ప్రాంతాల్లో, ఆయా ధనిక పేద జీవితాల్లో. ఇంకొకటి గమనిం చండి : మళ్ళీత్తును ఇసుప్రాయిల ఏసి నలిపినట్లు నలుపుతున్నదు. ఎంత గొప్ప అవిష్వరణ! తెలంగాణల ఏం పండుతయి? మక్కలు. అవి ఎవరు తింటారు. పేదలు. ఆ మక్కలిత్తును ఇసుప్రాయిల ఏసి నలిపినట్లు నలుపుతున్నదు. ఇత్తు చిన్నది. దానికి పైనొక రాయి కిందొక రాయి. వైగా విసరడం ఎట్లా ఉంటుంది విత్తు స్థితి? వివత్తర వరిస్తి. ఇదే అర్థంలో ఆంధ్రలో “అడకత్తెరలో పోకచెక్కలా” అన్నదది వాడుకలో ఉన్నది. అడకత్తెర ఎవని దగ్గర ఉంటుంది? సాధారణంగా ఉన్నోని దగ్గర. ఆ అడకత్తెర దేనికి? బాగా తిన్నాక పోకచెక్కకు అడకత్తెరలో కత్తిరించి పళ్ళకింద ఉంచడానికి. ఈ పని ఎవరిది? ధనికులది? ఏ భాషకైనా జవజీవాలు జాతీయాలూ, సామెతలే! ఆంధ్రభాషలో జాతీయాలు పేదల జీవితానికి దూరప్రానికి. కనుక తెలంగాణ భాషా, మాండలికమూ అన్నప్పుడు భాషేనని చెప్పగలం. ప్రజాబాహుళ్యానికి సంబంధించినది భాష. జన జీవితానికి దగ్గరైనది భాష.

పోగా... తెలంగాణలో కొన్ని పదాల మీదా, ప్రామాణిక భాషలోని కొన్ని పదాల మీదా దృష్టి సారించి ఏవి సరైన పదాలో చూసి భాషగా నిర్ణయించవచ్చు. మొలలు, ఓమ, తోలు తీసుడు, చెపుడు, చెరుకు పొలు, కొబ్బరికాయ, కొట్టడు, ఉర్మడు మొనాని. వీటిని అక్కడి భాషలో “మేకులు, వాము, తాట ఒలవడం, చెముడు, చెరుకురసం, టెంకాయ, బారుడు లేదా మోదడం, పరుగిత్తడం” అంటారు. తెలంగాణ “మొలల” కు బదులు “మేకులు” సరైనవి అయితే మరి ఆంధ్రులు “మేకుల వ్యాధికి చికిత్స” అంటారా? “మొలల వ్యాధికి...” అంటారా? దీనికి కామన్ సెన్స్ చాలు. పెద్ద లోతుల్లోకి వెళ్ళాల్చింది లేదు. సింపుల్ లాజిక్. “మొలలు” సరైన పదం. అందుకే మనం “అర్థమొలలు” అంటాం, మొలల వ్యాధిని. అర్థం అంటే రక్తం, అప్రం. ... తెలంగాణ భాషా, మాండలికమూ అన్నప్పుడు భాషేనని చెప్పగలం. ప్రజాబాహుళ్యానికి సంబంధించినది భాష. జన జీవితానికి దగ్గరైనది భాష.

తెలంగాణ “మొలల”కు బదులు “మేకులు” సరైనవి అయితే మరి ఆంధ్రులు “మేకుల వ్యాధికి చికిత్స” అంటారా? “మొలల వ్యాధికి...” అంటారా? దీనికి కామన్ సెన్స్ చాలు. పెద్ద లోతుల్లోకి వెళ్ళాల్చింది లేదు. సింపుల్ లాజిక్. “మొలలు” సరైన పదం. అందుకే మనం “అర్థమొలలు” అంటాం, మొలల వ్యాధిని. అర్థం అంటే రక్తం, అప్రం. ... తెలంగాణ భాషా, మాండలికమూ అన్నప్పుడు భాషేనని చెప్పగలం. ప్రజాబాహుళ్యానికి సంబంధించినది భాష. జన జీవితానికి దగ్గరైనది భాష.

భాదుకోవడం, గుండెల్ని హోయిగా కొట్టుకోవచ్చ కదా! లేదా బొచ్చె అంతా గుర్దుకోవచ్చ కదా! గుర్దుకోవచ్చ అనగానే “గుర్దుడు” గుర్తుకొచ్చింది. దీన్ని ఆంధ్రులు “మోదుడు” అంటున్నారు. మరి “మోదుడే” సరైన పదం అయివుంటే “ముసుగులో మోదులాట” అన్నచ్చు కదా! అనరు. అక్కడ మళ్ళీ “ముసుగులో గుర్దులాట” అంటరు. ఈ “ముసుగులో గుర్దులాట” వధ్య. చాలా స్పష్టంగా తెలంగాణది భాష అని అంగీకరించండి.

C.P. బ్రోవ్ ఏమన్సారంటే “The Etymology of Telugu Words has full of suggestive meaning” అని. అంటే చాలా తెలుగు పదాలకు మనం “వ్యత్పత్తి” చెప్పగలమని. అని అర్థవంతమైన పదాలని. చూడుండి : ఎల్ల కట్టెలు (ఎదురు కర్తలు) - ఆ కట్టెల లోపల “వెలితి” ఉంటుంది. జోలు ప్యాలాలు (మరుమరాలు) - ఆ పేలాల లోపల “బోలు” ఉంటుంది. చల్ల (మజ్జిగ) - అది చల్లగా ఉంటుంది. చలువ చేస్తుంది. ఎల్ర (పానపాము) - అది ఎల్రగా ఉంటుంది, చేపకు ఎలగా ఉంటుంది. మెత్త(దిండు) - అది మెత్తగా ఉంటుంది. వందలాది అర్థవంతమైన పదాలను తెలంగాణలోంచి చూప వచ్చు. (కాపు, మేర, కుప్పి తరి, పతాకం, పసాడం, మా యెల్లం, పబ్బులు, ఇత్తర్ము, ఇస్త్రీ, బేన్ తట్ట, గుండి, గల్లా, గుల్చండు, అంగి, లాగు, బేలన్కోల, సజ్జలు, మౌర్యోపు, మనిషి జాంబు రంగు, ఒల్లెక్కాలకు మొనాని). వ్యాస విస్తరణ భీతితో వీటిని వివరించడం లేదు. వీటికి సమానార్థకంగా ఉన్న ప్రామాణిక భాషా రూపాలను చూపించడం లేదు. ఈ అనేకానేక అర్థవంతమైన పదాలు ఏం చెబుతాయంటే తెలంగాణ పదాలు భాషకు సంబంధించినవి.

“కన్నడక్కె యతి ఇల్ల - కోణక్కె మతి ఇల్ల” అని కన్నడంలో ఒక సామెత. అంటే “కన్నడ భాషలో యతి లేదు - ఎడ్డుకు మతి లేదు”. అని. కానీ తెలుగు భాషకు యతి ఉన్నది. ఆ నియతి తెలుగుకు ఎక్కడానే సంగీతాన్ని సమకూర్చుతున్నది. తెలుగంటే తెలంగాణ భాషే! ఎల్రటి ఎండ, పాలు పల్లుడు, కాటకల్లుడు, బెక్కన బెంగబీల్లుడు, పట్టిన పల్లుడు, మూట ముగ్గురు, పిటానపిరం, చెటాన చెంపదబ్బ, తెల్లన తెల్లరుడు... వీటిలో యతి ఎక్కడ వుండో చెప్పక్కదేదు, అందుకే తెలంగాణలో భద్రాచల రామదాసు, గద్దర్, వెంకన్, అందెర్లే మొమాళ్ళు ఈ యతి నియమాదులు మరపకుండా పాటలు రాస్తున్నారు.

రెండుస్వర జిల్లాలదే అసలు సిసలు తెలుగు భాష అని హంకరించే వాళ్ళను నేనొక ప్రశ్న వేస్తున్నారు. నిజమే తెలంగాణలో “తౌరక్క్యాంధ్రం”

ఉంది అని అంగీకరిస్తాం కానేపు. మరి మీ తెలుగేమిటి? లగాయతు, సనేమిరా, సుతరామూ, దరిమిలా, దానాదీని, ఏతావాతా, ఎగాదిగా, అదివచ్చి, ఇదొచ్చేసి, అదుర్ని, బీవాట్లు, చెడాముడా, ఎడాపెడా, అమీతుమీ, అవాకులు చావకులు, చిలువలు పలువలు, చెప్పేశాడు, దిసమెల, భోంచేశాడు, ఒంట్లో నలత, నప్పడం, పెందరాలే, తల పంకించడం, గెడ్డ, గెడ్డం, గడవ, గరిగించడం, కాళ్ళ తీపులు, నెప్పి, గెల, కాళ్ళ పట్టడం, దెర్యం, అరటి తొక్కు కిలం, కురిండిలు, తాలూకా, తనభా, కటకటాలు, గుబిలి, చెవులు కొరకడం, బొప్పాయి, బొద్దింకలు, చాపున్నాడు, ఇను, దేనం, బాస, లెంపలు, బాబుగోరు, అమ్మాయిగోరు, అబ్బాయిగోరు, ఉప్పగా, పిచ్చకొట్టుడు, పరుగు లంకించుకోవడం, వేగం పుంచుకోవడం, లావాదేవిలు, రెట్లమతం, ఎట్లకేలకు, రక్కడం, గిల్లడం, పల్లెటూరి బైతు, వచ్చగడ్డి.. ఇవా తెలుగు పదాలు. ఏటికి అర్ధాలు “వ్యుత్పత్తి” తో చెప్పగలరా?

వ్యాకరణ పరంగా ఆలోచించినా తెలంగాణల ఉన్నది భాష అని తేలుతుంది. ఊదాహరణకు వర్తమాన క్రియల్లో ఒకటి చూద్దాం :

వస్తున్నదు X వస్తులేదు

(వస్తు ఉన్నదు X వస్తు లేదు)

దీన్ని ప్రామాణిక భాషలో “వస్తున్నదు X రావడం లేదు” అంటున్నారు. “వస్తున్నదు” అంటే “అతడు వస్తున్నదు” అని అర్థమయ్యతన్నది. దానికి వ్యుత్పికోర్కకం “రావడం లేదు” (Negative). ఒక వేళ “రావడం లేదు” సరైనది అయితే “రావడం ఉన్నది” అన్నెనా Assertive లో మాట్లాడాలి. కానీ తెలంగాణలో లాగే “వస్తున్నదు” అంటూ నెగెటివ్ లో “రావడం లేదు” అంటే అనడమేమిటి? పోస్టి.. అదీ సరైనది అనుకుండా. ఊరకే “రావడం లేదు” అంటేనే ఆ తికమక తొలగిపోతుంది. ఎందుకంటే “నేను రావడం లేదు, మీరు రావడం లేదు, మేము రావడం లేదు, నీవు రావడం లేదు, ఆమె రావడం లేదు” లాంటి సహాక్త వాక్యాలు స్ఫురిస్తాయి, కేవలం “ రావడం లేదు” అంటే. అదే తెలంగాణల పుస్తలేను, పస్తలేరు, పస్తలేము, పస్తలేదు”. అంటే ఆయా “పురుష”ల ఆయా “పచనాలు” సర్వోమాలు ఆ నెగెటివ్

“వస్తున్నదు” అంటే “అతడు వస్తున్నదు” అని అర్థమయ్యతున్నది. దానికి వ్యుత్పికోర్కకం “రావడం లేదు”. ఒక వేళ “రావడం లేదు” సరైనది అయితే “రావడం ఉన్నది” అన్నెనా మాట్లాడాలి. కానీ తెలంగాణలో లాగే “వస్తున్నదు” అంటూ నెగెటివ్ లో “రావడం లేదు” అంటే అనడమేమిటి? పోస్టి.. అదీ సరైనది అనుకుండా. ఊరకే “రావడం లేదు” అంటేనే ఆ తికమక తొలగిపోతుంది.

క్రీయాపదాలకు ముందు ఉంచకుండానే అర్థస్వరణ జరిగిపోతున్నది. ఈ స్పష్టత భాషాలక్షణం. ఆ అస్పష్టత మాండలిక లక్షణం.

తెలంగాణలో కాలబోధక సామాన్యవాక్యానికి ఉపవాక్యంగా “నేను స్నానం చేయక వారం రోజులైంది” అంటున్నారు. పత్రికా భాషలో “నేను స్నానం చేసి వారం రోజులైంది”. రెండించి అర్థమూ ఒక్కబే కావచ్చును. కానీ ఎక్కడ ఒక వ్యక్తి ఎదుటి వాడితో మొదట చెప్పదలచు కొన్నది స్నానం చేయకపోవడం గురించా? లేక స్నానం చేయడం గురించా? “స్నానం చేయక వారం రోజులైంది” అని చెప్పదలచు కున్నాడు. కనుక ఆ వాక్యం చాలా స్పష్టంగా ఉంది. ఇది భాషకు సంబంధించిన లక్షణం. అనవసర క్లిప్పత లేకపోవడమే భాషాలక్షణం. తెలంగాణలో భావార్థక విశేషణాల్లో ఒకటి : “సువ్వ వచ్చుడు ఆలిశెం లేదు, లొల్లి ఏందిరా?” నస్సుయలో “వాని పిఱుందన పారి పట్టి కొన్నదు... తక్కణంబ నరిగ భావిపరమన్” అని ఉండదు. నస్సుయలోనే కాదు ఏ ప్రాచీన కవి అయినా తెలంగాణలోని భావార్థక విశేషణాన్నే వాడుతాడు. కారణం, అది తెలుగు కనుక. అది భాష కనుక. తెలంగాణలో భూతకలిక క్రియా పదాల్లో మాత్రమే కాక ప్రత్యేకత విభక్తుల్లోనూ ఉంది. తృతీయావిభక్తి ప్రత్యాయాలు తెలంగాణల తోటి, తోని (దాని తోన దగ్గుండై - నస్సుయ). పంచమీ విభక్తి తెలంగాణల “పటిక, చెయ్యవట్టి, చెయ్యంగ”లు. (సువ్వ వచెపటిక మంచిదైంది, సువ్వ చెయ్యవట్టి, చెయ్యంగ గిట్టుయింది, విద్యజ్ఞానంబుల యను గ్రహంబునం జేసి - నస్సుయ). తెలంగాణలో ఉన్న తడ్డర్కూలు నస్సుయకు ఎంత డగ్గలో ఊదాహరణల ద్వారా చూద్దాం : నేను పత్త (

Oxford Grammar School

Street No. 12, Himayatnagar

ADMISSIONS ARE IN PROGRESS

for CBSE & SSC

040-2763 5669 / 9959020512

www.oxfordgrammarschool.com

31
YEARS
meritorious
performance in SSC.

I go to Ogs to learn life

ఆ క్షణంబు వత్తును - నన్నుయ), నేను యిత్త (అపహరించి యిత్తు - నన్నుయ), నేను తెత్త (ఇష్టం బేయది దాని తెత్తును - నన్నుయ), వాళ్ళు పోతరు (పితృసంఘంబులును పోదరు - నన్నుయ), నేను చేస్త (అట్ల చేసెద - నన్నుయ), నేను యిస్త (చెఱి నూచేసి యిచ్చెద - నన్నుయ), ఇప్పుడు చెప్పండి! ఎక్కడైనా నేను వస్తా, నేను యిస్తా, నేను తెస్తా, వాళ్ళు పోతారు, నేను చేస్తా అంటూ ఈ క్రియలు ఇట్లు దీర్ఘాలతో ఉన్నాయా ప్రాచీన భాషలో? భూత కాలిక సమాపక క్రియల్లో ఒకటి చూడ్దాం : అదీ ఒకటవ తరగతి తెలుగు వాచకంలో నుండి “అమ్మ అరటి పండు తెచ్చింది, అమలకు ఇచ్చింది. అయ్య అరకతో వచ్చాడు, అరగుమీద పెట్టాడు”. ఈ వాక్యాన్ని జాగ్రత్తగా పరిశీలించ్చాం. “అమ్మ” పదం స్త్రీ లింగం. ఆమె ఏం తెచ్చింది? అరటిపండు? ఎవరికి ఇచ్చింది? అమలకు. విషయం చాలా స్పష్టంగా ఉన్నది. అమ్మ స్త్రీ లింగపదం కనుక ఆమె పండు తెచ్చే+జంది, అరగుమీద పెట్టాడు. ఇదెక్కడి బాదరాయణ సంబంధం? బట్టతలకూ, మోకాలికీ ముడిసేసిన బంధం? అమ్మ కాబట్టి తెచ్చింది. అయ్య కాబట్టి వచ్చిందు, పెట్టిందు కదూ ఉండాల్చిన పదాలు. అయ్య పుంలింగ పదం స్త్రీలింగానికి తెచ్చే+జంది, ఇచ్చే+జంది ఉన్నప్పుడు పుంలింగానికి ఆ లెక్కన వచ్చే+జండు, పెట్టే+జంపు కదా ఉండాల్చినవి. మరి వచ్చే+ఆడు(వచ్చాడు), పెట్టే+ఆడు(పెట్టాడు) ఎందుకొచ్చినట్లు? ఒకవేళ వచ్చాడు, పెట్టాడు సరైన భూతకాలిక సమాపక క్రియలు అయితే వీటిని బట్టి “అమ్మ అరటిపండు తెచ్చాది, అమలకు ఇచ్చాది” అనైనా ఉండాలి కదా! ఇది సింపుల్ రీజినింగ్ కదా! తర్వసహమైన, హేతుబద్ధమైన వాడన కదా!! అయినా అది భాష, దాన్ని ఒకటవ తరగతి నుండి రుద్ధడం - రాకడం - గీకడం - పులమడం. ప్రోగ్ ఆంధ్రప్రదేశ్లోని మూడు ప్రాంతాల పిల్లలకు ఎక్కించడం. తెలంగాణలో ఎంత స్పష్టంగా ఉన్నాయా క్రియలు! “అయ్య అరకతో వచ్చాడు”కు బలులు “నాయన నాగలితోని వచ్చిందు - అరగు మీద పెట్టిందు” అంటే అది భాష కాకుండా పోతుందా?

తెలంగాణలో “కూరగాయలు తేనవోయిందు” అన్న వాక్యం ఉంది. “తేను పోయిందు” అంటే “తీసుకురావడానికి వెళ్లాడు” అని. మరి నన్నుయ ఏమన్నాడో చూడండి (దార పరిగ్రహంబు నేయను సంతానంబ పదయను నేల్లుకొన్నవాడు)

అమహద్వాపక బహుబచన సర్వూమాలు తెలంగాణలో అప్పేటిని, ఇప్పేటిని, ఎప్పేటిని అని ఉన్నాయి. ఇవి తమిళంలో అక్కి, ఇప్పటి, ఎప్పటి అని ఉంటాయి. తెలంగాణకూ, తమిళానికి ఎంత సామీప్యమో చెప్పకనే చెబుతున్నాయి ఆ పదాలు, మరి శిష్టుల భాషలో వాటిని, వీటిని, వేటిని అంటున్నారు. వీటికేమైనా మూల ద్రావిడంలో దగ్గరి సంబంధం ఉండా? అమహద్వాపక వికపచన సర్వూమాలు కూడా అదాని మీద పెట్టు, ఇదీని కింద పెట్టు, ఎదేని గురించి మాట్లాడుతున్నవ? అనేవి వరుసగా తమిళంలో అదన్, ఇదన్, ఎదన్ అని ఉన్నాయి. మరి పత్రికా భాషలో “దాని మీద పెట్టు, దీని కింద పెట్టు, దేని గురించి మాట్లాడుతున్నవ?” అన్నవి సమానార్థక పదాలు. దీన్ని బట్టి తెలిసేది ఏమంటే... వ్యాకరణ రీత్యాను తెలంగాణ భాషకూ, ప్రాచీన భాషకూ ఇంకా తమిళభాషకూ దగ్గరితనం ఉన్నదనేది.

ఇన్ని చెప్పినప్పటికీ తెలంగాణలో ఉన్నది భాషేనని ఒప్పుకోవడానికి

తెలంగాణలో ఉన్న తథ్యర్థకాలు నన్నుయకు ఎంత దగ్గరో చూడ్దాం: నేను వత్త (ఆ క్షణంబు వత్తును - నన్నుయ), నేను యిత్త (అపహరించి యిత్తు-నన్నుయ), నేను తెత్త (ఇష్టం బేయది దాని తెత్తును-నన్నుయ), వాళ్ళు పోతరు (పితృసంఘంబులును పోదరు -నన్నుయ), నేను చేస్త (అట్ల చేసెద-నన్నుయ), నేను యిస్త (చెఱి నూచేసి యిచ్చెద-నన్నుయ), ఇప్పుడు చెప్పండి! ఎక్కడైనా నేను వస్తా, నేను యిస్తా, వాళ్ళు పోతారు, నేను చేస్తా అంటూ ఈ క్రియలు ఇట్లు దీర్ఘాలతో ఉన్నాయా ప్రాచీన భాషలో?

భేషజాలు అడ్డొస్తే, కనీసం ఇప్పుడు చెప్పబోయే అంశాలతోస్తేనా భాషేనని ఒప్పుకోక తప్పదు. ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఉన్నవి మూడు ప్రాంతాలు అవి : తెలంగాణ, రాయలసీమ, కోస్తాలు. భౌగోళికంగా సీమాంధ్ర ప్రాంతం నుండి తెలంగాణ ప్రాంతం (బక్క ఆదిలాబాద్ మినహా) కనుక ప్రాంతాలు వేరైనపుడు భాషలు కూడా వేరొకాలు. 1956 నుండి తెలంగాణలో ఎక్కడ పరీహారక ప్రాంతాలు కగ్గిన రెండు పెద్దనదులు (కృష్ణా, గోదావరులు) ఆంధ్రులకు పనికొచ్చినప్పుడు, 1956 నుండి తెలంగాణకు అప్పటివరకూ రాజధాని అయిన రెండు పట్టణాలు (హైదరాబాద్, సికింద్రాబాద్లు) ఆంధ్రులకు పనికొచ్చినప్పుడు... ఆ రెండు పట్టణాలలో మాట్లాడుతున్న భాష పనికి రాదా? అధునిక అంగ్ర భాషకు లండన్ కేంద్రం (బక్పుడు కర్కాటక రాజధాని మైసూరే!) మరి ఆధునిక తెలుగు భాషకు జంగ సగరాలు కేంద్రంగా ఎందుకు కాలేకపోయాయి? కారణం... తెలంగాణీయులకు తెలియదా? అంధ్రులకు నీళ్ళ కావాలి - ఉద్గోలు కావాలి - విద్యావకాలు కావాలి - నిధులు కావాలి - అవస్థా తెలంగాణ ప్రాంతానికి అనుభవించాలి - భాష మాత్రం వాళ్ళదే అయి వుండాలి. ఎంత స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది? మూడు ప్రాంతాలు కలిసి కదా ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరించింది! తెలంగాణలో మొత్తం పది జిల్లాలున్నాయి. సీమలో నాలుగు, కోస్తాలో తొమ్మిది ఉన్నాయి. ఏ ప్రాంతంలో ఎక్కడ జిల్లాలున్నాయి? తెలంగాణలో. కనీస ప్రజాసామీక సూత్రం ప్రకారమైనా, ఒక సింపుల్ అరిథమెటిక్ ప్రకారమైనా ఎవరిది ప్రమాణ భాష కావాలి? తెలంగాణ వాళ్ళది. అదీ చేయలేదు... చేయరు. అంధ్ర వలస పొలకులు మాట్లాడింది భాష, తుపాకీ శరీరాన్ని వశపరచుకుంటుంది. భాష అత్యనీ లొంగిడ్డుస్తుంది. కత్తి కన్నా పదునైనది “నాలుక” అన్నది ఆధిపత్య భాషజాలంగల మనములకు బాగా తెలుసు. తెలంగాణ ప్రాంతానికి బతకడానికి వచ్చిన వాళ్ళ ఇది భాష కాదు అన్నారు. రాయపోలు బజారు భాష అంటాడు. ఇట్లాంటి ఉదాహరణలు అనేకం. వాటిని వదిలేద్దాం. తెలంగాణలో తెనుగు కులం ఉన్నది. అంతేకాదు తెలగాలు ఉన్నరు. ఈ కులాలు, ఈ కులాల పదాలు ఏం చెబుతున్నాయి? తెలుగుతో ఉన్న సంబంధాన్ని చెప్పడం లేదా? పోనీ... గిడుగు ఏం చెప్పాడో చూడామా? “ఆరేండ్ల బాలునికి అతని లోక జ్ఞానముతో సమానమైన భాష అతనికుంటుంది. అదే అతని మాత్రభాష” కనుక తెలంగాణలో మాట్లాడుతున్నది తెలంగాణ వాళ్ళకు భాష, ఇతరులకు మాండలికం అయితే కావచ్చును. ఇతర ప్రాంతాల భాషలు తెలంగాణ వాసులకు మాండలికాలు. అవి భాషలు కావు. రెండున్నరు జిల్లాలున్నాయి. ఏ ప్రాంతంలో ఇప్పుడు జిల్లాలున్నాయి? తెలంగాణలో. కనీస ప్రజాసామీక సూత్రం ప్రకారమైనా, ఒక సింపుల్ అరిథమెటిక్ ప్రకారమైనా ఎవరిది ప్రమాణ భాష కావాలి? తెలంగాణ వాళ్ళది. అదీ చేయలేదు... చేయరు. అంధ్ర వలస పొలకులు మాట్లాడింది భాష, తుపాకీ శరీరాన్ని వశపరచుకుంటుంది. భాష అత్యనీ లొంగిడ్డుస్తుంది. అదే అతని మాత్రభాష” కనుక తెలంగాణలో మాట్లాడుతున్నది తెలంగాణ వాళ్ళకు భాష, ఇతరులకు మాండలికం అయితే కావచ్చును. ఇతర ప్రాంతాల భాషలు తెలంగాణ వాసులకు మాండలికాలు. అవి భాషలు కావు. రెండున్నరు జిల్లాలు అగ్రవర్షాల అంధ్రభాష ఒక మాండలికం. ఆ మాటకొస్తే అన్ని భాషలూ మొదట మాండలికాలే! ఏ మాండలికం

ప్రత్యేకమైన భాగోళిక సరిహద్దులల్లో వుంటుందో, ఏది మూల భాషకు, ద్రావిడ భాషకు దగ్గరగా ఉంటుందో, ఏది జీవితానికి దగ్గరై ప్రజల పలుకును ప్రాణపదంగా స్వీకరిస్తుందో, ఏ మాండలికం వ్యాకరణానికి, తర్వాతికి లొంగుతుందో, ఏది ఎక్కువ జిల్లాల్లో ప్రచలితం అయ్యాడో, ఏది స్వస్తికు నుండి సులవుగానూ ఉంటుందో, ఏ మాండలికాన్ని చదివితే ప్రాచీన కావ్య భాష అర్థమవుతుందో, ఏది రాజధానితో సంబంధం కల్గివుందో.. అది భాష అవుతుంది. కానీ తెలంగాణలో మాత్రం తెలంగాణ వాళ్ళు మాట్లాడుతున్నది మాండలికం అయ్యాది. రెండున్నర జిల్లాల్ని అగ్ర కులాల్లోంచి విద్యావంతులు, కవులు, కళాకారులు, రచయితలు తెలంగాణ ప్రాంతం కన్న ముందుగా కళ్ళు తెరిచారు. ఈ “వెల్లెట్” వర్ధాలే తమ మాండలికాన్ని భాషగా మార్చాయి. ఈ వర్ధాలు తెలంగాణ భాషను మాండలికంగా చూపి ఎగతాళి చేశాయి. ఈ విద్యావంతులే తెలుగుభాషలోంచి సున్నానూ, అరసున్నానూ, శకట రేఖాన్ని తీసేశారు. పైగా అలా తీసివేయడం భాషా పరిణామంలో భాగం అన్నారు. తద్వారా భాషకు జరిగిన నష్టం అంతా ఇంతా కాదు. శకటరేఫం ద్రావిడ భాషలన్నింటికి ప్రత్యేకమైంది అది ఇప్పటికీ యితర సోదర ద్రావిడ భాషల్లో ఉన్నది. ఈమ ఇష్టం వచ్చినట్లు తెలుగు భాషను వలసవాదులు భూసీ చేశారు. ఆధునిక ప్రమాణ భాష పేరట ఆ రెండున్నర జిల్లాల ప్రజలు భాషకూ, అంధ్ర ప్రాంతంలోని యితర జిల్లాల భాషకూ, సిమలోని భాషకూ తీరిని అపచారం చేశారు. తెలంగాణ భాషకు జరిగిన ద్రోహం గురించి చెప్పునపురమేలేదు. ఆధునిక ప్రమాణ భాషావాదులకు గ్రాంథిక భాష గడ్డ కట్టిన భాష. మరి తెలంగాణియు లకు? ఈ ఆధునిక ప్రమాణ భాష తెలంగాణ వారికి కరదు గట్టిన భాష-మూన. అది ఏకశిలా సదృశ్మేన భాష. మరో గ్రాంథిక భాష.

ఇంగ్లీషులో ఉన్న భాషాశాస్త్రాల వెలుగులోనూ, పూర్వ నిర్మారిత అభిప్రాయాల ఆధారంగానూ, ఆధునిక ప్రమాణ భాషావేత్తల రాతల ఆధారంగానూ ఆలోచిస్తున్నంత కాలం తెలంగాణ మాండలికంగానే కనిపిస్తుంది. కాల్పోల్ వచ్చేంతవరకూ అన్ని భాషలకు తల్లి సంస్కృతం కాలేదూ! మనం హోలికంగా ఆలోచించినప్పుడు, స్వతంత్రంగా వివేచించి నప్పుడు, స్వజనాత్మకంగా పరిశీలించినప్పుడు, ఏ ప్రభావాల భాయాలకు గురికండా ఉన్నప్పుడు, తెలంగాణలోని పదాలను మూల భాషా పదాలతో బేరీజు వేసుకొన్నప్పుడు, ఆ పదాలను ప్రాచీన కావ్య భాషతో సరిపోల్చినప్పుడు, వాటిని మూల ద్రావిడ పదాలతో పోల్చుకున్న ప్పుడు, తెలంగాణ పదాల నాదమే తెలుగును గానానుకాలం చేసిందని గ్రహించినప్పుడు, సామాన్య ప్రజాసీకం మాట్లాడుతున్న భాషలో నిఖారైన పదహారణాల తెలుగు పదాలు దొర్లుతున్నప్పుడు. భాషకూ బత్కు ఉన్న సంబంధాన్ని తెలుసుకున్నప్పుడు... తెలంగాణ భాషా, మాండలికమా? అన్న ప్రత్యుక్తి స్పష్టమైన జవాబు దొరుకుతుంది. నన్నయు మొదలైన పూర్వకవుల భూతకాలిక క్రియల్నీ (సమాపకాలు), వాళ్ళు ఉపయోగించిన గసడవాదేశ సంఘలన్నీ ఇప్పటికీ చెక్కు చెదరకుండా తెలంగాణలో ఉన్నాయి. ఏది ఏమైనా తెలంగాణలో ఉన్నది స్వజనాత్మకమైన, నాదమయమైన, లయబద్ధమైన, హేతుబద్ధమైన, సహజ సుందర సరళ భాష.

(రచయిత అభిల భారత తెరవే అర్థాత్తలు)

నాకు సంతృప్తినిచ్చినవే చేరాను

30 ఏళ్ళ నిసీ జీవితంలో నాకు సంతృప్తి కలిగించిన కథలను మాత్రమే తిసుకుని సినిమాలు చేశాను. 30 ఏళ్ళలో తక్కువ సినిమాలు చేశారని కొంతమంది లాటుగుతున్నారు. నేను తిసిన సినిమాలు తక్కువే అయినా వాటిని భన్న కథనాలతో తీశాను. కొన్ని సినిమాలు మొదలుపెట్టాడని నాకు సంతృప్తినిప్పుకపోవడంతో వాటిని మధ్యలోనే అపేయడం జిలగించి - దర్శకుడు జి. నల్గొంగరావు

తెలంగాణ జీవన చిత్రాన్ని వెండి తెర దృశ్యమానం చేస్తూ ప్రముఖ దర్శకుడు బి. నర్సింగరావు అందించిన చిత్రాలు తెలుగు సినిమా భూతిని అంతర్జాతీయ స్థాయికి తీసుకెళ్లాయి. వాస్తవిక చిత్రాల దర్శకుడిగా జాతీయస్థాయిలో గుర్తింపు పొందిన దర్శకుడు బి. నర్సింగరావు రూపొందించిన చిత్రాల ప్రత్యేక ప్రదర్శన మే 4న ప్రైదరాబాద్లో ప్రారంభమై 10 వరకు జరిగింది. ఈ సందర్భంగా బి. నర్సింగరావు మాట్లాడుతూ రంగులకల, మట్టిమనుములు, దాసి, హరివిల్లు చిత్రాలు నాకు నచ్చినపాటిని. నన్ను వెంటాడినపి. ఇంటలోని పొత్తులు నస్యుంతగానో కలవరపెట్టాయి. వీటితో పాటు మూడు డాక్యుమెంటరీలు తీశాను. నేను తీసిన చిత్రాలన్నీ ప్రయోగాత్మక చిత్రాలే. ప్రతి సినిమానూ సీరియస్గానే తీశాను. నా సినిమాకు నేనే తొలి విమర్శకుడిని. నా సినిమాను ముందు నేనే వికర్షించుకునే వాడిని. సినిమాలో కాకుండా మిగతా సమయంలో కొన్ని రచనలు, పెయింటింగ్స్, ఫోటోఫ్రోఫ్లై పంటివి చేశాను. భారతీయ చలన చిత్ర పరిశ్రమ వందేళ్ళ పూర్తి చేసుకున్న మరణటిలోజీ చిత్రోత్పవాన్ని ప్రారంభించడం యాధ్యచ్ఛికం' అన్నారు.

తెలంగాణ భాషే అచ్చమైన తెలుగు భాష

తెలంగాణ ప్రాంతంలో మాట్లాడేదే అస్థమైన తెలుగు భాష అని తెలంగాణ యువతకి రాప్త అర్థక్కుడు రాంమోహన్‌రెడ్డి అన్నారు. అంద్రాయాస భాషలో సంస్కృతమే ప్రధానమని తెలుగు సంస్కృతి, అంధ్ర సంస్కృతి వేరని ఆయన పేర్కాన్నారు. తెలంగాణను దేశుకునేడుకే అంద్రా తెలుగు ఒక్కటే అంటున్నారని, తెలంగాణ కవులు, రచయితలు, ప్రాఫెసర్లు తెలుగు భాషము మౌసం చేసిందని అభిప్రాయాల నాదమే తెలుగును గానానుకాలం చేసిందని గ్రహించినప్పుడు, సామాన్య ప్రజాసీకం మాట్లాడుతున్న భాషలో నిఖారైన పదహారణాల తెలుగు పదాలు దొర్లుతున్నప్పుడు. భాషకూ బత్కు ఉన్న సంబంధాన్ని తెలుసుకున్నప్పుడు... తెలంగాణ భాషా, మాండలికమా? అన్న ప్రత్యుక్తి స్పష్టమైన జవాబు దొరుకుతుంది. నన్నయు మొదలైన పూర్వకవుల భూతకాలిక క్రియల్నీ (సమాపకాలు), వాళ్ళు ఉపయోగించిన గసడవాదేశ సంఘలన్నీ ఇప్పటికీ చెక్కు చెదరకుండా తెలంగాణలో ఉన్నాయి. ఏది ఏమైనా తెలంగాణలో ఉన్నది స్వజనాత్మకమైన, నాదమయమైన, లయబద్ధమైన, హేతుబద్ధమైన, సహజ సుందర సరళ భాష.

గొందెలి: అంతరించివేశతున్న అరుదైన జానపద కళ

జానపద కళారూపాలు కనుమర్గైపోతున్న నేపథ్యంలో వాటిని తిలిగి వెలుగులోకి తీసుకువచ్చే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. అలాంటి వాటిల్లో ఒకటి ఇటీవల టీఆర్ఎస్ అధ్యార్థంలో జిలగిన చర్చ కార్యక్రమంలో చోటు చేసుకుంచి. ఆ జానపద కళారూపం గురించి వివరిస్తున్నారు ఈ రంగానికి చెందిన పరిశేధకులు దా॥ ధ్యావనపథి సత్యనారాయణ,

ప్రజలు పట్టణీకరణ, అధునీకరణ చెందుతున్న క్రమంలో వందల ఏళ్ళగా పట్లెల్లో ఆదరించి ఆనందించిన జానపద ప్రదర్శన కళలు అంతరించిపోతున్నాయి. దీనివల్ల సాంస్కృతిక వైవిధ్యం మర్గుపోయి ప్రజల మనగడ ప్రశ్నార్థకమై పోతుంది. ఇది ప్రమాద సంకేతం. కాబట్టి జానపద కళలను కాపాడుకోవాలి. ఈ స్వహతోనే ఈ మధ్య మే 25న ప్రాదారాబాద్లోని హిమాయత్ నగర్ 11వ నంబరు వీధిలో ఉన్న 'చంద్రం'లో గొందెలి అనే ఒక ప్రాచీన జానపద కళారూపాన్ని మహా భాషణగర్ జిల్లా అప్రాభావ్ మండలానికి చెందిన నర్సింగరావు బృందం చే ప్రదర్శింపజేశారు.

ఈ సందర్భంగా జరిగిన సభకు అధ్యక్షత వహించిన ఆచార్య జయధీర్ తిరుమలాపు గారు తన జీవిత కాలంలోనే ఒకప్పుడు తెలంగాణలో సుమారు మాడువందల గొందెలి ప్రదర్శన జ్యుదాలుండగా ఇప్పుడది వందకు పడిపోయాయని, వాటికి ఆదరణ లేక ప్రమాదపు అంచున ఉన్నాయని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఈ సభలో ప్రసంగించిన మరో విల్రాంత ఆచార్యుడు తగిడి కివ్వోరావు గారు, కళను కాపాడాలంటే కళాకారులను కాపాడాలని, కానీ గొందెలి కళాకారులకు ప్రభుత్వం ఏ కుల గుర్తింపు ఇప్పులేదని, ఈ సభలో గొందెలి ప్రదర్శనలో పాట్లొన్న బృంద నాయకుడు నర్సింగరావు మనమడు సాయకమార్ (పదేళ్ళ వయసు) ఇటు ప్రదర్శనతో పొట్టపోసుకోలేక, అటు చదువుకొని ఏ కులం రిజర్వేషన్ ఉపయోగించుకొని పైకి రావాలో తెలియక అయ్యా మయ పరిస్థితిలో ఉన్నాడని వాపోయారు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లోనే తెలంగాణ నుంచి మహారాష్ట్రకు, అటు నుంచి ఇటు చరిత్రలో అనేక వలసలు చోటు చేసుకున్నాయని, ఈ వలసలతో పాటే గొందెల వంటి

జానపద కళా రూపాలూ ఆయా ప్రాంతాల్లో ప్రవేశించి ప్రజాదరణకు నోచుకున్నాయని, ఇప్పుడు ఆ ఆదరణ లేకపోవడం వల్ల ఆ కళలు తెల మరుగు అయ్యే ప్రమాదానికి గురయ్యాయని, ఇది చరిత్రలో చోటు చేసుకోకూడని పరిణామమని మరో ప్రాసంగికుడు, చరిత్రకారుడు ఆచార్య అడపా సత్యనారాయణ గారు అన్నారు.

సదస్సులో పాట్లొన్న ప్రేక్షకులు గొందెలి ప్రదర్శనపు చూసి తాము ఎంత సంతోషించింది ఒక్కొక్కరుగా వ్యక్తం చేశారు. తమకు ఇలాంటి కళలు అందుబాటులో లేక తామూ చింతిస్తున్నామని, తమకు ఆదరణ లేక కళాకారులూ చింతిస్తున్నారని, సంధి - సమన్వయ మార్గం ఒకటి చోటు చేసుకోవాలని కాంక్షించారు.

కళను కాపాడాలంటే 'ఎందుకు' అనే ప్రశ్న ఎదురవుతుంది. అలాంటప్పుడు కాపాడవలసిన కళ మొక్క విశ్వాసితము, ప్రాచీన వైభవాన్ని గూర్చి ప్రజలకు చెప్పవలసి ఉంటుంది. ఇప్పుడు ఆ ప్రయత్నమే చేద్దాం.

గొందెలికి పూర్వ రూపం కుండలి

గొందెలి అని పిలువబడుతున్న జానపద కళ పూర్వ రూపం 'కుండలి' అని పరిశేధన ప్రయత్నంలో తెలుస్తుంది. 'కుండలి' అంటే కుండల ఆకారంలో గుండ్రంగా వేదిక మీద తిరుగుతూ ప్రదర్శించే కళ అని అర్థం. ప్రస్తుత ప్రదర్శనలో కూడా జంట తబలలు వాయిస్తున్న కళాకారుడు, పంచ వీష వాయిస్తున్న కళాకారుడు ఒకరి వెనుక ఒకరు లయబడ్డంగా స్వత్యం చేస్తూ గుండ్రంగా తిరగడం కనిపిస్తుంది.

గసడవాదేశ సంధి, సరళాదేశ సంధి ప్రకారం కుండలి.. గుండలి అవుతుంది. 'బంందేల్ఫండ్' ప్రాంతం సుంచి తెలంగాణకు వలస వచ్చివారిని 'బోదిలివారు' అన్నట్టుగా గుండలి.. గొందలి అవుతుంది. పల్లీయుల ఉచ్చారణలో గొండలి.. గొందలి, గొందెలి వంటి రూపాలను సంతరించుకుంది. ఇలా జరిగిందని ఊరికి అలా కట్టుకథలు చెప్పడం లేదు. ఇందుకు నిదర్శనాలు తెలుగు సాహిత్యంలో కోకొల్లుగా కనిపిస్తాయి. అవేమిటో చూద్దాం.

సాహిత్యంలో గొందలి

సాహిత్యం ఉన్నత కులాలకే పరిమితమైంది. ఉన్నత కులస్థలు శిష్టశాస్త్రాల్లో కళలనే ఇప్పుడుతారు. జానపద కళలను కాదు, సాధా రణంగా అయినా అనాటి శిష్ట సాహిత్యంలో శిష్టకళలతో పాటు జానపద కళలూ వివరించబడ్డాయంటే అవి పక్కకు పెట్టలేనంత ప్రాధాన్యం కలవని అర్థం. కాబట్టి ఇప్పుడు మనమూ ఆదరించకపోవడం చారిత్రక తప్పిరమపుతుంది.

సాహిత్య గ్రంథాల్లో గొందిలి శాస్త్రీయ నృత్య రూపకంగా కాకుండా దేశి నృత్య ప్రదర్శన కళగా, జానపదులు ఆదరించిన కళగా ప్రస్తావించబడింది. అలా దేశి కళలను మొట్టమొదట ప్రస్తావించిన హాలుని ‘గాధాసప్తరతీ’ అనే కవిత్తు గ్రంథం. రెండు వేల సంవత్సరాల కింద కరీంగర్ జిల్లాలోని కోటిలింగాల నుండి యావత్ దక్కన్ ప్రాంతాన్ని పరిపాలించిన హాలుడు మొట్టమొదటటి తెలంగాణ రాజవంశం శాతవాహన వంశానికి చెందినవాడు. ఈయన గ్రంథంలో శబ్ద వాయిద్యాలకు తడిపిన పిండి పూసి వినసాంపైన శబ్దాలను ఎలా స్పష్టించి జనపదులు అనందించేవారో తెలిపే ప్రసాపనలున్నాయి.

తెలుగు సాహిత్యంలో ఆదికవిగా పేర్కొనబడుతున్న సన్మయ ‘అంద్ర మహారాతం’ మొదలు ప్రధాన తెలుగు సాహిత్య సారస్వత గ్రంథాలన్నే గొందిలి నృత్య రూపకాన్ని దేశి, జానపద కళగా అభివర్ణించాయి. కాంస్య మృదంగ వాయిద్యానికి అనుగుణంగా ఆడుతూ, పాడుతూ వెళ్లి ప్రజలు రైవతకాది అనే కొండను ఎలా పూజించారో నన్నయు వర్ణించాడు. ప్రస్తుత గొందిలి కళాకారులు కూడా కొంస్య వాయిద్యాన్నే వాయిస్తుండడం గమనార్థం. తిక్కన రచించిన మహారాత విరాట పర్వంలో బృహస్పతి ఉన్న అర్పనుడు విరాట రాజుతో గుండలి మొదలైన కళలను అభ్యసించానని కింద విధంగా చెప్పాడు.

అభ్యపించితి శైశవమాదిగాగా

దంగలాసక విధమును గుండలియును

ప్రైక్షణంబు తెరుంగును పేరణమును

నాచవ సోమన ‘ఉత్తర హారివంశం’లో హాంస డిఫకులపైకి యుద్ధ నికి వెళ్లిన శ్రీకృష్ణదు తన పొంచజన్యాన్ని పూరించాడా సకల చరాచర స్థావరాలు చలించిపోయిన విధానాన్ని గొండలి తదితర నృత్యాలతో పోల్చి వర్ణించాడు కింద విధంగా.

తెరతెత్తి సప్త సాగరములు పొరలంగ

వరుణండు గొండలి పరిధవింపు

పై పద్య పాదంలో గొండలి ప్రదర్శనలో భాగంగా ఉన్నతమైన సముద్రపు అలల శబ్దం, ఉరుమల శబ్దాలు ప్రైక్షకులను భావేయ్గాలకు గురి చేస్తాయని చెప్పడం కనిపిస్తుంది.

శ్రీనాథుడు కూడా తన ‘శ్రీమిథిందం’లో ‘ఉరుము చప్పుత్తు మర్మళ ధ్వనులుగా గగన రంగస్థలంబనం క్రొమ్మెరుంగు మెరుంగు పోడి గొండి పరిధవించే’ నని మొరుపు పంటి సుందరి ఉరుమలను స్పష్టించే మదెల ధ్వనులకు అనుగుణంగా రంగస్థలంపై ఆడి పాడిందని వర్ణించాడు. అలాంటి కుండలి నృత్యాన్ని బెండపూడి అన్నయు మంత్రి కట్టించిన మొగొల వాకిట్లో కూర్చుండి వేమార్ది అనే రాజు పీక్షించాడని శ్రీనాథుడు తన ‘భీషేష్వర పురాణం’లో ప్రస్తావించాడు. తన ‘పల్లుటీ వీర చరిత్ర’లో కూడా నలగామరాజు సభలో ప్రదర్శించిన దేశి నృత్యాల్లో ‘కుండలి’ ని పేర్కొన్నారు.

వినుకొండ వల్లభరాయుడు తన ‘క్రీడాభీరామం’ అనే వీధి నాటకంలో ఓరుగల్లులో గొరవయ్యలు అనే వీరశైవ మత గురువులు గొండి ఆడించగా గొరగ పడుచు ‘ఆడుచున్నది చూడు మూర్ఖాభిసయము’

అంటూ ఆమె ఎంతటి నేర్పుతో ఎలాంటి విన్యాసాలు చేసిందో కింద పద్యంలో వర్ణించాడు.

మెనకు మొగ్గవాలి కడు వెన్నును వోపుగ తొట్టి నీళ్లలో మునిగి తదంతరస్తమగు ముంగర ముక్కున్ క్రుచ్చికొంచు లే చెను రసనా ప్రపాతమున శీప్రము గ్రుచ్చెను నల్లపూస పే రసుపమ లీలనిప్పడు పాయములిట్టివి యోట్లు నేర్చోనో!

పైపద్యములో గొరగ పడుచు గొండి ఆటలో భాగంగా వెనుకకు పిల్లి మొగ్గ వేసి తొట్టి నీళ్లలో తలను పెట్టి ముక్కుకు ముంగరనె కుమ్కాని లేచి దానికి నల్ల పూసలను అత్యంత వేగంగా పురుగా కుచ్చిందట, ఇట్లంటి ఉపాయములు, విన్యాసాలు ఎలా ఆమె ఎట్లా నేర్చుకుందోనని కవి అశ్వర్యపడ్డాడు. ఇక ప్రేక్షకుల ఆనందశ్వర్యాలకు అవధులుంటాయా?

ఇదే విధంగా కుండలినా పుష్పగంధి అనే సుందరి ప్రదర్శించిని ‘మల్లుల చరిత్ర’లో పేదపాటి ఎప్రసార్యుడువ, ఊర్పులి ప్రదర్శించిందని ‘వాల్మీకి చరిత్ర’లో రఘునాథరాయలు, వార వనిత (వేశ్య) ప్రదర్శించి దని ‘హాంస వింశతి’లో అయ్యలరాజు రానాయణమాత్రుడు తదితర కవులు వర్ణించారు. అయితే వీరందరూ గొందిలిని స్ట్రీలు ప్రదర్శించారని విపరించారు. అశ్చ తెలుగు తెలంగాణ కవి పాల్చురికి సోమనాథుడు మాత్రం కాకుతీయుల కాలంలో పురుషులు ప్రదర్శించారని పేర్కొన్నారు. తన ‘బనవ పురాణం’లో బనవేశ్వరుని పెండి సందర్భంలో శివభక్తులు గొండి తదితర నృత్యాలను చేశారని కింద పద్యంలో వర్ణించాడు.

కోలాటమును బ్రాత గొండి పేరణియు

కేళిక జోకయు లీల నటింప

జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే పై పద్యంలో పద్య పాదంలో గొందిలి ప్రదర్శన లో పాత్రలను అభినయించడం ఉంటుందని గమనించవచ్చు. నర్సిం రావు బృందం కూడా తల్లుభవాని కథలో పాత్రలను అభినయించడం గమనించవచ్చు. అయితే ఈ తల్లుభవానీ కథ గత మూడు పండల సంవత్సరాల నుంచి శివాజీ దండయూత్ర కాలం నుంచి మహారాష్ట్ర నుంచి తెలంగాణలో ప్రవేశించింది.

రూంమేట్లు!!

“రమేశ్, నువ్వు గది ఖాళీ చేయడానికి వీల్సేదంతే!” గదమాయించి మరీ చెప్పాడు సుబ్బారావు.

సుబ్బారావు, రమేశ్ ఇద్దరూ బృథిలర్న. చెరో ఆఫీసులో చేస్తూ ఒకే అపార్ట్మెంటులో కలిసి అడ్డెకు ఉంటున్నారు. మొదటల్లో ఇద్దరూ భాగానే ఉన్నారు. కాలం గదిచే కొద్ది సుబ్బారావు పెద్దంకం మరి ఎక్కువయిపోయింది.

సుబ్బారావు రమేశ్ కన్నా కొంచెం బలంగా ఉంటాడు. పైగా భూస్వా ముల కుటుంబం నుండి పచ్చినవాడు కావడంతో కాస్త పొగరెక్కువు. బలమంది కదా అని సుబ్బారావు ఈ మధ్య రమేశ్ను ఊరివే ఎగతాళి చేస్తున్నాడు. పైగా అడ్డెకూడా సరిగా కట్టబోదు. అన్ని పసులూ ఎగ్గు దుతుంటాడు.

సుబ్బారావు పద్ధతి నచ్చక రమేశ్ కొన్ని రోజులుగా ఇల్లు మారుదా మని చూస్తున్నాడు. నిజానికి ముందే సుబ్బారావు గురించి తెలిసిన రమేశ్ అతనితో రూంమేట్గా కలిసి ఉండడానికి ఇష్టపడలేదు. అయితే వేరే రూమ్సుట్టు దొరక్క ఒక్కడికే అడ్డె మొత్తం కట్టే స్థోమత లేక సుబ్బారావే పచ్చి రమేశ్ గదిలో చేరాడు.

మొదట అదే ఇంట్లో రమేశ్, రంగనాథ్ కలిసి ఉండేవారు. రంగనాథ్ ఉద్యోగం ట్రాన్స్‌ఫర్ అవడంతో గది ఖాళీ చేసి వెళ్లిపోయాడు. రంగనాథ్ వెళ్లిపోయాక రమేశ్ ఒంటరిగానే ఉండడానికి ఇష్టపడ్డాడు. సుబ్బారావు పచ్చి తన జాయిన్ అవతానని అడిగినా అతనిగురించి ముందే విని ఉన్నాడు కాబట్టి మొదట రమేశ్ ఒప్పుకోలేదు. అయితే సుబ్బారావు అనేక రకాలుగా హామీలిచ్చి ఒప్పించి మరీ వచ్చి చేరాడు. తీరా ఇప్పుడు ఇదీ వంతు. ఇక లాభం లేదనుకుని తాను విడిగా ఉండామనుకుం టున్నానని రమేశ్ తన ఉచ్చేశాన్ని ఖచ్చితంగా చెప్పాడు. ఇప్పుడు ఇదీ రభస్.

“అదేంచి సుబ్బారావ్ అలాగంటావ్? నాకిక్కడ ఇబ్బందిగా ఉండని చెబుతున్నాగా?”

“లేదు, నుమిక్కడ ఉండి తీరాల్సిందే, లేకపోతే చూడు ఏం చేస్తాన్ని!”

“ఏం చేస్తావేంది?”

“నీ మీద వోసరుకు కంప్లెంటిస్తా!”

“నరే చేసుకో”.

“అంతే కాదు, నా ఫ్రైంట్సిని తీసుకొచ్చి మన ఇంటిముందు థర్ను చేస్తా, మీ ఆఫీసుకొచ్చి బైటాయిస్తా!”

“నరే, నీ ఇష్టం”

“ఇంకా నీ టీవీ పగులగొడతా, నీ బైకును పెట్రోలు పోసి తగలచెడు తా.”

“ఏంది సుబ్బారావ్? ఇంత చిన్న విషయానికి ఇలా పైరయిపోతావ్?

నా బైకును తగలచెడితే నీకేమొస్తుంది? ఇష్టం లేకుండా ఇలా ఎందుకు కలిసి ఉండడం చెప్పు? నేనెల్లిపోతే నువ్వోక్కడివే నీ ఇష్టం ఉన్నట్టు హాయిగా ఉండొచ్చుగా? అడిగేవారెవరూ ఉండరు. ఒకవేళ అడ్డె ఎక్కువని పిప్పే ఇంకెపరిసినయినా తెచ్చుకో! ఈ మాత్రానికి నా బైకును తగలచెడితే నీకేమొస్తుంది?” రమేశ్కి కోపం వచ్చింది.

సుబ్బారావు స్వరం పెంచాడు. “నువ్వు నాకు లెక్కల్సిస్తావా? ఏమను కున్నావ్ నేనంటే అసలు? మా ఫ్యామిలీ గురించి తెలుసా నీకు? నేను గానీ పిలిచానంటే మా ఊరినుంచి రేపాద్యబీలోగా కత్తలేసుకుని వందమంది సుమోల్లో దిగుతారు!”

రమేశ్కు కాస్త భయమేసింది. సుబ్బారావు ఫ్యామిలీ గురించి రమేశ్ కు తెలుసు. సుబ్బారావు అస్తుం పనీ చేయగలడు మరి. వాళ్ళ ఊరిలో బాగా డబ్బు, భూములూ ఉన్న జమీందారీ వంశం. సుబ్బారావు కుటుంబానికి వాల్ పక్క ఊరిలోని మరో కుటుంబానికి మధ్య పచ్చ గడ్డి వేస్తే భగ్గుమంటుంది. పీల్ గొడవల వల్ల ఆరెండూ ఊర్లమధ్య ఎప్పుడూ మూరాతగాదాలవుతుంటాయి. చిన్న చిన్న విషయాలమీద వంతాలూ పగలకు పోయే ఈ రెండు కుటుంబాలవల్ల ఇష్టుడి రెండు ఊర్లలో శాంతి లేకుండా పోయింది.

రమేశ్ మెల్లిగా కాస్త ధైర్యం తెచ్చుకున్నాడు.

“సుబ్బారావ్, ఇది నీకు తగదు. ఎంత చెడ్డా మనిద్దరం ఇన్నాల్లు కలిసి ఉన్నాం. ఇలా కొట్టుకోవడం ఎందుకు చెప్పు? నాకిష్టం లేకుండా ఎలా ఉండమంటావ్? అయినా నువ్వు సుమోల్లో మీ ఊరిజాలను దించితే ఊర్లోనికి ఇందేమన్నా మీ ఊరా? నేనెల్లి ఒక్కపోలీస్ కంప్లెంట్ ఇచ్చానంటే నీ పని అయిపోద్ది. నేనెల్లినంత మాత్రాన నీకొచ్చే సష్టుమేంటి అయినా నువ్వేనాడయినా నా ఇబ్బందులేంటో తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నించావా?”

“నాకదంతా తెల్వుడు, నువ్వు విడిపోవడానికి వీల్సేదంతే. అసలిది దేశ సమగ్రతకే పరీక్ష”

“ఏంది? మనం రూంమేట్లుగా ఉండక విడిపోతే దేశ సమగ్రతకు ముప్పు వస్తుందా? ఏంది సుబ్బారావ్ ఈ దారుణం? అసలు నీ మాటల్లో కాస్తయానా అర్థముందా?”

“నీకు తెలీదు. ముందు మనం విడిపోతాం. ఆ తరువాత మన ఓబులేసు, నారాయణ విడిపోతారు, ఆ తరువాత శ్రీనివాసు, సింహచలం విడిపోతారు. అలా ఒకరితరువాత ఒకరుగా అందరూ విడిపోతే అది దేశ సమగ్రకు ముప్పు కాదా?” రమేశ్ను ఈ సారి నిజంగానే ఇరికించా నని లోలోపల తనతెలివికి తనే మురిసిపోతూ సుబ్బారావు తన వాదన చెప్పుకొచ్చాడు.

తన పంతాన్ని నెగ్గించుకోవడినికి ఇలా సుబ్బారావు అర్థం లేని వాదనలు చేయడం చూసి రమేశ్కు చిర్మతింది. “ఇదిగో సుబ్బారావు,

నువ్వు, నేను విడిపోతే దేశానికి వచ్చే ముప్పొందే గానీ సీకాచే ముప్పొమిటో చెప్పు.” రమేష్ కోపంతో అరిచాడు.

నిజానికి రమేష్ విడిపోతే సుబ్బారావుకు సష్టుం ఏమీ లేదు. ఆంకో రూమ్చేటును వెతుకోవచ్చు. ఒంటరిగానూ ఉండొచ్చు. కానీ రమేష్ ఉండడం వలన సుబ్బారావుకు చాలా కలిసాస్తుంది. ఎప్పుడూ ఇంట్లో పనులు రమేష్ చక్కబెడతాడు. పైగా తన అప్పుడప్పుడూ ఆడై ఎగ్గోటీనా నడుస్తుంది. ఇలా అదనంగా వచ్చే లాభాలు రమేష్ విడిపోతే ఉండవు. కానీ ఆ విషయం ఒప్పుకోవడానికి సుబ్బారావుకు ఇష్టం లేదు.

ఈ సారి ఇంకెం లాజిక్ వెతకాలా అని ఆలోచిస్తున్న సుబ్బారావుకు తనూ, రమేష్ ఒకే కాలేజీలో చదివిన విషయం గుర్తొచ్చింది. “అదిగో.. ఇది మన కాలేజీ బక్యుతకే దెబ్బ. నువ్వు వెల్లిపోవడానికి వీల్లేదు.”

“చాల్సే సుబ్బారావ్” మనిషరం విడిపోతే మన కాలేజీ పరువుకొచ్చిన నష్టం లేదు. నేను వచ్చే నెల వెల్లిపోతున్నాను. ఇక నీ ఇష్టం.” రమేష్

ఆవేశంగా అక్కడన్నా బల్లపై గ్లాసు గుడ్డి మరీ చెప్పాడు. ఆ దెబ్బకి గ్లాసుకు కింద పెద్ద సాట్లుపడింది.

“బరేయ్ రమేష్, ఎంత ద్రైర్యంరా నీకు? నా గ్లాసుకు సాట్లు బెడు తావా? అసలు నువ్వు తాలిబన్వి.” అంతకుముందురోజు ఎవరో తాలి బన్ అనే పదం వాడితే విన్న సుబ్బారావు అదెంటో తేలీకపోయినా మరీ అరిచాడు.

“చీ, వీడితో వాదన అనవసరం, వీడికి ఎదుటివారి హక్కులను గౌరవించడం చేతకాదు. సాటిమనుమల ఆత్మగౌరవం వీడికి పట్టదు” అనుకుంటూ రమేష్ గదినుంచి బయటికి వచ్చి బరువెక్కిన హృదయంతో రోడ్స్‌పై నడక సాగించాడు. ఇంతలో “మా రాష్ట్రం మాకు కావాలి. జై తెలంగాణ!!” అని నినాదాలు చేస్తూ సాగుతున్న ఉద్యోగుల ర్యాలీ ఎదురు రాగా తానూ ర్యాలీలో కలిసిపోయి వారి నినాదాలతో గొంతు కలిపాడు.

- గిల దీర్ఘాల

ఉద్యమ స్వరూపం మారిస్తేనే తెలంగాణ

అవకాశవాద రాజకీయ పార్టీలు ఓ పథకం ప్రకారం ఉద్యమాన్ని చల్లార్యాయని, ఉద్యమ స్వరూపం మార్చి ఉద్యమిస్తే తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించుకోవచ్చని ప్రజాగాయకుడు గడ్డర్ పేర్కొన్నారు. మహాబూబ్ నగర్ జిల్లా అచ్చుంపేటలో అపరాధిరూల సూపొవిప్పురథకు వెళ్లా కల్పకూర్తి, అచ్చుంపేటలో ఆయన మాటల్దారు. ఉద్యమ తీవ్రతతో నాడు గ్రామంలో తిరగని రాజకీయ పార్టీల నేతలు నేడు ప్రజలను మధ్యపెడుతూ ఎన్నీ, ఎష్టీ సబ్సోన్, అమ్మయస్తం, బంగారుతల్లి తదితర పథకాలతో ప్రజా మధ్యతు పొందెందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాయని విమర్శించారు. పాలమూరు జిల్లాలో నడులు ప్రవహిస్తున్నా జిల్లా వాసులకు తాగు నీరే కరువు తోందని, తాగు, సాగునీరు కోసం జిల్లా రైతాంగం ఉద్యమానికి సిద్ధం కావాలని పిలువునిచ్చారు. మా నీళు మాకు కావాలే అనే నినాదంతో ఉద్యమాన్ని మైత్రులే నిర్మించాలని పేర్కొన్నారు.

అంతకు ముందు టీపీఎఫ్ పొర్చుక్కుడు వేదకుమార్ మాటల్డాడుతూ తెలంగాణలో ఎక్కడా లేని విధంగా పాలమూరు జిల్లాలో 36 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు అందే నడులు జిల్లా గుండా ప్రవహిస్తున్నాయని

తెలిపారు. తెలంగాణ ప్రాంత నీళు, నిధులు, వనరులు, ఆంధ్రాకు తరలిస్తూ ఈ ప్రాంత ప్రజలకు తీరని అన్యాయం చేస్తున్నారని ఆవేశన వ్యక్తం చేశారు. కేవల్ ఎల పథకం ద్వారా 2009లోనే కల్పకుర్తి సాగునీరు అందిస్తామని దూ. 600 కోట్లు ఖర్చు చేసి చివరకి కల్పకుర్తికి తాగునీరు కూడా అందించకుండా వివక్ష చూపుతున్నారని మండిపడ్డారు. తెలంగాణ ప్రజలపై పాలకులు వివక్ష చూపుతున్నారని, రాష్ట్ర సాధన కోసం రాజకీయ పార్టీలకు సంబంధం లేకుండా ప్రజా ఉద్యమాలు చేపట్టాలని కోరారు. ఉద్యమాలు ప్రజలను కలుపుతాయని, ఎన్నికలు మాత్రం ప్రజలను చీల్చుతాయని, ఇందుకు నిదర్శనం మహాబూబ్ నగర్ ఎన్నికలే అని గుర్తు చేశారు. వచ్చే ఎన్నికలు తెలంగాణ రాష్ట్రం లోనే జరుగుతాయని ఆశాభావం వ్యక్తం చేశారు.

కార్యక్రమంలో టీపీఎఫ్ జిల్లా అధ్యక్షుడు మద్దిలేటి, దేవీలార్ చాపోన్, రాములుయాదవ్, జేమిసీ క్రీస్తు సదానందం, కానుగుల జంగయ్, టీమీఎఫ్ జిల్లా అధ్యక్షుడు మొగులయ్య, రవీందర్, గోపాల్, శశిధర్, వెల్లార్ నాగయ్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

గోవుల ఆకాశిచావులు

ప్రభుత్వానికి పట్టవా!

సింహాద్రి అప్పన్నకి భక్తులు కోరిన కోర్చులు తీర్చగానే కోడె దూడలను అప్పన్నకు అప్పగిస్తారు. ఇప్పుడు సింహాచలం సన్నిధిలో ఆత్మంత దయ నీయ శీతిలో ఆకలి చాపులతో మృత్యువాత పడుతున్నాయి. ప్రభుత్వం నిర్మక్కుం, అధికారుల అలసత్వం మూలంగా ఆహారం (మేత), తాగునీరు లేకపోవడంతో ఇప్పటివరకు పదుల సంబుల్లో కోడె దూడలు చనిపోయి నాయి. వీటిని ఆలయ అధికారులు గుట్టుపుష్టుడు కాకుండా దేవస్థానా నికి చెందిన ఖాళీ స్థలంలో పాతిపెట్టారు. భక్తులు ఇలా కోడెలను ఇప్పుడాన్ని వారు వ్యాపారంగా మార్చేశారు. వేలం ద్వారా వచ్చిన లక్ష్మాది రూపాయలను ఆదాయంగా సమకార్యుకున్నారు. దళారులు దర్జగా గోవులను కబేళాలకు తరలించి విక్రయించినా అధికారులు పట్టించుకున్న పాపాన పోలేదు. వేలాది ఎకరాల భూమిలున్న సింహాచలం దేవస్థానం గోవులకు విశాలమైన స్థలం కేటాయించక పోవడం పలు అనుమానాలకు తావిస్తుంది. మిగిలిన ఆలయాల్లోనూ గోవుల పరిస్థితి మరింత దయనీయంగా మారింది. ఆవులను కబేళాలకు తరలించరాదని, కోడెడూడలను వికయించరాదని న్యాయస్థానం అదేశించింది. ప్రాణం తీయపద్ధతి చెప్పలేదని సింహాచలం దేవాలయ నిర్వాహకులు భావించినట్టుంది. దీంతో ఇచ్చు ప్రాంగణంలోనే దాదాపుగా 1200 పైగా వుడే ఆవులను, కోడెలను, దూడలను కూరడం ద్వారా దశలవారీగా వాటి ప్రాణాలను బలితీసుకున్నారు. గోమాతలకు సరిపడ స్థలం, గడ్డి, నీటిని, నిలువ నీడను కలిపించాలనే ఆలోచన కలుగక పోవడం వారి ఈ అంశంపై వారి నిర్మక్కునికి అధ్యం పడుతోంది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా దేవాదాయ శాఖ ఉన్నతాధికారులు ఆవుల ఆకలి చాపులను అసలేమాత్రం పట్టించుకోవడం లేదు. నిర్మక్కునికి కారక్కలైన అధికారులను నామమాత్రంగా శైక్షించడం లేదా వదిలేయడం మామూలి పోయింది. చనిపోయిన గోవుల ప్రాణాలను ప్రభుత్వం తేగలదా? ఒకటి కాదు, రెండు కాదు ఏకంగా పదుల సంబుల్లో ఆవుల మృత్యువు వాత పడిన తరువాత కానీ ప్రభుత్వంలో చలనం రాలేదు. గోవుల గోడు వినగల నాథుడు లేదు. గోవుల ఆకలి చాపుల ప్రభుత్వానికి పట్టవా? సింహాచల అప్పన్న సన్నిధిలో ఏమిటీ అవచారం? పాడిపుపులకు పొడె కట్టించిన కార్యనిర్వహణాధికారులకు ఆవుల ఉసురు తగలదా? నెలరోజుల కాలంలో రెండు వందల ఆవుల చనిపోయినా అధికారులకు కండ్చు కనిపించడం లేదా? మానవత్వాన్ని మరిచిపోయారా? కార్పోరేట్ వ్యవసాయకీరణలో మూగజీవాలు లక్షల సంబుల్లో ఇప్పటికే పూర్తిగా అంతరించిపోతున్నాయి. 1956లో పాడిదేదల సంబుల్లో ఉండగా ప్రస్తుతం వాటి సంబుల్లో 72 లక్షలకు పడిపోయింది. పచ్చడనం కరువైపోయింది. పశువులకు సరిపడ గ్రాసం, నీరు లభించడం లేదు అడవుల్లో వ్యస మృగాలు, పశులు మృత్యువాత పడుతున్నాయి. పశుగ్రాసం కొరత పల్లెల్లో అధికంగా ఉండని చెప్పవచ్చు. రాజున్న

సన్నిధిలో కూడా గతంలో ఆవులు ఇదే విధంగా చనిపోయినా ప్రభుత్వానికి మాత్రం ఇంకా కదలిక వచ్చినట్టు కనిపించడంలేదు. వ్యవసాయరంగంలో ఎద్దు, నాగలిలో అవసరం లేకుండా పోయింది. యంత్రాలు ప్రధానమైపోయాయి. కృత్రిమమైన రసాయన పదార్థాలను, ఎరువుగా వాడడంతో ఆవుల పేడతో ఆకులతో ప్రాక్యతిక పదార్థాలతో పడినేని వ్యవసాయమయింది. విపరించు వేసినస్పులేకి పఠికోత మిషస్టు వినియోగించడంతో పశువులకు మేత (గడ్డి) దొరకకుండా పోతుంది. పశుగ్రాసం లేని పల్లెలు విస్తరించినాయి. వేలాది సంవత్సరాల చరిత్ర కలిగిన గో సంపద అంతం కాబోతుండా? వాటి ఉనికి ప్రశ్నార్థకంగా మారసుందా? అనే అనుమానాలకు తావిస్తుంది. మన ప్రభుత్వం మాత్రం కొత్త పల్లెవి అందుకుంది. సేంద్రియ వ్యవసాయం కోసం ప్రచారం నిర్వహిస్తుంది. సేంద్రియ వ్యవసాయానికి కేంద్ర బిందువైన దేశంలో పుట్టిన పశువులను నిర్వాహించి కీర్తి విషపం పేరుతో విదేశి సంకర జాతి అవులను అభివృద్ధి చేస్తున్నారు. మనదేశంలో రెండొందల యాష్టై ఉపజాతుల ఆవులలో కేవలం ఇరవైషాడు రకాల జాతులు మాత్రమే బతికి ఉన్నట్టు తెలుస్తుంది. దేశియ ఆవుల పేడ, మూత్రంలలో జెషధీగుణలున్నాయని చెబుతారు. వ్యవసాయం నేడు రైతు చేతిలో లేకుండా పోయింది. కార్పోరేట్ వ్యవసాయంలో రైతు కూలీగా మారాడు. పశు సంపదను అంచెలంచెలగా నిర్వాహించాలనేది సాప్రాజ్ఞవాదుల కుట్రలో భాగమని తెలుస్తుంది. ఈ కుట్రలు, కుయుక్కలు కొనసాగడానికి ప్రభుత్వ పెద్దలు అనుసరిస్తున్న విధానాలే కారణం. పాలకులకు వ్యవసాయం, పశు సంపద పరిరక్షించాలని చిత్త శుద్ధి ఉన్నట్టుయితే చట్టలను అమలు చేయడంలో చిత్తశుద్ధి కనబర్చాలి.

2012లో రాష్ట్ర ప్రోకోర్చు పశు సంపదను కాపాడడానికి అనేక మార్కదర్కకాలను జారీ చేసింది. వీటిలో ఒక్కటి కూడా అమలు చేయలేదు. ప్రోకోర్చు ఆదేశాలను బేభాతరు చేసింది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు పశుసంపదపై అవలంబిస్తున్న విధానాలను ఎందగడుతూ పశుసంపదను కాపాడాలంటూ భారతదేశ వ్యాప్తంగా మహా ఉద్యమాన్ని ప్రజా ఉద్యమంగా చేపట్టాల్సిన సమయమిది. ఎవరూ ఏమీ పట్టనట్లుగా వ్యవహారిస్తే భవిష్యత్తు తరాలకు పశువులు ఎలా ఉంటాయో బోమ్మల ద్వారా చూపాల్సినపుస్తంది. అందుకే పశువులను కాపాడుకోవడానికి ప్రజలు, ప్రజాస్ామికవాదులు, బుద్ధిజీవులు - మహాత్రరమయిన పోరాటం కొనసాగించాల్సిందే.

- దామరపల్లి నర్సింహారెడ్డి

గోరుకొయ్యల పొద్దు నా తెలంగాణా, నా తెలంగాణా గోరింకలా సభలు నా తెలంగాణా, నా తెలంగాణా
- నందిని సిధారెడ్డి

అక్రమకేసులు బేపురతుగా ఎత్తివేయాలి

వరంగల్ జిల్లా సర్పుంపేట పోలీసులు తెలంగాణ ప్రజాప్రంట రాష్ట్ర, జిల్లా (వరంగల్) నాయకులపై, ప్రజాసంఘాలు, విద్యార్థి, రచయితలు, ఉపాధ్యాయ సంఘాల నాయకులపై మాహోయిస్టులతో సంబంధాలున్నా యని ఆరోఫిస్టా కుట్టపూరిత ఉద్దేశంతో ఉద్యమాన్యకత్వంలై తప్పుడు కేసులు నమోదుచేయడాన్ని తెలంగాణ ప్రజాప్రంట తీవ్రంగా ఖండిస్తు స్టుద్యు. తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని అణచివేయడం కోసం శ్రీకృష్ణ ఖండ చాప్పరు లో సూచించిన అణచివేత విధానాలు స్పష్టంగా అమలు జరుగుతున్నాయనడానికి ఈ అక్రమకేసే నిదర్శనం.

ఇయ్యారం, వరంగల్ జిల్లాలోని గూడూరు, కరీంనగర్ జిల్లా భీమ దేవరపల్లిలోని అపారమైన ఇనుపథానిజాన్ని అంద్రా పెటుబడి దారులకు ధారాదత్తంజేస్తూ కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. దీనికి నిరసనగా ప్రభుత్వ మొమును రద్దుచేయాలని తెలంగాణ ప్రాంతంలోనే ఉక్క పరిశ్రమ నెలకొల్పాలని ప్రజాసంఘాలు, తెలంగాణ ప్రజాప్రంట పోరాదుతున్నాయి. ఖమ్ము, వరంగల్ జిల్లాలోని అదివాసి ప్రాంతాల్లోని సంపద అదివాసీలకే దక్కాలని విద్యార్థిసంఘాలు ప్రచారం చేస్తూ ప్రజలను చైతన్యవంతం చేస్తున్న సమయంలో విద్యార్థులపై తెలంగాణ ప్రజాప్రంట నాయకులపై, ఉపాధ్యాయ సంఘ నాయకులపై అక్రమ కేసులు బనాయించే ప్రయత్నం చేయడం చేస్తున్నది. ఇంతకుముందు వరంగల్ జిల్లా తెలంగాణ ప్రజాప్రంట కార్యవర్గ సభ్యులు తొపొములను రెండు సార్లు వెంటవెంటనే అరెస్టుజేసిన జిల్లా పోలీసుయంత్రాంగం ఈ కుట్టకు తెరదిసింది.

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు కౌరకు, తెలంగాణ వనరుల రక్షణ కౌరకు పోరాదుతున్న జిల్లా తెలంగాణ ప్రజాప్రంట నాయకులు, విద్యార్థి, ఉపాధ్యాయ సంఘాల నాయకులను భయభ్రాంతులకు గురిజేసేందుకు జరుగుతున్న ఈ ప్రభుత్వ ప్రయత్నాన్ని తెలంగాణ ప్రజలు, ప్రజాస్వామిక వాదులు, ఉద్యమసంఘాలు తీవ్రంగా ఖండించాలిందిగా కోరుతున్నాము. గతంలో కూడా వరంగల్ జిల్లాలో ప్రజాస్వామిక ఉద్యమాలను, తెలంగాణ ఉద్యమాలను అణచివేసేందుకు వరంగల్ పోలీసులు అత్యంత క్రూర నిర్వంధం అమలజేసి, రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానం, మానవహక్కుల కమీషన్సె చివాట్లు తిన్నారు. ఎంతోమంది ఉద్యమ కారులను అరెస్టుజేసి చిత్రించాలకు గురిజేసి పదుల సంఖ్యలో తప్పుడు కేసులు నమోదు చేసి జైలుపాలు జేశారు.

ప్రస్తుతం తెలంగాణ ఆదివాసుల, ప్రజల హక్కు అయిన బయ్యారం, గూడూరు, భీమదేవరపల్లి మండలాలకు చెందిన ఇనుపరాతి భిన్నిజం ప్రభుత్వరంగ సంస్ ముసుగులో విశాఖ స్టీల్కు కేటాయించడాన్ని వ్యతిరేకిస్తున్న వరంగల్ జిల్లా ప్రజాసంఘాల నాయకత్వాన్ని నిర్మాలిం చేందుకు వారికి నాయకత్వం వహిస్తున్న తెలంగాణ ప్రజాప్రంట రాష్ట్ర నాయకత్వాన్ని కూడా ఇందులో ఇరికించి మొత్తంగా సీమాంధ్ర పెటుబడిదారులకు తొత్తుగా వ్యవహారిస్తూ తెలంగాణ ప్రజాఉద్యమాన్ని

అణచివేసేందుకు జేస్తున్న కుట్టగా అర్థం జేసుకోవాలి.

అక్రమకేసుల ద్వారా, అరెస్టుల ద్వారా తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని అణచివేయాలని జూడడం భ్రమ. గత నాలుగు దశాబ్దాలుగా సీమాంధ్ర అనుకూల ప్రభుత్వాలు ఇలాంటి తప్పుడు పనులకు దిగి చేతులు కాల్చుకోవడం 2009లోనే బయటవడిపోయింది. ఇటువంటి అక్రమకేసులు, అక్రమఅరెస్టుల ద్వారా తెలంగాణ ఉద్యమాన్ని అణచివేయడం, తెలంగాణ వనరులను సీమాంధ్రకు దోచిపెట్టడం మానుకోవాలి. పార్లమెంటులో తెలంగాణ బిల్లుకోసం ఒత్తిడి తీసుకురావాలని ప్రజాస్వామిక వాదులను డిమాండ్ చేస్తున్నాం.

- ఆకుల భూమయ్య, రాష్ట్ర అర్థక్షులు, తెలంగాణ ప్రజాప్రంట

‘తెలంగాణ వచ్చేదాక బీక్క చేపట్టలాలి’

తెలంగాణ్ ఒక ఒడడవని బాధల గాధల వీట అని తెలంగాణ ఆజాద్ ఫోర్స్ నాయకుడు కొంపల్లి వెంకట్ గాడ్ అన్నారు. అల్స్టోర్ తెలంగాణ తల్లి చౌరాస్తాలో 848 రోజులుగా జరుగుతున్న రీలే నిరాపోర దీక్క శిబిరాన్ని ఆయన సందర్శించి సంఖీభాపం తెలిపారు. అందులో భాగంగా తెలంగాణ సిద్ధాంత కర్త ప్రిఫెసర్ జయశంకర్ జ్ఞాపకార్ధం ‘ఒడవని ముచ్చట’ అనే తెలంగాణ పుస్తకం ఆరో ముద్రణ అవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ అనేక ఒడిదుకులకు నిలిచి పట్టు విడువకుండా తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన కోసం దీక్కను నిర్మించారు. కొనసాడించడం ఎంతో అభినందనీయమని అన్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చేవరకు దీక్క కొనసాగాలని ఆయన ఆకాంక్షించారు. తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధనకు ప్రిఫెసర్ జయశంకర్ సార్ చూపిన మార్గం ద్వారానే తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన సాధ్యమని ఆయన పేర్కొన్నారు. కార్యక్రమంలో బండారి శ్రీనివాస్, వివేకానంద, యశ్వర్త్న, శ్రీకాంత్, సరేర్ గాడ్, గణేశ్ గాడ్, జేఎస్ నాయకులు సురేందర్ రెడ్డి, దయాకర్, రమేష్, రామేశ్వరాన్ రావు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

వ్యాఖ్య - ప్రతివ్యాఖ్య

“2000 సంవత్సరంలో తెలంగాణ ఉద్యమం అంత బలంగా లేదు అందుకే మేమప్పుడు రాష్ట్రం ఇవ్వలిదు”

-బండారు డత్తాత్రేయ

మేము విత్తనం వేయము, మొలకెత్తిన నారుకు నీరు పోయము, కానీ, పూతపూసి, పిందెవేసి, పక్కానికొచ్చిన పండు మాత్రం తెంపి తినడానికి శాయశక్తులు ప్రయత్నిస్తాం!

-దిలీప్ కొణతం

ఆకలి

ఆకలి ఆకలి ఆకలి
అర్ధాకలితో అలమబించే
కుండలో మెతుకు లేక
చేతిలో చిన్ని గవ్వ లేక
కడుపును మాడ్పుకుని
పస్తులుంటిమి

జానెడు కడుపును నింపుకోవడానికి
ఆకలిని సల్లార్పుకొనుటకై
అప్రులు ఆరుస్తున్నారు

ఆకలిని ఆపుకోలేక
అ భాగ్య జీపుల జీవన మరణ గాధ
పేదోని కడుపులో మట్టట్టి
పేదోని బుక్కును లాక్కును
దోఫిడిదారుల కోటలు
మా ఆకలి ముందు కూలిపోవును

రెక్కులను ముక్కులుగా చేసుకుని
కడుపులు మాడుచుపుని
గ్రోబ్లైజేషన్ వలలో
చిద్రమయిన కూలీల బతుకులు

66 ఏళ్ళ స్వాతంత్యం
ఎవరికొచ్చింది
ధనికులకా ! పేదలకా

ఇంకా -
పేదరికంలో - అభాగ్య జీపులు
దీన్హితిలో - ఎందుకున్నారు

స్వాతంత్య ఘలాలు
ధనికులకా - పేదలకా
అందని ఘలాలు అవి

66 ఏళ్ళ స్వాతంత్యంలో
మిగిలింది - విషాదమే
అంత పేదరికమే

- డి.ఎస్

దండ్రిరా మోగిస్తూ!

నేను కవినై కవిత రాస్తా
గాయకుడై గానం చేస్తా
ఉద్యమకారుడై ఉద్యమిస్తా
నా అస్తిత్వ ఆకాంక్షను
ఈ అవసంతా వినిపిస్తా
వససవాద సీమాంధ్ర పాలకవర్గం
నా కలాసికి కాబేయబూనింది
నా గళన్ని నులిమేయబోతుంది
అక్రమంగా అరెస్టుజేయబోతుంది
వాడేమా అనుకుంటుండగానీ
నాది సుద్దాల హస్యంతు హారత్వం
దాశరథి మహాకవి ధీరత్పం
కాలోజీ ధిక్కార స్వరాన్ని
కలబోసుకున్నవాన్ని
తాటాకు చప్పుల్లకు భయపడను
నిర్మితిగా నా వాదన వినిపించగలను
నా కలాన్ని చిట్టికెన సిర్పును జేసి
ఈ దోఖాంధ్ర పాలనషై
డప్పులదండోరా మోగిస్తా
నా గొంతుకల నిప్పులుమండించి
నింగినంటా జై తెలంగాణ
నినాదషై వినిపిస్తా
నా నరాల్చి వింటి నారిగా మార్చి
విషక్ష పోలనషై విల్లుంబులు సంధిస్తా
ఈ కుళ్ళు వ్యవస్థను కూకటివేళ్తతో కూలుస్తా
(తెలంగాణ ఉద్యమకారులను అక్రమకేసుల్లో
జరికించిన సందర్భానికి స్పందించి)

- వరంగల్ రాజయ్

వివాదాస్పదం

దెడ్లైన్ పెట్టే సాహంం చేయవద్దు, ఒత్తిళ్ళకు శ్రోకమాండ్ లొంగదు
జాతీయ సలపతి మండలి (ఎస్సెప్సీ)లో కొందరు నక్షల్స్ సాసుభూతిపరులు ఉన్నారు.
- సీఎం కిరణ
యూపీప లజండాలో తెలంగాణ లేదు
మావీయస్టులు... బెర్రిస్టులే...
విద్యావాత్కు చట్టం ... ఓ పిట్టిపాలసీ
కోదండరాం ఓ నక్షలైటు. ఉద్దోగంలోసుంచి తొలగించి అరిస్తు చేయాలి.
- బీజేపీ ప్రధాన కార్యదర్శి అనంత్ కుమార్
- కాంగ్రెస్ అధికార ప్రతినిధి చాకో
- కేంద్రమంత్రి జ్ఞారాంరమేర్
- గోవా ముఖ్యమంత్రి మనోహర్ పారిక్కర్
- కాంగ్రెస్ ఎమ్ముల్చే ఆనం వివేకానందరెడ్డి
జడత్వంలో ఉన్న సీపీఎలో మార్పు రావడం లేదు
- సీపీఎ నేత బర్దన్

సర్యారీ బళ్లను

బలీపేతం చేయాలి

సర్యారీ బళ్లను బలోపేతం చేయాల్చిన అవసరం
ఉండని వలువురు వక్తలు పేర్కొన్నారు.
ప్రజానంఘాల ఆధ్వర్యంలో శనివారం
సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రంలో పోయబోల్లో
'పారశాల విధ్య - సమస్యలు' అన్న అంశంపై
కౌండ తేబుల్ సమావేశాన్ని నిర్వహించారు.
ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న ఎమ్ముల్చే నాగేశ్వర్ మాట్లాడుతూ 12 సంవత్సరాలుగా రాష్ట్రంలో
సర్వశిక్ష అభియాన్, రాజీవ్ విద్యామిషన్ ద్వారా
రూ. 19 వేల కోట్లకు పైగా ప్రాథమిక,
ప్రాథమికస్తుత విద్యపై ఖర్చు చేసినా బడీడు
పిల్లలందరినీ బడిలో చేర్చించలేకపోయా
రన్నారు. ప్రభుత్వ పారశాలల్లో 2001 - 02
విద్యా సంవత్సరం 79 శాతంగా ఉన్న
విద్యార్థుల సంఖ్య 2012 - 13 కు వ్యేసరికి
56 శాతానికి తగ్గిందన్నారు. ఎమ్ముల్చే
లక్ష్మణరావు మాట్లాడుతూ విద్యార్థులు లేరనే
కారణంతో ఇప్పటికే 1000కి పైగా ప్రాథమిక
పారశాలలు మాసివేశారన్నారు. మాజీ ఎంపి
మీదయం బాబారావు అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ
సమావేశంలో యూటావఫ్ అధ్యక్ష కార్యదర్శులు
నరీరెడ్డి, వెంకటేశ్వర్రు, ఎన్వెఫ్ రాష్ట్ర
కార్యదర్శులు నూర్మమశ్శాద్, పగడాల లక్ష్మయ్య,
టీ.ఎన్.వెన్.వెఫ్ అధ్యక్షుడు ఆంజనేయగాడ్,
ఎపాన్ ఎపివెఫ్ నాయకుడు బయ్యన్న, డిపెంపెఫ్ నాయకుడు చంద్రమాహన్, ఎపడీఎప్సో తేజ,
రవిచంద్ర, చంద్రకుమార్ పాల్గొన్నారు.

తెలంగాణ ఉద్యోగులపై పక్షపాత ధీరణి

జీపొచ్చెంసీలో ఉన్నతాధికారులు తెలంగాణ ఉద్యోగుల పట్ల పక్షపాత ధీరణి అవలంభిస్తున్నారని జీపొచ్చెంసీ నేతలు ఆరోపించారు. ఉద్యోగుల సమస్యలను పరిషురించాలని కోరుతూ జీపొచ్చెంసీ నేతలు, శైర్పున్ కోదండరాంతో కలిసి లిబ్స్టీలోని జీపొచ్చెంసీ కార్యాలయంలో కమిషనర్ కృష్ణబాబును కలిసి విసతి పత్రాన్ని అందజేశారు.

ఈ సందర్భంగా జీపొచ్చెంసీ అధ్యక్షుడు దీపిపసాద్ మాట్లాడుతూ అంద్రా అధికారులు తొత్తులకు నిలయంగా జీపొచ్చెంసీ మారిపోయిందని, ఈ ప్రాంత ప్రజల హక్కులు కాలరాయిలడు తున్నాయిన్నారు. కొంత మంది ఉన్నతాధికారులు తెలంగాణ ఉద్యోగుల పట్ల వివక్షత చూపుతూ కక్ష సాధింపు చర్యలకు పాల్పడుతున్నారని, ప్రాంతియ విభేదాలను స్థిరించి ఉద్యోగుల మధ్య చిప్పు పెడుతున్నారని ఆయన ఆరోపించారు. అల్యోల్ కమిషనర్ గా తెలంగాణ ప్రాంతానికి చెందిన వారినే నియమించాలని లేనిప్రశ్నలో ఉద్యోగాన్ని మరింత బలోపేతం చేస్తామని అయిన పొచ్చురించారు.

టీజీప్ అధ్యక్షుడు శ్రీనివాస్ గౌడ్ మాట్లాడుతూ తెలంగాణ ప్రాంత ఉద్యోగులకు అన్యాయం చేయాలని అంద్రా అధికారులు ఆలోచిస్తే ఎంతటి వారినైనా సహించేది లేదన్నారు. జీపొచ్చెంసీలో అటెండర్సు, స్టీపర్లుగా తెలంగాణ ప్రాంతం వారు పనిచేస్తున్నారని, జోనల్ కమిషనర్లు, ఉన్నత పదవిలో అంద్రా వారే కొనుసాగుతున్నారని ఆయన ఆరోపించారు. 16 జీప్ అయలుతో పాటు ఇతర అంశాలపై తక్షణమే స్పందించి జీపొచ్చెంసీలో పనిచేస్తున్న తెలంగాణ ఉద్యోగులకు ఎలాంటి నష్టం వాటిల్లకుండా తగిన చర్యలు తీసుకోవాలన్నారు. దీనిపై స్పందించిన కమిషనర్ ప్రభుత్వంతో మాట్లాడి జీపొచ్చెంసీ ఉద్యోగులకు ఎలాంటి నష్టం జరుగుకుండా చూస్తామని హామీ ఇచ్చారని తెలిపారు. కమిషనర్ ని కలిసి వారిలో తెలంగాణ విద్యా వంతుల వేదిక రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు మల్లేపల్లి లక్ష్మియ్, టి.ఉద్యోగుల సంఘం అధ్యక్షుడు సి.విరల్, జీపొచ్చెంసీ ఇయూ గ్రేటర్ గౌరవాధ్యక్షులు అమరేశ్వర్, ప్రధాన కార్యదర్శి జబ్బులు ఉన్నారు.

విద్యుత్ శాఖలో...

ప్రైచర్బాద్ రీచియన్లో ఉన్న విద్యుత్ సాధలో 610 జీపో ప్రకారం కనీసం 60 శాతం సుంచి 100 శాతం దాకా స్థానికులు ఉండాలి. విజయవాడ, విశాఖపట్నంలలో తెలంగాణ ఉద్యోగులు ఒక్కరికి కూడా అవకాశం ఇవ్వకుండా వందశాతం దాకా వారే ఉద్యోగులుగా

కొనుసాగుతుండగా, విద్యుత్ సాధలో తెలంగాణ వారు 30 శాతం కూడా లేకపోవడం గమనార్థం. 610 జీపోను కాలరాస్తా మరింత మందిని విద్యుత్ సాధలోకి చౌరబదేలా బదిలీలు చేస్తున్నారు. ఇటీవల త్రాన్స్కోలో చేపట్టిన బదిలీలో నలుగరు ఏడితితలను సీమాంద్ర సుంచి విద్యుత్ సాధకు బదిలీ చేశారు. స్టోనికంగా అర్పులైన ఉద్యోగులు ఉన్నా సీమాంద్ర సుంచే బదిలీ చేయడం వల్ల అక్కడి భాళీలను పదోన్నతులతో నింపుతున్నారు. దీంతో తెలంగాణ లోని వారి కంటే అక్కడి ఉద్యోగులు త్వరగా పదోన్నతులు పొందగలుగుతున్నారు.

చెలామణి అవుతున్న ప్రాంతియ వివక్

గ్రేటర్ హైదరాబాద్లో అత్యంత ప్రాధాన్యత కలిగిన జూబ్లీహిల్స్ నియోజకవర్గానికి సీమాంద్ర పార్టీల్లో కొనుసాగుతున్న తెలంగాణ నాయ కులకు అడుగుగునా అన్యాయం జరుగుతోంది. తెలంగాణ పట్ల ఆంద్రా పార్టీలు వ్యవహరిస్తున్న వివక్ ఈ నాటిది కాదు. 66 ఏళ్లగా కొనుసాగుతున్న ఉండి. ఈ ప్రాంతియ వివక్ ఇందుగలడు అందు లేదని సందేహము వలదు' అన్నట్లు ఆర్టిక, రాజకీయ, భాష, పంస్కుతి వంటి అన్ని రంగాల్లోనూ తెలంగాణకు అన్యాయం జరుగుతోంది. తెలంగాణ నాయకులు రాజకీయంగా ఎదగకుండా కుట్రలు చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా వైఎస్ఎర్ కాంగ్రెస్, టీపీటీల్లో తెలంగాణ నాయకుల పట్ల అధిష్టానం వివక్ చూపుతుండడంతో నియోజకవర్గంలోని కొండరు నాయకులు బిహారంగంగానే రచ్చ చేస్తున్నారు. సీమాంద్ర పార్టీల్లోని తెలంగాణ నాయకులకు అంద్రా నాయకుల పత్రనం కొరకరాని కొయ్యగా తయారైండని రగిలిపుతున్నారు. ఇటీవల తెరవైకి వచ్చిన వారు ఆయా నియోజక వర్గాల ప్రజలకు తెలియకపోవడం గమనార్థం. ఎన్నో ఏళ్లగా స్థానిక ప్రజలకు కష్ట సుఖాల్లో పాలు పంచుకుని ప్రజలకు, పార్టీలకు సేవలందిస్తున్న వారిని కాదని ఒక్కసారిగా ఉడిపడ్డ సీమాంద్ర నాయకులకు ఆయం పార్టీల అధిష్టానాలు ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నాయని అగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. కుట్రలు, కుతంత్రాలకు మారుపైన సీమాంద్ర నాయకులు తెలంగాణ నాయకులకు రాజకీయంగా ఎదగకుండా అంగదొక్కుతున్నారని మండిపడుతున్నారు. ఇప్పటికైనా తెలంగాణ సీమాంద్ర పార్టీల వివక్షు గుర్తించాలిస్తున్న అవసరం ఆసన్నమైంది నూచిస్తున్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సాధించుకోవడం కోసం తెలంగాణ ప్రాంత నాయకులు సీమాంద్ర పార్టీలను పాతరేయాలన్నారు.

అవతరణ నాటి కటీక చీకటి చెప్పకుంటే ఇట్ల తెల్లార్దది
- అన్నపరం దేవేందర్

విద్యుత్ సంస్థల్లోని తెలంగాణ సంఘాలపై వివక్

రాష్ట్ర విద్యుత్ సంస్థలోని బదిలీల్లో కొన్ని సంఘాలపై ఉన్నతాధికారులు వివక్ చూపాతున్నారని తెలంగాణ జెన్కో, ట్రాన్స్కో డిస్ట్రిబ్యూషన్లు ఎస్టీ, ఎస్టీ ఎంప్లాయిడ్ వెల్ఫర్ అసోసియేషన్ సెక్రటరీ జనరల్ మాతంగి శ్రీనివాస్ ఆరోపించారు. ఏపీ పేరుతో ఉన్న ఉద్యోగ సంఘాల అధ్యక్షులు కార్యరూపుల పట్ల బదిలీలో క్రాన్స్కోలో ఉద్యోగులు ఒక్కరికి కూడా అవకాశం ఇవ్వకుండా వందశాతం దాకా వారే ఉద్యోగులుగా

లంటూ ట్రాన్స్కో సీఎండి హీరాలార్ సమారియాను కలిగినపుడు ఆంద్రా పక్షపాతిగా వ్యవహరించారని, ఉద్యోగులపై దురుసుగా వ్యవహారించారని ఆరోపించారు. అన్ని ప్రభుత్వ శాఖల్లోనూ తెలంగాణ సంఘాలకు గుర్తింపు ఇస్తున్నప్పటికీ ట్రాన్స్కోలో అందుకు విరుద్ధంగా వ్యవహారిస్తున్నారన్నారు. ఇప్పటికైనా ఉన్నతాధికారులు వివక్సు వీడాలని, లేని ప్రశ్నలో పెద్ద ఎత్తున ఉద్యోగిస్తామని పొచ్చురించారు.

తెలంగాణ అమరుడి ఇంట్లో కన్నీటి వరద..

ఆ అమరుడి ఇంట్లో కన్నీటి వరదకు

కారణం కావాలిప్పుడు,

అనాడు నాయకుడు ఆవేశంలో

పెట్రోల్ మీద పోసుకున్నప్పుడు

మొరాయించిన అగ్నిపుల్లదా..

నేడు ఆకలి అవమానం కట్టలు తెంచుకున్న

విద్యార్థి వంటిమీద సర్తించిన కిరసనాయులుదా?

ఇగో వచ్చే అగో వచ్చే

అన్న అమాట్టుడి బొంకు మాటలదా?

రంకు ఎన్నికల బీటింగ్ సీట్లదా?

పొలిమారిన పాలమూరుదా?

ఇదే అడను అని

కన్నీటి వరదలు రాతలు

పెట్టుబడిగా మారిన అబద్ధవు పత్రికదా

కొవెక్కి తడబడిన యానలో

రియాలిటీ పోలు చూపిస్తున్న టీవీ దబ్బాదా

శోకిస్తున్న తల్లూల కన్నీటి వరదలు ఇంకెంత కాలం

మీకు తెలుసా ఇక్కడ దుఃఖం పరివ్యాప్తమయింది

చెమ్మగిల్లిన కన్నీట్లు ఇవ్వాల నా ఇంట్లో రేపు మీ ఇంట్లో

మృత్యువు ఏ కొన్నయినా నీ తలుపు తట్టిచ్చు

ఈ ఆట ఆడిస్తున్న కపట నాయకుల విశ్రాంతి మందిరాలలో

సేద తీరొచ్చు వాడిల్లు ఎందుకు

నిత్యం నియాన్ దగదగలు

ఇక్కడ చావు పెళ్లి కార్డులా

నీకు తెలియ కుండానే

రావేచ్చు..

అగో అక్కడ చూడు

కమురు వాసన కమ్మేస్తోంది

కాపరి మరో దహనానికి

సిద్ధం అవుతున్నాడు

తెగిన మంగళ సూత్రాలు

వాడ వాడనా ఎక్కిరిస్తున్నాయి..

ఊరిచివరి గుడిసె నిట్టాడికి మరో శవం

తన తాడును తానే పురి పేను కుంటోంది

దింపుడు గల్లం మరో క్రతువు

కోసం చూస్తోంది

వ్యధ తెలియని వార్తా హరుడు

మరో కదనానికి సిద్ధం అవుతున్నాడు

నిజమే. ఇల్లు ఏడుస్తోంది

-గుర్తం సీతారాములు

ఆకాశం వైపు వర్షం కోసం ఆశగా చూస్తున్నాను..

కన్నీట్లో చినుకులుగా రాల్చుకుంటూ..

ఆకాశం వైపు వర్షం కోసం ఆశగా చూస్తున్నాను.. కన్నీట్లు చినుకులుగా రాల్చుకుంటూ..

ఒకవైపు కలికాలంలో ఆకలి తీర్చుకోవడానికి, తనవారి బాధ తీర్చడానికి మనసున్న మనుషులు పదుతున్న శ్రమ

మరో వైపు ఎల్లకాలం తమ బ్రతుకులు విలాసవంతంగా, వినోదభరితంగా సాగుతాయనే ధనవంతుల ధీము..

మధ్యలో ఎవరో వోస్తారని, సమాజాన్ని సమతూకం చేస్తారని, మనమేమి చేయలేము అనే అలోచనల అవివేకంలో మధ్యతరగతి మేధావులు అనబడేవారి శ్రమమయింది..

సమాజం గురించి మాట్లాడేవారు సమాజంలో భాగం కాని వ్యక్తులు అయినప్పుడు, వారి మాటల్నీ ఎండాకాలంలో వానలైనప్పుడు..

మనురువాసలో తడిసి మూలుగుతున్న మనసలి అన్నకు గుక్కెడు గంజినీట్లు పోసేదిక్కు ఎవరు..?

బడికి పోతానని బదుగు పిల్లగాడు వేడుకుంటుంటే సదివి ఏమి సాదిస్తాపురా.. అని సదరు మేధావులు

ప్రశ్నిప్రే సమాధానం ఆ పోరగాడికి సాధ్యమేనా..?

బువ్వపెట్టమాట అని బిడ్డడు నోరు తెరిచి అడితే.. కానిని నీట్లు తాగు నాయనా.. జరయినంక హండిపెడ్త అనేటప్పుడు ఆ తల్లి ఎంత విధ్యిందో ఎలా తెలుస్తుంది..?

అయ్య నాకు అది కొనియ్య, ఇది కొనియ్య అన్నప్పుడు, అప్పుడే ఎందుకురా అయిన్నీ పెర్చయినంక కొనిస్తా అన్నప్పుడు...

చిన్నబుచ్చుకున్న చిన్నోన్ని చూసి, ఆ తండ్రి లోలోపల ఎంత కుమిలిపోయాడో ఎవరు చెప్పారు..?

అన్నోస్తుడు అన్నీ తెస్తుడు.. ఆపుకోవచ్చ అనుకున్న ఆ చెల్లి..

భాళీ చేతులతో పచ్చిన అన్నను చూసి, కన్నీట్లు పెట్టుకున్న తోబుట్టువును ఏమని ఓడార్చేది..?

తమ్ముడు వస్తుడు పండగకు తీసుకొనిపోతడని, అక్కలు ఆశపడితే, అమ్మా అయ్య అన్నీ తామై పెంచిన ఆక్కలను

ఒక్కసారైనా ఇంటికిపిలిచి ఇంత బుప్పపెట్టలేని స్థితి ఎందుకొచ్చిందో ఎలా అర్థం అవుతుంది..?

ప్రశ్న వేసుకున్న ప్రతిసారి సమాధానం మారుతునే వుంది...

గతించిన కాలం చూస్తూ చింతిస్తూ కూర్చోవాలా..?

భ్రమించే భూమిని వెదుకుతూ సంచిస్తా అలసిపోవాలా..?

భవిష్యత్తును మోసం చేస్తూ.. ఊహల్లో వహిరించాలా..?

విలువలను పక్కపెట్టి విశ్వమార్గంలో పయనించాలా..?

విలులను ఎక్కుపెట్టి అశ్వమేధయాగం చెయ్యాలా..?

శాశ్వతంగా సమాజ మార్పుకు, శ్వాస ఉన్నంతపరకు పోరాదే శక్తి,

ఓపిక వున్న మన యువత ఉన్నంతపరకు..

సమసమాజమైన నా స్వప్పం పలిస్తుందన్న నమ్మకం నన్ను బ్రతికిస్తుంది..

(ఇంటరైట్లో 'తెలంగాణ భాక్తి వాయిస్' నుంచి) -కూరెళ్ళ సాఫ్ట్మి

ఉద్యమంలో యువతకు మనో దైర్యాన్నిస్తాం

తెలంగాణ భూక్ష్మవాయిన్

తెలంగాణ అణచివేతకు, దోషికి, పీడనకు వ్యతిరేకంగా రాష్ట్ర సాధన కోసం అసువులు బాస్తున్న యువత మనో శ్లేషాన్ని నింపడమే తెలంగాణ భూక్ష్మవాయిన్ లక్ష్యమని ఆ సంస్కరితినిధి హరికాంత్ తెలిపారు. ఇందులో భాగంగా తెలంగాణ పోరాటమొధుల చరిత్రను, ఉద్యమస్వార్థిని వెలికితెస్తోందని చెప్పారు. కొంపెల్లి వెంకట్గౌడ్ రచించిన తెలంగాణ సిద్ధాంతకర్త ప్రాఫెసర్ జయశంకర్ ‘వొడువని ముచ్చుట’ పుస్తకం ఆరో ముద్రణను బుధవారం సమస్తే తెలంగాణ కార్యాలయంలో పత్రిక ఛైర్మన్, సీఎండీ సీఎల్ రాజం ఆవిష్కరించారు. ఇందులో ‘నమస్తే తెలంగాణ’ ఎదిటర్ అల్ల నారాయణ, సీఈఎస్ కట్ట శేఫర్ రెడ్డి, అసిస్టెంట్ ఎడిటర్లు కే కృష్ణమార్తి, వేబుగోపాలస్వామి, నెట్పర్సెస్ ఇన్ఫార్మేషన్ మార్కెటింగ్ పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా హరికాంత్ మాట్లాడుతూ తెలంగాణ వనరులను కాపాడుకోవడానికి వీరోచితమైన పోరాటం సాగుతోందని, ఈ క్రమంలోనే యువత చేసుకుంటున్న అత్యహత్యలు నివారించడానికి భూక్ష్మవాయిన్ కృషిచేస్తోందని తెలిపారు. తెలంగాణ లో సీమాంధ్రుల అణచివేతకు, దోషికి, పీడనకు వ్యతిరేకంగా అణగారిన కులాలకు అండగా భూక్ష్మవాయిన్ దిక్కార్థ స్వరూప విషిష్టోందని అన్నారు. పోరాటాల పురిటిగడ్డకి పట్టిన చీడ పురుగుల్ని ఏరివేసేరాకా భూక్ష్మవాయిన్ తన పోరాటాన్ని కొనసాగుస్తుందని, తెలంగాణ వనరులను కాపాడుకోవడానికి స్థానిక ఉద్యమాలతో మచేకమువుతుందనా చెప్పారు. భూముల రక్షణలో భూమి పుత్రుల పోరాటాలకు మద్దతుగా ఉంటుందని చెప్పారు. సంస్కృతి, భాష, చరిత్రని కాపాడే వాళ్ళకు, కల్యాపం లేని ఉద్యమకారులు, కప్పులు, వనయితలకు, నిరంతరం ప్రజల పక్షాన నాలబడే సంస్కరణకు అండగా నిలబడటమే భూక్ష్మవాయిన్ లక్ష్యమని అన్నారు. ‘వొడువని ముచ్చుట’ ఆరవ ముద్రణ కాపీలను భూక్ష్మవాయిన్ ఉచితంగా పంపిణీ చేస్తోందని తెలిపారు. ఈ పుస్తకం ప్రతులను ‘నమస్తే తెలంగాణ’ కార్యాలయంలో ఉచితంగా పంపిణీ చేశారు. కార్యక్రమంలో భూక్ష్మవాయిన్ ప్రతినిధులు శ్రీకాంత్ కాంటేకర్, శ్రవణ అడవ, ప్రశాంత్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

మదర్నీ డే

ట్రైం అయి పోతుంది... తొందరగా అమ్మును పొగడండి
అమ్మ మీద మీరు రాసిన కవితలు.. తొందరగా వినిపించండి
తన కోసమే అని చెప్పి తొందరగా
రెండు కన్నీటి బొట్టు రాల్చండి
రేపు మీ ప్రై క్లాస్ స్నేహితులకు చెప్పుకోవడం కోసం
చేయాల్సినపస్తీ తొందరగా చేయండి
ట్రైం అయిపోతుంది..
చీకటయ్యే లోపు అమ్మను
ఓల్డ్ ఏజ్ హోంలో దింపేసి రావాలె
లేటైట్ ఈ రాత్రికి ఇంట్లనే ఉంచుకోవాల్సి వస్తుంది

-రఘు వి మారంరాజ్

కలేకూరి

బహిప్పుత భూమిలో

పూచిన పువ్వ

కలేకూరి

ఈ భూమి సీకేమిచ్చింది

మోయలేని బతుకునిచ్చింది

అయిదు పదులు నిండకుండానే

ఆవిరి అయిపోయే మనసునిచ్చింది

నువ్వు అందరిలా ఆమ్ముడు పోలేవు

కొందరిలా కలిసి పోలేవు

మాలాగా

నిత్యం చచ్చి బతకలేవు

అందుకే నీ కలం లోంచి

నీ గళం లోంచి

నీ మండుతున్న

గుండెల్లోంచి

జ్యులించే

చలించే

ఖన ఖన మండే

అక్కరాలను కురిపించింది

దామిట్!!

ఎవడిక్కావాలీ పనికి మాలిన బతుకు

అని విసిరిపారేసి పోయినావు కదూ

నరనరాన రక్కాన్ని మరిగించే

నీ నాలుగు రాతలు చాలు

కలకాలం బతికి ఉండడానికి

ఈ ఖర్చు భూమిలో

పుట్టుకపోతే నువ్వుక

మహోజ్యల జ్యాల లాగా

ప్రపంచమంతా వెలిగే వాడివి కదా కోపేశూ..

నీ అంత కాకపోయా

నీ బాధని పదిమందికి

పంచి ఇస్తాము.. దోంట వర్లీ!!!

తెలంగాణ భూక్ష్మవాయిన్

ನಿಂಗಿಕಗಿಸಿನ ‘ಕವಿತಾ ಕೆರಟಂ’

ప్రముఖ కవి కలేక్షాల ప్రసాద్ మ్యూజి

తెలుగు సాహిత్యంలో మరువురానికి విభిన్న రూపించిన ప్రముఖ కవి, సాహితీ విమర్శకుడు కలేక్షారి ప్రసాద్ శుక్రవారం ఒంగోలులో అనారోగ్యంతో మరణించారు. 1964 అగస్టు 25న కృష్ణా జిల్లా కంబికపర్లలో జన్మించిన ప్రసాద్ తెలుగు సమాజంలో ఆరుదెను

కవిగా చెప్పుకోవచ్చు. తల్లిదంట్రులు లలితా సరోజనీ, శ్రీనివాసరావు. వృత్తి రిత్యా ఉపాధ్యాయులు. శ్రీకృష్ణ విశ్వవిద్యాలయంలో పోస్ట్‌గ్రాడ్యూయ్యెసిన్ పూర్తి చేసేన కలేక్చరారి విద్యార్థి దశసుంచే రాడికల్ యువజన సంఘం, విషపు రచయితల సంఘంలో పనిచేశారు. ఆయన యువక పేరుతో తెలుగు సాహితీలోకానికి సుపరిచితులు. 1987లో ఆయన రాసిన కర్తృభూమిలో ఫూసిన ఓ పువ్వు పాట నేటికీ సమాజంలో మహిళల దుస్థితికి అద్దం పడుతుంది. ‘భూమికి పచ్చాని రంగేసినట్లు’ పాట, కారంచేడు ఒగ్గు కథ వంటి అధ్యుతమైన సాహిత్యాన్ని తెలుటు సమాజానికి అందించారు. ఇరాన్ మహిళలపై వచ్చిన పుస్తకాన్ని ‘చిత్రపాంసల కొలిమిలోంచి’ పేరుతో అనువాదం చేసినా, పిడికెడు ఆగ్నేయమం కోసమంటూ కవి గౌంతుక వినిపించినా అ ది ప్రపంచానికి మార్గమైంది. కలేక్చరారి ప్రసాద్ మృతి పట్ల పలువులు సాహితీవేత్తలు సంతాపాన్ని ప్రకటించారు. కవిగా, అనువాదకుడిగా, సాహితీ విమర్శకుడిగా తెలుగు సమాజానికి శక్తివంతమైన ప్రజా సాహిత్యాన్ని అందించిన కలేక్చరారి ప్రసాద్ మృతి సామాతీలోకానిరి తీర్చిని లోటుని విషపు రచయితల సంఘం కార్యదర్శి వరలడ్డికి పేర్కొన్నారు. ‘హర్షాలి’ ముసిటం రచయితల వేదిక సంతాపాన్ని ప్రకటించింది.

శక్తివంతమైన కవి: వరవరరావు

కలేకూరి ప్రసాద్ అత్యంత శక్తివంతమైన కవి. దితిత కవిత్వంలో మధురారి తరువాత అంతటి కవి కలేకూరి. ఆయన రాసిన కర్మభూమిలో పూసిన ఓ వృష్ణా పొట నేటికీ ప్రజల నాలుకటై అడుతూనే ఉంటుంది. జంద్రవెల్లి గురించి రాసినా, దితిత కవిత్వం రాసినా, అది చరిత్రలో నిలిచిపోయే సాహిత్యం. విరసం సభ్యుడిగా, రాడికల్ యువజన సంఘం సభ్యుడిగా ఆయన క్రియాశీలకంగా పనిచేశారు. కృష్ణ, గుంటూరు జిల్లాను సాంప్రదాయిక ఉద్యుమని ర్యాతల్లో ఒకరు. ఆయన మరణం సాహితీ లోకానికి తీర్చిని లోటు.

మహా మేదావి: గడర్

భారత సమాజాన్ని విశ్లేషించిన మేధావుల్లో తెలుగు సమాజం అదించిన మహా మేధావి కలేక్యూరి. మన సాహిత్యం, తన జీవన విధనంలో వర్ణ - కుల సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిఫలించిన వాడు. మార్పుల్లో జ్ఞాన సిద్ధాంతానికి, అంబెద్కర్-పూర్వేల ఆలోచన జోడించిన వాడు. కేలం ఉన్నంత వరకూ కలేక్యూరి వంటి మేధావులు చర్చకు నిలుస్తూనే

ఉంటారు. కులాన్ని కూకటి వేళళతో తొలగించకుండా విష్ణువుర్యమం ముందుకెళ్లడని నమ్మాడు. కలేకూరి రాసిన కర్థభూమిలో పూసిన ఓ పువ్వు, భూమికి పచ్చాని రంగినేసట్టు వంటి పాటల్ని జన నాట్య మండలి విష్ణుతంగా ప్రజల్లోకి తీసుకెళ్లింది.

దళిత-విష్వవ యోధుడు: కత్తి పద్మారావు

దళిత సాహిత్యాల్యూమంలో విష్వవకవర పాత్ర పోషించిన యోధుడు కలేకూరి. విష్వవ యుగానికి, దళిత యుగానికి వారధి గట్టిన సయోధుడు. అంబెద్కర్, పూలే, పెరియార్, సారాయణగురుల జీవనరేఖల్ని తన కలంతో చిత్రుతేభనం చేసిన శిల్పి. కారంచేడు, చుండూరు దళిత మృత వీరుల గాథల్ని శ్రుతి గేతంగా ఆలపించిన వాడు. సమాజాన్ని నడిపించిన కవితా యాత్రికుడు.

నగరానికి లోకిక మిత్రుడు

లొకికవాద ప్రచారకుడు అస్ట్రోర్జలీ మృతి

పొర హక్కుల కార్యకర్త లొకికవార ప్రచారకుడు అస్ట్రోలీ ఇంజనీర్ తీవ్ర అస్పష్టతతో ఆయన స్వగృహంలో మృతిచెందారు. అభ్యుదయ రచయితగా, ఇస్లాం తాత్క్విక అలోచనా రచయితగా, లొకికవాదిగా, హక్కుల కార్యకర్తగా పేరొందిన అస్ట్రోలీ ఇంజనీర్కు హైదరాబాద్‌తో విడదీయరాని అనుబంధముంది. 1939లో మార్చి 10న రాజస్థాన్‌లోని సలుంబర్లో అస్ట్రోలీ జన్మించారు. రావుడీ బోప్పు తెగకు చెందిన ఆయన మౌత్రు ఉద్యమాన్ని చేపట్టి సంస్కరణలకు శ్రీకారం చుట్టారు. దేశంలో లొకికవాదాన్ని ప్రచారం చేయడంలో అస్ట్రోలీ కీలక భూమిక పోషించారు. విధి ప్రాంతాల్లో మత ఘర్షణలు జరిగిన సందర్భంలో నిజినిర్మాణ చేపట్టడమే కాకుండా మతసామరస్యాన్ని ప్రబోధించారు. ఇస్లాం సమానత్వాన్ని బోధిస్తుందని, స్త్రీ పట్ల వివక్ష చూపగూడడని వాదించారు. అస్ట్రోలీ 1980, 90 దశకాల్లో నగరంలో అనేకసార్లు పరుటించారు. 90వ దశకంలో మత ఘర్షణలు జరిగినవడు నగరంలోని పలు హక్కుల సంస్థలతో కలిసి పాతబ్జీతో పాటు నగరమంతా పర్యాచించి నిజినిర్మాణ నిర్వహించారు. నగరానికి అవసరమైన లొకిక వాదాన్ని ప్రచారం చేయడంలోనూ, మత సామరస్యాన్ని ప్రబోధించడంలోనూ చొరవ చూపారు. 1988లో నగరంలో జరిగిన ఏపీఎస్‌లో సభల్లోనూ ఆయన పక్కగా పాల్గొన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనహక్కుల సంఘం, మానవ హక్కుల సంఘంతో కలిసి పని చేసిన అస్ట్రోలీకి కన్సుబిరన్, బాలగోపాల్, ఎంటీ భాన్ తదితరులతో సన్నిహిత సంబంధాలు ఉన్నాయి. ఆమ్న వేదిక వంటి సంస్థల ఆవిర్భావంలోనూ ఆయన ప్రభావం ఉంది. నగరంలో కమ్యూనీల్ రైట్స్ పై నిజాం కళాశాలలో నిర్వహించిన ఒక సభలో ఆయన మాటల్లాడుతుండగా మతోన్నాయలు కొండరు కత్తులతో దాడి చేశారని సామాజిక కార్యకర్త రమా మేల్కోప్పే తెలిపారు. చివరిసాగిగా ఆయన 2012 డిశంబర్లో నగరంలోని మదీని ఎద్దుకేషన్ సెంటర్లో ముస్లిం ఫ్యామిలీ లా పై జరిగిన సదన్సులో మాటల్లాడారు. షెరియత్ చట్టాల వల్ల ఇస్లాం అపఖ్యాతికి గురవుతోందని, తల్క పద్ధతికి కాలం చెల్లిందని, మూడుసార్లు తల్క అని చెప్పడం ద్వారా వివాహ బంధాన్ని తెంచుకోవచ్చని ఖురాన్ చెప్పలేదని అన్నారు. ఆయన రచించిన రైట్స్ ఇన్ ఇండియా పుస్కం చాలా ప్రసిద్ధి చెందింది.

అస్వర్తలీ సెక్యులర్ వారి. మతంలోని మూడుత్వాన్ని బట్టబయలు చేశారు. హిందూ - ముస్లింల బ్యాతును చాటి చెప్పారు. ముస్లిం మతం సమానత్వాన్ని బోధిస్తుందని, త్రైవివక్షను బోధించడని చాటి చెప్పారు. ఇస్లాం వ్యతిరేకి అనే ఆరోపణలెదుర్కొన్నారు. దేనికీ భయపడకుండా జీవితాంతం లౌకికవాదిగా ఉన్నారు. క్లైతెస్టాయిలో మతసామరస్యం కోసం కృషి చేశారు.

ప్రగతిశీల ప్రజాస్వామ్య మేధావి

దేశ వ్యాప్తంగా మత సామరస్యాన్ని నిలబెట్టడం కోసం ఎంతో కృషి చేశారు. మతోస్యురానికి వ్యతిరేకంగా నిలబడ్డారు. ఎన్నో దాడు లెదుర్కొన్నారు. ఆయనే కాదు, ఆయన కుటుంబమంతా ప్రజాస్వామ్య సంప్రదాయాన్ని కొనసాగించింది. అస్వర్తలీ కుమారుడు ఇర్ఫాన్ ఇంజనీర్ కూడా శివానేత అధినేత బెదిరింపులను ఎదుర్కొన్నాడు. అస్వర్తలీ ఇంజనీర్ ప్రగతిశీల ప్రజాస్వామ్య మేధావి.

Statement about ownership and other particulars of periodical Deccan Land

FORM IV (SEE RULE 8)

1. Place of Publication	:	Hyderabad
2. Periodicity of its publication	:	Monthly
3. Printer' name	:	M.Veda Kumar
Whether citizen of India	:	Indian
Address	:	"CHANDRAM" 3-6-712/2, Street .No. 11, Himayatnagar, Hyderabad- 500029.
4. Publisher's name	:	M.Veda Kumar
Whether citizen of India	:	Indian
Address	:	"CHANDRAM" 3-6-712/2, Street .No. 11, Himayatnagar, Hyderabad- 500029.
5. Editor's name	:	M. Veda Kumar
Whether citizen of India	:	Indian
Address	:	"CHANDRAM" 3-6-712/2, Street .No. 11, Himayatnagar, Hyderabad- 500029.
6. Name and address of individuals who own the newspaper	:	M. Veda Kumar

I, M. Veda Kumar, hereby declare that the particulars given above are true to best of my knowledge and belief.

Sd/-
(M. Veda Kumar)

Date : 1st March, 2013 Signature of the Publisher

రచనలకు ఆప్యోనం

సమకాలీన రాజకీయ, ఆర్థిక, సామాజిక అంశాలపై విశ్లేషణలు, మినీ కవిత, పాట, చిన్న కథ, పొట్టి నవల...., రచనారూపం ఏదైనా సరే..., మీ ఆపేడనము, ఆలోచనలు మాతో పంచుకోండి, అక్షరాలుగా పారకులకు అందించండి.

దక్కన్ ల్యాండ్ మాసపత్రిక తనదైన లక్ష్యాలను, ద్వేయాలను కలిగి ఉన్నప్పటికీ భిన్నాభిప్రాయాలకూ వేదికగా నిలస్తుంది. అదే సమయంలో మాకు ఉన్న పరిమితులను గుర్తించి మాకు అందే రచనల్లో ప్రచురణార్థమైన వాటిని ఏలు వెంట ప్రచరిస్తాం.

- ❖ పోట్టి ద్వారా రచనలు పంపేవారు మరోకాపీ (జిరాక్ష)ని తమ వద్ద ఉంచుకోవాలి.
- ❖ ప్రచరించని రచనలను తిప్పింపులడం సాధ్యం కాదు.
- ❖ రచనలు పంపిన వారికి వారం రోజుల్లోగా ఏ సంగతీ మేమే తెలియజేస్తాం. (పోన్ లేదా ఇ-మెయిల్ ద్వారా).
- ❖ ఎంపిక చేసుకున్న రచనలను స్పేస్, ఐదియాలజీలను బట్టి ఎడిట్ చేసే హక్కు సంపాదకపర్సానికి ఉంటుంది.
- ❖ ఇ-మెయిల్ ద్వారా కూడా మీ రచనలు పంపించవచ్చు, (పీడిఎఫ్ చేస్తే మంచిది. స్పోన్ చేసేటట్లుయైతే పేజ్ మొత్తం చక్కగా స్పోన్ అయ్యులా జాగ్రత్త వహించాలి)

రచనలు పంపించాల్సిన చిరునామా:

DECCAN LAND

"CHANDRAM" 490, St.No. 11, Himayatnagar,
Hyderabad - 500 029.

Fax: 040-27635644, Mobile: 9030626288

website : www.deccanland.com

deccanlandindia@gmail.com కు కూడా మీ రచనలను,
లేఖలను ఇ-మెయిల్ చేయవచ్చు.

టి.ఆర్.సి. సూతన ప్రచురణలు

10 నెగడు

పూశు, ప్రైవెట్ విప్పును - ప్రైవెట్ రెండ్

ప్రైవెట్ రెండ్

* ప్రైవెట్ రెండ్ కు వ్యాపారం కిల్లాలు
* ప్రైవెట్ రెండ్ కు వ్యాపారం కిల్లాలు
* ప్రైవెష్యలు కు వ్యాపారం కిల్లాలు
* ప్రైవెష్యలు కు వ్యాపారం కిల్లాలు

11 నెగడు

బలిదానాలు వచ్చు...

బలికి సాధ్యాలు

* ప్రైవెష్యలు కు వ్యాపారం కిల్లాలు
* ప్రైవెష్యలు కు వ్యాపారం కిల్లాలు
* ప్రైవెష్యలు కు వ్యాపారం కిల్లాలు
* ప్రైవెష్యలు కు వ్యాపారం కిల్లాలు

తెలంగాణ ఉద్యోగుల సమస్యలు పరిష్కారించండి

రవాణా శాఖలో తెలంగాణ ఉద్యోగుల సమస్యలు వెంటనే పరిష్కారించాలని టీఎస్‌జీఐల సంఘం ప్రతినిధి బృందం రవాణా శాఖ కమీషనర్ అనంతరాములుకు విజ్ఞాని చేసింది. రవాణా శాఖలో 610 జీవో అమలు పేరట 5,6 జోస్ట్ నుంచి వచ్చిన ఉద్యోగులను బదిలీ చేసి ఇతర జోస్ట్ నుంచి వచ్చిన వారిని కొనసాగిస్తున్నారని టీఎస్‌జీఐల సంఘం రాష్ట్ర కార్బూడర్చర్చీ రథీంద్రరాష్ట్ర, మహిళా విభాగం నాయకులు రేచెల్ తదితరులు ప్రతినిధి బృందం కమీషనర్ అనంత రాములును కలిశారు. రవాణా శాఖలో నూతనంగా ఎన్సిక్రైస్ తెలంగాణ ఫోరం ప్రతినిధులు అమరేందర్ ప్రసాద్, శ్యాముల్ల పాల్, ఎంజులా రెడ్డి, కిరణ్, వాణి, రవీందర్లను పరిచయం చేశారు. అనంతరం రవాణా శాఖ అదనపు కమీషనర్ లీనివాసులను కలిశారు. దేవీ ప్రసాద్ మాట్లాడుతూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉద్యోగాలకు కొండా తెలంగాణ ఉద్యోగులను వేధింపులకు గురి చేస్తున్నది ఆరోపించారు. చిన్న చిన్న పొరపాటును పరిష్కారించేందుకు అపకాశం ఉన్నప్పటికీ కొండరు అధికారులు కక్ష సాధింపులకు గురి చేస్తున్నారన్నారు.

మా భూములు మాగ్గావాలే...!

‘బాంబులు తయారుచేసే కంపెనీ పెడుతున్నాం... ఉద్యోగాలిస్తాం... మీ భూములిప్పాండి... అంటూ మా భూములు లాక్కున్నారు. ఉద్యోగాల సంగతి దేవడెరుగు బతుకదెరువు లేక నానా అవస్థలు పడుతూ... కుండలుచేసుకుంటూ బతుకీడుస్తున్నాం. ..’ కూకటపల్లిలో డిటోనేటర్లను తయారుచేసే ఐడీఎల్ కంపెనీ ఏర్పాటులో భాగంగా రూములు కోల్పోయిన చిన్న సన్సూకురు రైతుల అవేదన ఇది. ఐడీఎల్ కంపెనీని హస్తగతం చేసుకున్న హిందూజా గ్రామ తాజాగా గల్గ్ ఆయల్ భూముల్లో రియల్ వ్యాపారం చేస్తున్నట్టు మీదియా బయటపెట్టడంతో గతంలో ఐడీఎల్ ద్వారా సప్టపోయిన రైతుకుటుంబాలు అప్రమత్తమయ్యాయి. పరిశ్రమను తరలించాలని ప్రభుత్వానికి ఎన్న సార్లు విన్నవించినా పట్టిం చుకోలేదని, తమ భూములు తమకిప్పించాలని వాళ్ళ డిమాండ్ చేశారు.

వ్యవసాయరంగ ప్రవేటీకరణను వ్యతిరేకించాలి

వ్యవసాయరంగాన్ని ప్రైవేటు పరం చేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం చేస్తున్న కుటులను ప్రతి ఒక్కరూ వ్యతిరేకించాలని రిటైర్డ్ ప్రాఫెసర్, వ్యవసాయరంగ అభివృద్ధి నిపుణులు కేఅర్ చౌదరి పిలుపునిచ్చారు. వ్యవసాయాభివృద్ధి పేరట కార్పోరేట్ వ్యవసాయాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టడంపై రైతు కూలి సంఘాలతో కలిపి రొండ్ బేబుల్ సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సమావేశంలో ఉద్యోగాల్ని వ్యతిరేకిస్తూ అన్ని జిల్లాల్లో సదస్యులు నిర్వహించాలని, అసెంబ్లీ సమావేశాల్ని నిరసన

వజ్రక్ డిమాండ్

కార్బూకమాలు చేపట్టాలని తీర్చానించారు. ఈ సందర్భంగా కేఅర్ చౌదరి మాట్లాడుతూ వ్యవసాయ రంగాన్ని నాశనం చేయడానికి కార్పోరేట్ వ్యవసాయ ప్రోత్సహిస్తున్నారని మండిపడ్డారు. ఈ కుటులు రైతు కూలీలు ఐక్యంగా తిప్పికొట్టాలని సూచించారు. వ్యవసాయ రంగ శాస్త్రవేత్త అరిబంగ ప్రసాదరావు మాట్లాడుతూ కార్పోరేట్ కంపెనీ లక్ష వ్యవసాయ భూములను జ్ఞాని తిరిగి తీసుకోవడం సాధ్యం కాదన్నారు. అభిల భారత రైతు కూలీ సంఘం కేంద్ర ప్రధాన కార్బూడర్చర్చీ గాడె దివాకర్, ఎపకేవిఎస్ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్బూడర్చర్చీ రంగయ్య, ప్రభాకర్, రాష్ట్రరైతు సంఘం అధ్యక్షులు వంగాల సుబ్బారావు, రైతు కూలీ సంఘం నాయకులు కోటయ్య, ఎం. వెంకటరాష్ట్ర, భారతం వీరన్, విన్నమునేని మురళీ కృష్ణ, జానకి రాములు తదితరులు పాల్గొని ప్రసంగించారు.

జీవో సంబర్ 6ఇను రద్దు చేయాలి

జీవో సంబర్ 6ఇను రద్దు చేయాలని, సాసైటీలన్నించికి సబ్సిడీ రుణాలు ఇవ్వాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ రజక వృత్తిదారుల సంఘం ఆధ్యాత్మం లో మంత్రి సారయ్య వినిపిపత్రాన్ని సమర్పించారు. ఈ సందర్భంగా రాష్ట్ర కార్బూడర్చర్చీ పైత్త ఆశ్య మాట్లాడుతూ రాష్ట్రంలో వెనుకబాటు తరగతులకు చెందిన వివిధ కుల వృత్తుల ఫెడరేషన్కు సబ్సిడీ రుణాలు ఇవ్వాలన్నారు. సాసైటీ రుణ సహాయంలో బ్యాంకు వాటాకు ప్రభుత్వమే బాధ్యత తీసుకుని రుణం ఇప్పించాలని కోరారు.

ఆరెకటిక ఫెడరేషన్ కావాలి

ఆరెకటిక సామాజికవర్గం అభ్యర్థులికోను రూ.200 కోట్లలో ప్రత్యేక ఫెడరేషన్ ఏర్పాటు చేయాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆరెకటిక పోరాట సమితి రాష్ట్ర అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్బూడర్చర్చీ గోగిరాల సుధాకర్, కల్యాణ్కర్, ఈశ్వర్ చౌదరి అన్నారు. ఫెడరేషన్ ఏర్పాటు విషయంపై ముఖ్యమంత్రితో పాటు అన్ని పార్టీల నేతలకు వినిపిపత్రాలు ఇచ్చామని వివరించారు. ఆరెకటికను ఎస్సీ జాబితాలో చేర్చాలని కోరారు.

‘అన్ని పార్టీలు జీసీ డిక్లరేషన్ ప్రకటించాలి’

అన్ని రాజకీయ పార్టీలు బీసీ డిక్లరేషన్ ప్రకటించి, అసెంబ్లీ ఎన్న కల్గో బీసీలకు 150 సీట్లు కేటాయించాలని బీసీ సంకేర్మ సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు ఆర్. కృష్ణయ్య మించి చేయాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆరెకటిక పోరాట సమితి రాష్ట్ర అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్బూడర్చర్చీ గోగిరాల సుధాకర్, కల్యాణ్కర్, ఈశ్వర్ చౌదరి అన్నారు. ఫెడరేషన్ ఏర్పాటు విషయంపై ముఖ్యమంత్రితో పాటు అన్ని పార్టీల నేతలకు వినిపిపత్రాలు ఇచ్చామని వివరించారు. ఆరెకటికను ఎస్సీ జాబితాలో చేర్చాలని కోరారు. ఈ సదస్యులో రాష్ట్ర యమజన కాంగ్రెస్ ఉపాధ్యక్షులు ఎం. అనిల్ కుమార్ యమద్, పలు బీసీ సంఘాల నాయకులు గుజ్జకృష్ణ, సి. రాజేందర్, సీలా వెంకట్టే, కె. దుర్దయ్యగౌడ్, ర్యాగ రమేష్, సి. మల్లేష్, కె. శ్రీనివాస్, గంటా ప్రకటించారు. కంగాలో రాష్ట్ర యమజన కాంగ్రెస్ ఉపాధ్యక్షులు వీరన్, జిల్లా ప్రాఫెసర్లు విషయాంచాలని, అసెంబ్లీ సమావేశాలని నిర్వహించాలని, అసెంబ్లీ సమావేశాల్ని నిరసన

భాగ్యరెడ్డి విగ్రహాన్ని ఏర్పాటు చేయాలి

అగారిన వర్ధాల అభ్యసుత్తికి ఎంతగానో పోరాడిన భాగ్యరెడ్డి వర్ష విగ్రహాన్ని ట్యూంక్ బండపై నెలకోల్పాలని టీజీఎస్ కో శైర్కున్ మల్లెపల్లి లక్ష్మయ్య డిమాండ్ చేశారు. అంబెద్కర్ కంటే ముందుగానే దళితుల కోసం పోరాడిన చరిత్ర ఆయనదని కొనియాడారు. ఓయూ ఆప్ట్ కళాశాల న్యా సెమినార్ హాల్ లో అల్ మాల స్థాడెంట్స్ అసోసియేషన్ (అంసా) ఆధ్వర్యంలో జరిగిన భాగ్యరెడ్డి వర్ష 125వ జయంతి సభకు ముఖ్య అతిథిగా హాజరై ప్రసంగించారు. అప్పటి చరిత్రను లిఖించక పోదడం వల్లే ప్రస్తుతం భాగ్యరెడ్డి వర్ష గురించి ఎవరికి తెలియదని ఆయన వ్యక్తం చేశారు. శతాబ్దం క్రితమే జోగినీ వ్యవస్థను రూపు మాపేందుకు కృషి చేశారన్నారు. 18వ ఏటనే నిజం రాజ్యంలో దళితుల అభ్యసుత్తి కోసం జగన్ మిత్ర మండలి స్థాపించారన్నారు. బాలికల కోసం 1910లోనే ప్రత్యేక పారశాలను స్థాపించారని చెప్పారు. భాగ్యరెడ్డి వర్ష మీద మరింత పరిశోధనలు జరగాలని ప్రముఖ రచయిత సంగిశెట్టి శ్రీనివాస్ అన్నారు. అంసా రాప్టు అధ్యక్షులు మందాల భాస్కర్ అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ సమావేశంలో సమాంతర వాయిస్ ఎడిటర్ వరుణకుమార్, జర్జుల్స్ జగన్రెడ్డి, ఆప్ట్ కళాశాల ప్రైన్సపర్ ప్రొఫెసర్ మల్లేపం, ప్రొఫెసర్ జి.ఫీనా, మైనారిటీ స్థాడెంట్ ఆర్ట్స్ ఐఎస్ రాప్టు అధ్యక్షులు సలీంపాపా, అంసా నాయకులు దుర్గం భాస్కర్ పాల్గొన్నారు.

తెలంగాణ ఉద్యోగులకు స్పెషల్ స్కూల్ ఇవ్వాలి

రాప్టుంలో పనిచేస్తోన్న రెవెన్యూ ఉద్యోగులందరికి స్పెషల్ స్కూల్

వర్తింపజేయాలని తెలంగాణ ఎస్సీ, ఎస్సీ రెవెన్యూ సర్కిసెన్ అసోసియేషన్ రాప్టు ప్రధాన కార్యదర్శి గోల్గౌడ సతీష్ కుమార్ ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. రెవెన్యూ ఉద్యోగులంతా 24 గంటలు ప్రజలకు సేవలందిస్తున్నారు. వానొచ్చినా, వరదొచ్చినా, ఏ ప్రకృతి విపత్తి సంభవించినా ముందుండి ఎలాంగి ఇబ్బందులు కలుగకుండా చూస్తున్నారని విపరించారు. ఇవే కారణాలను చూపిస్తూ తాము పీఅప్టీ ఏక సభ్యకు కమిషన్కు కూడా వినతి పత్రం సమర్పించి రెవెన్యూ ఉద్యోగుల కష్టాలను చెప్పామన్నారు.

పూలో, అంబెద్కర్ అధ్యయన కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయాలి : టీఎస్ ఎన్ ఎఫ్

ఓయూలో పూలో, అంబెద్కర్ అధ్యయన కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతూ టీఎస్ ఎన్ ఎఫ్ రాప్టు అధ్యక్షులు అంజనేయగౌడ అధ్యక్షులో ఓయూ వైన్ చాస్పులర్కు వినతిపత్రం అందజేశారు. అనంతరం ఆంజనేయగౌడ మాట్లాడుతూ అధ్యయన కేంద్రం ఏర్పాటు చేస్తే నిరుపేద విద్యార్థులకు ఎంతగానో ఉపయోగపడుతుండన్నారు. వర్షటీలో ఏర్పాటు చేసిన ఎస్సీ, ఎస్సీ, బీసీ, మైనారిటీ, వుమెన్ సెల్రలకు తక్కణమే ఒక్కేదానికి రూ. 10 లక్షల నిధులు మంజూరు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. కార్యక్రమంలో టీఎస్ ఎన్ ఎన్ ఎఫ్ రాప్టు ఉపాధ్యక్షులు గుండగాని కిరణగౌడ, నేతలు కొత్తపల్లి తిరుపతి, బాబులాల్ నాయక్, సురేందరగౌడ, రాజు నాయక్, శివాజీ, శ్రీకాంత్, నరేష్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

గోల్గౌడ నయా కోటు రైతులను ఆదుకోవాలి

వారసత్వ సంపదైన గోల్గౌడ నయా కోటను పరిరక్షించాలని తెలంగాణ ప్రజా ప్రంట్ ఉపాధ్యక్షులు వేదకుమార్ అన్నారు. నయా కిల్లా లో రైతు కుటుంబాలు ఆధారపడి బతుకుతున్న చెరువులను ప్రాదర్శాబాద్ గల్ స్టాస్ స్టోర్స్ వారు అక్కడ సెక్కురిటీని పెట్టి గల్ కోర్టులు తయారు చేసి రైతుల ఉపాధ్యక్షులై దెబ్బు కొడుతున్నారని, వీరిని అడ్డుకొని రైతు కుటుంబాలకు న్యాయం చేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ ఫోరం ఫర్ ఎ బెట్టర్ ప్రాద్రాబాద్, సేవ్ అవర్ లేక్స్ సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో ఇందిరాపార్కు ధర్మ చౌక్ వద్ద ధర్మ నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా వేదకుమార్ మాట్లాడుతూ గోల్గౌడ నయా కిల్లా ప్రాంతంలో యాభై రైతు కుటుంబాలు సమీపంలో ఉన్న మూడు చెరువులపై ఆధారపడి బతుకుతున్నారని తెలిపారు. ఈ ప్రాంతాన్ని టూరిజం శాఖ ప్రాదర్శాబాద్ గల్ స్టాస్ స్టోర్స్ కి అప్పగించడంతో గల్ కోర్టు తయారు

చేశారని తెలిపారు. దీంతో రైతులకు తీరని నష్టం కలుగుతోందన్నారు. ప్రభుత్వం స్పుందించి రైతు కుటుంబాలకు భరోసా కల్పించాలని డిమాండ్ చేశారు. కార్యక్రమంలో జస్పిన్ జయరాతే, మహ్మద్ అప్పల్, మహ్మద్ అస్వత్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

నెంబర్ గేమ్స్ సాధ్యం కాదు

తెలంగాణ ఉద్యమం ప్రజాస్వామ్యబద్ధమా? కాదా? అన్న చర్చ చాలాకాలంగా జరుగుతున్నదని.. అప్రజాస్వామ్య ఉద్యమాలకు తమ మద్దతు ఉండడని ప్రజాగాయకుడు గడ్డర్ అన్నారు. దోషిడికి గురైన కోట్లాదిమంది ప్రజలు తెలంగాణ కోరుకుంటున్నారని, అందుకే ఉద్యమానికి తాము మద్దతు పలికామని చెప్పారు. అనంతపురం జిల్లా వెంకటాపురంలో ఆయన మీడియాలో మాట్లాడారు. తెలంగాణ ఉద్యమం ఈసాటిది కాదని 7 దశాబ్దాలుగా కొనసాగుతున్నదని... ఈ పోరాటానికి రాయల్సీమకు చెందిన విభ్రమ కవి శ్రీరాములు సైతం మద్దతు ఇచ్చారని గుర్తు చేశారు. తెలంగాణ ఉద్యమానికి కారణం భూమి, నీటి, రాజకీయ అధికార సమస్యలే కారణమని అన్నారు. తెలంగాణకు టీడీపీ, కాంగ్రెస్, ఖైస్పెన్చరీ సహా అన్ని పార్టీలు తెలంగాణకు అనుకూలమని ప్రకటిస్తూన్నారుని... అయినా ఎందుకు అలస్యం అవుతున్నదో? అర్థం కావడం లేదన్నారు. నెంబర్ గేమ్స్ తెలంగాణ సాధ్యం కాదని, పోరాటాలతోనే ప్రత్యేక రాష్ట్రం ఏర్పడుతుందని చెప్పారు. అనంతపురం జిల్లా వెంకటాపురంలో ప్రజానేత పరిటాల శ్రీరాములు ఘూట్ వద్ద గడ్డర్ నివాళులు అర్పించారు. ఆ తర్వాత రామగిరి మండలం కొత్తగేరిలో పరిటాల శ్రీరాములు విగ్రహాన్ని గడ్డర్ ఆవిష్ట్యరించారు. బటుగు, బలహీన వర్గాల కోసం ప్రాణలొడిన నేత పరిటాల శ్రీరాములని కొనియాడారు.

ఎన్నికల్లో గెలుపతో తెలంగాణ రాదు

తెలంగాణలో 119 అసెంబ్లీ సీట్లు, కొన్ని ఎంపీ సీట్లు సాధిస్తే తెలంగాణ రావడం కష్టమని ప్రజాగాయకుడు గడ్డర్ అభిప్రాయపడ్డారు. మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా జడ్పుర్లలో తెలంగాణ విద్యుత్ వేదిక రాష్ట్ర మూడో మహాసభ ప్రారంభానికి వచ్చిన ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడారు. కేవలం ఎన్నికల ద్వారా తెలంగాణ వస్తుందనే భ్రమల్లో రాజకీయ పార్టీలు ఉన్నాయని, భ్రమలను వీడి ప్రజా ఉద్యమంలో పొల్చొండిని సూచించారు. ఎన్నికలంటే పార్టీల మధ్య చీలిక అని, ఉద్యమమంటే ఐక్యత అని వర్ణించారు. అన్ని పార్టీలు తెలంగాణ నినాదం తోనే ఎన్నికలకు వెళ్లే ప్రజల మధ్య చీలికలు వస్తాయన్నారు. తెలంగాణ భ్రమ శత్రువైన కాంగ్రెస్కు వ్యతిరేకంగా మిగతా పార్టీలన్నీ ఐక్య కార్యచరణను అవలంబించాలన్నారు. రాష్ట్ర సాధనకు ప్రజాప్రతినిధులు ప్రార్థమంట, అసెంబ్లీలో అశించినంతగా ఉద్యమించడం లేదన్నారు.

నివాళి

వెండితెర స్పృజనశీలి

ప్రముఖ బెంగాలీ సిని దర్శకుడు రీతూపర్చ ఫోర్ (49) మే 30న మరణించారు. 12 జాతీయ అవార్డులతో పాటు ఎన్నో అంతర్జాతీయ అవార్డులు ఆయన పొందారు. జీవితం, శ్యంగారం అంశాలను విభిన్న దృక్ప్రథంతో చిత్రీకరించారు. చిత్రాంగద చిత్రంలో ట్రాన్స్‌జెండర్ పాత్ర పోషించారు. అమితాబ్‌తో 'ద లాస్ట్ లీర్' తీశారు. ఎల్జీబీటీ వర్గానికి గట్టి మద్దతు పలికారు.

భగవంతం కోసం...

ప్రముఖ రచయిత త్రిపుర మే 24న విశాఖపట్నంలో మరణించారు. ఆయన అనలు పేరు రాయనం వెంకట త్రిపురాంతకేశ్వరరావు. భగవంతం కోసం, పాము, సుబ్బారాయుడి రహస్య జీవితం, వంతెన, సఫల్ వంటి కథలు విశేషంగా ఆకట్టుకున్నాయి. మ్యాజిక్ రియలిజిస్ట్ అయిన తెలుగు కథలో ప్రవేశపెట్టారు. జడ్పు కృష్ణమూర్తి వద్ద శిష్యరికం చేశారు.

టు వర్ట్ ఊక్కాలిటీస్...

ప్రముఖ మహిళా హక్కుల ఉద్యమ నేత, విద్యువేత్త దాక్టర్ వీణా మజుందార్ మే 30న మరణించారు. స్వాతంత్ర్యానంతరం దేశంలో మహిళల పరిస్థితిపై ఉద్యమించిన పోరాటశీలి. 1974లో కేబినెట్ కార్యదర్శిగా 1974లో ఆమె 'టు వర్ట్ ఊక్కాలిటీస్' పేరిట సమర్పించిన నివెదిక పేరొందింది. సెంటర్ ఫర్ ఉమెన్ డెవలమెంట్ స్టడీస్ స్ట్రింగి దాని డైరెక్టర్గా చివరి వరకూ పోరాడారు.

కాల్పీజీ మాట

- * తెలంగాణ వేరైతే చెలిమి తుట్టి పడుతుందా? తెలంగాణ వేరైతే చెలిమిలెండి పోతాయా.
- * తెలంగాణ వేరైతే దేశానికి అపత్తా?
- * నేనంటే తిరుగుబాటుదారు నా గౌడవ మన తిరుగుబాటు.
- * తెలంగాణ వేరై నిలిచి భారతాన వెలయు ముమ్మాటికి.
- * పీర తెలంగాణ నాది వేరు తెలంగాణ నాది.

సామాన్యడి సాహసం 'ప్రాక్షర్జుడిష్టయర్'

ఫోరం ఘర్ మొడ్రన్ థాట్, లిటరేర్ సంస్థ వ్యవస్థాపక కార్యదర్శి అంగ్ రచయిత భాదీర్ జమన్ రచన 'ప్రాక్షర్జుడిష్టయర్' (గాయపడ్డ న్యాయవ్యవస్థ) పుస్తకాన్ని సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ ప్రాఫెసర్ హారగోపాల్ అవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా హారగోపాల్ మాట్లాడుతూ తన ఇల్లు రోడ్డు విస్తరణలో అధికభాగం పోగా మిగిలిన స్థలం కేవలం 20 వేల ఛరీదు మాత్రమే పలికినపుడు పాలనా వ్యవస్థలోని అధికారులను వేడు కున్నా రచయితను ఆదుకోలేదన్నారు. అయిన న్యాయవ్యవస్థను అక్రయించగా అక్కడా న్యాయం జిరుగకోవడంతో న్యాయం కోసం ఎవరికి చెప్పుకోవాలని దీనంగా తన అనుభవాలను రంగరించి రాసిన పుస్తకమే 'ప్రాక్షర్జుడిష్టయర్' అని పేర్కొన్నారు. తనకు జరిగిన అన్యాయంపై న్యాయవ్యవస్థ వ్యవహారించిన తీరుటై రచయిత నిర్వయం గా వాస్తువాలను రాయడం సాహసోపేతమైప చర్చ అని పేర్కొన్నారు. తనకు జరిగిన అన్యాయంపై న్యాయవ్యవస్థ వ్యవహారించిన తీరుటై రచయిత నిర్వయం గా వాస్తువాలను రాయడం సాహసోపేతమైప చర్చ అని పేర్కొన్నారు. ప్రజల్లో న్యాయ, పాలనా వ్యవస్థల పనితీరును తెలియజేయడం ద్వారా ప్రజల్లో ఓ అవగాహన, చైతన్యం నిపేందుకు ఈ పుస్తకం ఉపకరిస్తుందని అన్నారు. గిరిజనుల న్యాయం కోసం వేడుకుంటున్న న్యాయం జరగక కేసులు సంవత్సరాల తరబడి వాయిదా పదుతుండడం మనకు అనుభవంలో ఉన్న సత్యమేని హారగోపాల్ పేర్కొన్నారు. ఈ పుస్తకం న్యాయవ్యవస్థలో ఉన్నవారికి సైతం తమ పనితీరును మెరుగుపర్చు కనేందుకు, సామాన్యడికి న్యాయం చేసేందుకు ముందుకు రావాలనే స్పృహను కలగజేయగలదని ఆయన ఆకాంక్షించారు. ఈ పుస్తకం చద వడం ద్వారా ప్రజల్లో చైతన్యం నిపేందుకు రచయిత కృషి చేశాడన్నారు. రచయిత భాదీర్ జమన్ మాట్లాడుతూ ప్రజలు ఎదుటివాడికి అన్యాయం జరిగినా తమకే అన్యాయం జరిగినదనే బాధతో సమస్య పరిష్కారానికి ముందుకు రావాలనేడే తన తపన అని పేర్కొన్నారు. న్యాయవ్యవస్థ, పాలనా వ్యవస్థ సక్రమంగా పనిచేయడం ద్వారా సామాన్యమానవని సంక్లేషణానికి దోహదపడాలని కోరారు. ప్రజల్లో ఏ కొద్ది మార్పొనా రాగలదని ఆశాభావం వ్యక్తం చేశారు. ప్రజలు వినడం లేదు కదా అని మంచిని మంచి అని చెప్పుకుండా ఉండరాదని, మనవంతు సామాజిక బాధ్యతతో ప్రతి ఒక్కరూ వ్యవహారించాలని ఆయన సూచించారు. కార్యక్రమంలో హైకోర్టు న్యాయవాది పుప్పేందర్ కౌర్, ఫోరం కస్టిసర్ పూర్వచందర్చావు తదితరులు పాల్గొని రచయితను ఆభినందించారు. రచయిత న్యాయవ్యవస్థపై పలుగ్రంథాలు రాశారని గుర్తు చేశారు.

'జీబోనార్స్ సెక్రెట్స్'

'మహరీప్పుల్ తెలుగువారు'

అంబల్ జనార్థన్ రచించిన ఒరియా అనువాద పుస్తకం 'జీబోనార్స్ సెక్రెట్స్', 'మహరీప్పుల్ తెలుగువారు' పుస్తకాలను జ్ఞానపీఠ అవార్డు గ్రహీత డాక్టర్ సి. నారాయణరెడ్డి అవిష్కరించారు. త్యాగరాయగానసభలో సోమవారం ఈ పుస్తకావిష్కరణ కార్యక్రమం మానస సంస్థ ఆధ్వర్యంలో జరిగింది. ఈ సందర్భంగా రచయితను సినారె అభినందించారు. డాక్టర్ ద్వానా. శాస్త్రి మాట్లాడుతూ జీవనసత్యాలను అంబల్ జనార్థన్ కథలు ప్రతిబింబిస్తాయన్నారు. బైసాదేవదాసు మాట్లాడుతూ తెలంగాణ ప్రాంతాల నుంచి వలస వళ్ళిన వారు మహరీప్పుల్ నిజాం కాలం నాడే జీవనం కొనసాగించేవారన్నారు. రచయిత జనార్థన్ మాట్లాడుతూ తాను 100కు పైగా కథలను రచించినట్లు, 11 పుస్తకాలు వెలువడినట్లు తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో డాక్టర్. చెస్సుయ్య, పి.నర్సింగరావు రాజేశ్వర్, రఘువీర్ ప్రతావ్, సాహిత్యప్రకాశ్, మాన్స్త్రేమల్కి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

"వజ్ర సంకల్పం"

తెలంగాణ రచయితల వేదిక ఆధ్వర్యంలో తెలంగాణ మలిదశ ఉద్యమ మలుపులో ఇప్పదేం చేద్దాం? అనే అంశంపై 12 గం. ల కవి సమేళనంలో భాగంగా ఉస్సానియా క్యాంపస్ లోని మెకస్ట్రో ఆడిటోరియంలో మే 19న మంచిర్యాల పట్టణానికి చెందిన కవి, రచయిత చీపెల్లి బాపు రచించిన వజ్ర సంకల్పం (తెలంగాణ దీర్ఘ కవితను ప్రజా గాయకుడు గద్దర్ అవిష్కరించారు. ఈ కార్యక్రమంలో తెలంగాణ రచయితన వేదిక రాష్ట్ర ఆధ్వర్యులు జాలారి గౌరీ శంకర్, నడుస్తున్న తెలంగాణ సంపాదకులు డాసి.కాశీం, డా॥ నాశేశ్వరం శంకరం, తెలంగాణ రచయితన వేదిక ఆదిలాబాద్ (తూర్పు, పశ్చిమ) జిల్లా అధ్యక్ష, ప్రదాన కార్యదర్శులు తోటపెల్లి భూమస్స, తోకల రాజేశం, డా॥ ఉదారి నారాయణ, గోవగాని రవీందర్, ముత్యబోయి మలయలీ, పత్రి శివ ప్రసాద్, డా॥ దామేర రాములు, అంబటి నారాయణ, మాసపత్రి ఆశాకిరణ్, ఉధాకిరణ్, వెంకట్, జలంపెల్లి యాదగిరి, కుమురి సురేష్, రేగుంట పొషన్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

'వివక్షలేని సాహిత్య రచనలు చేయాలి'

భారత సమాజంలో కులం, మతం పేరుతో వివక్ష చూపడం ఎప్పట్టుంచో ఉండని ఏపీ ప్రభుత్వ గిరిజన సంక్లేష కార్యదర్శి డాక్టర్ విద్యాసాగర్ అన్నారు. సెంట్రల్ యూనివర్సిటీలో సెంటర్ ఫర్ దళిత్ ఆదివాసీ స్టడీ అండ్ ట్రాన్స్లేఫ్సన్, న్యాధిలీకి చెందిన సెంటర్ ఫర్ దళిత్ లిటరేర్ అండ్ ఆర్క్ ఆధ్వర్యంలో 'దళిత్ ఆదివాసీ సాహిత్యం, కళ' అనే అంశంపై రెండు రోజుల జాతీయ సదస్య ఇటీవల జరిగింది. పోచేసియూ వైన్ చాస్సుల్ పారిబాబు ప్రారంభించిన ఈ

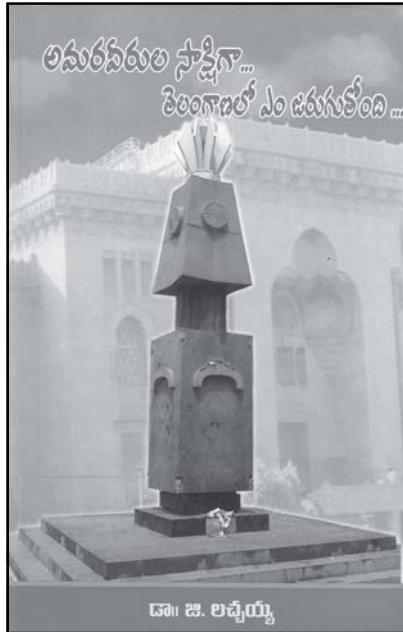
సదస్యులో డాక్టర్ విద్యాసాగర్ మాట్లాడుతూ వివక్షలేని స్పృష్టమైప సాహిత్య రచనల ద్వారా సంపూర్ణ సమాజాభీపృష్ఠ సులభతరమపుతుం దన్నారు. సెంటర్ ఫర్ దళిత్ ఆదివాసీ స్టడీస్ అండ్ ట్రాన్స్లేఫ్సన్ కో ఆర్డర్నేటర్ ప్రాఫెసర్ కృష్ణ అనువదించిన అచ్చుతావసంత్ పుస్తకాన్ని విడుదల చేశారు. ప్రముఖ కళాకారుడు సహించ సాప్రార్థించారు. డాక్టర్ రాజేశ్వర్, రఘువీర్ ప్రతావ్, సాహిత్యప్రకాశ్, మాన్స్త్రేమల్కి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఇంతకీ తెలంగాణలో ఏం జరుగుతోంది?

తెలంగాణలో ఏం జరుగుతున్నదంటే..? ఏమి జరుగుకూడదో అదే జరుగుతోంది. గతంలో ఉద్యమం జరిగినంత ఉద్యతంగా ఇప్పుడు ఆత్మహత్యలు జరుగుతున్నాయి. రాష్ట్ర వీరాటు కోసం జరగాల్సిన ప్రయత్నాలు మాత్రం కొంచెం కూడా ముందుకు జరగడం లేదు. మరి, జరగాల్సిన ప్రక్రియ జరగకుండా జరగకూడని విషాద ఘటనల పరంపర ఎందుకు కొనసాగుతున్నదో? అందుకు కారకు లవరో? వారిని నడిపిస్తున్న శక్తులేవో? అందు వల్ల పొడసాపుతున్న దుష్పలితా లేమిటో దా॥ జి లచ్చయ్య తన వ్యాస సంకలనం ‘అపర వీరుల సాక్షిగా తెలంగాణలో ఏమి జరుగుతోంది?’ ద్వారా వివరిస్తున్నారు.

ప్రపంచంలో ఏ దేశంలో ఏ ఉద్యమం జరుగనంత ప్రజాస్వామికంగా తెలంగాణ ఉద్యమం జరుగుతున్నది. అలాగే ఏ ఉద్యమంలో జరగని విధంగా ఇక్కడ ఆత్మహత్యలు కూడా జరుగుతున్నాయి. ఇంతటి ప్రజాస్వామిక ఉద్యమంలో ఇలాంటి హృదయవిదారక సంఘటనలు చోటుచేసుకోవడం మనసున్న ప్రతి మనిషిని కదిలించి వేస్తున్నది.

ఒక బలమైన ఉద్యమం జరుగుతున్న చోట యువత బలిదానాలకు పాల్పడడం వెనుక చాలా బలమైన కారణాలే ఉండి వుంటాయి. దురధృష్టపూర్వాత్మ ఆ కారణాలను కనిపెట్టి, వాటి పరిపూర్వానికి పూనుకోవాల్సిన రాజకీయ నాయకత్వం అందుకు సిద్ధపడడం లేదు. సమస్యను మరింత జిలిలం చేస్తూ వస్తున్న రాజకీయ పార్టీల అవకాశ వాదాన్ని, ఉద్యమశక్తుల పైశర్పుాన్ని, ఉద్యమ వ్యతారుకుల దుష్పత్తిచార్యాన్ని, వాటి మాలంగా సంభిష్టున్న పరిణామాలను అయిన ఎంతో జాగ్రత్తగా విశ్లేషించారు. పదహారు వ్యాసాలన్న ఈ సంకలనంలో అయిన వైన ప్రస్తావించిన విషయాలనే ప్రధానంగా చేపే ప్రయత్నం చేశారు.

ఉదాహరణకు బలిదానాల విషయమే తీసుకుంటే, ఉద్యమాల వట్ల యువతకు, విద్యార్థులకు భావేంద్ర్యాగాలను కలిగించినంత సులువుగా ఉద్యమ నాయకత్వం, రాజకీయ హేతుబద్ధ చైతన్యాన్ని కలిగించకపోవడమే కారణమనీ ఆయన అభిప్రాయపడుతున్నారు. తెలంగాణ సాధనకు అవన రచ్చేతే ప్రాణత్యాగం చేసుకుంటామన్న ఏ ఒక్క రాజకీయ నాయకుడు కూడా అందుకు పూనుకోక పోగా, బలిదానం చేసుకుంటున్న యువకుల శవాలతో రాజకీయాల చేసుకుంటున్నారని ఆయన ఆరోపిస్తున్నారు.

తెలంగాణ రాష్ట్ర వీరాటును అడ్డుకోవడంలో అంధ్ర రాజకీయ నాయకుల అవకాశ వాదాన్ని ఆయన ఓపికగా వివరించే ప్రయత్నం చేశారు. ఒక ఉద్యమం దీర్ఘకాలికంగా జరుగుతున్నదంటనే అది న్యాయమైనదనీ, అలాంటి న్యాయమైన ఉద్యమాన్ని అడ్డుకునే శక్తుల అన్యాయమైన చర్యలను ఆయన తీవ్రంగానే ఎందగట్టి ప్రయత్నం చేశారు. తన స్వప్రయోజనాల కోసం తెలంగాణ రాష్ట్ర డిమాండ్ నే కాకుండా, ఆంధ్ర ప్రజల గొంతులు కూడా నౌక్కేసి, నకిలీ ఉద్యమాలను నడిపించడం ఆంధ్రా పెట్టుబడిరారుల వంచనా శిల్పాన్ని నిదర్శనం అంటున్నారాయన.

వీర మోసకారితనానికి శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదిక ఒక పరాకాష్టప్రజల స్మామ్యము పూర్తిగా దుబారాగా ఖర్చు చేసి, ఆంధ్ర ప్రాంత నేతల ఇంధ్ర చుట్టూ చక్కర్చు కొట్టి, బహుమతులు స్వీకరించి, రహస్య అధ్యాయలు రచించిన ఘనత ఈ కమిటీ సభ్యులది! అందుకే దా॥ లచ్చయ్య కమిటీ ఛైర్మన్ శ్రీకప్పను మోసగాళ్కే మోసగాడు అని అభివర్షించారు. తెలంగాణ ప్రజల న్యాయమైన డిమాండ్ నేరవేరుకుండా ఇన్ని మోసాలూ, ఇంతటి కుట్టల జరుగుతున్న తెలంగాణ ప్రాంత నాయకులకు చీమక్కటినట్టయినా లేదు. వైగా ఫీరంతా ఉద్యమానికి

చందదారులుగా చేరండి!

దక్షన్ ల్యాండ్

చందదారులను చేర్చించండి!

‘తెలంగాణ రిసోర్స్ సెంటర్’ ఆధ్వర్యంలో ఎం.వేడకుమార్ సంపాదకత్వంలో ప్రాణఉద్యమాల వేదికగా ఆరంభమైన ‘దక్షన్ ల్యాండ్’ తెలుగు సామాజిక రాజకీయ మాసపత్రిక అనుకూలంలోనే అన్ని వర్గాల ఆదరణ పొందింది. తెలంగాణ ఉద్యమాలకు కారులకు కరదిపికగా మారింది. ఈ పత్రిక మరిన్ని వర్గాలకు చేరడంలో ఉద్యోగం, ఉపాధ్యాయ, మేధావుల ఆమూల్య సహకారాన్ని కోరుతున్నాం. చందదారులుగా చేరడంతో పాటు తమకు తెలిసినవారిని చందదారులుగా చేర్చించాల్సినదిగా అభ్యర్థిస్తున్నాం.

మూ చిరునామా

DECCAN LAND

"CHANDRAM" 490, St.No. 11, Himayatnagar

Hyderabad - 500 029. Mob: 9030626288

mail: deccanlandindia@gmail.com, www.deccanland.com

చందా వివరాలు:

వార్షిక చందా : రూ. 150

2 సంాలకు : రూ. 300

‘దక్షన్ ల్యాండ్’ పేరిల ఎంట, మనీయర్డర్, చెక్ లేదా నగదు రూపంలో చందామెత్తం చెల్లించవచ్చు.

దూరం, దూరంగా వంటూ వస్తున్నారు. ఇక్కడ బలిదానం చేసుకున్న యువకుల శవయాత్రలు జరుగుతుంటే పదవుల పల్లకీలనెక్కి వాళ్లు నిర్జ్ఞగా ఉచ్చరేగుతున్నారు. అధిష్టానం మీదికి నెపాన్ని నెట్లి, హియగా కాలం వెల్లబుచ్చుతున్నారు. ఇంత సుదీర్ఘ ఉద్యమం జరుగుతున్న గడ్డ మీద ఇట్లాంభి అవకాశవాద రాజకీయాలు చలామణి కావడం పట్ల ఆయన పడుతున్న ఆవేదన అర్థం చేసుకోడగినదే. నిజానికి తెలంగాణ ప్రాంత నేతులు తలుచుకుంటే రాష్ట్రం దానంతట ఆడే ధిల్లి నుండి నడుచుకుంటూ వచ్చేది. కానీ ఇక్కడి పరిస్థితి అందుకు భిస్టంగా వున్నది.

తెలంగాణకు జరిగిన అన్యాయాలకు, జరుగుతున్న అవమానాలకు ఇతర కారణాలతో పాటు ఉద్యమ ప్రార్థిల వైఫల్యాలు కూడా కారణమనీ, ఉద్యమం పేరట చెల్లబాటుతున్న పెద ధోరణలను కూడా లచ్చయ్య వదిలిపెట్టలేదు. నేటి తెలంగాణ ద్వారితికి మొత్తం అంధ్ర పాలకులు మాత్రమే కారణమనే సంకేతాలను యువకుల బుర్లలో చోప్పించడాన్ని కూడా ఆయన తప్పుపట్టారు. అందుకు అంధ్ర పాలకులు ఎంత కారణమో, తెలంగాణ ప్రాంత నాయకులు కూడా అంతే కారణమనే విషయాన్ని కావాలనే మరుగుపరుస్తున్నారని ఆయన ఆరోపిస్తున్నారు.

ఉద్యమాన్ని ఓట్లు సీట్లుగా చూనే ధోరణి వల్ల జరిగిన నష్టం మనకు ప్రత్యేకంగా కనిపిస్తునే వుంది. ఉద్యమ ప్రార్థిలను నదుపుతున్న నాయకులకు మిగతావారికన్నా ఎక్కువ ముందుచూపు ఉండాలనేది వ్యాసకర్త వాడన! 2009 ఎన్నికలలో మహాకూటమి ఏర్పడిన సందర్భంగా రాసిన వ్యాసంలో ‘కూటుమితో లాభపడచోతున్న చంద్రబాబు రేపు తెలంగాణ వ్యతిరేకులను ప్రోత్సహించవచ్చు’ అంటూ ఆయన వ్యక్తం చేసిన భయం ఆ తరువాత కాలంలో నిజమై కూర్చున్నది. చంద్రబాబు నాయకుడు లచ్చయ్య అనుమానపడినంత వని చేయనే చేశారు. 2009 డిశంబర్ 9 అర్థ రాత్రి నుండి ఇటీల దాకా కొనసాగిన పాదయాత్ర సందర్భంగా ఆయన అదే వినిలో నిమగ్గుపుయ్యారు. పాదయాత్ర తెలంగాణలో సాగుతున్న సందర్భంగా “అభిలపక్షం పెడితే (28 డిసెంబర్ 2012 అభిలపక్షం సమావేశం జరుగకముందు) ఏం చెప్పాలో అక్కడే చెబుతాం” అని అన్నారు గానీ, అక్కడ ఏ చెప్పుదలచుకున్నాడో ఇక్కడి తెలంగాణ ప్రజలకు ఆ సందర్భంలో చెప్పనే లేదు.

అరవై యేళ్లుగా తెలంగాణకు ఎందుకి ‘చెర’ అంటే... చెర నుండి విడిపించాల్సిన వాళ్లంతా చేతులెత్తేస్తున్నారు కాబట్టి!

చెరబట్టిన మారాజలు మాత్రం పాద(పదపీ)యాత్రల పేరట చెలరేగిపోతున్నారు కాబట్టి!

అందుకే తెలంగాణకు జరగకూడనంత నష్టం జరిగిపోతున్నది! జరగాల్సిన ప్రక్రియ మాత్రం కొంచెం కూడా ముందుకు జరగడం లేదు!

తెలంగాణ వెతులు తీరడం లేదు!

ఈ ప్రాంత ప్రజల బతుకు మారడం లేదు!

మారాలన్నదే రచయిత బలమైన ఆకాంక్ష!

ఆడే మన ఆకాంక్ష కూడా!

- గుండెబోయిన తీనివాస్,

పుస్తకం పేరు:

అమరపీరుల సాక్షీగా..తెలంగాణలో ఏం జరుగుతోంది?

(వ్యాససంకలనం)

రచయిత: దా || జి లచ్చయ్య

పేజీలు: 120 వెల: 50/-

తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధనకు సమరశీల పోరాటాలు చేయాలి

ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన కోసం సమరశీల పోరాటాలు కొనసాగించాలని తెలంగాణ లెక్కర్స్ ఫోరం (టీఎల్ఎఫ్) గ్రేటర్ ఉపాధ్యక్షుడు విజయ్ కుమార పిలుపునిచ్చారు. బయ్యారం ఉక్క కర్ణాటాన్ని విశాఖకు తనలించపడ్డనే డిమాండ్తో బీజెప్సి అధ్వర్యంలో జరిగే బస్సు యాత్ర కార్యక్రమానికి టీఎల్ఎఫ్ నేతులు, కార్యకరులు నారాయణగుడ సుంచి తెలంగాణ అమర వీరుల స్థాపన వరకు భారీ ర్యాలీగా తరలి వెళ్లారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాటల్లురుతూ ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడితే విధ్యావ్యవస్థ మెరుగుపడుతుందన్నారు. గిరిజన ఖనిజ సంపదను కొల్గాటీ సీమాంద్రక్త తరలించాలని ప్రయుత్తిస్తే ప్రభుత్వాన్నికి అభోగతి తప్పదన్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడే వరకూ ఉద్యమాన్ని విచిధ రూపొల్లో కొనసాగిస్తామని ఆయన స్పష్టం చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో టీఎల్ఎఫ్ నాయకుడు సుధాకర్, రవి, ప్రవీణ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

● ఇంటర్నెట్లో తెలంగానం'

<https://www.facebook.com/jaitelangana>

<https://www.facebook.com/telanganabiddalu>

<https://www.facebook.com/samajikatelangana>

<http://www.telanganablogs.org/>

<http://www.jaitelangana.com/>

మీ అభిప్రాయాలకు ఆప్టోనం

పత్రికలో వెలువడుతున్న రచనలపై మీ అభిప్రాయాలను ఆప్టోనిస్తున్నాం. పత్రిక అభివృద్ధికి తీసుకోవలసిన చర్యలపై మీ సలవోలు, సూచనలు కోరుతున్నాం. మీ అభిప్రాయాలు, సలవోలు, సూచనలు పంపించాల్సిన చిరునామా

DECCAN LAND

"CHANDRAM" 490, St.No. 11, Himayatnagar, Hyderabad - 500 029. Fax: 040-27635644; Mobile: 9030626288; deccanlandindia@gmail.com కూడా మీ రచనలను, లేఖలను ఇ-మెయిల్ చేయవచ్చు.

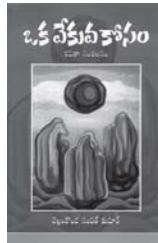
పేరు: ఉద్ధవమం దిల్చిన అక్షరం (తెలంగాణ కవిత్వం)
రచన: విట్ల సాంబయ్య
ప్రచురణ: ప్రజ్ఞల
వెల: రూ.50/-
ప్రతులకు: ఇం.నె.ఓ.3-4-576, సుధానగర్,
హాశ్వకొండ, వరంగల్, సెల్: 9849674768

పేరు: నీళ్లు - నిజాలు-2
రచన: అర్.విద్యాసాగరరావు
ప్రచురణ: తెలంగాణ ఇంజనీర్స్ జైవ్ సీ
వెల: రూ.100/-
ప్రతులకు: అన్ని ప్రధాన పుస్తక కేంద్రాలు
1-4-26, స్టీట్ నెం.7పాస్సుగూడ,
హైదరాబాద్, సెల్: 9391018234

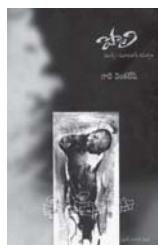
పేరు: అన్న తోడిదే మోఖు
రచన: రాస భూమయ్య
వెల: రూ.60/-
ప్రతులకు: యెథీన్ పూర్, కోరుట్ల,
కలీంసగర్ జల్లూ, సెల్: 9440244962
శ్రీ సరస్వతి ఆఫీసెట్, బణ్ణంద్ ఎదురుగా,
కోరుట్ల, కలీంసగర్, సెల్: 984845897

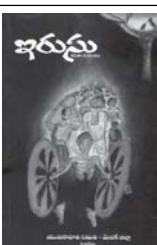
పేరు: ఒక వేకువ కోసం (కవితా సంకలనం)
రచన: బెల్లంకొండ సంపత్తి కుమార్
ప్రచురణ: సింగిడి వెల: రూ.60/-
ప్రతులకు: జి.మాధవి, బిల్ల్ అల్వాల్,
హైదరాబాద్, సెల్: 9908519151
విశాలాంధ్ర పజ్జపింగ్, ప్రజాశక్తి, సహాచర,
ఇం పుస్తక కేంద్రాలలో

పేరు: డమరుకం
రచన: కోమటిరెడ్డి బుళ్లిరెడ్డి
వెల: రూ.100/-
ప్రతులకు: అన్ని పుస్తకాల షాపులలో
సిలసాయి నిలయం, ఇం.నె.ఓ.5-11-
236/2, ముఖంపల్లిరోడ్, శాంతినగర్,
నల్గొండ, సెల్: 9441561655

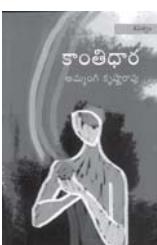
పేరు: పాలి (ముల్కీ - మూలవానీ కవిత్వం)
రచన: గాదె వెంకటేష్వర
ప్రచురణ: ముసీ సాహితీ వెబిక
వెల: రూ.40/-
ప్రతులకు: జాంబవరం నిలయం, సిలపురం,
నల్గొండ. సెల్: 98497 22127
అన్ని ప్రధాన పుస్తక షాపులలో

పేరు: ఇరుసు (కవితా సంకలనం)
రచన: కొండి మల్లారెడ్డి, పర్మాపెల్లి యాదగిల
ప్రచురణ: యువసాహితి సమితి
వెల: రూ.50/-
ప్రతులకు: యువసాహితి సమితి,
19-61/5/సి. స్లిప్పెట్, 9441905525
రాజీచుక్ డిపార్ట్, మెదక్ రోడ్, సి.ఎస్.ఎస్

పేరు: తెలంగాణ ఆత్మమోష (వ్యాస సంపుటి)
రచన: గడ్డం కేశవమూర్తి
ప్రచురణ: జికేపం ఏజెన్సీస్
వెల: రూ.100/-
ప్రతులకు: ఇం.నె.ఓ.4-7-138/1,
కుమరపల్లి, హాశ్వకొండ, వరంగల్
సెల్: 8008794162,

పేరు: కాంతిధార (కవిత్వం)
రచన: అమృతంగి కృష్ణరావు
ప్రచురణ: జయమిత్ర
వెల: రూ.40/-
ప్రతులకు: 1-7-647/31-1, జైవ్ కాలనీ,
రాంసగర్, హైదరాబాద్,
సెల్: 9492857775

పేరు: బుర్రమదేవి (చరిత్ర ఆదారిత సపల)
రచన: ఎస్.ఎమ్.ప్రాణరావ్
వెల: రూ.80/-
ప్రతులకు: విశాలాంధ్ర, ప్రజాశక్తి, సహాదయ,
అన్ని ప్రధాన పుస్తకాల షాపులలో

పుస్తక పరిచయం

పుస్తక పరిచయం శీర్షిక ద్వారా వివిధ పుస్తకాలను పారకులకు పరిచయం చేసే ప్రయత్నం ఇది. ఈ వేదిక ద్వారా పారకులకు తమ పుస్తకాలను పరిచయం చేయాలనుకునే రచయితలు, ప్రచురణ సంస్థలు తమ పుస్తకాలు రెండు కాపీలను దిగువ చిరునామాకు పంపించవచ్చు. వీలు వెంట వాటిని ప్రచురిస్తాం. సమకాలీన సామాజిక అంశాలతో కూడిన కొత్త పుస్తకాలకు ప్రాధాన్యం.

పుస్తకాలు పంపించాల్సిన చిరునామా :

DECCAN LAND : "CHANDRAM" 490, St.No. 11, Himayatnagar, Hyderabad - 500 029.

Fax: 040-27635644 Mobile: 9030626288

E-mail: deccanlandindia@gmail.com www.deccanland.com

With best compliments from...

COURSES OFFERED

M.P.C. Bi.P.C. M.E.C. C.E.C.

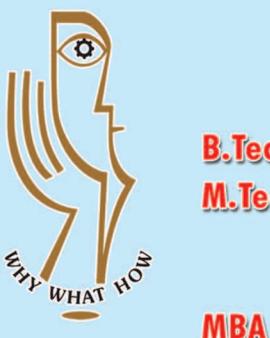
**Nalla Malla Reddy
JUNIOR COLLEGE**

Residential
Separate Hostels for Girls & Boys

**Nalla Malla Reddy
FOUNDATION SCHOOL**

Nursery to X Class

Nalla Malla Reddy ENGINEERING COLLEGE

Counselling Code
NREC
Ghatkesar
Estd : 2001

- B.Tech** - CSE • IT • ECE • EEE • Mechanical • Civil
- M.Tech** - ECE (VLSI Design)
CSE (Computer Networks & Information Security)
Mechanical (CAD/CAM)

Engineering College

DIVYANAGAR, Near Narapally, at 16th KM on
Warangal Road, 6 KM from Uppal Bus Depot,
Hyderabad. Phone : 08415 - 256001/002/003
Fax : 08415 - 256000 e-mail: info@nmrec.edu.in
website : www.nmrec.edu.in

Junior College

DIVYANAGAR, Near Narapally, at 16th KM on
Warangal Road,
6 KM from Uppal Bus Depot, Hyderabad.
Phone : 08415 - 255 800 / 900
e-mail: nmrjuniorcollege@gmail.com
Website: www.nmrjc.edu.in

Foundation School

DIVYANAGAR,
Kachivanisingaram Village,
Ghatkesar Mandal, R R Dist-500088.
Phone : 08415 - 255181 / 255182
e-mail: nmrfschool@gmail.com
Website: [nmrfs.edu.in](http://www.nmrfs.edu.in)

అవ్యాహార వాగ్దిం

9 నిత్యవనర సరుకుల పథకం

రూ. 185/- లక్ష

రాష్ట్ర ప్రజల కోసం మరీ సంక్లేశ పదుకం

పనుపు | ఉప్పు | కంబి పప్పు | గోద్దుమలు | కారం | చక్కర
పామోలిన్ అయిల్ | చింతపండు | గోద్దుమపిండి

సామాన్యుడికి తోడుగా నిలుస్తున్న ముఖ్యమంత్రి కిరణకుమార్ రెడ్డి గారి సారద్యులోని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం మరో బృహత్తర సంక్షేమ పథకం “అమ్మ హస్తం” ప్రారంభిస్తోంది. ఈ పథకం కింద తెల్లకార్పుదారులంతా సఫీడిపై ప్రతినెలరూ. 185/-లకే 9రకాలవంటసరుకులను పొందవచ్చి, రూపాయి కిలో బియ్యంతో పేదలకు ఆహార భద్రత కల్పించిన ప్రభుత్వం అమ్మ హస్తంతో ఆ దికాగా మరో అడుగు ముందుకేసింది.

సరుకుల సంచి - ప్రతి కార్బూడారునికి ఒక చేతి సంచి ఉచితంగా అందజేయబడుతుంది.

గా. శ్రీ డి. శ్రీధర్ బాబు
రాష్ట్ర పోరసురఫురాల శాఖా మంత్రి

జారీ చేసినవారు: సమాచార, పోర సంబంధాల శాఖ, ఆంధ్రపదేశ్ ప్రభుత్వం